

KOMÜNAR

Sosyalizminden Kuşku Duymak İnsandan ve Onun Geleceğinden Kuşku Duymaktır

Aralık 2007 Yıl 3 Sayı 25

ÖNDER APO'NUN ÖZGÜRLÜĞÜ HEDEFİYLE 2008 YILINI BİR KÜRT VE KÜRDİSTAN YILI YAPALIM!

İçindekiler...

Başlangıçlar ne kadar Doğru ve sağlam yapılırsa Sonuç da o kadar sağlam ve Başarılı gelişir...

KOMÜNARDAN...

Merhaba,

Her yönüyle çetin ve mücadeleyle dolu geçen bir yılı geride bıraktık. Önderliğimiz, partimiz ve halkımız üzerinde yürütülen saldırılar hızından hiçbir şey yitirmeden devam etti/ediyor.

Önderlik, parti ve halkımız üzerinde yürütülen komplonun ilk hamlesi önemli oranda boşa çıkarılmış olsa da, ısrarla yürütülmeye devam edilmektedir. Önderliğin esaret altına alınması anlamında ilk hamlenin bir başarısı olarak değerlendirilse de, amaçlanan hedef itibariyle tam bir başarısından bahsedilemez. Anlam olarak yok etmek komplonun temel amacıydı, bunun başarılamamış olması komplonun başarısızlığıdır. Komplonun devamı niteliğinde olan uluslararası komplonun ikinci hamlesi de anlamsızlaştırma yaklaşımlarının etkisiz kılınması üzerine gelişmiş ve Önderliğin fiziki imhasını hedeflemiştir. 2007 bu vahşi ve hukuka sığmayan yaklaşımın açığa çıktığı bir yıl olmuştur. 2006 Temmuz ayı itibariyle AKP hükümeti ve Genelkurmay'ın ortak kararı ve emperyalist merkezlerin onayıyla imha planı devreye sokulmuştur. Plan; Önderliğin zehirlenmesi ve sağlık koşullarının kötüleştirilmesine dayalı olarak hücrenin dizayn edilmesine dayandırılmıştır. Partimiz 1 Mart'ta yaptığı açıklamayla bu planı deşifre etmiştir.

Düşmanın Önderliğimize karşı tutumu halkımız ve partimize karşı tutumudur da. Dolayısıyla imha kararı Önderlikle sınırlı değildir. Düşmanın genel yaklaşımının Önderlik şahsında dile gelmesidir. Partimiz de bu bilinçle Önderliğe yönelen saldırıya karşı "Êdî Bese Önderliği Yaşa ve Yaşat" hamlesini başlatmıştır. Êdî Bese hamlesi düşmanın açık saldırılarına olduğu kadar, Önderlikten ve partiden uzaklaştıran nedenlere de yeter anlamındadır.

2006 bir kez daha denediğimiz tek taraflı ateşkes ilanının gerçekleştiği bir yıl oldu. AKP hükümetinin çeşitli çevreler aracılığıyla da olsa istemleri, belki ciddi bir yaklaşım olur ve barışa bir imkan tanır ihtimali de dikkate alınarak ateşkes ilanına gidildi. Bunun bir komplo olma ihtimali vardı. Önderlik de bu konuda uyarıda bulunmuş ve eğer ateşkes karşılık bulmazsa yaklaşım ve çağrıları komplo olarak değerlendireceğini söylemişti. Gerçekleşen tam da bu olmuştur. Partimiz tek taraflı ateşkes ilan etmiş, devlet bırakalım buna olumlu ve ciddi bir karşılık vermeyi, adeta fırsat bu fırsat diyerek gerillaya imha amaçlı yaklaşmış, ağır kış koşullarına rağmen saldırılarına ara vermemiş, bu saldırılarda ağır bir teknik de kullanmıştır. Devletin inkâr ve imhada net olduğu bu yaklaşımlarıyla da açığa çıkmıştır. Bunun sonucu olarak Mayıs ayında toplanan Kongra-Gel 5. Genel Kurulu aldığı kararla ateşkesi sona erdirmiştir. Bu karar temelinde gerillanın geliştirdiği Gabbar ve son olarak da Oramar eylemleriyle hamlesel atılımlar gerçekleştirilmiştir. Bu hamlesel atılımlar dönemin dilinin ne olması gerektiğini de göstermiştir. 2008'in de aynı hamlesel atılımlarla zirveleştirilmesi gerillanın temel görevlerinden olacaktır. Başarı tarzını yakalayan bir gerilla düşman saldırılarını etkisiz kılacak ve zaferin yolunu sonuna kadar açacaktır.

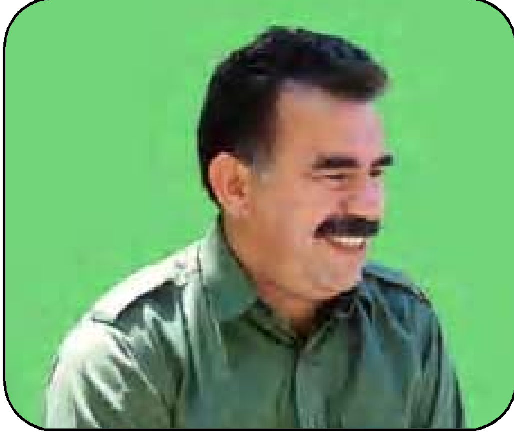
Düşman uzun zamandır Güney Kürdistan'ı mücadelemizin odak noktası olarak göstermekte ve bu alana yönelik bir saldırıyı planlamaktaydı. Meclisten geçirilen tezkere, ABD, Irak hükümeti ve Güneyli işbirlikçi güçlerden alınan onayla Medya Savunma Alanları başta olmak üzere Güney Kürdistan sahası havadan bombalanmıştır. Anlaşılan o ki bu bombardımanlar aralıklarla da olsa 2008'e sarkıp devam edebilecektir.

Tüm bu gelişmeleri yan yana değerlendirecek olursak; 2008'in sıcak geçeceğini şimdiden söyleyebiliriz. Dergimizin bu sayısında yayınladığımız Abbas arkadaşın yıl değerlendirmesi tüm bu ve olası gelişmeleri içermektedir.

2008'in gerilla direnişi karşısında sarsılacağı inancıyla tüm arkadaşların yeni yıllarını kutluyor, 2008'in başarılarla dolu geçmesini diliyoruz.

PARTİ KENDİNİ GÜÇLENDİRMEDE VE DÜŞMANINI YENMEDE İMKÂN DEMEKTİR

Abdullah ÖCALAN

Bazı temel konularda aydınlatıcı olmaya devam edelim. Sizin için önemli olan noktalar nelerdir? Sizde ciddi bir çıkış görmek, kuru ve şekilci kişilikleri aşmak, son derece yaratıcı ve biçim üstüne biçim bularak ilerleyen bir kişiliğe yola açmak istiyo-ruz. Bu konularda kendinizi biraz dile getirin ki, bu çalışmaların bir anlamı olsun.

Askeri çizgi konusunda durumlarınız halen çok kritik, fazla güven verici değil. Durumu veya kendinizi kurtarmaktan öteye öyle bir çaba gereği görülmüyor. PKK'ye yakışmayan, büyüklüğünün çok gerisinde seyreden bu komuta kişiliğine mutlaka bir çare bulmalıyız. Olacaksa olsun, olmayacaksa kişilikleriniz temelinde olmasın. Olacak kişilikler söz konusuysa onlarla olsun, ama bazılarıyla olmayacaksa onlar da devrede olmasın. Bu karışıklığı aşmamız gerekiyor. Şu anda PKK savaş çizgisinde olup bitenler normal değil anormaldir. Olumlu veya olumsuz yönleriyle standarda, tarza kavuşmuş değil. Bu hatayı, köklü yanılgıyı neden bu kadar taşıyorsunuz?

Nedenlerine artık cesurca inmelisiniz. Bu kadar yüzeysel, kurtarmacı yaklaşımlarla hiçbir yere varılamaz. Soylu, sonuç alıcı bir çalışmayı gündemine koyamayanlar, kendilerine ilişkin herhangi ciddi bir gelişmeden de bahsedemezler. Bunların durumu çok dar çaplı, kuru, şekilci ve içerikten yoksundur; bunlar yaşam ufuklarıyla, yaşam ve örgütlenme tarzlarıyla önlerine ciddi bir amacı koymuş olmaktan uzaktır. Bunu normal görmek kesinlikle mümkün değildir ve size yakışmıyor. Bu yaşa, bu kadar tecrü-beye rağmen, yılların savaşçısı sıradan bir askeri soruna çözüm getiremezse, kendini ciddi biçimde yargılayabilmelidir. Sizi böyle savaştırmak istemiyoruz. Bu savaş anlayışı PKK'nin savaş anlayışı değildir. Bazıları geriliği, apolitikliği, askeri yaklaşım-lardan uzaklığı dayatmış ve bunları alışkanlık haline getirmiştir; siz de uzlaşmış ve bu hale getirmişsiniz. Biz buna isyan ediyo-ruz ve bunu kabul edemeyiz.

Mevcut durumun askeri tarzımız olacağına hiçbir zaman inanmadım. 1980'lerin ortalarından beri askeri tarzımız -ki, buna Hilvan-Siverek pratiğini de dahil edersek-, yine 1978'lerden beri silahlı mücadele savaş çizgimize, siyasal ölçülere, partimizin gerçek savaş ve mücadele değerlerine göre şekil bulmadı. Burada son derece aşırı önyargılar, geleneksel, ölçülmemiş, terbiye görmemiş duygular, öfkeler, kendini silahlı çizgi yerine koymalar bize zararı çok ileri düzeyde beklenmedik durumları dayattı. Değeri oldukça bilinmesi gereken ve çok büyük bir çabayla hazırladığımız silahlı tarz başımıza bela yapılıyor. Bunu da açıklığa kavuşturmak zorundasınız. Yapamıyorsanız, neden yapamadığınızı adam gibi ortaya koyacaksınız. Yapmakta bir iddianız varsa, bunu da doğru bir biçimde ve kabul edilebilir ölçüleriyle ortaya koyacaksınız.

Halen bizde herkesin kendi keyfine göre yürüyen bir çizgisi var; ne kadar istiyorsa o kadar, ne kadar kafasına esiyorsa o kadar. Bu temeldeki hiçbir askeri çizgiyle dünyanın en derli toplu, inatçı ve tüm yaşamını saldırıya bağlamış böyle bir orduya karşı koyamayız. Burada sizin, bırakalım karşınızdaki ordunun gücünü, onu nasıl durduracaksınız, nasıl anlayacaksınız gibi bir sorununuz da yoktur. Gerçekten anlamak istiyor musunuz? Düşman ordusunun temel, günlük yaşadığınız bazı yüklenimlerini anlayarak savaşa var mısınız? İşte Botan'da "Atak-1, Atak-2, Atak-3" diye hamle başlatıyor. Yine bizimkilerin tüpünü, leğenini, televizyonunu, tenceresini ele geçirdi. Yani şu anlama geliyor: Bizimkiler yerleşik düzen dahilinde bir kez daha etkisizleşiyor-lar, en azından kendi üs anlayışı konusunda yetmezliği yaşıyorlar. Yine burada, bir atağa karşı tedbir nasıl olmalıydı düşüncesi yoktur. Düşüncede olmayan bir durumla karşılaşmışlar. Demek ki, adam seni düşüncede yenmiş. Senin beklemediğin, düşünme-diğin bir biçimde gelmiş, sana yüklenmiş. Demek ki senin düşüncen, bunu karşılayacak kadar gelişkin ve kapsayıcı değil. Duru-mu, tahmin üzerine "Gelirse biz de çat pat ederiz, kurtaracağımızı kurtarırız, kaybedeceğimizi de kaybederiz" anlayışına, yani kendiliğindenliğine terk etmişsin. Bu hemen her zaman karşımıza çıkan bir durumdur.

Bu bir kader midir, önlenemez mi? Bir karşı plan, bir karşı anlayış, bir karşı yöntemle insan bunu tam tersine çeviremez mi? Tabii ki çevrilebilir. Ne denilirse denilsin, kendisini daha iyi sistematize etmiş, arazi avantajını, gizliliğini, sürprizi çok iyi kollayan bir gerilla, açıktan gelen saldırıları hezimete döndürebilir. Savaş bu noktada kazanılır. Ama bizimkinin hazırlığı yok-tur, bizimkinin kendini buna göre planlaması yoktur. "Bunlar zordur, yapı buna gelmiyor. Yapı bu tip yaşam tarzına alışmamış" deniliyor. Peki, yapı neye geliyor? Yapı çadır kültürüne geliyor. Alışılagelmiş bir tarzı vardır, ona geliyor. O zaman sen yalnızca yeniliyorsun, senin tarzın yenilgiye götürmüştür. Neden hesabını doğru yapmıyorsun? Sizin komutanlığınız bu kadardır. Açık-tır, hepinizin yaşadığı pratiklerdir.

Burada belirleyici olan ne sayıdır, ne tekniktir. Burada belirleyici olan mantık üstünlüğüdür, plan üstünlüğüdür, tedbir üstünlüğüdür. Çok önceden aldığın tedbir düzeyin sana ya kazandırır ya kaybettirir. Bu konulara bir türlü kafanızı vermek iste-miyorsunuz. Askeri düşünceyi geliştirmekten, askeri planlamayı, tedbirliliği, kısaca askeri yaşam tarzını geliştirmekten kaçı-yor, hatta sıkılıyorsunuz. Ondan sonra da "Ben savaşmak istiyorum" diyorsunuz. Bunlar çok yanlıştır. Böyle savaş istenilmez, savaşa bu zihniyetle girilmez.

Benden bile daha bağlısınız. Sizin gibi kızgın savaş ortamında değilim, ama derli toplu olmakta, kendine hükmetmekte an-bean kendime güveniyorum veya kendimi sağlam bir pozisyonda tutuyorum. Şimdiye kadar ciddi bir yetersizliği göstermedim. Bunu babamın keyfi için yapmıyorum. Ben bunu gelişmelerin mecburiyeti altında yürütmek zorundayım. Bütün özel yaşam nok-taları da dahil, her şey genel gelişmelerin emir ve istemlerine göre olur. Ona göre ayakta kalırım. Şimdi size bakıyorum: Bir tarz icat etmişsiniz. Bu tarz genel savaşın istemine göre değildir; imhayı önlemeye, kazanmaya göre değildir. O halde neye göredir? Daha çok keyfinize göredir. Bir kişilik yapınız var; duygularıyla, kendine göre fantezileriyle, tepkileriyle bir durumu-nuz söz konusudur. Her şeyi ona göre ayarlar; ona göre savaşır, ona göre yaşar, ona göre herhangi bir biçim içinde gününü gün eder. Hiçbir askerlik bu kişilikle ilerleme kaydedemez.

Bu size çok zor geliyorsa, o zaman bunu ortaya koymalıyız. Çünkü herkes etkili bir komutan olamaz. Muhtemelen çok az sayıda da olsa bazıları iddialı olabilir. Onları eğitelim, belki gayretleriyle ilerlemeye yol açabilirler. Ama işin başını tutmuşsunuz, gereklerine bu işin göre en küçük bir adım bile atılmıyor. Şu anda böyle bir koalisyon gibi adeta alışagelmiş bir düzey mevcut-tur. Bu durum çok sakıncalıdır.

Aslında içinizde doğrulara göre yaşamak isteyenler, doğrulara göre kendine

çekidüzen vermek isteyenler de var. Ama benim bunlarda gördüğüm, işi sonuna kadar götürememe, bu konuda çok inatçı bir iradeyle olacağı yere kadar gidememe gibi bir ikirciklilik ve iddiasızlık yaşanıyor. Bu da son derece sakıncalıdır. Bu tutumlar askerlikte en önemli gelişmelerden alıkoyar. Bunun yerine geçirilen kariyerizm daha sakıncalı olur; dar anlamda, olumsuz temelde bu işi kapatma, sakıncalı bir komuta anla-yışıyla bu işi geçiştirme, askeri meslekte kendini yanıltma en sakıncalı sonuçları verir. Diğer konularda belki hemen çarpıcı veya sakıncalı durumlara yol açmaz. Hele ileri kademelerde askeri tarza hakkını vermedin mi, bütün çabalar, hatta partinin bütün çabaları ileri düzeyde bir oranla boşa gider. Bunun da farkında değilsiniz.

Bugünkü bir askeri çabanın sonucu, bir askeri gelişme imkânı yılların emeğinin ürünüdür. Bütün halkın çabalarının ürünüdür. Bir bakıyorsun, sakat bir komuta anlayışı çok sorumsuz ve birkaç keyfi yaklaşımla bu büyük çabaları içinden boşaltabiliyor ve birisi hesap sorma gücünü bile göstermiyor. Eğer bu işte bir ilerleme olacaksa, askeri anlamda da yer tutunacaksa, en çok duyarlı ve ciddi olunması ve kılı kırk yarmak gereken husus bu çalışmalar olacaktır. Buna ne zaman böyle yaklaştınız? Fırtına koparılması gereken toplantılarda bazen konuşma gereği bile duymadınız; yerle bir edilmesi gereken bazı anlayışlarda veya yerine getirilmeyen görevlerde kıyamet koparılması gerekirken, örtbas etmek ve geçiştirmek bizim askeri konseylerimizin, gruplarımızın karakteri haline gelmiş. Bunu nasıl tatminkâr bulduğunuzu, nasıl yakıştırdığınızı gerçekten anlamak zordur. Gidi-şat tatminkâr değil.

Peki, nasıl tatminkâr bir sonuca gideceğiz? Ne kadar gerekli? Neye ihtiyaç var? Böyle birkaç genelleme, çoğunlukla da muğlâk bırakıp yine bildiğini okumak askeri grup çalışmalarının özü olmuş. Sonuç alıcı bir tek toplantılarının ne zaman yapıldığı-nı hatırlayan yoktur. Laf olmaktan çıkıp pratiğe kesin yansıyan, inanarak, büyük bir tutkuyla, büyük bir sorumlulukla bir şeyin peşini bırakmayan komuta topluluğu nerede? Böyleleri şimdiye kadar ortaya çıkmamıştır. Birbirilerinden kaçınmışlardır. Her birisi kendini tekleştirmenin, keyfileştirmenin savaşını vermiştir. Sonuç, herkes herkese kaybettirmiştir. Muazzam bağlantı-lar içinde olma, birbirlerini planlama, herkesi yerli yerine oturtma şartken, bunun tersini birbirlerine layık görmüşlerdir. So-nuç, herkes etkisiz kalmıştır. Savaşçılık anlamında binlerce kişilik gücümüz bir takım düzeyinde bile kolektif olarak gerçek kapasitesine kavuşturulmamıştır. Yani bu ordulaşma gücünü kuru kalabalık halinden kurtaramamışsınız. Hâlbuki bu eşsiz bir güçtü, fedaiydi, müthiş donanmıştı, üslenmeye kavuşturulmuştu ve en zorunlu ihtiyaçları giderilmişti. Ama onun üzerine kuru-lamayan kolektif komuta anlayışı, gerçek bir gerilla ordusunun planlanamaması, bunun içtenlikle yapılmaması, hep bundan kaçı-nılması maalesef bu gücü çok acılı bir konuma sokmuştur.

Bütün fedakârlıklara rağmen -ki bu fedakârlık ve cesaret şimdiye kadarki savaşın belki de fazlasıyla kazanılması için ye-terliydi-, eğer halen bu uğraşılarımız olmazsa yozlaşıp gitmesi işten bile değildir. Nedeni nedir dediğimizde, bunu doğru dü-rüst kendinize soramıyorsunuz. Şimdiye kadar, birbirini etkili kılma, mecburi kılma, bir planın ana halkaları halinde tutma, herkesi mutlaka görevi içinde tutma, birileri görevlerinin gereğine

göre olmadı mı derhal hesap sorma biçiminde tedbirleriniz oldu mu? Hiçbirinizin kafasından dar bir bireycilikten öteye, herhangi bir savaş gücümüzün gerçek kapasitesine göre onun sorununu görme var mı? Bu güçle ne kadar savaşılır, bu gücün savaş olasılığı ne kadardır, bu güç irili ufaklı hangi eyleme yetebilir; şu veya bu dağda, şu veya bu bölgede büyük veya küçük ne kadar savaş verebilir diye bir düşünce geçmiş midir? Onun için düşüncesizsiniz diyorum. Çünkü kişiliğinizde böyle bir hesabı yapacak düzey yoktur. Ne genel çapta, ne dar çapta, ne de bölge çapında PKK'nin savaş potansiyeli, hatta gerçek savaş imkânı, bizzat her türlü savaşıma çekilebilecek gücü hakkında bir değerlendirme yapmış değilsiniz. Ne bir eyaletin başındaki koordinenin, ne de bir birliğin başındaki komutanın, "Biz bu güçlerle ne yapabiliriz, bu güçlerin savaş potansiyeli ne kadardır" biçiminde bir hesabı yoktur, rasgeledir. Donkişot gibi gözünü bir karakola diker, bir tepeye diker veya bilemedin mi düşman üzerine gelir, işte ona karşı savunma refleksinden öteye herhangi bir varlık gösteremez. Gönül ferahlatıcı veya düşmanı beklenmedik bir sürprizle boğdurabilecek hiçbir eylem düzenlememiş-tir.
"Bunun imkânı yoktur" diyemezsiniz, imkânları var ama beyin yoktur. Tekrar belirteyim, hazırlık yok, düşünceniz bundan kaçıyor. Sorumluluk anlayışınız bu anlamda savaştan kaçıyor ve kurallı olmak istemiyorsunuz. Geçen yıllardaki bütün yetkili komuta kişiliklerimize bakalım: Hiçbiri soruna bu temelde doğru yaklaşım iradesini göstermemiştir. Dar bir bencillik ortamın-da güçleri bölüp parçalamaktan, işlemez duruma getirmekten öteye bir sonuca gidilememiş, anlam verilememiştir. Diğerleri de birbirlerine baka baka PKK'yi bu duruma layık görmüşlerdir. Bu, PKK'nin gerçek savaş yeteneğine sahip çıkma değildir; PKK'yi son derece küçültme, onun yüce savaş değerlerinin farkında bile olmamadır. Bu anlamda tekilsiniz; ya bir manga düzeyindesiniz ya değilsiniz. Ordulaşma, kurumlaşma anlamında da büyük bir sorumsuzluğu, hercümerci yaşıyorsunuz. Endişeleriniz kurumlaş-ma anlamında da fazla gelişmiş değildir.

Şimdiye kadar, PKK'nin gerçek savaş olanaklarını önüne koyup "Ben bu güçle savaşın şu kadar geliştirilebileceğine hükmedebilirim" diyen bir kişi çıkmadı. Kem küm etmekten, eveleyip gevelemekten öteye bir komuta dili yoktur. Arkadaş, herhangi bir eylemi kaç kişiyle, nereye düzenlemek istersin? Bunun bir imkânı yok mu? Bundan kaçınılmış, bunun yerine yine uyduruk yöntemler geçirilmiştir. "Bilmem ben bu birlik üzerinde ne kadar etkili olacağım? Kişiliğimi ne kadar dayatacağım? Kazasız belasız süreci nasıl atlatacağım? Suya sabuna dokunmadan nasıl kaytaracağım?" Böyle uyduruk hesaplarla aylar, yıllar kaybet-tirilmiştir. Askeri olarak hepsinin bir incir çekirdeği kadar değeri yoktur. Sayısından geçilmeyen sözüm ona komuta kişilikleri böyle boş ve kof yaklaştılar. En gözü karası ise, belirttiğimiz gibi gücü Donkişot'ça tehlikeli kullanmaktan öteye bir güç göste-remedi.

Gerçekten kendinizi ciddi olarak
Askeri çizgi dahilinde
Görecek misiniz?
Kendi uydurmalarıyla değil
PKK'nin gerçek birikimleriyle
Başta ideolojik-siyasi çizgisinin
Özellikleri ve emirleriyle
Savaşmış, büyük direniş göstermiş
Kahramanlıklarıyla
En önemlisi de zor, çok kıt
Elde edilen savaş olanaklarını
Çok ustaca birleştirmeyle
Bu işe var mısınız, yok musunuz?

Bunlar kader değil, sizin uydurmalarınızdır. Fazla askerileşmemiş, askerileşme cesareti gösteremeyen tehlikeli kişilik özel-liklerinizdir. Bu kişiliği yutturamazsınız. Biz bu kişiliğe dur diyoruz. Bu kişiliği artık satamazsınız. Bu kişilikle vereceğiniz ka-dar zararı partiye, partinin ordu değerlerine ve kendinize verdiniz, artık yeter diyoruz. Bu gözü karalığı, bu fanatizmi, bu içi boşluğu terk edin diyorum, size yakışmıyor, bütün emeklerimizi de boşa çıkarıyor.

Gerçekten kendinizi ciddi olarak askeri çizgi dahilinde görecek misiniz? Kendi

uydurmalarıyla değil, PKK'nin gerçek biri-kim-leriyle, başta ideolojik-siyasi çizgisinin özellikleri ve emirleriyle, savaşmış, büyük direniş göstermiş kahramanlıklarıyla, en önemlisi de zor, çok kıt elde edilen savaş olanaklarını çok ustaca birleştirmeyle bu işe var mısınız, yok musunuz? Yapay sorun-lar veya yapay yaklaşımlarla gündemi neden zorlamak istiyorsunuz? Bu konuda ne cüretiniz var? Bu cesareti kimden alıyorsu-nuz? Halen çizgiye göre bir askeri sorunu gündeme getiremiyorsunuz. Hep kendinize göre; "PKK hep bana göre olsun", zayıfsa-nız "zayıflığıma göre", çok saplantılıysanız "PKK bütün saplantılarıma göre ayarlansın" diyorsunuz. Hiçbir savaş bu anlayışla doğru dürüst ele alınamaz. Büyük bir partinin birikimlerini, potansiyel ve aktiflerini hesaplamadan, kafa patlatmadan, ona pürdikkat kesilmeden bir askeri yönetim olmak mümkün olamaz. Utanmadan halen sübjektif değer yargılarınızı tartışmaktan usanmıyorsunuz.

Geçen yıllarda gördük: PKK'nin bütün aktifleri ve çizgi gerekleri bir tarafa bırakıldı. Onun yerine en uyduruk bireysel hesaplar yapıldı. Tekrar belirteyim: Artık biz mi çok zavallıyız, gerçekten henüz hazır mı değiliz, bilemiyorum. Ama bir yerde sözüm ona bütün savaşanları, altı da üstü de kendini alçaklığa yatırdıktan sonra canını çıkarmışsın, kaç para eder? Kendisine alçaklığı bu düzeyde yakıştırmış olanlara yüklensen bile ne elde edilir? Bönce, aptalca hiçbir ciddi kurala bağlı olma gereği duymayan, hepsine omuz silken, hepsinin uygulamaları konusunda bile endişesi olmayan, "Öyle de olur, böyle de" biçiminde her şeyi normal gören bir zihniyet asker olamaz. Böylece kendinize yazık ediyorsunuz. Yıllarınız anlamsız ve etkisiz geçiyor. Artık bu konularda, askeri kişilik denilen bir takım temel özelliklerde bir duruşa ulaşmak kadar ilke gücüne, bazı temel kurallara uyma gücüne, ustalığına ulaşabilmelisiniz. Bu kadar çocukluk nereye ve ne zamana kadar?İçinizden hiç mi birkaç vicdanlı, bir-kaç yaratıcı kişilik çıkmayacak? El yordamıyla sizi ne zamana kadar idare edeceğim? Bundan yalnız ben mi sorumluyum?

Çocuk olduğunuzu sanmıyorum. Aranızda yılların tecrübesine sahip kişiler çoktur. İçinizde zihnen, fiziksel olarak çok güçlü kişilikler var. Bu kadar muğlâklığa neden terk ettiler? Her şeyi bizim üzerimize yıkıyorlar. Sonuçta size şunu söylerim: Sizin bu davada fazla bir iddianız yoktur. O çokça dile getirdiğiniz bencilliğinizin, keyfiliğinizin sınırları dahilinde bir şeyler elde etmek istiyorsunuz. Düzenden bulamadığınızı parti içinde yaşamak istiyorsunuz. Bu kadar sefil, bu kadar anlamsız bir çaba içerisindesiniz. Bu da ordulaştırmaz.

Komutan En Olumsuz Ortamda Bile Gelişme Olasılığını Yakalayandır

Aslında sizi ordulaştırmada bocalıyoruz. Şu andaki bocalama ordulaşma bocalamasıdır. Ordulaşmaya gelemiyorsunuz. Kişilik itibariyle büyük bir bocalama içerisindesiniz. Hâlbuki bu anlamsızdır. Yıllardır savaşır gibisiniz. İşin en azaplı yönüne katıldı-nız, halen neden bocalıyorsunuz? Adam gibi ordulaşma esaslarına girmekten neden korkuyorsunuz? Dürüst olmaktan, altın üste sağlıklı bağlılığından, işi sürekli güçlendiren, büyüten bir tarzdan neden kaçınıyorsunuz? Bu konuda neden hizmet yarışı geliş-tirilmiyor? Hizmet yarışı gelişmiyor, illa birbirlerinin canına okumak istiyorlar! Yoldaşlık bu mudur? Halk orduları bu esasta mı gelişmiş? Artık bunların çoktan sorun olmaktan çıkması gerekirdi. Yıllardır aynı şeyleri tekrarlıyorum. Sizin bu anlamda oku-duğunuz, düşmanın okuduğudur: "Ancak bizim iyi askerimiz olur, kendileri için asla ordulaşamazlar. Kendi ordulaşmalarına karşı alay konusu olurlar, ama bizim için de mükemmel asker olurlar."

Çok bıktırıcı oldunuz, fakat yine de ısrarlı olmak zorundayım. Ya ordulaşmaya inancımızı tekrar dile getireceğiz, ordulaşma kararlılığımızı dürüstçe ortaya koyup gerekeni yapacağız ya da bu işe son vereceğiz. Sizin yaptığınız gibi yozlaştırmayla sonuçlandırmak en kötüsüdür. Kişilikleriniz dayanmıyormuş, bu gücü gösteremiyorlarmış! O zaman gerçek kimliğinizle ortaya çıkın. Size bir şey yapacak değiliz. Bu yapay, bu sahte ordu görüntüsünü atalım. Zorluklara bu kadar dayanan kişilikler olarak, neden

ordulaşmaya dayanmayacaksınız? Birileri bozuyorsa, artık onu ortaya koyalım. Birisinin ciddi yetersizliği buna yol açı-yorsa, onu da anı anına takip edelim. Ehli olmayanın, layık olamayanın içimizde, başımızda yeri olamaz. Bu anlamda ordulaşmada hiç olmazsa böyle anlayış ve iddia sahibi olanların, bu işi emek-le sonuçlandırmak isteyenlerin kendilerini netleştirmeleri, orta-ya çıkarmaları gerekir. Aynı zamanda bunu hak ettik. Bu kadar zor-luklara dayandık, bu kadar sabrettik, bunun karşılığı, iyi bir askeri ordulaşma olmalıydı.

Geçen yıllarda, ülkemizin en zap-turapt altına alınamaz yerlerinde çok değerli bir askeri kurmay oluşur, kafalarını müthiş çalıştırıp yeni bütün esaslar dahilinde askeri işleri tartışacak ve düzenleme altına alacaklar dedik. Bir baktık ki, en rezil sivil-leşme orada doğdu. Bunu gururunuza nasıl yedirdiniz? Çoğunuzun durumu budur. Ben olsam bu kişiliği en aşağılık bir biçimde yerin altına gömerim. İnsanda biraz şeref, onur olur. Bir halkın tek umut kaynağı durumundasın, bir halkın varı yoğusun. Bir halkın kaderi orada yürüteceğin şanlı, sonuç alıcı çalışmalara bağlı. Peki, hiç vicdan yok mu? Bile bile işler doğruya gitmiyor, bile bile işler sakıncalı yön-lere kayıyor ve sen de hiç oralı olmayacaksın! Genelde kişiliğiniz böyledir.

Burada büyük bir onursuzluk yatıyor. Burada şahsi sorumluluklar o kadar önemli değil; senin kasıtlı olup olmaman, alt veya üst olman da o kadar önemli değil. Buna göz yumma, buna alet olma, bir bütün olarak bunu normal görme aşağılık bir durumu ifade ediy-or. Kaldı ki, kendini bundan çekip kurtaran kişi yok denecek düzeydedir. Ondan sonra utanmadan gelip kendinizi bize dayatıyor-sunuz. Bu her tarafta tamamıyla bir hastalık halini almış. Sen bir halk savaşçısı değil misin? Sen PKK'nin sorumlu bir militanı değil misin? Herkes işleri karıştırma uzmanı haline gelmiş; zavallı, problemleri çoğaltan, problemleri bu kadar azıtan biri olup çıkmış. Peki, bu durumdan nasıl kurtulacaksınız? Kurtuluşu nereden bekliyorsunuz? İblisten, yani düşmandan bekli-yorsunuz. O da gelir size gerekeni verir! Bu cesareti size kim verdi diye düşünüyorum. Olsa olsa düşmanın her türlü kötülüğü yaptığı kişilikler diyorum. Halkına zerre kadar saygısı ve onuru kalmamış kişilikler. Bunun başka izahı olmaz.

Bazı utanmaz kişilikler vardı. Bir tal-imatı, bir planı veriyoruz; buradan karış karış yürürsen, günde adım adım yürürsen da-ha sağlıklı bir gelişmeye yol açarsın diyoruz. O ise iblis gibi, yani yıllardır tersi bir dayatma içindedir; gücü harcamaktan, bu gücü canice katletmeden öteye bir rolü olmamıştır, yine bildiğini okuyor. Kıvırtan dediğimiz kişilik tam da burada karşımıza çıkıyor. Üzerine gidiyorsun, ağlamaktan başka elinden gelen bir şey yoktur. Bir kuralın, bir perspektifin adamı olamıyorsan ne diye görev talep ediy-orsun? Beni altı ay, bir yıl kandırıyorsun, bu temelde binlerce kişiyi kandırıyorsun. Senin kendine ilişkin hiçbir onurun yok mu? Şehit kanına senin hiçbir saygın yok mu? Yapamıyorsan açık itiraf et! Yanlışta neden bile bile ısrar ediyorsun? "Güç yetiremedim, birbirimize alışmıştık, uzlaşmıştık" diyor-sunuz. Askerlikte bunlara yer var mı? Şimdi hiçbirini-zin defterini böyle açmak istemiyo-rum. Açsam, çoğunuzun durumunun kabak gibi açığa çıkacağı ortadadır. Ama yanlış; askeri kişilik, askeri sorun, askeri tarz böyle ele alınamaz. Bunu baştan itibaren terk ede-ceksiniz. İşinize geliyorsa görev talebinde bulunun veya "Ben bu çizgiye göre varım" deyin.

Şimdi iş şuna dönmüş: Geldi, nasıl bozacak, nereden bozacak? Alttan mı, üstten mi? Plandan mı, pratikten mi bozacak? Bozmayı nerede önleyeceğime dair, telaş içindeyim. Şimdi sizin göreviniz işi bozmak mıdır, biraz rayına koymak mıdır? Gerçek komutan, mevcut en olumsuz ortam içinde yüzde bir de olsa bir gelişme olasılığını yakalayabilen kişidir diyorum. Bizde ise, uygulanan gelişme olasılığının yüzde doksanı bir tarafa bırakılır; en akla gelmeyecek, en yapılmayacak, cesaret edilemeyecek yüzde bir olumsuzluk abartılır ve bütün ortama ege-men kılınır. Yine bu şeytanın işi, düşmanın işidir. Bunun cesaretini nereden aldın? Ordu adına bu terbiyeyi kim verdi? Bu ancak düş-manın bozgunculuğu, kişilikten çıkarmışlığı, ajanlaştırmasıdır. Objektif olarak odur. Ya bu

silahları ele almayacaksınız ya da adam gibi hakkını vererek ele alacaksınız.

Biz bugüne kadar büyük bir sorumlulukla partimiz adına her şeye sahip çıktık. Müthiş hatalarınıza, düşkünlüklerinize, kayıplarınıza, hepsine sahip çıktık. Ama bunu bir kural haline getiresiniz, korkunç dayatma halinde bize dayatasınız diye değil, bir an önce kurtulup adam olasınız diye yaptık. Biz çaresiz miyiz, anlayışsız mıyız? Hayır, olmadığı açıktır. Bunları yoldaşlar böyle yapmazlar, bu kadar olmazlar diye bir anlayışımızdan dolayı yaptık. Kendinizi bir şarlatan gibi bunun üzerine bindirecek-siniz ve habire ağırlık noktası haline getireceksiniz! Bu olmaz. Gücün yetmiyorsa olduğun yerde dur. Gerekirse PKK'yi askeri olmaktan da çıkarırız, yapamıyorsak yapamıyoruz diyeceğiz. Çaresiz değiliz. Partimize karşı bizim şeref sözümüz var veya kendi yaşamımızı ortaya koymuşuz. Askerlikten, silahtan vazgeçmeyen sizsiniz. Peki, o zaman bunun hakkını, bu kadar hatanın hesabını kim verecek? Bu kadar doğruları bir tarafa bırakmaya ne diyeceksiniz? Doğru dürüst bir sorunu bile gündemleştire-miyorsunuz. Kişilikleriniz şu anda bir baş belası gibi, adeta elimizde bir sorun kaynağıdır; acınacak, zavallı bir haldedir. Bunları nerede saklayacağım, nerede koruyacağım diye kendime sormadan edemiyorum. Durumunuzla ömürlerinizi biraz daha uzatmaktan başka bir şeye imkân vermiyorsunuz. Bütün aldığım tedbir budur. Kendi marifetinizle herhangi bir gelişmeniz yoktur.

Sıkça bir halk adına birkaç yılını amansız vermekten bahsettim. Ama siz bir halk adına, bir parti adına, tam tersine amansız bir biçimde "Bu parti, bu halk benim egoist emellerime sonuna kadar yatırılsın" savaşımını verdiniz. Ordulaşma, askerileş-me böyle kurban edildi. Şişmiş, kof, fazla yaratma kabiliyeti olmayan kişilikleriniz söz konusu. Hatayı yapan sizsiniz. Beyninizi yormazsanız, işkembeden atarsanız sonuç böyle olur. Parti terbiyesini, ordu terbiyesini ne sanıyorsunuz? Dağın bütün ilkelleş-tirici, silahla kendini abartıcı, sahte komutanlıkla kendini bir şey sanıcı özelliğine sonuna kadar kendinizi kaptıracaksınız, on-dan sonra da "Gel de beni sök, kimsenin gücü bana yetmez" diyeceksiniz! Bu, kendini çok kötü bir biçimde yanıltmadır ve bütün gelişmeleri peşinen önlemedir.

Tarihe bakın: Feodallerin, sultanların, köle sahiplerinin ordularını geliştirenlere bakın. Ne kadar incelikliler. Biz ki, hiçbir şeyi olmayan bir halkız. Zorbela bir özgürlük imkânı ele geçirdik. İnsan bunun için kılı kırk yarardı, bununla kırk yatar kırk kalkardı. "İlk defa bir özgürlük imkânı yakaladım, bunu altın değerinde nasıl kullanayım" derdi. Doğru felsefe, doğru anlayış bu değil mi? Peki, siz ne yaptınız? Bununla kendi yaramaz, yetmez, düşmandan mı kalma veya kimden kaldığı belli olmayan "Kişili-ğimi nasıl onursuz, anlamsız yaşatayım"; halkı, partiyi, orduyu büyütme şurada kalsın, habire "kendimle nasıl uğraştırayım"; o da değil, kendisini "nasıl bitireyim" dediniz. Bu ise cüceleşmedir, daralmadır. Hâlbuki ilk defa bir özgürlük imkânı, bir şeref, onur imkânı, bir yücelme imkânı verilmişti. Bu gerçekti ve bu verildi. Bunu nasıl kullandınız? Acaba halen kullanmasını biliyor musunuz? Size kolay mı geliyor? Sülalenize kırk türlü danışın, bütün sülalenizi imdadınıza çağırın. Acaba size böyle bir imkân verebilirler mi?

Burada ölçü sahibi olacaksınız, saygılı olacaksınız. Bunlar size babadan miras

**Burada ölçü sahibi olacaksınız
Saygılı olacaksınız.
Bunlar size babadan miras kalmış
Ve öyle sandığınız gibi
Elinize geçmiş değildir. Kesin bir
Sorumluluğa dayanarak belirtiyorum
Büyük bir emekle, duyarlılıkla, çok
Büyük bir değerle elinize verilmişti
Benim tarih karşısında
Kendime ilişkin bunun dışında
Yapabileceğim başka bir savunma
Olamaz. Bunun böyle olduğuna dair
Bunun büyüklüğüyle, bunun en değerli
Olması dışında herhangi
Bir savunmam olamaz.**

kalmış ve öyle sandığınız gibi elinize geçmiş değildir. Kesin bir sorumluluğa dayanarak belirtiyorum: Büyük bir emekle, duyarlılıkla, çok büyük bir değerle elinize verilmiş-tir. Benim tarih karşısında kendime ilişkin bunun dışında yapabileceğim başka bir savunma olamaz. Bunun böyle olduğuna dair, bunun büyüklüğüyle, bunun en değerli olması dışında herhangi bir savunmam olamaz. Siz bununla oynuyorsunuz. Yine iblisin hileleri, fesadın, fitnenin sahipleri olarak bunu zorluyorsunuz. Bunu yapmayacaksınız. Herkes yiğit olamaz, herkes bir halk için kendini ortaya koyamaz. Ama ben de böyle bönce, bencilce olan kişileri sineme oturtamam. Zorba bile olsanız, o kadar etkili olamazsınız.

Acaba bu dünyada bir halkın, bizim halkımızın yaşadığı talihsizlikten daha büyük bir talihsizlik, yaşadığı acılardan daha bü-yük acılar, yaşadığı imkânsızlıklardan daha büyük imkânsızlıklar var mı diye düşünüyorum ve yoktur diyorum. Peki, bunlar bu yüreksizliği, bu büyük anlayışsızlığı nasıl gösteriyorlar? Var olan bu büyük imkânı anlamsız kılmaya nasıl cesaret ediyorlar? Katliamın artıklarısınız. Bir halk adına varsa bir şeref, onur temsilcilerisiniz. Peki, durumunuz buna uygun mu? İşin gerçeğine göre böyle misiniz? Bunu vicdanınıza sorun. Vicdan diye bir sorununuz varsa, kendinizi yargılayın. Yoksa iğrenç yaratıksınız, sizinle yaşam yürümez, hasta kişiliksiniz derim. Ama yok, böyle acıları olan bir halkın, böyle imkânsızlıkları olan bir halkın şe-ref, onur gücüyüz diyorsanız, bu duruşunuz normal değildir. Bunu hiçbir kelimeyle örtbas edemezsiniz. "Anlaşılamadım, anla-yamadım" gibi kelimeleri kullanmayın. İnsan sınırlı da olsa bir halka bağlılığını gösterebilmelidir. Bunu bütün davranışlarında yansıtma dürüstlüğünü göstermelidir. Bu fanatizminiz, bu bencilliğiniz durmalıdır.

Tekrar belirtiyorum: Ne kadar da iddiasız, ne kadar da bitmiş bir halk olursak olalım, çıkmayan candan umut kesilmez diyoruz ve işin üstündeyiz. En azından ben üstündeyim. Bana biraz saygınız varsa, bu şarlatanlığı bırakacaksınız. Sizden fazla bir şey istenilmiyor. Biraz ciddi, biraz olgun ve kararlı, incitmeyen, etrafına biraz bir şeyler verebilen, gücünüze göre bir kişilik, bir yaşam diyoruz. Ama sizin yaptığınız yine iblisin, fesadın işi oluyor; işi gücü bozmak veya bencillik oluyor. Bunu yapmayacaksınız. Bunu çocukluğunuza, duygusallığınıza yorarsanız bizden anlayış beklememelisiniz.

Bazı şeyler var konuşulamaz, savunulamaz, kesilecektir. O gücü göstermiyorsan sıvış git. Bir bakıyorum parti sanki babası-nın çiftliğiymiş gibi, her türlü değerlendirme hakkını kendinde görüyor, bütün özlemlerini tatmin edeceğini sanıyor. Tarihte belki de benden daha fazla kendini bu işe veya bu örgüte yatıran bir kişi düşünülemez. Benim buna bulduğum karşılık ise, ken-dimi eşi görülmemiş bir birey olmaktan çıkarmaktır. Hiçbir nedeni olmayan bu bireyciliklere hangi kılıfı giydireceksiniz? Bunu niçin yapıyorum? Bu halkın yenilgi psikolojisini size aşılamak istemiyorum. Tam tersine, iğne ucu kadar olmayan imkânlarla yola çıktım ve halen bu yoldayım. Size dünyada imkânı bitme sınırına gelmiş bir halk; kurtuluş imkânı, özgürlük imkânı kesilmiş bir halk diyorum. Bunu duymuyorsanız, bırakalım askerliği, sıradan bir particiliği bile anlayamazsınız. Bu, benim için her an bir kâbustur. İmkânsız kılınmış bir halk kurtuluşu ve özgürlüğü, o zaman nasıl imkâna çevrilecektir diye verdiğim bütün bu yıllar ve bu büyük çabalar halen yetmiyor. Fakat siz şimdiden kendinizi kurtarmış sayıyorsunuz. Bu büyük bir edepsizliktir, kendi gerçeğini bir tarafa bırakmaktır. Böyle bir halk durumumuz, kendimizi böyle özgür hissetme ve rahatlatma gibi bir durumu-muz yok. Ben bunu yapamıyorum. Korkak olduğum için, çözüm gücü olmaktan çekindiğim için değil, ama yine de gerçekçi olmak zorundayız. Gerçekçi olamazsak, tarihte nasıl ki kimse milim kadar değer vermemişse, biz de öyle tüyüp gideceğiz.

Büyük çaresizlik, nasıl çareye dönüştürülecek? Büyük imkânsızlık nasıl imkâna dönüştürülecek? Sizin şerefli, kendinize taktığınız bir unvan varsa o da budur. Varsa bir askeri kafanız, kendinize "Bu halkın komutanıyım" diyorsanız, kendinizi nasıl dönüştüreceksiniz? Bu yüreğiniz var mı, buna

dayanabilir mi? Yıkılmadan, büzülmeden, sonuna kadar duyarlı olarak bu imkân-sızlığı, çaresizliği imkâna, çareye nasıl dönüştüreceksiniz? Esas sorun budur. Mümkünse bir yaşam imkânınız, varsa bir hesap sorma durumunuz, bu temelde olacaktır.

Birbirinizi yanlış şartlandırmayın, nefes alacak başka halimiz yoktur. Neden kendimizi kandıralım? Varsa bir hesap sorma imkânınız, milimi milimine değerlendireceksiniz diyorum. Doğru olan budur ve bu bir abartma değildir. Varsa bir askeri intikam durumumuz, kılı kırk yararcasına değerlendireceğiz. Zaten askeri çizginin özü bu değil midir? Sizin bu tarzınızla mı intikam alınır? Bu tarzınız ancak hazır olanı çarçur eder, yıllarca çürümeye terk eder. Askeri çizgi bu mudur? İmkânı değerlendirmesi bile yoktur. PKK'nin çizgisinden sonuç çıkarma bu mudur? Kendinizi tanınmaz hale getirmişsiniz. Hatta sizin gerçeğiniz, "İm-kânlar çoktur, artık eskiden rüyalarımdan geçiremediğim gibi yaşayabilirim" biçimindedir. Bu çok esef verici bir durumdur. Bu halkın imkânlarını bu anlayış nedeniyle kötü kullanıyorsunuz. Büyük bir sorumsuzluk içindesiniz. Burada kendinizi terbiye edememişsiniz. Gerçek ölçülere, düşmanın gerçek dayatmalarına göre bir kavrayışınız yoktur.

Çoğunuzda şunu görüyorum: Bunun ağırlığını hissettiği zaman biter, ağırlığını hissetmediği zaman da bir kör isyancıdır. Bu, askeri kişilik değildir. Düşmanın dayatmasını hissedeceksin. Varsa bir karşı koyma imkânın, dağdasın, halk içindesin, silahlısın, "Şu kadar gücüm var" diyerek ölçeceksin; ona göre hesabını anı anına amansızca soracaksın. Bunlar şarttır. Ama siz bütün bunları bir tarafa bırakıyor, çok uydurma, böyle sallapati yöntemlerle PKK'lilik yapacağınızı, PKK'nin çizgisinde yer bulacağınızı sanıyorsunuz. Bu olmaz. Başımıza ne geldiyse bu yüzden geldi. Beni silahlara bin pişman ettiren bu anlayışınızdır. Ölsem dahi sizin bu anlayışınıza "evet" diyemem.

Bucak'ı vuracağız diye yirmi-otuz kişi bir araya geldiler, ama kendilerini vurdular. Ardından PKK'nin bütün imkânlarını bir çapulcuya yatırdılar, PKK'nin bütün hayatı neredeyse duman olacaktı. Yurtdışına çıkmayı zorbela başarmasaydık, zaten hepsi bir iki ay içinde bitmişti. Siverek'in olumsuzluklarını temizlemek için yurtdışından orayı bir yıl besledik. ***Kemal Pir,*** "Ah APO, bunların sorumlusunu tutsam da bu işi nasıl bu hale getirdiler diye iki elimi gırtlaklarına koyup hesabını sorsam" diyordu. Buna katılmamak elde değil. Büyük doğru söylüyordu. PKK'nin beş on yıllık büyük birikimini bir çapulcunun ayağı dibinde bitirdiler. Basit bir tabancayla vurulacak bir çapulcuyu bizim başımıza böyle bela ettiler. İşte askeri çizginin sahipleri! Yirmi bin mermiyi boşa sıkıyorlar, o dönemin zorbela bir araya getirilen birikimini orada bitirmekle kalmıyorlar, bu temelde "bütün parti de yok olsun" demeye getiriyorlar. Bu iflasçı anlayıştı, bir kader değildi. Kendini derli toplu kılmış, bu işe gerçekten yatırmış birisi sonuç alabilirdi. Bunu bir askeri çizgiye daha da dönüştürmek isteyen daha fazla sonuç alabilirdi. Olmadı. O dönemleri bir tarafa bıraktık, tamam acemiydiler, toydular. Peki, halen sürüp giden durumlara ne diyeceğiz? Burada sizin gerçekten savaş-ma isteminizden de, iyi niyetlerinizden de, yurtseverliğinizden de kuşku duymuyorum. Ama bu büyük ahmaklık tarihine baktı-ğımızda da fazla saygılı olamıyorum. Buna ***Kemal Pir*** kadar bile olsa "dur" deme gücünü göstermeyişinizi esefle karşılıyorum.

Bir suçlular topluluğu gibi birbirinizi sürekli yanlışlıklarınız temelinde besliyorsunuz. Bunu yapmayacaksınız. Ben bile olsam, bazı doğrular önünde engel teşkil ettiysem yerle bir edin. Sizde bu cesaret yok mu? Yazık değil mi? Kendinizi feda etmek istiyorsunuz. Bir hayatınız var, onu da bu işe adıyorsunuz. Buna bir saygınız olmayacak mı? Kendine saygısı olmayanın, halkına karşı ne kadar saygısı olabilir? En temel işe pürdikkat kesilmeyen, başka hangi konularda ciddi olabilir? İleri bir sözün sahibi olmak isteyen, kendini biraz daha komutaya yakın hisseden kişiliklere diyorum ki, şimdiye kadar yaptığınız gibi yaparsanız, bütün bu öfkeleri burnunuzdan fitil fitil getireceğim. Belki kaçarak kurtulabileceksiniz, hiç olmazsa sahtekâr-

lığınız ortaya çıkar. Ama bu yapaylığı, bu suni sahte komutanlığı size yaşatmayacağım. Bir iki şey fazla konuşuyorsak, ona pratik yeterliliği göstereceksin. Göstermezsen, ya başına gelecek olanı iyi kestir, kısaca çareni bul ya da bu işten vazgeç. Bu işi ne sanıyorsun?

Neredeyse bir şerefsizlik işi haline getirmişler. Güçler üzerine yarış yapıyorlar, hatta bazıları "bölük komutanlığı da azdır" diyor ve küsüyorlar da. Ne bölük komutanlığı? Sen daha kendini örgütleyememişsin, daha dilin bile doğru dürüst konuşmuyor, düşmana karşı bir bakış açın bile yoktur. Kendini köklü ele alacağına, düzenleyeceğine rütbe beğenmiyor. Hiç olmazsa rütbe-den bir şey anlasa! Rütbenin şerefi, onuru nedir? Rütbeye göre iş nasıl yapılır? Bu konuda hiçbir sorgulaması yoktur. Bunu pis işler için kullanmaya alışmış. Kendine göre keyfi, kendine göre utanmaz bir yaşam için olanak istiyor. Böyle yapmayın. Za-ten fazla bir saygınlı-ğınız, kötü bir biçimde ölmekten öteye bir sonunuz yoktur. Olsa da büyük onursuz olarak karşılanmaktan kurtulamazsınız.

Çetin Bir Halk Savaşçısı Kolay Ölmez

Bütün bu çalışmalarıma rağmen, askeri anlamda yararlı bir şeyleri acaba ne kadar imkan dahiline soktum, acaba işlere biraz ilerleme imkanı verdim mi diyorum. Kendimi beğenmiyorum, kendi konumumdan endişeliyim. Siz ise hiçbir şey yapmıyor, işi sadece bozuyor, üstelik beğenmiyorsunuz da. Bu şarlatanlığı keseceksiniz. Bir işe ilerleme imkanı verdiremiyorsan, günlük olarak bunu ilerletme imkanın yoksa bunu raporunla ayna gibi yansıtamıyorsan ne bu komutanlığıdır, ne sorumluluğudur? Üste-lik utanmıyor, ondan sonra da kocakarılar gibi küsüyor. Hiçbir asker böyle olur mu? Protestocu davranıyor, sabote etmeye çalışıyor. Hiçbir askerlik kanununda buna yer var mı? Ama size göre her şey mümkündür. Sizin ordulaşmanızda bunların hepsi olabilir. Peki, nerede sizin askerliğinizin şerefi? Nerede sağlam askeri kişilik özellikleri?

Ülkenizde yaşayacak, bir halk için ayakta duracak gücünüz yoksa, bu kişiliği ne yapacaksınız? Ondan sonra da "yaşam tarzı, ilişki tarzı, sosyal yaşam" diyorsunuz. Bunları dile getirmeye utanmıyor musunuz? Sen ki, ülkende yaşayamayacak kadar zaval-lısın, sen ki bir halktan olmaya dayanmayacak kadar bitmişsin, sen ki bir örgütlülüğün asgari gereklerine uyamayacak kadar hastasın; o zaman PKK'de ne arıyorsun? Hiçbir şey! Burayı ne sanıyorsun? Burada kendini göreceksin, bunun başka yolu yoktur. Ben kendimi nasıl evire çevire sıkıyorsam, siz daha fazlasını yapacaksınız. Çünkü imkânsızı imkâna çevirmenin başka yolu yok-tur. Gerçek askeri çizgi, askeri kişilik, dava adamı böyle ortaya çıkar. Var olan imkânlarmış, rütbelermiş, yetkilermiş, hepsi benim için bir ateş parçasıdır. Büyük bir namus, şeref meselesi olmazsa bunlara daya-namıyorum. PKK Başkanlığına, PKK'nin iti-barına dayanamıyorum. Bu uydurmaların lafı bile edilmez. Dağa çıktınız diye kendinizde bu kadar lümpenleşme hakkını mı göreceksiniz? Bu kadar laf anlamazlık bir kader midir? Tekrar belirtiyorum: Orada imkânsızlığı imkâna çevirmek, büyük çare-sizliği, büyük mahkûmiyeti özgürlüğe dönüştürmek için varsınız. Kişilik gelişimi budur. Bunun hesabını neden yapmıyorsunuz?

Peki, ucuz ölmek neyin nesi?
İmkânsızı, çaresizliği biraz anladı
Mı, ondan sonra yatır kendini
Ölüme! En yaygınca yaşattığınız bir
Özellik de budur. Kolay ölmeler
Çaresizliğe boyun eğmedir
Ama çetin bir halk savaşçısı kolay
Ölmez. Bunu bana yutturamazsınız
Doğru dürüst savaşmadan
Böyle sonuçlanmayı asla affetmem.

Özgür bir yaşam ortamını size sunmak için yalnız ben mi çalışacağım? Hatta size tanınan bu özgürlük imkânlarını ne zaman doğru anlayacaksınız? Bunlar kendiliğinden mi geliyor? Bunu kimden icat ediyorsunuz? Özgürlük değerlerine saygılı olmayı ne zaman esas alacağız; bencilliği, keyfiliği bir tarafa bırakıp kutsal özgürlük değerlerini

ne zaman öne alacağız? Bu temelde saygınlığı, namusluluğu ne zaman kazanacaksınız? Bencilliğiniz içinde bir yaşam imkânı var mı? Bir hayır, değer var mı?

Peki, ucuz ölmek neyin nesi? İmkânsızı, çaresizliği biraz anladı mı, ondan sonra yatır kendini ölüme! En yaygınca yaşattığınız bir özellik de budur. Kolay ölmeler çaresizliğe boyun eğmedir, ama çetin bir halk savaşçısı kolay ölmez. Bunu bana yutturamazsınız. Doğru dürüst savaşmadan, böyle sonuçlanmayı asla affetmem. Buna kim yol açıyorsa o aşağılığın tekidir. Daha doğru dürüst bir eser yaratmamışsınız, şimdiye kadar yaptıklarımızı da beğenmiyoruz. Başarabileceğiniz bazı önemli silahlar verilmiş, ama siz daha onları kullanmaya cesaret etmeden "öldüm" diyorsunuz. Bu, yaşama büyük saygısızlık değil de nedir? İnsan yaşama böyle saygısızlık ettikten sonra herhangi bir şey bekleyemez. Ona düşen, onursuzca boyun eğip ölmeyi beklemek olur.

Ortamımıza çok uyduruk ölçüler egemen kılınıyor. Tartışmaların ne başı ne sonu bellidir. Nerede, nasıl başlatıldığı, neyi amaçladığı belli değil. Karıştıran karıştırana! Bunu durdurun! Kendinize saygınlığınızı hızla toparlayın. Yapamıyorsanız adam gibi çekilin. Dediğim gibi, gerekirse askeri çizgiyi durdururuz. Sizin bu savaşçılığınız olmasın. Olmadı diye de herhalde dünyanın sonu gelmez. Neden bu kadar ağırlaştırıyorsunuz? Olacaksa bir savaşçılık adam gibi ve yaraşırcasına yüklenin. Büyümekten neden korkuyorsunuz? Seviye kazanmaktan, anlayış gücü olmaktan, yine etkili olmaktan neden kaçıyorsunuz? Ama doğruca, ama bütün parti için, gerçekten kanıtlanırcasına ve herkesin alkışlarıyla büyümekten neden korkuyorsunuz? Birbirinize güç vermekten, yoldaşlarınızı ilerletmekten neden kaçıyorsunuz? Kaçarsanız, size düşmanın hilesiyle uğraşıyor, azgındır, gericidir, iflah olmazın tekidir demeyecek miyiz?

Bu genç yaşta bazı işlere hükmetmekten neden üşenip duruyorsunuz? Büyük imkânsızlık ortamında kafanızı düşman gerçe-ğine yatırırsanız hiç olmazsa kolay ölmezsiniz. Onu kolay çiğnetmezseniz, gençliğinize bir saygınız olur. Şimdi elimde bir bela gibisiniz. Bu "kurbanlık kuzu" durumunuzu ne yapacağım? Kendi halim ortada. Yaşamayı, yaşam şansınızı bunun önünü kesen bir düşmana karşı zorlayın. Bunu önleyen yoktur. Parti demek, özgür yaşam şansında, düşmanını yenmede ve kendini güçlendirme-de imkân demektir. Bunu doğru kullanın. Neden yazboz tahtasına çeviriyorsunuz? Sizi güçlendirecek herhangi başka bir silahı-nız var mı? Bu noktada biraz gerçekçi olun. Utanmadan ucuz, köhnemiş bir duygusallıkla kendinizi gerçeklerden koparmışsınız. Bundan nefret ediyorum. Ondan sonra "önyargılar, kalıpçı yaklaşımlar" diyorsunuz. Bunu dayatmayın, yeter! Söylediklerim açık. PKK'nin işini ısrarla bozmaya yeltenmeyin.

Bir laf söylemek isteyen, onu pratiğiyle tamamlamak zorundadır. Demagojiyle kimse sonuç alamaz. Mutlaka büyümeye, dü-şünce gücüne, örgüt ve eylem gücüne ihtiyacınız var. Biz onun imkânını ortaya koymaktan başka bir şey yapmıyoruz. Düz, sığ, böyle kaba alışageldiğiniz tarza uygun olana hep onay istiyorsunuz. Bu yaşamın kendisi düşmandan kalmadır, ciddi işlere yürü-meyi engeller, adam etmez. En çok yoğunlaşması gereken bir askeri düşünceden maalesef hepsi kaçtı. Şimdi ben ne yapaca-ğım? Doğru askeri tavırlardan, doğru askeri düşüncelerden ve gereken anlayış gücünden böyle kaçarsanız, bu savaşı size göre nasıl vereceğim?

Habire yetiştirip Botan'a durmadan imkân döküyoruz. Bazen kendime soruyorum: Allah'ın bu zavallılarına bu kadar parti imkânını ne diye akıttım? Şimdi neyin hesabını vereceksiniz? Bir lümpen gibi kendini bir havaya kaptırmış gidiyor da gidiyor. Ne savaşı, ne anlayışı geliştirebiliyor, ne de tarzda bir yenilik var. Gel de bu adamı kurtar, bu tarzı kurtar. Biraz vicdan! Bu mümkün mü? Adeta taşlaşmış, kof, hiç umut vaat etmiyor. Neymiş, yıllarca direniyormuş! Direnme bir sonuç vermemişse, bir derinliği ve aşamayı sağlamamışsa, sen kime karşı direniyorsun? Düşmandan daha çok partiye karşı direniyorsun. Biraz kendini anla diyorsun, adam küsüyor; "Hakkım alındı, bu kadar emeğime

bilmem ne yapıldı" diyor. Bunları bırakın. Ne hakkı, ne emeği? Savaşı geliştiremiyorsan, bir aşama yapamıyorsan itiraf edeceksin. Geliştirme gücün yoksa silahı bırak. "Varım" diyorsan, ka-fanı çalıştıracaksın. Başka türlü komutanlık olmaz, başka türlüsü ihanet olur, yozlaşma olur.

Yıllardır kendilerine gelmelerini bekliyoruz. Savaş sorunları, tarz, kişilik sorunları var, tartışsınlar, anlayışlı olsunlar diye beklemekten, destek üzerine destek, devre üzerine devre vermekten neredeyse insanlıktan çıktık. Ama bizimki halen kendine gelemiyor. O zaman birbirimizi ne yapacağız? Bir insan bir işi kıvırıyorsa, "Ben bu işe iddialıyım" der. Bir insan yıllardır bir işin altından çıkamıyorsa itiraf eder. Eğitemiyorsan, hareketlendiremiyorsan, sevemiyorsan, sayamıyorsan bırak. Bu meslek bir aşk mesleği, bir tutku mesleğidir. Bu yeteneğin yoksa bırak. Biz bırakıyoruz, yavuz hırsız misali o bırakmıyor. Artık malımızı çaldı-ğın yeter. Size savaşmayın, anlı şanlı komutan olmayın diyen yoktur. Sadece bunun imkânlarını doğru yakalayın diyoruz. Bu ahmaklığı, bu ölçüsüzlüğü, bu bile bile düşürücü, alçaltıcı durumları terk edin diyoruz. Bu çok uyduruk, bireysel tarzlarınızı biraz gözden geçirin. Sizi başka türlü adam edemeyiz. Şimdi sizi dağıtsak bu ihanet olur; bu halinizle sizi kabul etsek belki de ihanetten daha da kötü olur. Böyle olmuyor, kazanılmıyor. Neden sizi ağır cezalandıralım? Yapamıyorsunuz, tarzınız yetmiyor. Her gün bir düşman durumunu ele alın. Çünkü ufkunuz kesilmiştir, hareketliliğiniz düşmana göre ağırlaşmıştır. Bu noktada da sorumlu olan, yaşama ve tarza gelmeyen sizsiniz.

Burada yapılması gereken, ya anlayışa gelinir, doğruya hükmedilir ya da bu sancılı, hastalıklı biçim bırakılır, terk edilir. Bu-nun sorumluluğunu üstelenemiyorum, bana dayanarak yürütmeyelim diyorum. Bu noktada bana güvenmeyin. Çünkü ben buna, bu yaşamınıza yokum. Uyduracağız, zoraki alet edeceğiz diyemeyiz. Hayır, olumsuzlukları durdurmak ve acilen de gidermek zo-rundayız. Bu olumsuzlukları bir kader gibi yakıştıramıyoruz. Müthiş değer kaybettik ve öfkeler söz konusudur. En önemlisi de bu halinizle hiç umut vaat etmiyorsunuz. Bunları aşacaksınız. Ölüm her zaman var, kimse size neden destan yazmadınız diye dayatmada bulunmuyor, sadece işin gereklerine göre doğru yaşa diyor. İşin fesadını ve bozgunculuğunu yapma, gücün oranında işin doğrularını yap. Alçakgönüllü ol, vakarlı ol, insan sana saygı duysun yeter. Ama burada işler farklı; yapmama, yaptırmama, bozma, çekiştirme biçiminde sürüyor. Bunlar düşman işidir. Gücü çarçur etme, gücü anlamsız kullanma olmayacak. Rütbeniz veya kişiliğiniz yetmiyorsa yapabileceğinizle yetinin. Daha da yetki istiyorsan, onu anbean kanıtlarsan, kabul ettirebiliyorsan yap. Başka türlü dayatmada bulunma. Çok bitikseniz de söylemelisiniz. Gerçekten çok zavallı, acınacak durumda olanlarınız varsa yardımcı olalım.

Tekrar belirteyim: Bu iş biraz inatçı, biraz yiğitçe özü olanların işidir. Bunlar da yalnız benim sorunlarım değildir. Dikkat edilirse daha çok pratik sorunlardır ve esas olarak sizin adınız gibi belleyeceğiniz öz sorunlarınızdır. Bu hususları neden bu kadar çarpıcı dile getiriyorum? Bunlar sizin sorunlarınız, iliklerinize kadar duyacağınız ve çözümlemeniz gereken sorunlardır. Kendinizi bu kadar havadan, bu kadar uzakta tutarsanız derinliğe nasıl ulaşacak, bir ilerletme imkânına nasıl kavuşturacaksı-nız? Kim yapacak? Bu kadar sığ düşünce, sorunların özünden bu kadar kopmuş bir yaklaşımla nereye ulaşacaksınız? Sorunların üzerine gitmekten korkuyor, derin bir tartışmayı yapmaktan üşeniyorsunuz. Birileri bir oyun yapıyor, her şey bir tarafa itili-yor. Sorunların özünden bu kadar kolay kopan, sonuca gitmeyen bir kişilik, bu kadar ağır askeri sorunları nasıl çözebilir? Siz deli misiniz? Bu kadar da akılsız olunmaz.
Utanmadan, "ağlarım, kafamı kuma gömerim. Demagoji var, Allah herkese ağız vermiş, PKK'de de kelime bolluğu gelişmiş, kullanırım, işin içinden sıyrılırım" veya "kafam taşlaşmış, pek işlemez" sözleri son yılların silahı haline getirilmiş. Düşmanın günlük olarak yaptıklarına bakın. Hepsi ifrit gibidir. O kadar güçleri var, dünyaca o kadar destek-

leniyorlar. Yani nasıl korkunç kesildikleri görülmektedir. "Atak-1, Atak-2, Atak-3" diyor. Bir karış tutacak köşe bile bırakmadı, her tarafa böyle aç kurt gibi saldırıyor. Ne istiyor diyeceksin? Düşman karakteri böyledir. Bizimkilerine bakıyorum, gevşektir. Kurt pençesini nereden vuracak, hangi yumuşak karnından dişlerini geçirip ciğerini sökecek? Bana bunu çağrıştırıyorsunuz. Duruşunuza başka tür bir anlam verebilir miyiz? Yalnız ben mi düşüneceğim, düşmanın tarzına göre hiç mi sonuç çıkarmayacaksınız? Sizin için düşman, beş metre yaklaştığı zaman düşmandır. Bundan başka bir düşman anlayışınız var mı? Bu anlayışla kendini düşmana göre yetiştirmek mümkün mü? Tabii size göre her şey mümkündür. Açıktır, bunu böyle gece gündüz düşünmezseniz, dakikası dakikasına peşinizdedir. Bunu hesaplayamazsanız, tuzağını kuramazsanız, onunla baş edemezsiniz. Burada teoriye hiç gerek yoktur. Asgari bir düşman anlayışına sahip olan bu sonucu rahatlıkla çıkarabilir. Burada sizden istenilen şudur: Düşmanı-na göre kendine, varsa bir birliğin, varsa bir bölgen çekidüzen vermendir. Sonuna kadar tetikte ol, hesabını yap. Mümkünse gece gündüz gücünü buna göre ayarla, insanını yetiştir. Siz ne yapıyorsunuz? Bambaşka işlerle uğraştırıyorsunuz, sahte tar-tışmalar, dağınık ilgiler biçimlenmiş, hatta birbirine yöneltilmiş kişilikleriniz var.

Askeri çizginin bu kadar muğlâklaştırılacağına hiç inanmazdım. Bunu kim yaptı, gerekçeleri nedir halen anlayabilmiş değilim. Belki de düşmanın bize vurduğu en büyük darbe, bu muğlâklaştırma işidir. Bize karşı savaşımında hiçbir yöntem bu kadar etkili olmamıştır. İçimizi buna benzeştirme, böyle kendi çizgilerinde derinleşmeyen, hatta bol bol birbirlerini boşa çıkaran duruma getirme herhalde düşmanın en ince buluşudur. Biz en büyük zararı burada gördük. Yoksa bu düşman bize dayanamazdı. Buna adım gibi eminim. Bu içimizdeki düşmandır, bitmiş tükenmiş, sahte ve üzerine kurulmuş düşmanın yaşam bencilliğidir. Bu, belki de fark etmediğiniz, sözüm ona kendinizin sandığınız sahte özgür kişilik bencilliğidir. Bu özellikler bu muğlâklığı geliştirdi; bu yüzeyselliği, biçimsizliği, giderek bu kofluğu ortaya çıkardı. Bunu aşmaktan başka hiçbir seçeneğiniz ve bunun karşı savunucu-su da olamaz. Önce bunu çözeceğiz. Yoksa en sıradan kişi de mevcut düşmanı bir iki gözlemden sonra tanıyabilir, taktiklerini teşhis edebilir.

Başarmakta iddialı bir komutan, bir iki denemeden sonra doğruyu bulabilir. Bunun bu kadar yıllarca sürebilecek bir eğitime hiçbir ihtiyacı yoktur. Hepinizin bunun için fazlasıyla eğitimi de vardır. Hiç kimse kendisini şu veya bu öznel nedenle aldatma-sın, aldatmacılığı da dayatmasın. Varsa bir zararı kendisiyle sınırlandırsın. Askerlikte özellikle bu husus oldukça önemlidir. Mümkünse kesin bazı sınırlara dikkat edin. Çünkü birisinin bozgunculuğu, ciddi bir yetersizliği bütün orduyu bozuyor. Yersiz bir sözü, bir dayatması bütün bu yaptıklarımızı bozuyor ve ona olan zarar da sonra hepinize oluyor. Bütün çabalarınız boşa çıkıyor. Bu kadar büyük fedakârlıkta bulunan bir çaba, bu yakışmayan sonuca razı olmamalıdır. Açık şikâyetleriniz, istemleriniz var. Bunların gerçekleşmesi de ancak böyle olur. Elinizde küçümsenemeyecek doğrular, imkânlar var. Bütün bu olumsuzluklara rağmen, halen doğru yaklaşılırsa, doğrular hemen her şeye ısrarla dayatılırsa yeniden kazanılacak bir savaş var.

Bir insanın kendini planlama kabiliyeti, kendini değerlendirme gücü bazen bütün gelişmelerin belirleyicisi olabilir, ama çok akıllıca, gerçekten genel ihtiyacı karşılarcasına olursa olabilir. Gerçekten iddiası olan varsa bu temelde adeta çaktırmadan öyle bir ilerleme etkeni olabilir ki, gerektiği kadar tahlil, gerekeni yerli yerine koyma ve daha sonra bu savaş çarkını döndür-me, ustalık böyle olur. Birisi illa "İddiam büyüktür" diyorsa, artık bir anlayış derinliğine, bir yapma ustalığına ulaşabilmelidir. Bu yapay, zoraki dayatmalarla olmuyor, hele imkânları zorlamakla hiç olmaz. Büyük anlayış, büyük yapım değeri dışında hiçbir yol çare teşkil etmez.

İstiyoruz ki hiç olmazsa bu kadar zorluklardan, deneyimlerden sonra, sorunlarımızı

şimdi dilediğimiz gibi doğruca, sonuç alıcı ele alalım. Bir tartışma olacaksa sürekli ilerletici olmalı, bütün sorunlara giderek çözüm bulabilmelidir. Bu mümkündür. Bu kadar olgunlaştıktan sonra da çözüm olamamak, büyük ahmaklıkla ve esef verici bir dayatmayla, yaklaşımla, kişilikle mümkün olabilir ki, bunu da hiçbiriniz hiçbir gerekçeyle artık sunamaz. Özgüveni yakalayın. Ama gerçekten özgüven olmalıdır. Bu ya-paylığı, yapay kişiliği, şekillenmiş sahte komuta kişiliğini yıkın, çözün. Korkmayın, daha sağlamını yakalayabilirsiniz. Daha engin olmayı, daha ufuk kazanmayı bilin ve tarz inceliğinden çekinmeyin. Bu sizi büyütecektir. Suçu etrafa yıkmayın, esasta kendi-nizde bulun, çözümü kendinizden başlatın.

İçinizde bütün varlığını bu işe adamak isteyen çoktur. Bu çerçeveye dikkat etsinler. İkide bir yönetim falan deyip de aldatmayın. En büyük yönetim bizim bu çözümlemelerimizdir. Çekinmeden sonuç çıkarın. Kendinizden başka engel olamaz. Öcüler gibi şuna buna yüklenmeyin. Adam gibi özgüvenle, anlayış gücünüzle işin içine girin. Bir tarz ustalığına, büyüklüğüne ulaşıncaya, düşmanı yenecek özelliği yakalayıncaya kadar büyük bir inatla yüklenin. Parti içinde bunun önünde engel olan çıkamaz, kendini engel diye dikemez. Dikerse, bu ben de olsam devirin. Hiç olmazsa kendinize saygınlığınızı, gençliğinize anlam vermenizi böyle gerçekleştirebilirsiniz. Bu hem hakkınızdır, hem görevinizdir.

İnsanlığın en borçlu insanlarısınız. Kendisine saygınlığı en çok elinden alınmış, en çok hırpalanmış insanlarsınız. Yüklenmekten başka çareniz yoktur. Tarihin hesap soran sözünü, borç ödeyen gücünü sergilemekten başka çareniz yoktur. Bir saygı, kimlik, kişilik istiyorsanız, bunun yegâne yolu budur. Başka türlü ne siz, ne de ben birbirimize metelik kadar değer vermeliyiz. Davayı esastan kaybettikten, sürekli iflas ettikten sonra varmışsın yaşamışsın kaç para eder? Bunu kendinize yakıştırmamalı-sınız. Aman tanımaz kişilik bu biçimde seyretmeli ve amansız olmalıdır. Bu düşmana da ancak bu kişilik yaraşır. Başka hiçbir şey kurtarmıyor, çok kötü bir sonuç hazırlamaktan öteye vardırmıyor.

Tecrübelerimi dile getiriyorum. O halde varsa böyle bir kanıtlanma şansı, buna sarılın. Başka her şey sizi meteliksiz ve onursuz kılıyor. Bunda neden ısrar edeceksiniz? Onurlu olan çok az bir imkânla da olsa, imkân dahiline sokulmuştur. Neden buna yapışmayacaksınız, bu temelde kıyameti neden koparmayacaksınız? Bir başarı imkânı varsa, neden bu temelde amansız yüklenip zorlamayacaksınız? Hele bu her şeyimizi kazanabileceğimiz bir savaşsa, neden kıyamet kadar bir yüklenmeyle onun içine girmeyeceğiz? Neden bu kadar hata yapacağız? Neden bu işi kendi kendimize bozacak kadar anlamsız kılacağız? Bunun hiçbir gerekçeyle izahı olabilir mi?

Bir savaş ki, sana her şeyini kazandıracak, sana belki de hiçbir halk gerçekliğinde görülmemiş en sıradan insani özelliklerini bile, yine yaşamın hemen her şeyini kazandıracak. Peki, ona en derli toplu hazırlanmaktan, ona her şeyini katık etmekten daha değerli olan ne var? Bilincini, yüreğini amansız vermekten daha anlamlı, önemli ne vardır? Eğer bunun kadar değerli başka bir yaşam seçeneği yoksa ve bu kanıtlanmışsa, o halde buna amansız yüklenmekten ve bunu başarmaktan daha değerli olan ne olabilir? Bunun dışında hemen her şey sana en kötü bir alçak olmaktan öteye bir şey bırakmıyorsa, her şey seni daha da alçal-tıyorsa, bundan nefret etmek, bunu çağrıştıran, buna götüren hemen her şeye lanet getirmek durumundasın. Yine çok sınırlı da olsa başarma imkânı varsa, ne kadar az umutla da olsa eğer bu dünyada bunun dışında başka bir yol yoksa, büyük çaresizlik ve büyük imkânsızlık ancak böyle bir çare ve imkâna kavuşuyorsa, o zaman buna adın gibi sarılmaktan, her şeyi buna bağlamak-tan daha anlamlı ne olabilir?

Bunun anlayışına çağrılıyor, bunun makul pratiğine seferber edilmek isteniyorsunuz. Bu, benden daha çok sizin için gereklidir. Benim kendime sözüm var ve gereklerini de hayli yapıyorum. Ama daha çarpıcı olarak bunun gereklerine anlam verme ve iş yaptırma oldukça hem bir haktır, hem bir borçtur, hem de vazgeçilmez bir görevdir.

12 Mart 1997

2008 YILININ KAZANANI DA BIZ OLACAĞIZ!

Duran Kalkan

Şimdi 2008 yılı perspektiflerimiz ne olmalı konusu üzerinde biraz durmak istiyoruz. Geçtiğimiz günlerde ve haftalar içerisinde PKK'nin 29. kuruluş yıldönümünü kutladık. 30. PKK yılına girişi anlamaya, değerlendirmeye, planlamaya çalıştık. Bu vesi-leyle bir kere daha tüm arkadaşların kuruluş yıldönümlerini kutluyor, 30. Parti yılında başarılar diliyoruz.

Kürt halkı 30. PKK yılına girişi gerçekten de önceki yıllar gibi daha da öfkeli, heyecanlı biçimde karşıladı. Kutlamalar hala değişik alanlarda devam ediyor. Kitlesel gösteriler, değerlendirmeler, tartışmalar 30. yıl gerçeğini anlama çabaları yoğundur. Önemli hususlar, öne çıkan yönler 30. yıl gerçeğini anlamak oluyor. 30. yaş önemli yaştır; insan yaşamında da, bir toplum açı-sından da öyledir. Belki uzun tarihsel kesit içerisinde kısa görülebilir, ama yine de toplumsal değişimin yaşanması açısından önemli bir süreçtir. Bir parti, siyasi organizasyon açısından da elbette küçümsenecek bir süre değildir. Bunu bu yıldönümü vesilesiyle değerlendirmeye, anlamlandırmaya çalıştık. 30. yaşın bilgi ve tecrübe düzeyini, yine iddia ve kudretin en yüksek dönemini ifade ettiğini belirttik. Bu bakımdan 30. yılına girmeyi başarmış bir hareketin, bu yıl süresince daha iddialı ve güçlü duracağı görev, sorumluluklarına sahip çıkacağı, daha mücadeleci ve kazanımcı olacağı bir gerçektir.

Diğer yandan bu kutlamalarda gördüğümüz halkın öfkesiydi, tepkisiydi. Öne çıkan önemli ikinci bir husus buydu. Bunun da içinde bulunduğumuz süreçle siyasi, askeri durumla elbette bağı var. Kürt halkı öfkeli ve "artık yeter" diyor. Kendine yaklaşı-mı, Birinci Dünya Savaşıyla oluşturulan bu inkâr ve imha sistemini, 21. yüzyılın başında her türlü yalan dolan, hile ve baskı, işkence ve katliam uygulamalarıyla sürdürme çabalarını artık kabul etmiyor. Bu temelde önder APO üzerindeki işkence ve imha sürecine artık dur diyor. Kürt sorununun çözümsüzlüğüne "artık yeter" diyor. Kürt halkına karşı hakaret içeren ve soykırım özelliği taşıyan inkâr ve imha uygulamalarına "artık yeter" diyor. Bunu görmeyen, anlamayan, görüp de basit ekonomik ve siyasi çıkarları için görmezlikten gelen tutum ve duruşlara "artık yeter" diyor. Bunları reddediyor, öfkesi ve tepkisi buradan ileri geliyor. Biz bu öfkeyi başta Amed olmak üzere Kuzey Kürdistan'ın bütün kentlerinde yapılan kutlamalarda, mitinglerde gördük. Yurtdışındaki halkın öfkesinde, tutumunda gördük. Yine Güneybatı Kürdistan başta olmak üzere, diğer parçalardaki toplan-tı-larda, kutlamalarda, mitinglerde gördük. Böylece 30. PKK yılına hareket ve halk olarak yıl gerçeğini daha derinden, ciddi görev ve sorumluluklarına daha çok sahip çıkan bir konumda girdiğimizi, 30. Parti yılını

daha büyük çalışma ve mücadele yılı haline getirme istek ve kararlarlılığında olduğumuzu söyleyebiliriz.

Şimdi miladi olarak da yeni bir yıla doğru gidiyoruz. 2007 yılının sonuna yaklaşıyoruz; yeni bir yıla, miladi 2008 yılına gireceğiz. Bu çerçevede de tabii yıl değerlendirmeleri yapma, tartışma, geçen yılın pratiğini sonuçlarıyla birlikte değerlendirme ve yeni bir yılı anlama, tanıma ve planlama çabası içerisinde oluyoruz. Hareket olarak böyle, halk olarak böyledir. Bizde bu durum biraz da iç içe geçiyor. Parti yılıyla miladı yıl birleşiyor. Dolayısıyla yıl değerlendirme sürecimiz devam ediyor. PKK'nin 29. yılı ile miladi 2007 yılında yapılanları nedenleri ve sonuçlarıyla birlikte değerlendirip derslerini çıkartmaya çalışıyoruz. Bu temelde PKK'nin 30. yılını, yine miladi 2008 yılını daha iyi anlamaya, kendimizi bu yıl gerçeğine göre yeniden kararlaştırmaya ve planlamaya çalışıyoruz. Bu çerçevede içine girmekte olduğumuz yeni yılın, yani 30. Parti yılıyla 2008 yılının nasıl olacağını, ne tür gelişmelerin yaşanabileceğini, mevcut durumun ne tür gelişme olasılıklarını içerdiğini anlayabilmek, kestirebilmek, ona göre bir perspektif ve plan oluşturabilmek için geçen yılın sonuçlarına iyi bakmak gerekiyor. Geçen yılın pratiğinin bütün çalışmalar açısından iyi bir analizini yapmaya ihtiyaç var. Yine yeni yıla girerken, yaşanan politik ve askeri durumun tahlilini kapsamlı, derin, doğruya en yakın bir biçimde yapabilmek, olası gelişmeleri ve çeşitli güçlerin olası politik yönelimlerini doğruya yakın kestirebilmek gerekiyor. Bunlar temelinde de halkın ve hareketimizin gücüne bakarak neler yapmamız gerektiğini programla-mak, bunları nasıl yapacağımızı, hangi yöntemle, tarzla ve nasıl bir zamanlama içerisinde pratiğe geçireceğimizi değerlendirmemiz gerekiyor. Doğru, gerçeğe yakın yeni yıl kararlaştırması, planlaması ancak böyle bir yaklaşım temelinde değerlendirme ile olabilir. Şimdi bu çerçevede baktığımızda, biz PKK'nin 30. yılına, yine 2007 yılına beşinci tek yanlı ateşkes süreci içerisinde girdik. Bu durum biliniyor. 1 Ekim 2006 tarihinden itibaren özgürlük hareketimiz çeşitli güçlerin talepleri ve Önder Apo'nun çağrısı üzerine beşinci tek yanlı ateşkes sürecini ilan etmişti. Yeni yılı ateşkes temelinde gerekli ideolojik, politik ve örgütsel çalış-maları yürüterek karşıladık. PKK'nin 29. yılında bu temelde daha kapsamlı, sonuç alıcı çalışmalar yapmak istedik. 2007 yılını sürdürdüğümüz ateşkes temelinde yeni gelişmelerin, yeni politik açılımların başlangıcı haline getirmeyi öngördük. Hareket olarak bu konuda kuşkusuz tutarlıydık, kararlıydık, inançlıydık. Yeni gelişmelerin olmasına, yeni siyasi durumun oluşmasına hazırlıklıydık. Fakat çok duyarsız, somut gerçekleri görmeyen, kendini hayalci yaklaşımlarla dolu tutan bir konumda da değil-dik. Çünkü her ne kadar başta ABD, AB ve Güney Kürdistan yönetimi, çeşitli Kürt kurum ve kuruluşları, hatta Türkiye'nin iktidar partisi çağrılarda bulunmuş olsa da, yine de bunların ne kadar gerçekçi olduğu, çağrıyı yapanların ne kadar tutarlı olduğu belli değildi. Bu temelde biz sürecin sadece bizim gücümüzle, isteğimizle, çabamızla başarıya götürülmeyeceğinin bilincindey-dik. Çağrı yapanlar çok olsa da, ne kadar tutarlı olacakları konusu belirsizdi.

Beşinci tek yanlı ateşkesin
Sonuç vermesi açısından kararlıydı
Önder Apo beşinci tek yanlı ateşkesi
Kürt sorununun
Barışçıl demokratik çözümünün
Gerçekleşmesi için
Son bir şans olarak da
Fırsat olarak da tanımladı.

Bu bakımdan da hayalci olmamaya çalışır, ateşkesi stratejik düzeyde başarıya götürmek için istekli ve çaba sahibi olur-ken, sanki süreç kendiliğinden ve mutlaka böyle bir ilerleme sağlayacakmış gibi kendini aldatan, hayaller içerisinde olan bir konumda olmamaya da dikkat ediyorduk. O bakımdan kuşkusuz beşinci ateşkesle bir taktik yapmak gibi bir durumumuz yoktu. Önder Apo'nun yaklaşımı da, hareketimizin yaklaşımı da istekliydi, tutarlıydı. Beşinci tek yanlı ateşkesin sonuç vermesi açısın-dan kararlıydı. Önder Apo beşinci tek yanlı ateşkesi Kürt

sorununun barışçıl demokratik çözümünün gerçekleşmesi için son bir şans olarak da, fırsat olarak da tanımladı. Böyle bir sonuç alma isteği ve çabasıyla ateşkes ilan ettik ve süreci bu temelde götürmek istedik. Stratejik başarıyı öngördük kısaca. Fakat bizim çabamız ve inisiyatifimiz dışındaki nedenlerle böyle bir sonucun elde edilmemesi durumuna göre de kendimizi hep hazır tuttuk. Gerekli politik, taktik kazanımları elde etmek, sonuçlara ulaşmak için de çaba harcadık. Sonuçta bir kere çağrı yapanların hepsi aslında ateşkes süreci içinde sınandı, denendi. Kürt sorunuyla ilgili olan, kendisini ilgili gösteren herkesin en azından 2007 yılı itibariyle bu sorunun çözümünün neresinde olduğunu somut gördük.

Başta ABD'nin tutumunu net ortaya çıkardık. Kendisinin çıkarına hizmet ettiği ölçüde çatışmaların olmamasını isteyen, ama ondan öteye Kürt sorununun çözümü gibi bir politik yaklaşımı gösterme, onun çabası içerisinde olma gibi bir tutumu olma-yan bir konumda olduğunu açığa çıkardık. Yine AB'nin bilinen klasik faydacı, çıkarcı, ikiyüzlü politikalarında devam ettiğini gördük. Güney Kürdistan Yönetiminin Kürt sorununun çözümü yönünde adımlar atılmasını istese de, bu konuda fazla gelişme yaratacak güce sahip olmadığını açığa çıkardık. Benzer biçimde başta DTP olmak üzere çeşitli demokratik Kürt kurum ve ör-gütlerinin de, yine Türkiye aydın ve demokrat çevrelerinin de Kürt sorununun demokratik çözümünü geliştirecek bir politik süreci oluşturma, ilerletme gücünde olmadıklarını gördük. Bunun yanında AKP'nin gerçekten de takıyyeci, faydacı, çıkarcı, aldatıcı, her olasılığa el atan ama hepsini de kendi iktidar çıkarları doğrultusunda kullanmayı esas alan rantçı bir yaklaşım içinde olduğunu açığa çıkardık. Bu çerçevede Türkiye'yi yöneten esas kurum olarak Türkiye Genelkurmayı başından itibaren ateşkes gerçeğini hiç kabul etmedi, reddetti. Tersine, bizim tek yanlı ateşkes süreci içinde olmamızdan yararlanarak, imha ve tasfiye planını birçok yönden başarıya götürebilmek için saldırılarını daha da geliştirerek yürütmek istedi.

Daha doğrusu 2006 yaz başında oluşturulan PKK'yi imha ve tasfiye planını başarıya götürebilmek için Türk Genelkurmayı AKP Hükümetini de içine alıp yönlendirerek, her türlü saldırıyı yürütme gayreti, çabası içinde oldu. Bu imha ve tasfiye planının önemli bir ayağının Önder Apo'ya dönük kronik zehirleme çerçevesinde geliştirilen imha süreci olduğunu bu dönemde açığa çıkardık. Gördük ki PKK' yi imha ve tasfiye planı, tıpkı 9 Ekim 1998 komplosunun planlaması gibi, başta Önder Apo'nun imhasını hedefliyor, içine alıyor. Türkiye Genelkurmay Başkanlığı ateşkese karşı imha ve tasfiye saldırılarını hızlandırırken, başlatmış olduğu böyle bir süreci sonuca götürmek istiyordu. Tabii bu süre içerisinde edindiğimiz bilgiler çerçevesinde biz Önder Apo'ya dönük bu kronik zehirleme olayını deşifre ettik. 1 Mart 2007'de kamuoyu nezdinde açıklamalar yaparak teşhir geliştirdik, gizli kapaklı yürütülen oyunları bu biçimde bozmaya çalıştık. Hem hareket ve halk olarak nasıl bir imha tehdidi içinde olduğumuzu daha iyi görüp anlama gibi bir süreci yaşadık, hem de bu durumu tüm insanlık önünde teşhir ederek, bu vahşi saldırganlığa karşı demokratik mücadelenin yükseltilmesi yönünde planlı bir çaba geliştirmeye çalıştık.

Türkiye yönetiminin 2006 yılında oluşturduğu ve başarıya götürmek istediği PKK'yi imha ve tasfiye planının önemli bir ayağının gerillaya dönük saldırılar ve operasyonlar olduğu açıktı. Ateşkese ve yine kış koşullarına rağmen, Türkiye Genelkurmayı gerillaya dönük operasyonlarını Kuzey Kürdistan'ın bütün eyaletlerinde her türlü imkân ve aracı kullanarak yürütmekten geri durmadı. Dersim'de, Erzurum'da, Amed'de, Garzan'da, Botan'da, Zagros'ta, Serhat'ta kış boyu operasyonlarını kesintisiz sürdürdü. Küçük bir gerilla grubunu açığa çıkartıp imha edebilmek için her türlü imkânını seferber etti, her türlü yönteme başvurdu. Kar kış demedi, zorluk demedi, orduyu seferber etti. Bununla da yetinmedi; 2007 Şubat'ında birçok alanı tutarak, daha çok gücü Kürdistan'a sevk ederek adeta gerillaya karşı bir imha seferi geliştirmek istedi. Başta Botan

ve Zagros olmak üzere bütün Kuzey Kürdistan'ın önemli stratejik alanlarına yeni askeri güçler yerleştirdi. Var olan gücünü bu biçimde arttırarak coğrafya üzerinde daha büyük bir denetim kurmak istedi. Buna dayalı operasyonlarını başarıya götürmek istedi. Bununla da yetinmedi; Güney Kürdistan'a dönük de bir operasyon planı ve hazırlığı içinde olduğu açığa çıktı.

Bütün bu saldırılara karşı da gerilla büyük bir direniş içerisinde oldu. Belli kayıplar versek de, bütün bu çabasına ve saldı-rısına rağmen, Türk ordusu gerillayı ezme, ağır biçimde darbeleyerek marjinal konuma çekme hedefini gerçekleştiremedi. Gerilla bütün bu saldırılara karşı direnerek, bedel ödeme temelinde direnişi geliştirerek bu saldırıları kırdı, boşa çıkardı. Gerillayı ezme ve marjinalleştirme hedefini başarısızlığa uğrattı. Yine Güney Kürdistan'a dönük operasyon plan ve hazırlıkları da başarısız kılındı. Bunda gerillanın direnişinin, hareketimizin tek yanlı ateşkes süreci içerisinde olmasının önemli bir rolü oldu elbette. Biz beşinci tek yanlı ateşkes uygulamasının en önemli siyasi sonucunu burada gördük. Türkiye'nin Güney Kürdis-tan'a dönük 2007 Nisan'ında geliştirmek istediği askeri operasyonun boşa çıkartılmasını sağladık. Bu temelde Güney Kürdistan'la ilgili olan tüm güçler, Türkiye'nin operasyon taleplerini olumsuz karşıladılar. Kısaca siyasi askeri koşullarını oluşturamadığı için, Türkiye yönetimi planladığı Güney Kürdistan operasyonunu yapamadı. Sonuçta hükümetle Genelkurmay bu başarısızlığı birbirinin üzerine fatura etmeye de çalıştı. Genelkurmay "Hükümet emir versin, ben yaparım" dedi. Hükümet yetkinin as-kerde olduğunu söyledi. Kısaca birbirinin üzerine atmaya çalıştılar. Ama gerçekte siyasi ve askeri koşulları oluşturulamayan bir operasyonun, Türkiye tarafından tek yanlı yürütülmesinin başarısız kalacağını gördükleri için böyle bir pratiğe giremediler. Başarısız sonuçlarını da bu biçimde birbirlerinin üzerine fatura etmeye çalıştılar.

Planlı imha ve tasfiye saldırısının başka ayakları da vardı. Halka dönük baskıları çoktu, demokratik siyasi Kürt kurumları üzerinde baskılar ve tutuklamalar gelişiyordu. Kısaca demokratik siyaset üzerinde de, demokratik siyasi ve kültürel kurum ve kuruluşlar üzerinde de Türkiye yönetimi ağır baskı, tutuklama, yine cezalar verme biçiminde bir operasyon yürüttü. Buna karşı tüm demokratik güçler, kurum ve kuruluşlar önemli bir direniş içerisinde oldular. Baskıları göğüslediler, yasaklara karşı diren-diler. O inkârcı, imhacı güçler neyi yasakladılarsa, suç saydılarsa ısrarla o suçu işlemeye, örgütlü biçimde işlemeye devam ettiler ve büyük bir dirençle, cesaretle, fedakârlıkla halk üzerinde pasifikasyon yaratma, sindirme amaçlı olan bu baskıları boşa çıkartmaya çalıştılar.

Bununla birlikte örgütsel yapımıza dönük de, Türkiye yönetiminin saldırıları çok oldu. İçten ve dıştan bir yığın komplocu girişimler içinde oldular, ajan faaliyetlerini geliştirdiler. Örgüt yönetimimizi darbelemek, parçalamak, zayıflatmak için, yine hareket ve halk üzerindeki yönetim otoritesini zayıf düşürmek için propaganda araçlarını da kullanıp yoğun bir psikolojik savaş yürüterek her türlü saldırı içinde oldular. Bunlara karşı da önemli bir direniş sürdürüldü. Komplocu girişimler, ajan faaliyetleri boşa çıkarıldı. Bunlar boşa çıkartıldığı gibi psikolojik savaş hareketimiz tarafından teşhir edilerek boşa çıkartıldı. Böylece 2006-2007 kışı ve 2007 baharında tek yanlı ateşkes süreci içerisinde, bir yandan ateşkesin stratejik başarısı için çalışırken, diğer yandan da ateşkes ortamından yararlanarak hareketimizi imha ve tasfiye etmek amacıyla Türkiye yönetiminin geliştirdi-ği saldırılara karşı çok yönlü bir direniş içinde olduk. Bu önemli bir süreçti, direniş süreciydi. Bizce ciddi sonuçlar da verdi. Tabii büyük bir mücadeleyle, direnişle bu saldırılar boşa çıkartıldı. Onlarca şehit verme temelinde ancak biz bu imha amaçlı saldırıları boşa çıkartan, başarısız kılan bir gelişmeyi yaşayabildik.

Sonuçta 2006 baharında ve yaz başında oluşturulan PKK'yi imha ve tasfiye planı tek yanlı ateşkes süreci içerisinde, hareketimizin ve halkımızın gösterdiği çok yönlü direnişe dayalı olarak boşa çıkartıldı, başarısız kılındı. 2007 yaz başına gelindiğin-de bir yıllık süreci doldurduğunda planın başarı kazanmadığı, boşa çıkartıldığı, PKK'nin kendisini

örgütleyip daha da geliştirerek mücadelesine devam ettiği ortaya çıktı. Bu önemli bir gelişmeydi. Ciddi siyasi, askeri sonuçları olan bir gelişmeydi. Biz bu ateşkes sürecinde bir yandan stratejik başarı için çalışır ve yine imha amaçlı saldırılara karşı direnirken, diğer yandan da gerekli ideolojik, örgütsel çalışmalarımızı yürüttük. Her alanda süreci daha iyi anlama, daha yeni mücadele süreçlerine hazır-lanma amacıyla toplantılar yaptık. Eğitimler sürdürdük, tartışma içinde olduk. Kendimizi kadrosal, örgütsel düzeyde bu biçim-de daha hazırlıkla kılmaya çalıştık. Bununla birlikte yeni süreci tartışan, kararlaştıran, planlayan bağlayıcı toplantılar da yap-tık.

2007 Ocak sonu Şubat başında HPG 4. Konferansını yaptı. Geçmiş iki yıllık sürecin sonuçları bu konferansta değerlendirildiği gibi, ateşkesle birlikte ortaya çıkan gelişmeleri tanımlayarak ateşkesin olası sonuçlarını, bu temelde ortaya çıkacak gelişmelere göre hareketimizin izlemesi gereken politikaları tespit etmeye, kararlaştırmaya çalıştı. Bu değerlendirmeler te-melinde kendisini yeniden kararlaştırdı, planladı. Yeniden düzenledi, örgütledi. Kısaca kapsamlı bir tartışma, değerlendirme eleştiri ve özeleştiri temelinde, HPG geçen sürecin pratik sonuçlarını, derslerini çıkartıp yeni sürece taşıdığı gibi, ateşkes sonrasının olası gelişmelerine göre de her türlü mücadeleyi yürütebilecek şekilde kendisini yenileyerek daha kararlı, planlı ve örgütlü hale getirdi. Bu önemli bir çalışmaydı. Özgürlük hareketimizin motor gücünün gerilla olduğu dikkate alınırsa, kış orta-sında HPG'nin başarıyla konferans yapıp kendisini bu biçimde yenilemesi ve yeni mücadele sürecine hazır hale getirmesi, her bakımdan hazırlık çalışmalarını yürütebilmesi, bütün özgürlük hareketimiz açısından ileriki süreci başarıyla karşılamak için önemli bir avantajdı. Sonuçları da zaten de öyle oldu, sürükleyici oldu. Her türlü saldırı karşısında önceden önemli bir hazırlık konumuna sahip oldu ve direnişin geliştirilmesine daha sonraki saldırılar karşısında hep öncülük etmeyi bildi.

Yine bahar sonunda Kongra Gel 5. Genel Kurulu toplandı. Kongra Gel 5. Genel Kurulu da beşinci tek yanlı ateşkes sürecinin ortaya çıkardığı gelişmeleri ve sonuçları değerlendirdi. Çeşitli güçlerin ateşkese yaklaşımlarını değerlendirmeye tabi tutarak, hareketimizin izlemesi gereken politikaları tespit etti. Böylece ateşkesle birlikte yapılanları, sağlanan kazanımları değerlen-dirdiği gibi, yapılamayanları, gerçekleşmeyenleri de görerek Kürt sorununun çözümü yönünde özgürlük ve demokrasi mücadele-sinin nasıl gelişmesi gerektiği konusunda gerekli kararları alma ve planları yapmayı sağladı. Bu da halk olarak yeni mücadele sürecine hem düşünsel ve örgütsel düzeyde, hem de pratik düzeyde, karar ve plan düzeyinde kendimizi hazırlıklı hale getir-memiz demekti. Bunlarla birlikte başta kadın ve gençlik örgütlerimiz olmak üzere birçok demokratik örgüt, kurum, kuruluş kendi yetkili kurullarını topladı, konferans ve kongreler yaptı. Geçmişi değerlendirerek, yeni sürece göre kendisini hazırladı.

**Kısaca tüm özgürlük hareketi
Olarak ateşkes sürecinde
Bir yandan ateşkesin stratejik
Başarısı için çalışır
Ve imha amaçlı saldırılara karşı
Direnişi sürdürürken
Diğer yandan da hareketimizin
Yenilenmesini
Yeniden kararlaşmasını sağlayan
Kapsamlı örgütsel toplantılar
Yapmayı başardık
Böylece hareketimiz KCK sistemi
Kendisini tüm kurum
Ve kuruluşlarıyla yenileyerek
Yeniden kararlaştırıp planlayarak
Her türlü saldırıya karşı mücadele
Edecek, direnecek güce ulaştırdı.**

Kısaca tüm özgürlük hareketi olarak ateşkes sürecinde bir yandan ateşkesin stratejik başarısı için çalışır ve imha amaçlı saldırılara karşı direnişi sürdürürken, diğer yandan da hareketimizin yenilenmesini, yeniden kararlaşmasını sağlayan kapsamlı örgütsel toplantılar yapmayı başardık. Böylece hareketimiz KCK sistemi kendisini tüm kurum ve kuruluşlarıyla yenileyerek,

yeniden kararlaştırıp planlayarak her türlü saldırıya karşı mücadele edecek, direnecek güce ulaştırdı. Bu da kuşkusuz önemli bir gelişmeydi. Bir yandan imha amaçlı saldırıların direnişle boşa çıkartılması, diğer yandan yapılan örgütsel toplantılarla hareketin örgütsel, pratik bakımdan kendini her türlü mücadele ortamına hazır hale getirmesi süreç karşısında bizi daha güçlü ve hazırlıklı kıldı. Dolayısıyla ateşkese olumlu karşılık verilmediği, ateşkes sürecinin stratejik başarıya doğru gitmediği, tersine Türk ordusunun imha amaçlı saldırılarını giderek artırdığı Mayıs sonu ve Haziran başında çatışmalar giderek yoğunlaştı, şiddet tırmandı.

Türk ordusunun geliştirdiği saldırılara karşı gerillanın meşru savunma çizgisindeki direnişi siyasi gündemi tümüyle etkile-yen, yönlendiren bir konum kazandı. Dersim'den Botan'a ve Zagros'a kadar alanlarda geliştirilen operasyonlar karşısındaki gerillanın başarılı direnişi, Türkiye'nin politik gündemini tümüyle belirleyen, yönlendiren hale geldi. İşte burada beşinci ateşkese olumlu karşılık vermeyen, ateşkes sürecini tasfiye amaçlı kullanmak isteyen bir doğrultuda planlı bir imha ve tasfiye saldırısı yürüten Türkiye yönetiminin, saldırılarda uğradığı başarısızlık sonucunun etkileri ortaya çıktı. Yani Haziran başında siyasi ve askeri mücadelenin yoğunlaşması Türkiye yönetiminin yürüttüğü planlı imha ve tasfiye saldırısının başarısız kaldığını, Türkiye yönetiminin Kürt sorununda PKK'ye karşı politikasız, taktiksiz duruma düştüğünü gösterdi. Bu, Türkiye siyasetini ciddi biçimde sarstı. Türkiye Genelkurmayı bu gelişmelerden çok büyük kaygı ve endişeye düştü. Adeta denetimi kaybetme, kontrolü elden kaçırma, dolayısıyla gelişmelere hâkim olamama gibi bir durumla yüz yüze geldi. Biz bu durumun etkisini en açık biçimde Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde gördük. Bu gelişmeler Cumhurbaşkanlığı seçimlerini ciddi bir krize dönüştürdü. Bunu hem cumhurbaşkanı düze-yinde, hem genelkurmay düzeyinde, hem de diğer devlet yönetiminin yetkili kurulları nezdinde açıkça itiraf ettiler. Cumhuriyet rejiminin kriz içinde olduğunu söylediler. Bu krizin nedeni cumhurbaşkanlığı seçiminin bu denli çatışmalı bir konuma girmesinin, krize dönüşmesinin temel nedeni, PKK' yi imha ve tasfiye planının başarısız kalmasıydı. Dolayısıyla Türkiye'nin temel sorunu olan, temel stratejik duruşu olan Kürt inkârı ve PKK'ye karşı imha duruşunda plansız, politikasız hale düşmesiydi. Bu durumda Türkiye yönetimi kendi içinde ciddi bir iç mücadeleyi yaşadı. O mücadelenin temel anlamı, cumhurbaşkanlığı seçiminin krize dönüşmesinin temel anlamı aslında Kürt inkârı ve imhasını öngören strateji temelinde yeni bir yönetim ittifakının oluşmasını sağlama arayışıydı. Bu konuda süreci tümüyle elbette Genelkurmay Başkanlığı yürüttü. 27 Nisan muhtırası biliniyor, Kürt halkını tümüyle düşman ilan ederek aslında AKP'yi de ciddi bir biçimde tehdit etti. Eğer uzlaşmaz, Kürt karşıtı politikada ve mücadelede Genelkurmayla bir olmazsa AKP'yi de düşman ilan etmekle tehdit etmiş oldu.

Bunun sonucunda biliniyor. Dolmabahçe'de Yaşar Büyükanıt-Tayyip Erdoğan

görüşmesi oldu. Bu görüşmede yeni bir uzlaşma sağlandı, yeni bir ittifak oluşturuldu. Bu uzlaşmanın temel ilkeleri oluşturuldu. Bunun ne olduğu o zamanda belliydi, daha sonraki süreçte de açıkça görüldü. PKK'ye karşı imha ve tasfiye planının yenilenerek sürdürülmesi temelinde sağlandı. AKP böyle bir politikayı uygulamaya razı edildi ve bunun karşılığı olarak da Genelkurmay AKP'nin yeniden iktidar olmasını kabul etti. Böylece Türkiye

yönetiminin yenilenmesi, AKP'yle Genelkurmayın bir ittifak temelinde yeniden bir yönetim oluşturması sağlanmış oldu. Zaten Anayasa Mahkemesi gibi kurumlar devreye konularak, kriz yeni bir seçimle aşılmak istendi. Böyle bir gelişmenin önü mahkeme kararıyla açıldı. Kısaca Genelkurmay-AKP uzlaşması temelinde yeniden PKK'yi imha ve tasfiye planını yenileyerek yürütmek amaçlı yeni bir yönetim oluşturulması kararlaştırılıp böyle bir süreç içerisine girildi. 22 Temmuz erken se-çimi bu temelde gündeme geldi. Seçimlerin erkene alınmasının temel nedeni budur. Yoksa biliyoruz ki, AKP yönetimi erken seçime gitmek gibi bir niyet taşımıyordu. Bütün tartışmalara rağmen seçimin zamanında yapılacağını belirtiyordu. Ama bu kadar taahhüde rağmen seçimleri 22 Temmuz'da yapmak, yani erkene almak zorunda kaldı. AKP'yi buna zorlayan Cumhurbaşkanlığı seçimi sürecindeki krizdi. Öyle bir krizin oluşmasının altında da 2006 yaz başında oluşturulan PKK'yi imha ve tasfiye planının başarısızlığa uğraması yatıyordu. Bunu iyi bilmemiz gerekiyor.

Demek ki ateşkes temelinde yürüttüğümüz mücadeleler, çalışmalar, yine 2007 Mayıs ve Haziran'ında geliştirilen direniş-ler önemli rol oynadı. Güçlü siyasi gelişmelere yol açtı. Türkiye siyasetini temellerinden sarsan, Türkiye'de ciddi bir yönetim krizi yaratan sonuçlar ortaya çıkardı. Bu gerçeği iyi görmek, bilmek, anlamak gerekir. Beşinci ateşkes sürecinin ne tür sonuç-lar verdiğini buraya bakarak görmek gerekiyor. Kuşkusuz baştan hedeflendiği gibi Kürt sorununun barışçıl demokratik çözümü yönünde stratejik bir gelişmeye yol açmadı. Ama dikkat edilirse taktik bakımdan özgürlük hareketimizi ciddi biçimde ilerle-ten, esas olarak da Türkiye yönetiminin 2006 yazında oluşturduğu imha ve tasfiye planını boşa çıkartıp başarısız kılan bir siyasi ve askeri sonuca yol açtı. Bu sonuç da önemlidir, ciddidir. Hiçbir biçimde küçümsememek gerekiyor. Bir imha ve tasfiye planın başarısız kılınmış, boşa çıkartılmış olması önemlidir, bunu görmemiz gereklidir. Şimdi daha sonraki süreçte 22 Temmuz seçimleri gündeme gelince, bu da Genelkurmayla AKP'nin uzlaşması temelinde ol-du ve aslında biraz da işin formalite yanının gerçekleştirilmesine dönüktü. Çünkü AKP yönetimiyle Genelkurmay Başkanlığı uzlaşıp yeni yönetim ittifakını yaratmışlardı zaten. Bunun temel ilkeleri belirlenmişti. Geriye bu yönetimin kimlerden oluşacağı, meclisin hangi kişilerden şekilleneceği, yönetim düzenlemesinin ve hükümet programının şeklen nasıl oluşturulacağı sorularına cevap vermek kalıyordu. 22 Temmuz seçimleri bu formaliteleri tamamlamak için yapıldı. Bu konuda Genelkurmay ile AKP uz-laşmasına büyük umut bağlandı. Aslında ciddi bir yönetim oluşturularak yeni bir imha ve tasfiye planı bu temelde yürütülmek istendi. Hesapları pürüzsüz bir biçimde bir meclisin ve AKP'nin mecliste büyük çoğunluğa dayandığı bir hükümetin kurulmasıydı. Bunu kısmen sağladılar. Fakat her şey bu cephede de istedikleri gibi gitmedi. Gündeme erken seçim gelince, Haziran başın-da gelişen mücadeleyi biz hareket olarak erken seçim sürecinin özelliklerine uygun hale getirmek istedik. Taktiğimizi ona göre belirledik. Her ne kadar daha önce toplantılarda kapsamlı tartışmalar yapmış, yeni kararlar almış olsak da, pasif savunma sürecini sona erdirerek aktif savunma sürecini başlatmış bulunsak da, mademki gündeme 22 Temmuz erken seçimleri getirildi, o zaman seçim sürecine uygun düşecek bir politika izlememiz, politik mücadeleyi daha çok öne çıkartan bir taktik yaklaşım içinde olmamız gerekiyordu. Nihayet hareketimiz böyle bir politika belirleyerek uygulamaya koydu.

Bu önemliydi; bizim açımızdan özellikle askeri alanda belli zorlanmalar ortaya çıkarsa da, halkın politik taleplerini öne sürmesi, gündemleşen politik mücadele sürecine bizim de o yöntemlerle katılım gösterip cevap oluşturmamız açısından önem arz ediyordu. Nitekim bunlar gerçekleştirildi ve sonunda istenen düzeyde olmasa da bir grup oluşturacak düzeyde yurtsever demokrat bağımsız adayların meclise girmesi sağlandı. Türkiye demokrasisi açısından, yine Kürt Özgürlük Hareketi açısından böyle bir seçim sonucunun elde edilmesi elbette kısmi bir başarıya işaret ediyordu. Önemli bir siyasi

gelişme düzeyiydi, küçümsememek gerekiyor. Aslında daha büyük bir başarının olması gerekirdi. Sonuçlar zayıf kaldı. Bunun nedenleri çeşitli top-lantılarda, tartışmalarla ortaya çıkartılarak gerekli eleştirileri-özeleştirileri yapılmıştır. Ama mevcut düzeyiyle de bir grup oluşturacak düzeyde TBMM'ne girişin sağlanması demokratik siyaset açısından, yine Kürt özgürlük ve demokrasi hareketinin gelişimi açısından önemli bir siyasi adımı ve kazanımı ifade etti. Bunu böyle görmemiz, anlamamız gerekiyor.

Nitekim Genelkurmay-AKP uzlaşmasının hesaplarını, planlarını da önemli ölçüde bozdu. Tayyip Erdoğan ve Yaşar Büyükanıt ittifak yaparken, bazı muhalif güçler meclise girseler de, demokratik güçlerin, DTP'lilerin gireceğine ihtimal vermemişlerdi. Daha doğrusu bu ihtimalin önünün kapatılması için gerekli tedbirleri alınmasını Dolmabahçe görüşmesinde kararlaştırmışlardı. Nitekim ona dayanarak DTP'nin seçime girmesinin önü alındı, bağımsız seçilmesinin koşulları zorlaştırıldı. Yine AKP'ye çok büyük bir destek verilerek, adeta bütün partiler AKP'de birleştirilerek, devlet tümüyle AKP'yi destekler hale getirilerek Kürdistan'da bağımsız adayların seçilmesi, DTP'lilerin meclise girmesi engellenmek istendi. Ama tüm bunlara rağmen DTP'nin bir grup oluşturacak düzeyde meclise girmesi planları ve oyunları bozdu. Aslında Dolmabahçe görüşmesiyle oluşturulan yeni PKK' yi imha ve tasfiye planının ilk darbelendiği yer seçim sonuçları oldu. O plandaki ilk gedik DPT'li bir grubun meclise girmesiyle açıldı. Bu bir gerçektir. Nitekim şimdiye kadar bundan duyulan rahatsızlığı hem Genelkurmay hem de AKP Hükümeti her fırsatta dile getiriyorlar. AKP DTP'yi PKK'yle çatışır hale getirme çabasını sürdürüyor. Genelkurmay sürekli baskı ve tehdit al-tında tutuyor. Polis, istihbarat, medya DTP' ye karşı çok yoğun bir savaş yürütüyor. Bununla da yetinilmeyerek tüm bunlar istenilen sonuç alınmayınca, bu sefer hukuk devreye konulmuş bulunuyor. DTP'yi kapatma kararı davası açılmış, hem meclis grubu hem DTP'nin kapatmayla, hukuki yöntemlerle etkisizleştirilmesi çabası sürdürülüyor.

Demek ki seçim sonuçları inkâr ve imha siyasetinin, buna dayanarak o ulusdevletçi despotik anlayışın ciddi biçimde zorlandığı, darbelendiği bir gelişme olmuştur. Bu sonuçlarda bir DTP grubunun meclise girmesi, şimdi seçim sonrasında aslında ortaya çıkan durum inkârcı ve imhacı güçlerin istediği gibi olmasa da, Türkiye açısından 22 Temmuz seçimlerinin sonuçları belli bir fırsat, şans da oluşturdu. Gerçekten Türkiye'nin demokratikleşmesi, sorunlarını demokratik yöntemlerle çözmeyi istemesi durumunda, seçim sonuçları en uygun bir aritmetiği ortaya çıkardı. Kürdistan'dan halkın oylarıyla yasal çerçevede seçilmiş bir meclis grubunun oluşması, Kürt sorununun demokratik barışçıl çözümü açısından Kürt muhatabın yaratılması anlamında önemli bir gelişmeye işaret ediyordu. Türkiye'de demokratik zihniyet, demokratik çözüm güçleri etkili olsaydı, bu sonuçlara dayanarak Türkiye demokratikleşme ve sorunlarını demokratik yöntemlerle çözme yönünde ilerleyebilirdi. Bunun koşulları oluşmuş, fırsat ve imkânları seçim sonuçlarıyla yaratılmıştı. Fakat biliyoruz ki, Yaşar Büyükanıt-Tayyip Erdoğan uzlaşması ve ittifakı bunun tersi çerçevededir. Türkiye'nin demokratikleşmesi, sorunların demokratik çözümü değil de, Kürdistan üzerindeki inkâr ve imha saldırılarının yeni yöntemlerle sürdürülmesi çerçevesindedir. Uzlaşma bu temelde sağlanmıştır, ittifak bu esas dâhilinde oluşturulmuştur. Aslında kirli savaşı, özel savaşı geliştirerek PKK'nin imhası öngörülmüştür. İttifak ilkeleri böyle olunca, elbette bir DTP grubunun meclise seçilmesini olumlu karşılamak değil, ondan büyük rahatsızlık duyarak onun üzerine gidilmiş, bu temelde de seçim sonucunda Kürt özgürlük ve demokrasi hareketine karşı, genelde Türkiye'nin demokratikleşmesine karşı yeni bir planlı imha ve tasfiye saldırısı geliştirilmiştir.

Seçim sonrasında cumhurbaşkanlığı seçimi gerçekleştirilip, meclis örgütlendirilip hükümet kurulduktan sonra ekonomik, siyasi, askeri, ideolojik, diplomatik bütün boyutlarda yeni Türkiye yönetimi Kürt Özgürlük Hareketini imha ve tasfiye etmek amacıyla yeni bir saldırı sürecini başlatmıştır. Biz

hareket olarak seçim sürecine siyasi mücadeleyi öne çıkartarak yaklaştığı-mız gibi, seçim sonrasında ortaya çıkan kombinezonun doğru değerlendirilmesi açısından da, AKP Hükümetine seçimden sonra oluşan yeni Türkiye siyasi yapısına bir şans tanımak istedik. Acaba geçmişte yapılmayan yapılabilir, DTP grubu muhatap alına-rak bir barışçıl demokratik çözüm sürecine girebilir mi diye bir arayış ve beklenti içinde olduk. Belki bunun koşulları çok yok-tu, belki böyle bir sonucun gelişmeyeceği daha başından belliydi. Ama bütün bunlara rağmen barışçıl demokratik çözüm yakla-şımımızın bir gereği olarak seçim sonucu olarak ortaya çıkmış siyasi yapının böyle bir gelişme yaratmasını araştırmamız, iste-memiz, Türkiye siyasetini buna doğru yönlendirmeye çalışmamız gerekliydi, doğaldı. Kısa süreli de olsa, Türkiye siyasetini demokratikleşme ve Kürt sorununun demokratik çözümü çerçevesinde yönlendirmek istedik. Fakat çok zayıf bir ihtimaldi bu. Tersine AKP-Genelkurmay uzlaşmasının Kürt soykırımını tamamlamak üzere imha ve tasfiye saldırılarını daha çok artırmayı hedeflediği başından belliydi. Bunu başta Tayyip Erdoğan olmak üzere, AKP yöneticileri yaptıkları açıklamalarda ortaya koyu-yorlardı. Zaten Türkiye'nin Genel-kurmayı Kürtleri düşman ilan etmişti. Bir nefer dağda kalmayıncaya kadar savaşı sürdüreceklerini açıkça söylemişlerdi. Bununla da kalmamışlar, Güney Kürdistan'daki gelişmeleri de Türkiye açısından birincil güvenlik tehdidi olarak gördüklerini açıkça belirtmişlerdi. Kısaca sadece PKK'yi ve Kuzey Kürtlerini değil, bütün Kürt örgütlerini ve diğer Kürdistan parçalarındaki gelişmeleri de kendilerinin düşmanı saydıklarını ve yok etmeyi hedefleyen bir politika ve pratik yürüteceklerini açıkça ilan etmişlerdir.

Bunlar karşısında elbette yeni Türkiye yönetiminden demokratik yaklaşım beklemek çok gerçekçi değildi. Belli bir çaba içinde olunsa da, kısa bir süre tanınsa da, bunun üzerinde çok durulmayarak seçim sonrasında ortaya çıkan yeni sürecin tanım-lanması, yeniden kararlaştırıp planlaması üzerine, 2007 yazında bir dizi yönetim toplantıları yaptık. Başta HPG Komuta Konseyi Toplantısı oldu. HPG yönetimi askeri açıdan gelişmeleri, seçim sonucunun ortaya çıkardığı siyasi yapıyı değerlendirerek, buna karşı izlenmesi gereken politikaları ve gerillanın görevlerini belirlemeye çalıştı. Kendisini bu temelde pratik bakımdan hazırla-dı. Ardından ideolojik, siyasi yönetim toplantılarımız oldu. Onları takiben Kongra Gel Komisyonlar Toplantısı yapıldı. Ara Dö-nem Toplantısı gerçekleştirildi ve böylece 22 Temmuz seçimleri ardından oluşan siyasi tablo, gelişen siyasi süreç çok yönlü yapılan toplantılar içerisinde tartışılarak özgürlük hareketimizin izlemesi gereken politikalar bu toplantılarda belirlenip karar-laştırıldı.

Buna göre izlememiz gereken yeni politikalar planlamaya kavuşturuldu. Kapsamlı bir çalışmaydı. Hareketimiz siyasi süreci ciddiyetle değerlendirdi. En küçük bir demokratik gelişme ihtimali varsa ona dayanıp süreci bu temelde ilerletmek isterken, diğer yandan oluşabilecek tehditlere karşı da her zaman duyarlı, hazırlıklı, tedbirli olmayı elden bırakmamaya çalıştı. Bu kadar kapsamlı toplantıların yapılması, zaman harcanması aslında doğru karar alabilmek, siyasi süreci doğru değerlendirebilmek, her şeyin hakkını verebilmek için yapılan bir çalışmaya işaret ediyor. Böyle değerlendirmemiz lazım, basite almamamız lazım; PKK Hareketinin siyasi sürece, gelişmelere basit yaklaşmadığını, her şeyi ciddiyetle ele aldığını açıkça gösteriyor. Bu ciddiyet temelinde yürütülen tartışmalar, yapılan toplantılar sonucunda AKP yönetiminin Genelkurmayla uzlaşarak izlemek istediği politikaların ne olduğu ve buna karşı bizim nasıl bir pratik içinde olmamız gerektiği, hangi politikaları izlememiz gerektiği tes-pit edildi. Zaten kısmi oyunlar içinde taşısa da, yeni Türkiye yönetimi tutumunu şiddetten yana, imha ve tasfiye amacıyla yeni bir saldırı konseptini geliştirmekten yana kullandığını gösteriyordu. Bunu tespit etmek zor olmadı. Bu plan 2006 yılında oluştu-rulup yürütülen planın daha da geliştirilmişidir. Önder Apo'ya dönük fiziki, psikolojik işkenceyi arttırarak imha sürecini geliştirmeyi, kronik zehirleme sürecini imha

yönünde ilerletmeyi hedefliyor. Diğer yandan gerillaya dönük katılımları engelleyerek, çeşitli pişmanlık yasası gibi oyunlar geliştirerek, yine her türlü teknik imkanı kullanıp askeri operasyonları Kuzeyde, Doğuda geliştirdiği gibi Güney Kürdistan'a, Medya Savunma Bölgelerine de bu operasyonları taşıyarak gerillayı ezme ve marjinal kılma hedefini gerçekleştirmeyi içeriyor.

Bunlarla birlikte daha da önemlisi demokratik siyasi ve kültürel alan üzerinde baskı ve şiddeti arttırarak, tutuklamaları ve cezaları geliştirerek o alanı daraltmayı, halk üzerinde ciddi bir sindirme ve pasifikasyon uygulamasını geliştirmeyi hedefli-yor; çeşitli komploları, saldırıları içeriyor. Bütün bunları yürütmede Türkiye'nin her türlü ekonomik, siyasi, askeri ve kültürel imkânını kullandığı gibi, bölge devletlerini, Güney Kürdistan Yönetimini, AB'yi ve ABD'yi de böyle bir planlı imha saldırısı içeri-sine çekmeyi, ortak etmeyi hedefliyor. Seçim sonrasında ortaya çıkan Türkiye yönetiminin planının böyle olduğu nettir. Yeni bir imha ve tasfiye konseptinde karar kılınmış, bu planlanmış, çok yönlü uygulanmaya çalışıyor. Buna karşı özgürlük hareketi-mizin direnişi geliştirmekten başka çaresi yoktur. Yapılan bütün toplantılarda, sürdürülen tartışmalarda ortaya çıkan sonuç direnişin geliştirilmesi gereği olmuştur. Bu temelde hareketimiz kendisini gelişen siyasi süreci değerlendirerek yeniden kararlaştırmış, planlamıştır.

Bu direnişin 2007 Ekim'inden itibaren "Êdi bes e" hamlesi içerisinde pratikleştirilmeye çalışıldığı biliniyor. Türkiye yöne-timinin imha ve tasfiye amaçlı geliştirmeye çalıştığı yeni saldırılar ancak planlı ve çok yönlü bir direnişle karşılanıp bozulabilir düşüncesi ve kararıyla "artık yeter" hamlesi örgütlenmiş, planlanmış ve pratiğe geçirilmeye çalışılmaktadır. Bu kampanyanın hedefleri biliniyor, Önderlik eksenli geliştirilen bir mücadele kampanyasıdır. Bu çerçevede de Önder Apo'nun acil ve yeterli bir tedaviye tabi tutulmasını ve yerinin değiştirilmesinin gerçekleştirilmesini hedefliyor. Somut hedefleri bunlardır, çünkü Önder Apo üzerindeki imha süreci zehirlemeyle, yine fiziki ve psikolojik işkenceyi arttırma temelinde sürdürülüyor. Önder Apo'ya yaklaşım, Kürt halkına yaklaşım, Kürt özgürlüğüne ve demokrasisine yaklaşımdır. Hareketin ve halkın bu kararlılığı de-vam ediyor. Bu bakımdan da bir kere inkâr ve imha siyasetini kırmanın yolu, Önderlik üzerindeki imha sürecini boşa çıkartmak ve tersine çevirmekten geçiyor. Bu nedenle "artık yeter" hamlesi Önderliğin tedavisi ve yerinin değiştirilmesi somut amaçları-na dayalı olarak geliştirilmiştir. Planlaması bu çerçevededir.

Elbette bunun gerçekleşmesi demek Kürt sorununun demokratik çözümünün önünün açılması demektir. Kürt sorununun kabul edilmesi, onun çözümünün kabul edilmesi ve çözümünün önünün açılması anlamına geliyor. Önder Apo'nun özgürlüğünün sağlanması anlamına geliyor. Yani genelde Önderliğin özgürlüğü ve Kürt sorununun demokratik çözümü çerçevesinde yürüttü-ğümüz mücadelenin daha somut amaçlar çerçevesinde yürütülmesini içeriyor. Bunun önünün açılmasını sağlamak amacıyla kam-panyanın zamanlaması yoktur. Amaçlar gerçekleşene kadar bu mücadelenin bütün Kürdistan parçalarında ve yurtdışında geliştirilerek sürdürülmesi esastır. Çünkü bundan önce değerlendirilecek herhangi bir durum yoktur. Önderlik üzerindeki imha önlenmeden, tedavisi ve yer değişikliği gerçekleşmeden, Kürt Özgürlük Hareketi ve Kürt halkı herhangi bir siyasi değerlen-dirme yapamaz. Değerlendirme yapma koşulları ve imkânı yoktur. İmha önlenmeden neyi değerlendireceksin? İmha olan, yok olan birisi hiçbir değerlendirme yapamaz, ancak var olmak için direnebilir. Şimdi "artık yeter" kampanyası var olmak için di-renme kampanyasıdır, imhayı önleme kampanyasıdır. Özgürlük ve demokrasi hareketini geliştirme kampanyası oluyor. Kürt halkına dayatılan köleliği, aşağılamayı yok etme, onuru ve şerefi geliştirme kampanyası oluyor. Bir topyekun direniş değil kuş-kusuz, ama "artık yeter" hamlesi propaganda ve ajitasyon alanında, diplomasi alanında, halkın serhildanında, gerilla ve meşru savunma alanında, yani bütün

alanlarda bütünlüklü bir direniş mücadelesini geliştirmeyi içeriyor. Her şeyi ortaya koyarak bir topyekûn direnişin geliştirilmesi değildir. Ama bütünlüklü bir direniştir. Eğer makul bir zamanda sonuç alamazsa, gelişecek olan topyekûn direniştir. Kürt halkı için topyekûn direnişe geçmekten başka çare kalmayacaktır. Yani amaçlarını makul sürede gerçekleştiremediği koşullarda topyekûn direnişe geçmesinin önü açık olan bir direniş sürecidir. Şimdi biz de yaz boyu Ağustos-Eylül aylarında yürüttüğümüz toplantılarda politikamızı böyle bir kampanya çerçevesinde belirledik. Ekim'den itibaren böyle bir mücadeleyi pratikte geliştirmek, yeni Türkiye yönetiminin geliştirdiği imha ve tasfiye amaçlı saldırıları boşa çıkartacak bir direnişi ortaya koyabilmek için çok yönlü ve seferberlik düzeyinde bir çaba içerisindeyiz. Hareket ve halk olarak böyle bir mücadele sürecine girdik. Propaganda ajitasyon alanında bu mücadeleyi geliştiriyoruz, ideolo-jik mücadeleyi geliştiriyoruz. Propaganda araçlarımızı daha yetkin kılarak Türkiye yönetiminin özelde Kuzey Kürdistan'a dönük, genelde tüm Kürdistan'a dönük geliştirdiği inkâr ve imha saldırılarını teşhir eden, onun amaçlarını demokratik kamuoyu nez-dinde deşifre eden bir propaganda yürütmeye çalışıyoruz. Aynı zamanda yine halkı eğiten, bilinçlendiren, mücadeleye sefer-ber eden bir çaba yürütüyoruz. Diplomatik olarak bu benzer biçimde AKP'nin içyüzünü teşhir eden, yeni Türkiye yönetiminin Kürt karşıtı politikalarını, Kürt halkını soykırımdan geçirmek isteyen politik yaklaşımlarını teşhir eden, çeşitli politik çevreleri ve demokratik güçleri uyaran bir çabamız var. Halkın eylemliliği, demokratik serhildan bu temelde geliştiriliyor. Yine gerillanın meşru savunma direnişi bu temelde bir yeni sürece girmiş bulunuyor.

Bu alanlarda gelişmeler ne düzeydedir? Propaganda çalışmalarımızda belli bir yenilenme ve gelişme durumu gözleniyor. Kendini biraz daha yetkin ve yeterli kılma durumu var. Bu konuda imkânlarımız aslında çoktur. Biraz daha iyi değerlendirilse, bütün o özel savaş propagandalarını boşa çıkartacak, oyunlarını bozacak düzeyde bir propaganda-ajitasyon çalışması ortaya çıkartabiliriz. Diplomatik alandaki çalışmalarımız öyle küçümsenmemelidir, ama çok geniş bir alanı yoktur. Diplomasi politik askeri güce dayanıyor, ne kadar politik ve askeri mücadele gelişirse o kadar diplomasi yapılabilir. Ama olduğu kadarıyla hareketimiz bu alanda da daha örgütlü, daha planlı bir çalışma yürütme gayreti içerisindedir. Halkın demokratik eylemliliği başlangıçta biraz zorlandı, hazırlıklar azdı. Örgütlememizin zayıflıkları hızla güçlü bir demokratik halk eylemliliği geliştirmeye imkân vermedi. Fakat giderek bir gelişme yaşanıyor. Kadınların, gençlerin, halkın demokratik eylemliliğinde bir tırmanış söz konusu-dur ve bu PKK'nin 29. Kuruluş yıldönümünde adeta bir doruğa ulaştı. Önemli bir gelişmeyi yaşadı. Bu çerçevede Amed yürüyüşü önemliydi. Kürt toplumunun halkının tutumunu ortaya koydu. Gerçeğini gösterdi. Ne istiyor, öfkesi ve kini ne düzeydedir, bun-ları herkese gösterdi. Genelde de bu süreç devam ediyor. Diğer alanlarda da benzer durum gözleniyor. Halk eylemliliğinde bir gelişme ve yenilenme var. Yeni sürecin gereklerine göre bir eylem çizgisinde de, eylem biçimleriyle katılımlarıyla bir gelişme süreci yaşanıyor. Bu açık bir olgudur.

Kadınların, gençlerin
Halkın demokratik eylemliliğinde
Bir tırmanış söz konusudur ve bu
PKK'nin 29. Kuruluş yıldönümünde
Adeta bir doruğa ulaştı.
Önemli bir gelişmeyi yaşadı
Bu çerçevede Amed yürüyüşü
Önemliydi
Kürt toplumunun halkının
Tutumunu ortaya koydu
Gerçeğini gösterdi
Ne istiyor
Öfkesi ve kini ne düzeydedir
Bunları herkese gösterdi.

Meşru savunma direnişi Eylül'den itibaren belli bir gelişme süreci izledi. Fakat başlangıçta alt düzeyde kaldı. Düşük yo-ğun-

lukluydu. AKP yönetimi bu konuda bilinçli bir sansür kampanyası izledi. Yeni yönetim özellikle basının yönlendirilmesi teme-linde adeta sanki Kürdistan'da çatışma olmuyor, savaş yok, gerilla kontrol altına alınmış, artık terör bitiriliyor gibi bir izlenimi Türkiye ve dünya kamuoyuna vermek istedi. Zaten onu yaratmak istiyordu, amacı oydu. Planladığı doğrultuda pratiği yürüttü-ğünü, başarılı olduğunu herkese gösterme gayretindeydi. Gerçekleri onun için halktan gizleyerek, Kürdistan'daki savaşı yok sayarak, sadece ordunun yaptığı bazı operasyonlar gibi göster-erek Türkiye kamuoyunu, dünya demokratik kamuoyunu yönlen-dirmek istedi. Bu ciddi bir hileydi, bizim açımızdan önemli bir zorlanmaya işaret etti. Ancak bu durum Ekim başındaki Gabar eylemiyle kırıldı. Ardından birçok alanda eylemler gelişti. Daha sonra Oramar eylemiyle bu daha üst bir düzeye gitti. Gabar ve Oramar eylemliliği HPG'nin geliştirdiği meşru savunma direnişi üzerinde Türkiye yönetiminin planlı sansür uygulamasını kırdı. Gerçeklerin Türkiye ve dünya kamuoyu tarafından görülmesini sağladı. Artık Türkiye yönetiminde gerçekleri gizleme imkânı kalmadı.

Böyle olunca işte "PKK'yi bitiriyorum" tutumunu, yaklaşımını Türkiye ve dünya kamuoyuna vermek isterken tersi bir durumun ortaya çıktığını görünce, o havayı veremeyeceği ve o ortamı yaratamayacağı anlaşılınca, bu sefer de Türkiye yönetimi tehditlerini artırdı. Sınır ötesi operasyon olayını gündeme getirdi. Meclise bu temelde yeni bir karar önergesi verdi. Sınır ötesi operasyon teskeresini meclisten geçirdi. Bununla amaçlanan şuydu aslında: Irak ve Güney Kürdistan yönetimleriyle ABD üzerinde politik baskı uygulamak, PKK üzerinde de askeri baskı uygulamaktı. Yani Güney Kürdistan yönetimini, Irak yönetimini tehdit ederek PKK'ye karşı çıkar hale getirmek çabasını güdüyordu. Aynı şekilde ABD'yi PKK ile bir çatışma içine çekmeyi hedefliyordu. Onlar üzerinde politik bir baskı ve tehdit yaratarak kendisiyle ittifak sağlamalarını hedefliyordu. PKK'ye dönük ise "Saldırıları, operasyonları Medya Savunma Bölgelerine, Güney Kürdistan'a yayacağım" tehdidiyle askeri baskı oluşturup aslında Kuzey Kürdistan'da meşru savunma savaşının gelişmesini engelleme ve sınırlandırmaya dönüktü. Bu amaçla AKP yönetimi yoğun bir diplomatik çaba içerisine girdi. Yine yoğun bir propaganda savaşı içerisine girdi. Günlük tehdit politikasını daha fazla tırmandırmaya çalıştı. 1998 güzünde Suriye'ye karşı uyguladıkları politikanın bir benzerini Irak'a karşı da uygulayarak, Irak yönetimini ve ABD yönetimini 98'de Suriye yönetiminin içine düştüğü duruma düşürmek istediler.

Bu politikalara önemli bir darbe Oramar eylemi vurdu aslında. Türkiye yönetiminin sınır ötesi operasyon kararıyla neyi amaçladığı biraz açığa çıkartıldı. Öyle çok operasyon yapma gücünün olmadığını, tam tersine baskı ve tehdit politikası izlemek istediğini gösterdi. Yani ciddi bir darbeyi o meclis kararına vurdu. Buyurun, gücünüz varsa operasyon yaparsınız demeye getir-di. Türkiye operasyon yapamadı. Bu neyi gösterdi? Aslında meclisten çıkartılan bir yıllık sınır ötesi operasyon kararı bir askeri pratikleşme kararı değil; bir politik karar, baskı ve tehdit yürütme kararı, bir de askeri olarak tehditler yaratarak hedef şaşırtma, gerillayı savunmaya zorlayarak kendisini savunma yaklaşımıydı. Zaten Tayyip Erdoğan "Biz meşru müdafaa konumun-dayız" diyordu. O kadar zor duruma düşmüşlerdi. Şimdi bütün bu gerçekler neyi gösterdi? 2007 yılının güzünde ciddi bir poli-tik ve askeri savaşım bu temelde yaşandı. "Êdi bes e" kampanyası gerçekten de gerillanın Gabar ve Oramar direnişiyle birlikte halkın demokratik eylemliliğini sağlayarak önemli bir ivme kazandı. Güçlenme yarattı. Türkiye yönetiminin imha ve tasfiye amaçlı saldırılarına ciddi bir darbeyi vurdu. Aslında büyük ölçüde bu imha ve tasfiye planın politik ve askeri amaçlarını boşa çıkardı, darbeledi, ciddi biçimde zayıflattı.

Bu durumda Türkiye yönetimi için artık kendisini müttefiklerinin kucağına atmaktan başka çare kalmadı. Aslında 5 Kasım Tayyip Erdoğan-G. Bush görüşmesinin temel içeriği, anlamı budur. O görüşmenin o kadar öne çıkartılması, abartılması bu an-

lamda gerçekleşiyor. Şunu ifade ediyor: Türkiye yönetimi, ne yapacaksanız yapın diye kendisini ABD'nin kucağına atmış oluyor. Kendilerini kurtarmalarını istiyor ABD'den, öyle bir duruma düştü. Tabii herkes kendi çıkarı doğrultusunda politika yürütüyor. Öyle ABD yönetimi Türkiye'nin içinde bulunduğu durumu dikkate alarak politika yürütecek durumda değildir. Kendi çıkarını dikkate alarak politika yürütüyor. Nitekim Türkiye'nin içine düştüğü bu durumdan yararlanmak istedi. Bu temelde de 5 Kasım Türkiye-ABD görüşmelerinde kısmi bir kararlaşmaya gidildi. Bu kararlar neyi içeriyor? Bazıları stratejik düzeyde kararlar alındı, Türk-ABD ilişkilerinde yeni bir süreç başladı, ABD'nin Ortadoğu'da yürüttüğü savaşta büyük Ortadoğu projesini hayata geçirmede yeni bir döneme girildi diyor. Bu yönlü değerlendirmeler var. Tabii bu ne kadar doğru, bütün ayrıntılarıyla biz bile-miyoruz, elimizde o kadar bilgi yoktur. Fakat bazı şeyler de bence çok abartılı görünüyor. Öyle stratejik bir anlaşmanın Türkiye-ABD arasında yapıldığı görüşü biraz şüpheli bir görüştür.

Onunla birlikte Türkiye-Irak, Türkiye-Güney Kürdistan yönetimi arasında ciddi bir anlaşmanın, mutabakatın sağlandığı görüşü çok gerçekçi gelmiyor. Her ne kadar Türkiye "ABD'yle aramızda stratejik ortaklık var, bu son görüşmede daha da perçinlendi" dese de, böyle olduğu kuşkuludur. Türkiye'yle ABD'nin stratejik ortaklık yapabilmesi öyle kolay değil. Aslında stratejik ittifaktan çok bir taktik uzlaşma içinde olduklarını söylemek daha doğru olabilir. Hepsi birbirine karşı taktik yapıyorlar aslında, bu anlamda bir taktik uzlaşmaya gittiler. ABD ile Türkiye yönetimi arasında 2007 yılında çok yoğun bir politik savaşımın yaşandığı biliniyor. Bu politik mücadele stratejik karşıtlıklarından ileri geliyor. Esas olarak Irak üzerinde yoğunlaşı-yor gibi görünüyor, ama özünde Kürt sorunu var.

Dikkat edilirse, İran diğer güçlerin politikaları bir yana bırakılırsa, Irak projesi olan öne çıkan iki devlet var. Bir tanesi ABD, diğeri de Türkiye'dir. ABD federal bir Irak istiyor ve bunu geliştirmeye çalışıyor. Türkiye ise geçmişte Saddam yöneti-mi döneminde olduğu gibi merkezde üniter bir Irak devletinin yeniden şekillenmesini istiyor. Bu iki proje birbiriyle çelişki ve çatışma halindedir. Aslında 5 Kasım görüşmelerinde gündeme gelen, çatışan bu projelerdir. Evet, masada PKK olduğu tabii doğru, ama sadece PKK değil Irak da vardı, İran da vardı. Herhalde Türkiye'nin taleplerde bulunması ve ABD'nin ona nasıl cevap vereceğini düşünmesi değil de, ABD'nin taleplerinin daha öne çıkması muhtemeldir. Görüşmeleri ABD düzenledi, ABD istedi. Kısmi bir taktik yakınlaşma, uzlaşma bu çerçevede oluştu denebilir. Bunun stratejik düzey kazanmış olması zordur. Kolay bir iş değil çünkü ve hemen gerçekleştiğini düşünmek çok doğru değil. Taktik düzeydeki uzlaşma neyi ifade ediyor? Tür-kiye'nin PKK'ye karşı ortak mücadele istemi karşısında ABD'nin de Türkiye'den talepleri oldu. Mademki PKK' yi imha etmek istiyorsun, o zaman Güney Kürdistan yönetimini kabul edeceksin, İran'a karşı ABD ile uzlaşacaksın. Benzeri talepler kuşkusuz ABD'den geldi. Türkiye bunu kabul etti mi? Ettiyse nasıl bir yaklaşımla ve hangi düzeyde etti? Gerçekten sağlam bir anlayış birliği ve anlaşma 5 Kasım görüşmelerinde Türkiye ile ABD arasında sağlandı mı? Bence bu güçle-rin birbirine karşı ilişkilerinde taktik var. Takıyye yapılıyor, çıkar sağlanmaya çalışıyor. ABD bunlar karşılığında Türkiye'nin talebine karşılık kısmi bir operasyonun PKK'ye karşı yapılabileceğini kabul etti. İşte Türkiye'de AKP yönetimi de herhalde Güney Kürdistan yönetimiyle görüşebileceğini, İran'ı uyaracağını ABD'ye söyledi. Böylece bir uzlaşma oldu. ABD ne yapmak istiyor bununla? Türkiye üzerinde ABD şeker ve kamçı politikası yürütmek istiyor, biliniyor. Türkiye'yi büyük Ortadoğu proje-sine alabilmek için üzerinde şeker ve kamçı politikası uyguluyor, baskı politikası uyguluyor. Türkiye'yi zorlayan her girişimden politik olarak yararlanmaya çalışıyor. Bazen de kısmi tavizler vererek Türkiye'yi bu projenin içine çekmeye çalışıyor. Yani kendileri de diyorlar ya, ABD-Türkiye-Irak üçlü ittifakını yaratmak istiyor. Ama bunu ABD'nin öngördüğü Irak politikası çer-çevesinde yaratmak istiyor. Şimdi bu

çerçevede Türkiye'ye biraz taviz verdi. Taktik düzeyde herhalde top atışlarına izin vermişlerdir. Şimdi istihbarat paylaşımını kararlaştırmışlar, belki de kontrollü hava saldırılarına izin verdi. İşte üçlü bir askeri koordinasyonda oluşturdular. Bununla Türkiye eğer PKK'ye önemli bir destek vurabilirse, ABD benim desteğimle oldu diyecek, bunun karşılığını Türkiye'den isteyecek. Yok, Türkiye bütün bunlara rağmen PKK'ye darbe vuramazsa, ABD biz de destek ver-dik, sizin politikalarınız yürümüyor, o zaman politikanızda değişiklik yapın, PKK şiddetle yok edilemiyor, şiddet dışı yöntemler geliştirin diyecek.

Zaten bu çerçevede 2003 yılından beri Türkiye ile ABD arasında görüş ayrılıkları var. PKK'ye karşı yaklaşımda farklılıklar var zaten. PKK'yle mücadelede izlenecek yöntemler konusunda farklılıklar var. Öyle bir politika izliyorlar. Türkiye'yi kendi yanına çekmek için baskı oluşturmak üzere her fırsatta kendine yarar getirecek bir politika izliyor ABD. Bu açıktır. Türkiye, AKP Hükümeti böyle bir ortamda ne yapmak istedi? Onlar da taktik yapıyorlar, ABD'ye karşı takıyye yapıyorlar. İşte herhalde AKP ile Genelkurmay bu konuda biraz uzlaştılar. AKP generallere "Biraz susun, ben biraz siyaset yapacağım, zaman kazanırız, fırsat oluştururuz, askeri saldırılar geliştirmek için bunu değerlendiririz" dedi. Kendi aralarında böyle bir uzlaşmayı yaptılar. Dikkat edilirse son bir iki aydır generaller çok konuşmuyorlar. AKP belli bir süre fırsat yaratmaya çalışıyor. ABD ile görüşme-yi bu temelde değerlendirdi. İşte biz Barzani ve Talabani ile görüşebiliriz dedi. AKP onu belli düzeyde yapabilir de, çünkü bir politik güçtür. Yarın tersini de yapar, çok bağlayıcılığı yoktur. Yine İran karşısında "Biz uyarırız, düşünürüz" dediler herhalde. Bununla ABD'den kısmi bir destek aldılar, belli bir süre kazandılar. Bu süre içerisinde bu desteği kullanarak PKK'ye darbe vurmayı hedefliyorlar. Onun için saldırının şimdi en yoğun kısmını yürütüyorlar.

Şimdi bir çıkış gibi oldu, yani mevcut durumlarını resmileştirmek istiyorlar. Türkiye'ye kabule ettirmek istiyorlar. Çıkarcı politika içerisindeler. Ulusal politikaya ulaşmış değiller. Dolayısıyla Türkiye-ABD görüşmelerinden kendileriyle Türkiye'nin görüşebileceği yönünde öne çıkan sonuçtan hoşnut kaldılar. Buna dayanarak süreci biraz daha ilerletip kendi mevcut statüleri-ni Türkiye'ye de onaylatmayı hesap ediyorlar. Bu gelişmenin bir adım olabileceğini düşünerek biraz yeşil ışık yaktılar. Onlar da "Hem PKK'yle Türkiye'yi zorluyoruz, Türkiye'yi adım adım yanımıza çekiyoruz" diyorlar. İşte "Eğer Türkiye'ye kendimizi kabul ettirirsek iyi, ettirmesek yine zorlarız". Bu anlamda biraz tutumlarında kısmi değişiklik yaptılar. Ama öyle çok hemen Türki-ye'yle uzlaştıkları, artık bu çerçevede PKK'ye karşı tam bir politika oluşturdukları söylenemez. Öyle bir durum söz konusu değil. Çünkü Türkiye'nin ABD'ye ve ona dayalı olarak kendilerine taktik yaklaştığını görüyorlar. 90'lı yıllarda PKK'yi zayıflatmak ve yok etmek için kendilerine destek verildiği gibi bir yaklaşımın söz konusu olduğunu görüyorlar. Bu destek her an bitebilir, onun için güven verici değildir. Onlar da temkinlidirler. Öyle Türkiye'nin oyun yaptığını bildikleri için kendileri de taktik yakla-şım içindedirler. Şimdi bu temelde bir siyasi süreç gelişiyor.

Kısaca 2008 yılına doğru giderken, Kürdistan üzerindeki politik-askeri savaşımın daha da karmaşıklaştığını, yaygınlaştığı-nı, kızıştığını görüyoruz. 2007 yılının bu yoğun politik-askeri savaşımının sonuçları olduğu gibi 2008 yılına aktarılıyor. Bu gös-teriyor ki, 2008 yılında Kürdistan üzerinde mücadele çok daha yoğun olacak. Politik boyutuyla da olacak, askeri boyutuyla da olacak, ideolojik ve psikolojik boyutuyla da olacak. Şimdi biz de hareket olarak zaten bütün bu karmaşık ve zorlu politik süreci kendi doğrultumuzda yürütebilmek için çaba harcıyoruz. "Êdi bes e" kampanyasını geliştirerek süreci kendi politik hedefleri-miz doğrultusunda ilerletmek istiyoruz. Türkiye yönetimi de 22 Temmuz seçimleriyle oluşturduğu yeni inkâr ve tasfiye planını başarıya götürmek için saldırılarına yoğunlaştırarak giriyor. Bu şunu gösteriyor: 2008 yılı çok daha yoğun, karmaşık, zorlu bir politik-askeri savaşıma sahne

olacak. Bu şimdiden bellidir, taraflar böyle bir kararlılık ve planlama içindeler ve politik-askeri savaşım en yoğun konumda denebilir. Yeni bir zirve de 2008 yılına giriliyor.

2008 yılında olası gelişmeler ne olacak? 2008 yılının perspektifleri nasıl olabilir? Şimdi bu çerçevede ele aldığımızda Türkiye'nin politikaları nettir, onu tartışmak, çok ifade etmek bile gerekmiyor. AKP Genelkurmayla uzlaşarak iktidarda kalabilmek için Kürt halkına, PKK'ye karşı saldırılarını sürdürüyor. İmha ve tasfiye konseptini kök kazıma temelinde uygulamaya çalışıyorlar. Belirttiğim gibi ABD ve AB'ye dönük yaptıkları bazı taktik yaklaşımlara dayanarak, onlardan aldıkları destekle bu politikalarını etkili biçimde uygulamaya çalışıyorlar. Nedir bu politikalar? Önderlik üzerindeki saldırılarını yürütüyorlar. Yaşar Büyükanıt açıkça tehdit etti; hayal edilemeyecek düzeyde acı yaşatacaklarını söyledi. Katliamla tehdit etti halkı, soykırımla tehdit etti, Önderlik katliamıyla tehdit etti. Tehdit düzeyi ciddidir, bunu görmek gerekir. Bu şu anlama geliyor: Baskı ve sal-dırılar sürecek. Bazıları şöyle değerlendiriyorlar; baskı ve saldırıları esas güç üzerinde yoğunlaştırmak yerine, onun gerisi üzerinde yoğunlaştırmak daha iyi sonuç verir diyorlar. Yani gerillaya, PKK'ye doğrudan saldırmak yerine, onun kitle tabanına saldırmak daha iyi sonuç verir diyorlar. Böylece Türkiye yönetiminin saldırı hedefleri Önderlik olarak, gerilla olarak belirgin-leştiği gibi, halk olarak, demokratik siyasi ve kültürel güçler olarak da belirginleşiyor. Ora üzerinde de saldırıyı var olandan çok daha fazla artırmayı hedefledikleri anlaşılıyor. Bu temelde bir saldırı yürütüyorlar, yürütmeye çalışacaklar. AKP elinden geleni ardına koymamaya çalışacak. Bu anlaşılır bir durumdur. İşte 1 Aralık'a hareketimizin yayınladığı demokratik çözüm deklarasyonuna karşı teslim ol çağrısı yaptılar. Yeni pişmanlık yasasını gündeme getirmeye çalışıyorlar. Gençliğin dağa çıkışını engellemek için çaba harcıyorlar, ondan sonra piş-manlık kanunuyla dağdakileri indirebiliriz diyorlar. Askeri saldırıları geliştirerek Kuzeyde ve Güneyde darbe vurmayı hedefli-yorlar. Bir de psikolojik savaşı gerçekten akıl almayacak boyutlarda geliştiriyorlar. Belli ki bunu daha da sürdürecekler. Böyle Türkiye toplumunu yanıltmak, Kürt toplumunu bunaltmak amaçlı bir psikolojik savaştır bu. Türk medyası buna sonuna kadar da alet oluyor. Mehmetçik basını diyorlar, ama şimdi Mehmetçikten de öteye gitti. Ortada Mehmetçik filan kalmadı, savaşan güç olarak basın kaldı. Savaş üretiyor bu basın. Tam bir sanal savaş yürütüyor. Oramar çatışmasından bugüne her gün sanki onlar-ca meydan savaşı oluyor, yine onlarca gerilla imha ediliyor bilgisi veriyorlar. Böyle bir bunaltıcı hava yaratıyorlar. Oysa hepsi yalandır. Bu olguların gerçekle hiç bir bağı yoktur.Bunun amacı belli, Türkiye toplumunu savaşı kaldıramıyor, yürütemiyor. Böyle bir psikolojik savaşla toplumu Kürtler üzerindeki katliam savaşı karşısında güya duyarlı kılmaya çalışıyorlar, moralize etmeye çalışıyorlar. Kürt toplumunun moralini bozmaya çalışıyorlar, adeta bunaltmak istiyorlar. Zaten hareket üzerinde de böyle bir şey geliştiriyorlar. Önder Apo üzerinde bunu geliştiriyorlar. Önderlik de "Üzerimdeki uygulamaların hepsi bir psiko-lojik işkence uygulaması, yaşamıdır" dedi. Yeme, içme, uyuma, çalışma, yaşamın her alanını bir işkenceye dönüştürmüş durum-dalar. Önderlik "Bununla beni bunaltıp intihara zorlamak istiyorlar" dedi. Önderlik üzerindeki politika aynı, halk üzerindeki politika aynı, tabii hareket ve gerilla üzerindeki politika da aynıdır.

Savaş şimdi psikolojik savaş olmuş durumdadır. Buna dayanarak gençliğin gerillaya katılmasını azaltmak, engellemek istiyorlar. Bu psikolojik savaşı onun bir alanı olarak kullanmak istiyorlar. Yine dağda mücadele eden savaşan gerillayı, örgüt militanlarını böyle bir psikolojik savaşla etkileyerek teslimiyete çekmek istiyorlar. Bunlar açık, anlaşılır durumlardır. Yeni politi-kalar değil, 87 yılından beri bütün özel savaş hükümetlerin gündemleştirdiği uygulamaya koyduğu politikalardır. Sayısız defa planlanmış, uygulamaya konmuş, başarısız kalmış politikalardır. AKP Hükümeti, Tayyip Erdoğan biz başarırız, son bir defa daha deneyelim diyor. Kendi şanslarını denemek istiyorlar.

Ama biz şunu biliyoruz ki, bu tür politikaları uygulamaya yönelen hükü-metler artık sonun başlangıcına gelmiş hükümetler oluyor. Pişmanlık kanunundan medet uman bir yönetim artık bütün imkânla-rını tüketmiş, son sınıra gelmiş bir yönetim oluyor. AKP Hükümeti böyle bir karara yöneliyorsa, 22 Temmuz seçimiyle ortaya çıkan yönetim daha şimdiden pişmanlık kanunu çıkartmak yönelimi içine giriyorsa ne kadar zayıflatıldığını, darbe yemiş olduğu-nu gösteriyor. Bunu bilelim.

Şimdi karşımızda inkâr ve imha amaçlı oluşturulan planın durumu nedir? Kürt halkına dönük, işte PKK'ye dönük bu imha ve saldırı konseptinin 2008 yılına girerken uygulanan konseptin iç yüzü nedir? Bence biz taktik olarak ciddiye alalım, tabii tehdit-ler var. Çeşitli tavizler veriliyor, belli işbirlikleri oluşturuluyor, ABD'nin desteği var, Avrupa'nın var, İran'ın var, Suriye'nin var. Irak'tan destek almaya çalışıyorlar. Bir de halk üzerinde baskı ve şiddeti bütün yönleriyle her türlü aracı kullanarak ölçüsüz bir biçimde uyguluyorlar. Zorlayıcı bu durum, ciddi bir durumdur. Bu bakımdan taktik olarak ciddiye almalıyız, dikkate almalı-yız. Tehlikeli bir süreç, riskleri olan bir süreçtir. Buna göre hareket olarak hem tedbirlerimizi geliştirmeli, hem de bunu boşa çıkartacak etkin mücadele yöntemleri ortaya çıkartıp uygulamalıyız. Bu önemlidir. Ama gösterildiği gibi bu durum bir stratejik bir durum değil. Bence stratejik açıdan bakınca, bu konsept içi çok zayıf olan bir konsepttir, iç çelişkileri çok fazla olan bir konsepttir. Stratejik bir konsept değil, stratejik ilişki ve ittifaka dayanan bir konsept değil, tam tersine herkesin taktik yaptığı, taktik boyutları önde olan bir saldırı konseptidir.

Eğer bu taktik saldırılara karşı hareket olarak gerekli tedbir içinde olur, direniş mücadelesini geliştirirsek, kesinlikle hem de kısa sürede kırabiliriz, bozabiliriz. Genelkurmayın saldırganlığı, AKP'nin çok oy almış olması bu konuda hiçbir şeyi değiştirmez. Çünkü stratejik açıdan baktığımızda bu konsept zayıftır. AKP her ne kadar 22 Temmuz seçimlerinde çok oy almış olsa da, Kürdistan'da da, Türkiye'de de kendisine muhalefet çok fazladır. Takıyyecidir, rantçıdır, tarikatçıdır. Dini siyasete alet ediyor, siyasi İslam'ı geliştiriyor. Çıkarcıdır, bu temelde. Türkiye'yi İslam cumhuriyeti haline getirmek istiyor. Buna karşı direnecek, mücadele edecek güç çoktur. Her ne kadar bugünkü Genelkurmay buna böyle taviz verse de zorlandığı içindir. Ama Türkiye toplumunda böyle bir gelişme karşısındaki duruş zayıf değildir. AKP'ye muhalefet edecek güçler çok olacaktır. Diğer yandan Türkiye yönetimi çok güçlüymüş gibi görünse de, taktik bakımdan, stratejik olarak cumhuriyet tarihinin en zayıf yöne-timlerinden bir tanesidir. Mevcut yönetim içinde birlik yoktur, ittifak vardır. Genelkurmayla AKP'nin ideolojik ve siyasi birliği yoktur. Tersine PKK'ye karşı savaş konusunda bir uzlaşmaları var, ittifakları var. Kendi aralarındaki savaşımı böyle bir ittifaka dayanarak geri plana itiyorlar ve bir de buna dayalı sürdürmek istiyorlar. Bu bakımdan öyle birlik halinde olmadıkları için güçlü değiller. PKK'yle karşıt, PKK'yle mücadele eder konumda oldukları kadar birbirlerine de karşıtlar, birbirleriyle de içten müca-dele halindeler.

Aslında öyle güçlü birlikleri yoktur, bu konuda yanılmamak lazımdır. Kürt inkârı politikasını yürütmede bir uzlaşama sağlamışlardır, o kadar. Birbirlerini kullanmaya çalışıyorlar bu konuda. AKP orduyla gerillayı çatıştırarak her iki tarafı zayıflatıp kendi iktidarını güçlendirmek, uzun süreli kılmak istiyor. Bunun için savaşı körüklüyor. Genelkurmay AKP ile PKK'yi çatıştırarak, klasik cumhuriyetin iki düşmanı olan irtica ve bölücülüğü bu biçimde gerileterek klasik cumhuriyeti ayakta tutmak istiyor. O da çatışmayı körüklemek istiyor. Her iki taraf da savaş kışkırtıcısı durumundadır. Her iki taraf da Kürtlere karşı, PKK'ye karşı savaşı birbirlerine karşı mücadelenin bir aracı halinde getirip kullanıyorlar. Yoksa öyle çok inandıkları yoktur. İç politikada PKK'ye karşı savaşı kendilerini güçlendirme aracı yapıyorlar. Bu bakımdan öyle çok birlik de değildir, tutarlılıkları yoktur.

Şunu düşünmek lazım: AKP gerçekten PKK'yi ne kadar yok etmek ister? PKK yok edilirse, AKP ne kadar iktidar da kalabi-

lir? Bunu AKP'liler bizden daha iyi biliyorlar. Eğer bugün cumhurbaşkanlığını bile ele geçirecek konuma geldilerse, bütün bunla-rın PKK'nin gücü ve mücadelesi sayesinde olduğunu herkes biliyor. Genelkurmay eğer AKP'lilerin ve yönetimin önünü bu kadar açtıysa, bu izlediği inkâr ve imha siyaseti sonucundadır. PKK'ye karşı yürüttüğü savaşta yaşadığı zorlanmanın sonucundadır, AKP'ye bu düzeyde muhtaç hale geldiği içindir. Geçen mücadele sürecine bakalım, hiçbir zaman bu kadar muhtaç hale gelmedi-ler. 96'da bir yıl Necmettin Erbakan hükümet oldu, hemen değiştirdiler; kendilerini daha güçlü görüyorlardı. Sonuçta da mese-la Erbakan'a yapamadıkları kalmadı. Şimdi PKK olmasa, Tayyip Erdoğan'ın akıbeti Erbakan'dan da, Özal'dan da, Menderes'ten de daha kötü olacaktır.

Bunun için Tayyip Erdoğan tabii PKK'ye karşı naralar atıyor, ama kendi siyasi varlığının da PKK'yle savaşa bağlı olduğu açık, onu biliyor. Genelkurmay açısından da geçerli olan budur. PKK üzerinden politika yapıyorlar, siyasi etkinliklerini koruyorlar. Onun için yani her fırsatta dikkat edilirse birbirlerini zorluyorlar, birbirlerine karşı güvensizdirler, kuşkuludurlar. Aslında kararlar biraz da birbirlerini etkisizleştirmek için oluyor. AKP orduyu her fırsatta suçlamaya çalışıyor, Genelkurmay başarısız gelişmeler karşısında AKP Hükümetini sorumlu tutmaya çalışıyor. O bakımdan iç birliği en zayıf olan bir hükümet konumunda-lar. Yine Türkiye toplumunun savaşı kaldırma gücü yoktur, bunu bilelim. İnsanlar bu savaş dursun diye feryat ediyorlar. Her-kes açıkça söylüyor: Genelkurmay başkanının oğlu savaşa gidiyor mu? Tayyip Erdoğan'ın çocukları nerededir? ABD'de yaşıyor-lar tabii. Bunu herkes görüyor, basın deşifre ediyor. Türkiye toplumu geçmişteki gibi değildir. Şimdi savaşın yükünü hiç kaldı-racak durumda değildir. Küçük bir çatışma Türkiye'de bir yangın ortaya çıkartıyor. Bunu aza indirgemek için işte paralı asker-liği gündeme getirdiler. Bu da çare olmayacaktır. Psikolojik savaş yürütüyorlar, çare olmayacaktır. Türk basınının yalanları birkaç ay sürebilir, ama yani yalancı mumu nereye kadar yanacaktır? Bir yerde gerçekler ortaya çıkacaktır. Bu basının bu kadar ahlaksızca yaklaşımlarının Türk özel savaşını, kirli savaşı örtmesi, uzun vadeli yaşatması mümkün değildir. Çünkü herkes propaganda yapıyor, iletişim çağındayız. İnsanlar Türkiye'deki basın dışında basını da izleme imkânı buluyorlar. Dolayısıyla gerçekleri görüyorlar. O bakımdan çok bunaltıcı bir psikolojik savaş ancak birkaç sürebilir, sonrasında onun etkisi de bitecek-tir.

AKP orduyu
Her fırsatta suçlamaya çalışıyor
Genelkurmay başarısız gelişmeler
Karşısında AKP Hükümetini
Sorumlu tutmaya çalışıyor
O bakımdan iç birliği en zayıf olan
Bir hükümet konumundalar

Şimdi içten böyle bir durum söz konusudur. Dışa baktığınızda, Türkiye'nin bu konseptine bölge devletleri önce destek verdiler. İran'la, Suriye'yle ittifakları var. Fakat İran kuşkuludur, sınır ötesi operasyon teskeresi çıkınca rahatsızlık duyan ve bunu açıkça ifade eden İran yönetimi oldu. Türkiye'nin Irak'a askeri müdahalesine karşı olduklarını söylediler. Dışişleri Bakanı İran yönetimini ikna etmek zorunda kaldı. PKK'ye karşı mücadelede İran Türklerle ittifak yapıyor. Ama Türkiye'nin Irak üze-rinde, Ortadoğu üzerinde politik etkisinin artmasını da istemiyor. Aralarında bu noktada çelişki var, bu bakımdan ittifakları sınırlıdır. İran'ın Türkiye'ye desteği sınırlıdır. Daha ileriye gidemez, var olanı da birkaç yıldan beri en ileri düzeyde kullandılar. Birbirlerine verilecek desteğin azamisini verdiler. Daha ötesi yoktur.

Suriye için de benzer durum geçerlidir. Bu süreçte Beşar Esad'ı götürdüler. Türk basını alladı pulladı, bir sürü açıklama-lar yaptı. Arap basını rahatsızlık duydu. Arap basını Suriye yönetimine karşı tavır alınca, Beşar Esad Suriye'de Türk basınının yazdıklarını tekzip etmek zorunda kaldı. Ben onları söylemedim dedi. Türkiye'nin Irak'a askeri

operasyonunu reddetmek zo-runda kaldı. Çünkü Arap kamuoyu karşıdır. Biliniyor, Irak Parlamentosu bile toplandı, "Biz sınır ötesi operasyona karşıyız" dediler. "Irak Kürdistan'ını savunuruz, savaşa gireriz" dediler. Türkiye'nin bu bakımdan en çok güç aldığı bölge devletlerinden aldığı desteğin ne kadar sınırlı olduğu ortadadır. Daha fazlasını bence alamaz.

KDP'ye, YNK'ye gelince, onlar da işte bir politika yürütüyorlar. Birkaç hafta önce sert çatışma içindeydiler. Birbirlerine karşı en ağır lafları söylüyorlardı. Şimdi çıkar olacaksa biraz yakınlaşabiliriz diyorlar. Fakat Türkiye aslında takıyye yapıyor. Yani aslında AKP Hükümeti takıyye yapıyor. Türkiye Güney Kürdistan'ı kabul etmiş, tanımış değildir. Federal Irak'ı kabul etmiş değildir. Sadece zaman kazanmak için generalleri durdurmuşlar. AKP öyle politika izleyeceklermiş gibi hava veriyor, onlardan destek almak için böyle davranıyor. Bunu KDP ve YNK de görüyor. Generallerin tutumunu biliyor. O bakımdan onlar da politika yapıyorlar. Çok gaflet içinde olacakları, 90'lı yıllarda olduğu gibi Türkiye'yle birleşerek hemen PKK'ye karşı savaşa girebilecek-leri düşünülemez. Bir kere Türkiye o biçimde kabul etmiyor. Türk Genelkurmayı Güney Kürdistan'ı da Türkiye'nin güvenliğini birinci derecede tehdit eden alan olarak değerlendirdi. Bu değerlendirme ve politika devam ediyor. Bunu Güney Kürdistan yönetimi de biliyor. Diğer yandan Kürtler arasındaki ilişkiler artık 90'lı yıllardaki gibi değil. PKK de 90'lı yıllardaki gibi davran-mıyor. Davranamayacağını açıkça söylüyor. KDP ile YNK de davranamaz tabii. Eskisi gibi Kürtleri hemen birbiriyle çatıştırmak kolay değil. O dönem aşılmıştır. Bir Kürt kamuoyu var. Bir de Kürdistan bir siyasal gelişme sürecinde, eski dönem aşıldı. Bir gelişme düzeyi yaşandı. Bunun yarattığı sonuç böyle iç çatışmaların eskisi gibi kolay olmayacağı noktasındadır. Bu bakımdan da isteseler bile KDP ve YNK'nin Türkiye'ye desteğinin 90'lı yıllardaki gibi olması zordur, imkânsızdır. Mevcut durumda zaten ona dönük bir gelişme yoktur. Tam tersine, onlar da aslında Türkiye'ye karşı bir taktik yapıyorlar. Kendileri de bir güçtürler, bir siyasi güçtürler.

Şimdi dikkat edilirse bu konseptin bölgesel desteği zayıftır. Dış desteğe gelince, AB ile ilişkileri zayıftır. Eskiden Al-manya karşı çıkıyordu, şimdi Hıristiyan Demokrat Parti Türkiye'yi AB'ye tam üye almama politikasını kesinleştirdi de. Parti tüzüğü haline getirdi. Fransa'da Sarkozy yönetimi de benzer politika izliyor. Fransa-Almanya ittifakı oluştu. Türkiye'nin bu anlamda tam üyelik süreci zora girdi. Bir tek İngiltere'nin kısmi desteği var. Onun da yalnız başına yeterli olması zordur. Diğer yandan AB geçmişteki o ikiyüzlü çıkar politikasını sürdürüyor, yani Türkiye'den daha fazla ekonomik destek almak gerektiğin-de hemen Kürt politikasını öne çıkarıyor. Yine bir Kürt Konferansı yapılıyor. AP iki de bir Kürt sorunu çözülmeli diye bir otu-rum yapıyor, karar çıkarıyor. Çeşitli AB devletleri Türkiye'den ihaleler alıyorlar, ekonomik tavizler alıyorlar. Türkiye biraz zorlandı mı, baskı yaptı mı, PKK üzerine geliyorlar, biraz Kürtlere baskı yapıyorlar. Çıkar politikasını iki kesim üzerinde de yürütüyorlar. Önderlik, "Bu tavşana kaç, tazıya tut politikasıdır" dedi. Bu politikayı şimdi de olduğu gibi sürdürüyor. Bunun Türkiye'ye vereceği çok fazla destek olamaz. Geçmişi aşan olamayacağı gibi, geçmişteki kadar AB'nin Türkiye'ye destek ver-meyeceği açıktır.

Geriye ABD kalıyor. ABD Türkiye'yle stratejik ortak hale gelebilmiş mi? Bence değil, henüz o düzeyde değil. Taktik yapı-yorlar. ABD de Türkiye'yi zorluyor. Türkiye'nin en çok zorlandığı alan Kürdistan'dır. Onun için ABD Kürdistan politikasına da-yanıyor. Türkiye'yi tam kendisine uşak yapmadıkça bundan vazgeçmez. Diğer yandan işte bir yerde kazanayım diye bazı taviz-ler veriyor. Öyle ABD'nin Türkiye'nin istediği politikalara gelmesi mümkün değil. Mümkün mü? ABD dünyanın jandarmasıdır, dünyayı yönetiyor. Türkiye kim ki Türkiye'nin isteğini kabul etsin? Türkiye'nin Irak politikasını kabul etsin mümkün mü? Ede-mez. Türkiye'yi kendi safına çekmek ister, bunu bilelim. Dolayısıyla şimdi yaptığı

aslında biraz taviz vermektir. Baskı uygulandı, Türkiye zorlandı, gitti kendisini ABD'nin kucağına attı. Öyleyse işte al PKK'ye karşı şunlar yapılabilir, istihbarat veriyoruz sana, vurabiliyorsan vur diyor. Hesap ediyor, her şekilde de bunu kendisi kazanacak tarzda yapıyor. Yani ABD politikası kedi-nin her zaman ayakları üzerine düşmesi gibidir. Türkiye ABD'nin Irak politikasını tam kabul etmedikçe stratejik destek ala-maz. Kabul etmiş midir? Öyle bir anlaşma oldu mu? Olmadı. Yani ABD'nin iki mevcut talebine de Türkiye yönetiminin olumlu yanıt verdiği söylenemez. İran karşısındaki talebini AKP Hükümeti kabul edemez.

Şimdi Ahmedinejad'ı Türkiye'ye çağırmışlar, İran'la görüşmeler yapıyorlar. İran'la Türkiye'nin bu kadar ilişkisi var. ABD bunu kaldıramaz. Bush yönetimi İran'ı yine de birinci tehdit olarak değerlendirdi. AKP, Bush yönetiminin istediği İran politika-sını uygulayabilir mi? O zaman İslam âleminde, Ortadoğu'da tecrit olur. Onun için kabul etmiş değildir, içten stratejik olarak taktik yapıyor. ABD bunu biliyor, taktik yapıyor, onun için birbirleriyle ilişkileri çok inandırıcı değildir. Diğer yandan Irak politikasını, Güney Kürdistan yönetimleriyle görüşmeleri AKP kabul etse bile, onu Genelkurmay kabul etmiyor. Genelkurmayın kabul etmeyeceği çok açıktır. O bakımdan yönetim üzerinde de Genelkurmay politikaları etkili olduğu için, Irak politikasında da taktik yapıyorlar. Zaman kazanıyorlar. Stratejik bir yaklaşım yoktur. Kısaca Türkiye'ye ABD desteği taktiktir, cüzidir. Öyle bir güçlü bir stratejik düzeyde değildir. Türkiye böyle bir destek almış gibi göstererek, Türk kamuoyunu moralize etmeye çalışıyor. İşte arkamızda büyük devlet var, ABD'nin gücü var demeye getiriyorlar. AKP Hükümeti iç politikada muhalefet karşısında daha güçlü olabilmek için böyle bir politika izliyor.

Dikkat edilirse, belli kısa vadede, taktik düzeyde mevcut Türkiye yönetiminin politikaları bir tehdit oluştursa da, bizim için stratejik düzeyde gücü azdır, bütünlüğü zayıftır. Her ne kadar 98'dekine benzer bir politika izlemeye çalışsalar da, 10. yılında uluslararası komployu yeniden diriltmek, Önderliğe imha ve PKK'ye tasfiyeyi dayatmak isteseler de, 10 yıl önceki güce sahip değiller. Türkiye yönetimi de o güçte değil, Türkiye'nin ittifakları da o güçte değildir. ABD'den o kadar destek alamıyor, Avrupa'dan alamıyor, KDP ve YNK'den kesinlikle alamıyor. O bakımdan zayıftır aslında. İşte ikili bir siyaseti onlar da bizim gibi izliyorlar. Bir yandan mümkünse PKK'ye darbe vuralım, gelişme sağlayalım diyorlar; bir yandan da PKK'nin ilerlemesini durdura-lım, savunmadayız diyorlar, kendilerini savunmaya çalışıyorlar. Politik duruşlarıyla bize benzerdirler, biz onları böyle bir nok-taya sokmuşuz. Yani öyle tek yanlı hareket edebilecek durumda değiller.

Şimdi karşıt politikaları bu biçimde değerlendirmemiz önemlidir. Öyle çok olumsuz, fırsatlar ve imkânların yok olduğu bir durum söz konusu değildir. Tam tersine hareket olarak biz daha güçlüyüz, imkânlarımız ve fırsatlarımız daha fazladır. Türkiye yönetimi, inkâr ve imha siyaseti daha zayıf, daha çok daraltılmış, sıkıştırılmış durumdadır. Fakat bu daralma, sıkıştırma orta-mında böyle çok tepkiyle saldırı da yürütüyor. Çılgınca saldırıları var, toplumu adeta cinnet noktasına çekiyorlar. O MHP Baş-kanının ağzından köpükler akıyor, CHP Başkanının ağzından terör kelimeleri şey gibi çıkıyor. Saldırgandırlar, çünkü zorlanıyor-lar. Aslında bütün bu saldırganlıkları, Türkiye'nin imkânlarını bu savaşa seferber etmeleri gelişme sağladıklarından değil, zor-landıklarındandır. Zorlandıkları için de çılgınca bizim yarattığımız gelişmeleri, hareketimizin yürüttüğü mücadelenin etkilerini azaltmaya çalışıyorlar. Bu bakımdan tabi tehlike var, onu görmemiz gerekir. Politik açıdan, taktik olarak imha sürecini ciddiye almalıyız. Stratejik bakımdan zayıflıklarını görüp, kendi üstünlüğümüzü dikkate alarak, moral motivasyonu ona göre geliştirir-ken, taktik olarak Türkiye yönetiminin katliamcı, saldırgan, imhacı politik-askeri yaklaşımlarını ciddiye almalı, tehlikelerini görmeliyiz. Ona 2008 yılının mücadelesine yaklaşım göstermeliyiz.

Ne olacaktır bu politika? Elbette "Êdi

bes e" kampanyasının geliştirilerek sürdürülmesi olacaktır. Kesinlikle bunu 2008 yılının hem de belli bir kesitinde kesin başarıya götürmeyi hedeflememiz gerekiyor. Önderliğin tedavisini ve yerinin değiştiril-mesini sağlamalıyız. Bunu sağlatacak düzeyde mücadeleyi tırmandırmamız gerekiyor. Bütün alanlarda bu mücadeleyi sürdürme-liyiz; ideolojik alanda, propaganda ve ajitasyon alanında sürdürmeliyiz, diplomatik alanda geliştirerek sürdürmeliyiz, örgütsel alanda sürdürmeliyiz. Demokratik Konfederalizmi Kürdistan'ın köylerinde, kasabalarında inşa etmek için her türlü imkânı kul-lanmalıyız. Halkın demokratik eylemliliğini geliştirme alanında sürdürmeliyiz. Tabii yeni serhildan bütün alanlarda gelişmeli, herkes katılmalı, bütün kesimleri içine almalıdır. Kürdistan'ın dört parçasına da yaymalıyız. Bütün Kürdistan parçaları buna katılmalı, yurtdışındaki halk daha etkili olmalıdır. En önemlisi de gerillanın bütün bunlara öncülük edecek sürükleyici güç olarak görevlerini ve sorumluluklarını başarıyla yürütür konumda olması gerekiyor.

Bu anlamda HPG'nin kendini yeniden kararlaştırmasına, planlamasına kuşkusuz ihtiyaç var ve HPG bunu yapacaktır. Bir ke-re Gabar ve Oramar eylem çizgisini yeni dönemin, aktif savunma döneminin eylem çizgisi olarak tanımlayarak bunu sürekli kılacaktır. Bütün alanlara yayarak geliştirmeyi esas alacaktır. Böyle bir eylem çizgisine dayanarak, gerilla üslenmesini Kuzey ve Doğu Kürdistan'da geliştirmeyi hedefleyecektir. Özellikle Botan, Zagros ve Doğu Kürdistan hatları bu konuda önemli alanlar-dır ve bunu geliştirmeye gücü var HPG'nin. Buna bağlı olarak Kuzey alanlarında gerillayı derinliğine uygulayacak, o Türkiye'nin ordusunu işlemez kılarak siyaset alanını Kürt sorununun çözümü için zorlayacaktır. Yine kırsal alandaki bu gelişmelere bağlı olarak şehir alanlarında da başta askeri hedefler olmak üzere inkârcı ve imha sisteminin ekonomik savaşa güç veren örgütlenmelerini hedefleyecektir. Yeni mücadele alanı olarak böyle güçlü bir açılımı yapabilir, bu halkın savunulması için de gereklidir. Aynı zamanda katliam tehditleri karşısında Kürt halkının savunulması için de gerekiyor. Halkın serhildana kaldırılması, serhildanda halka öncülük edilmesi için de bu önemli bir durumdur. Zaten bir süredir savaşın Türkiye'ye taşırılmasında belli bir düzey oldu. Bu açılımlar sürecek, kırsal alanda da, metropol alanlarında da sürecektir. Kürt halkına madem ki bir linç girişi-minde bulunuyor, imha dayatılıyor, Kürt gençleri de oldukları her yerde direneceklerdir. Kürt toplumunun Türkiye'yi her yerde zorlayabilecek gücü var. Diğer yandan güçlü bir direnme potansiyeli de var.

İşte Yürütme Konseyi gençliği AKP'nin teslim ol çağrısına karşı dağa çıkmaya çağırdı. Bu önemli bir çağrıdır. Bu politika sürecek, gençliğin gerillaya katılımı ve gerillanın büyütülmesi çalışmaları yeni yılda çok daha güçlü gelişecektir. Mademki barışçıl demokratik çözüm olmadı, inkâr ve imhada ısrar ediliyor; o zaman gerillayı büyüterek halkın özgür demokratik yaşamını ve örgütlülüğünü gerilla savunmasında geliştirmekten başka bir çare Kürt halkı için de kalmamıştır. Biz bunu 2008 yılında bu temelde geliştireceğiz. Böyle bir politik, ideolojik ve askeri mücadeleyi yürütmek için Kürt halkının gücü var, PKK'nin gücü var. Özgürlük Hareketimiz işte PKK'nin 30. yılına en güçlü, en iddialı bir biçimde girdi. Öyle bir potansiyel zayıflığı yoktur. Sorun bu potansiyeli örgütleyip eyleme geçirmekte, aktifleştirmektedir. O da örgütsel çalışmalarımızın işidir. Yine dış alanlarda öyle çok daralma durumu yoktur. Türk basını öyle bir hava yaratıyor ki, PKK her yerden tecrit edildi, işte bir de DTP'liler terörist derse her şey bitecek! Alakası yok, bunlar kendini kandırmaktan başka yaklaşımlar değildir. Tersine bölgesel alanda da, ulus-lararası alanda da Kürtlerin önü açıktır.

Ortadoğu'nun yeniden yapılanmasında Kürtlerin etkin bir yerinin olacağı kesinleşmiştir. Hiç kimse geriye çekemez. Bu çerçevede de PKK'nin de demokratik güçlerle ilişkileri bölgesel alanda da, uluslararası alanda da her zaman olacak. Yani öyle kuşatılıp yok edildiği gibi bir izlenim, Türk basının ve

hükümetinin yarattığı izlenim tamamen psikolojik savaş kapsamındadır, özel savaş kapsamındadır, gerçek dışıdır. Kürt toplumunun maneviyatını bozmak için yapılıyor, yoksa öyle bir durum yoktur. Çok fazla destek vermese bile, en azından kendi öz gücüyle Kürt halkının mücadele edeceği, özgürlük ve demokrasi mücadele-sini geliştireceği bir diplomatik siyasi ilişki düzeyini bölgede ve uluslararası alanda yakalaması sürekli muhtemeldir. Şimdi 2008 yılını bu temelde en azından başlangıç kısmının, ilk yarısının ciddi bir mücadele dönemi olacağı açıktır. 2007 yılında yaşa-nan bu karmaşık ve zorlu siyasi-askeri mücadele süreci 2008 yılında da gelişerek devam edecektir. 2008 yılı büyük askeri, siyasi savaşımlara sahne olacaktır. Nasıl ki 2007 yılı büyük askeri-siyasi savaşımlara sahne oldu, taktikler savaşımı yılı oldu ise, 2008 yılı da öyle olacaktır.

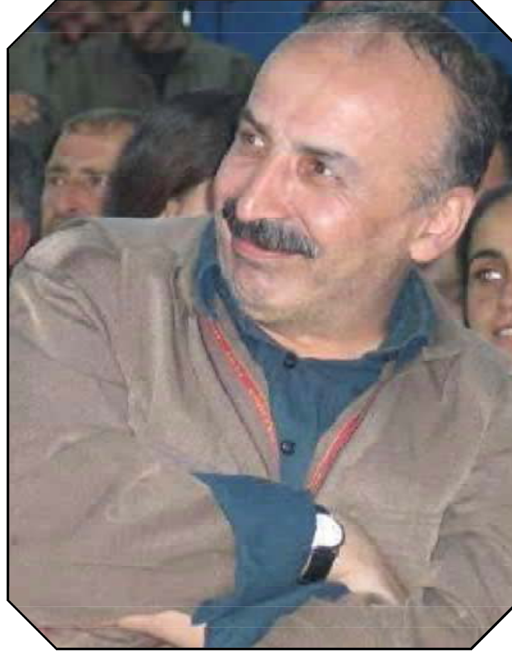
2007 yılında önemli bir gelişme ve kazanım elde ettiğimiz söylenebilir. Bir kere 2006 yılına dayatılan imha ve tasfiye pla-nı Türkiye yönetiminin, AKP Hükümetinin oluşturduğu plan başarısız kılınmış, boşa çıkartılmıştır. Bu önemli bir gelişmeyi ifade ediyor. Onun için şimdi AKP yönetimi umutsuzdur. Dikkat edilirse acaba yeni kararlar alsak başarılı olur mu, olmaz mı endişe-sini taşıyor. Çünkü 2006 yılı planı başarısız kılındı. Yine seçimler sürecinde yurtsever demokrat adaylardan oluşan bir grubun TBMM'ye seçilmesi büyük bir siyasi kazanımdır. 2007 yılının önemli bir kazanımını oluşturuyor. Ardından Ekim ve Kasım ayla-rında gelişen serhildan ve gerillaya dayalı "Êdi bes e" kampanyası büyük bir mücadele başlangıcını ifade etti. Kürt halkını yeni-den ayağa kaldırdı. 22 Temmuz seçimlerinin ortaya çıkardığı yönetime ciddi etkileyici darbe vurdu. Bu önemli bir gelişme düzeyidir. Dikkat edilirse, 2007 yılı için kazanım yönü ağır basan bir yıl oldu diyebiliriz. Eksiklerimiz olmadı mı, zayıf kaldığımız, zorlandığımız yönler olmadı mı? Kuşkusuz oldu. Taktik değiştirmekte zorlandık. Siyaset gereğine gerillanın uyum sağlamasında zorlanma oldu. Bu durum kayıpların artmasına yol açtı. Diğer yandan siyasi gelişmeleri anı anına karşılayan bir tutumu, pratik politikayı etkili yürütmekte zayıflıklarımız oldu. Yine propagandada o psikolojik savaşın içyüzünü deşifre eden bir düzeyi tut-turmada zayıflıklarımız var. Aslında bir sürü yalan dolan Türkiye basını ve yönetimi tarafından açıkça söylenirken, yine bir yığın baskı ve katliam uygulanırken, bunları teşhir etmede zayıflıklarımız oldu. Bedeli bir ağır olan bir yıl, 2007 yılı. Kazanım yönü ağır basan, ama buna karşılık bedeli de ağır olan oldukça karmaşık ve zorlu bir özgürlük mücadele yılı oldu diyebiliriz.

2007 yılı içerisinde 200'e yakın şehit verdik. Başta Medeni ve Roza arkadaşlar olmak üzere, HPG'nin değerli komuta ve savaşçı gücü büyük bir cesaret ve fedakârlıkla savaşarak şehit düştü. Bunun hepsi mücadelenin gereği miydi? Kuşkusuz değil. Pratik mücadele içerisinde gösterdiğimiz taktik bakımdan, tarz bakımından hata ve eksiklikler bu kayıpların daha çok artması-na yol açtı. Bunların düzeltilmesi, en aza indirilmesi için de önemli bir çaba yürüttük. Belli bir duyarlılık, bilinç düzeyi oluştu. Halkta da, gerillada da böyle bir duyarlılığın yaratıldığını, gelişme düzeyinin sağlandığını söyleyebiliriz.

Kısaca böyle bir zorlu mücadele yılını kazandıran ve daha kapsamlı bir mücadele yılı şimdiden belli olan 2008 yılına bizim böyle iddialı, iradeli girmemizi sağlayan temel kaynak ve güç elbette Önderliğimizin ve şehitlerimizin verdiği bir güçtür. Bütün bu gelişmelerin yaratıcısı, her türlü baskı, katliam ve tehdit karşısında özgürlük ve demokrasi çizgisinde ısrarın sürdürücüsü onlar oldular. Şehitler çizgisinde onlardan alınan güçle, yine Önderliğimizin sürece ilişkin yapmış olduğu kapsamlı değerlendirmeler temelinde, hareket olarak yeni yılı da böyle bir güçlü bir biçimde karşılama, daha kapsamlı bir yaklaşım ve değerlendirme temelinde yeniden planlayarak 2008 yılını daha büyük kazanımlar ve başarılarla dolu bir yıl haline getirme iddiamızı, iredemizi taşıyoruz.

DEMOKRATIK ÖZERKLIK VE ÖZERK DEMOKRATIK KÜRDISTAN

Mustafa Karasu

Önderliğimiz Kürt sorununun çözümü konusunda öneriler getirirken, bunu sadece Kürt halkının özgürlüğü ve demokrasisi açı-sında değil, Türkiye halkının da özgürlüğü ve demokrasisi açısından ele almaktadır. Ortadoğu'nun temel sorunlarının en önemlisinin Kürt sorunu olduğu, bu sorunun Ortadoğu'daki birçok soruna kaynaklık ettiği, bunun sonucunda Ortadoğu'daki birçok yetersizlik ve geriliğin yaşandığı, dolayısıyla ortaya çıkması gereken gelişmelerin önünün alındığı çok iyi bilinmektedir. Kürt sorununun çözümsüzlüğü yalnız Kürt halkını değil, Ortadoğu halklarını da olumsuz etkilemektedir.

Önderliğimiz Ortadoğu'da ulusal sorunların bu kadar çıkmaz haline gelmesinin en temel nedeninin Batıdan kaynaklanan milli-yetçilik ve bu temelde oluşturulmak istenen ulus-devletler olduğunu görmüştür. Ortadoğu'da yaşanan Arap-İsrail sorunu, yine Kürtlerle Türkiye, İran, Irak ve Suriye arasında yaşanan çatışmaların hep de ulus-devlet zihniyetinden kaynaklandığını vurgula-mıştır. Eğer Araplarda, Yahudilerde, Farslarda, Türklerde ve Kürtlerde ulus-devletçi anlayış olmasaydı, özgürlük ve demokrasi arayışları, izlenen politikalar ulus-devletçi zihniyetle kirlenmeseydi, bugün Ortadoğu'da sorunların çözümü çok kolaylaşırdı. Orta-doğu'nun diğer halklarının ve Kürtlerin konumu mevcut durumda olmazdı. Kürt Halk Önderi hem bu tarihsel gerçeği görerek, hem de otuz beş yıldır aralıksız sürdürdüğü mücadele içinden çıkardığı tecrübelerden öğrendikleriyle ulus devlet anlayışının ve milli-yetçiliğin sorunlara çözüm olmayacağını çok iyi anlamış ve bunu tüm savunmaları ve değerlendirmelerinde açıkça vurgulamıştır. Bunu ideolojik, teorik çözümlemeler ve siyasal değerlendirmelerinde kapsamlı bir şekilde göstermiştir.

Önderliğimiz Kürt halkına ve önderlik ettiği mücadeleye karşı duyduğu büyük sorumlulukla yaşadığı tecrübeleri iyi çözüm-le-yerek, yine başında bulunduğu pratiğin eleştiri ve özeleştirisini yapmış, reel sosyalizmin yaşadığı sorunlarla dünyadaki siyasal gelişmeleri bir bütün olarak değerlendirerek PKK'nin ideolojik ve teorik bakışında önemli yeniliklere gitmiştir. Bunlar da esas olarak iktidarcı, devletçi zihniyetten kopmaktır. Önderliğimiz sadece Kürdistan ve Ortadoğu açısından değil, tüm dünya ve insan-lık açısından kötülüklerin esas kaynağının iktidarcı ve devletçi zihniyete ve bunun kapitalizmle birlikte ulus-devletçi bir nitelik almasına bağlamıştır. Bunun sonucunda PKK açısın-

dan program değişikliği önermiştir. Ulus-devlet anlayışından vazgeçilmesini, her ulusa bir devlet anlayışının doğru olmadığını, ulusal sorunun çözümünün ulusun egemen güçlerinin iddia ettiği gibi sadece ulus-devletle mümkün olacağı görüşünün yanlış olduğunu, ulusal sorunun ulus-devlet oluşturulmadan da çözülebileceğini ortaya koymuş-tur.

Önderliğimiz ulus-devletçi zihniyetin sadece ezilen halklara, uluslara değil, aynı zamanda ulus-devletçi zihniyetle hâkim olan halklar ve topluluklara da bir yarar getirmediğini, tarih içindeki yaşanan trajik savaşlar temelinde daha somut olarak göstermiş-tir. Bilindiği gibi, reel sosyalizmin etkisi ve özellikle Lenin ve Stalin'in ulusların "kendi kaderini tayin hakkı"nın her ulusa bir devlet olarak anlaşılması tezi PKK'yi de etkilemiştir. Aslında her ulusa bir devlet tezi sosyalistlerin tezi değildir. Bu tez, daha çok kapi-talizmin ortaya çıkardığı ulusal burjuvaların her ulusa bir devlet anlayışının sosyalistler tarafından da benimsenmesidir. Bilindiği gibi 20. yüzyılın başında Cemiyet-i Akvam tarafından da benimsenen Amerika devlet başkanı Wilson'un 14 noktası vardı. Bu 14 nokta içinde ulusların kendi kaderini tayin hakkı da bir temel ilke olarak benimsenmişti. Ulusal burjuvalar kendileri açısından bir ulus-devlet öngördükleri ve ulus devletçi anlayışla devlet yaratıp bu temelde gelişmelerini sağladıkları için, diğer ulusların da devlet kurabileceği tezini kendi zihniyetleri nedeniyle uygun görmüşlerdir.

Ulusların kendi kaderini tayin İlkesinin altında yatan zihniyet Esas olarak milliyetçi Ve ulus-devletçidir Ulus-devletçi anlayış da İster istemez başka uluslar karşısında kendini güçlü kılmak ister.

Ulusların kendi kaderini tayin ilkesinin altında yatan zihniyet, esas olarak milliyetçi ve ulus-devletçidir. Ulus-devletçi anlayış da ister istemez başka uluslar karşısında kendini güçlü kılmak ister. Nitekim 20. yüzyıl boydan boya ulus-devletçi zihniyetten kaynaklanan kavgalara sahne olmuştur. 1. ve 2. Dünya Savaşı bunun çarpıcı örneğidir. Ulus-devletçi şoven milliyetçi zihniyetten dolayı birçok halk ve ulus üzerinde egemenlik kurulmuş, bunun sonucunda da aynı zihniyetten beslenen ezilen uluslar ve halklar da kendi ulus-devletlerini kurmak için emperyalist sömürgeci güçlere karşı savaş içinde olmuşlardır. Aslında bu savaşları ortaya çıkaran esas zihniyet de birçok yönüyle ulus-devletçi zihniyettir. Ulus-devletçiliğin milliyetçi özü, köleci ve feodal dönemdeki emper-yalist ve sömürgeciliklerden çok farklı olarak, halkların kendine ait birçok değerini de ezmeyi ve yok etmeyi hedeflediğinden, bu da ister istemez çatışmaları daha da derinleştirmiştir.

Önderliğimiz ideolojik olarak ulus-devlet anlayışını reddettiği gibi, Kürt sorununa ulus-devletçi zihniyetle çözüm aramanın da Ortadoğu'da çatışmaları derinleştirip çok kanlı savaşları beraberinde getireceğinden, çözümün daha da zorlaşacağını çok iyi görmüştür. Bu nedenle sosyalist anlayışın da gereği olarak, Kürt sorununun halkların kardeşliği temelinde ve mevcut devlet sınırları içinde daha kolay çözülebileceğini vurgulamıştır. PKK'nin eskiden de halkların kardeşliği ve mevcut sınırlar içinde çözüm arama gibi bir yaklaşımı vardı. Ancak oluşumunda ulus-devletçi zihniyetten etkilenmesi ve sosyalistlerce de ulusların kendi kaderini tayin hakkının her ulusun bir devlet kurma hakkı olarak yorumlanması, PKK'nin halkların kardeşliği temelinde ve mevcut sınırlar içindeki çözüm arayışında zayıflıklar yaşatmıştır. Türkiye sınırları içinde çözümü samimi olarak istese de, ulus-devlet zihniyet tümden aşılmadığı için, daha çözümleyici ve tutarlı önerileri ortaya çıkarmada yetersiz kalınmış ya da daha güçlü çaba gösterme yaklaşımı ortaya konulmamıştır. Bu nedenle halk-

ların kardeşliği temelinde sorunun demokratik çözümü konusunda güçlü bir inisiyatif ele alınamamıştır. Ulus-devletçi zihniyetten kurtulmuş olunsaydı, makul ve kabul edilir çözüm önerileri ile sorunun çözümünde inisiya-tif alınabilir, bunu Türkiye toplumuna ve demokratik kamuoyuna kabul ettirerek çözüm konusunda güçlü zeminler ortaya çıkarılabilirdi. Bu temelde sorunun çözümü için fırsatlar yaratılabilirdi. Aslında birçok defa makul ve kabul edilebilir öneriler yapılmış ve çağrılarda bulunulmuştu. Ama bizim belirttiğimiz yetersizliklerin yanında en fazla da inkârcı sömürgeci zihniyetin çok katı yak-laşması, çözüm konusunda ilerlemeler sağlanmasını önlemiştir.

2000 yılından sonra Önderliğimiz ulus-devletçi zihniyetten tümden arınmış bir yaklaşımla Kürt sorununun çözümü için öneri-ler sunmuştur. Kürt halkının kimliğinin kabulü, dil, kimlik ve siyaset özgürlüğü temelinde bu sorunun sınırlara dokunmadan çözüle-bileceğini defalarca açıklamıştır. PKK bu konuda devletçi bir yaklaşımdan uzak bir şekilde, 7. Kongreden başlamak üzere defalar-ca barış ve demokratik çözüm projeleri sunmuştur. Bu demokratik çözüm projelerinin tümü, Türkiye sınırlarını değiştirmeden Kürt halkının en temel demokratik haklarının Türkiye'nin de demokratikleştirilmesi temelinde kabul edilmesini isteyen içeriktedir. Ondan fazla demokratik çözüm projesi ortaya konmuştur. Bunların hiçbirinde federasyon ve devleti çağrıştıran hiçbir istek ol-madığı gibi, Türkiye içinde şuradan şuraya sınırlar çizilsin, bu haklar şu sınırlar içerisinde verilsin yaklaşımı yoktur. Tüm bu proje-lerin esası ve içeriği Kürt Halk Önderi'nin 1994'ten sonra demokratik özerklik olarak tanımladığı çözümü kapsamaktaydı. Bu çer-çevede Kürt Halk Önderi'nin ve PKK'nin 2000 yılından sonraki bütün çözüm önerilerinin demokratik özerklik çerçevesinde sorunun çözümünü hedefleyen öneriler olduğu görülebilir.

Bu çerçeveden bakıldığında, Kürt Halk Önderi'nin önerdiği demokratik özerklik nedir sorusuna rahat ve çok basit bir biçim-de cevap verebiliriz. Demokratik özerklik, Kürt halkının temel ulusal demokratik haklarının Türkiye'nin demokratikleşmesi çerçe-vesinde gerçekleşmesidir. Daha doğrusu gerçek anlamda demokratikleşen bir ülkede herhangi bir farklı ulusal, etnik ve dinsel toplulukların mutlaka elde edeceği haklar olarak da tanımlanabilir. Kürt sorunu söz konusu olduğunda, bu haklar Türkiye'nin de-mokratikleştirilmesi çerçevesinde Kürt kimliğinin anayasal kabulü, anadilde eğitim, Kürt kültürüne özgürlük ve diğer kültürlere verilen desteğin Kürt kültürüne de verilmesidir. Düşünce, örgütlenme ve serbest siyaset yapma özgürlüğünün Kürt kimliği ile kullanılabilmesi ve bunlara bağlı olarak da Kürt halkının kendi iradesini açığa çıkarması temelinde yerel planda kendi sorunlarını tartışacağı, bazı sorunlarını kendisinin çözeceği, bazı sorunları konusunda da taleplerini merkezi hükümete ileteceği bölgesel meclislerin kabul edilmesidir. Demokratik özerklik böyle tanımlanabilir.

Demokratik özerklik
Kürt halkının temel ulusal
Demokratik haklarının
Türkiye'nin demokratikleşmesi
Çerçevesinde gerçekleşmesidir
Daha doğrusu gerçek anlamda
Demokratikleşen bir ülkede
Herhangi bir farklı ulusal, etnik ve
Dinsel toplulukların mutlaka elde
Edeceği haklar olarak da
Tanımlanabilir.

Demokratik özerklik, demokrasi içinde ulusal ve dinsel kimliklerin, farklılıkların özerkliğidir; özgünlüğünü koruması ve özgür-lüğünü elde etmesidir. Bu özgürlük ve özerklik sadece Kürtler açısından gerekli değildir; aynı zamanda Türkiye söz konusu oldu-ğunda, Türkler de dahil bütün etnik ve dinsel toplulukların demokrasi içinde kullanması gereken haklarını kullanmasıdır. Demokra-sinin olmazsa olmaz biçimde toplu-

luklara ve bireylere tanıdıkları hakkın kullanılmasıdır. Bunlar herhangi bir ülkede mevcut siyasi sistemin benimsediği idari yapılar olabilir. Bunlar herhangi bir ülkede mevcut siyasi sistemin benimsediği idari yapılar olabilir. Demokratik özerklik ise, idari yapılar ne olursa olsun, farklı etnik toplulukların demokratikleşme içinde kimliğinin tanınması ve bu temelde anadilde eğitim, kültürel özgürlük, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü teme-linde kendi kimliği ile siyaset yapma ortamının oluştuğu bir hukuki ve siyasal ilişki olarak tanımlanabilir.

Yerel meclisler ise artık günümüzde demokrasilerin gereğidir. Eğer sorun demokratik temelde çözüme kavuşuyor ve bu

hak-lar tanınıyorsa, o zaman söz konusu toplumun kendini örgütleyerek meclislerini oluşturması, bazı sorunlarını çözmesi ya da burada tartışarak taleplerini belirleyip merkeze iletmesi demokratik özerkliğin gereğinin pratikleşmesi anlamına gelmektedir. Belki mec-lisler ayrı bir güç odağı, devlet veya merkezi meclisler karşısında alternatif bir meclis olarak görülebilir. Böyle anlamak doğru değildir. Bu yerel meclisler alternatif meclis olmadığı gibi, merkezi meclislerin işlerini kolaylaştıran bir konuma sahiptirler. Her sorunun merkeze gitmesini engelleyen bu meclislerdir. Bunların birçok sorunun yerelde çözümünü sağlayarak, aslında yerelle mer-kez arasında küçük sorunlardan dolayı, şu veya bu sorundan dolayı pürüz veya gerginlik çıkmasını engelleyen, dolayısıyla demokra-tik ilişkilerin, işleyişin, demokratik bütünlüğün daha da sağlıklı sürmesine yardımcı olan kurumlar olarak değerlendirilmesi gerekir. Hem demokrasinin gereği bu kurumlar doğal bir hak olarak görülmeli, hem de uyum ve demokratik birliğin pekişmesine hizmet eden kurumlar olarak ele alınmalıdır. Bu meclisler, bölünme ve parçalanma bir yana, aksine bölünme ve parçalanma yaratacak pü-rüzleri ve sorunları önceden yerinde çözerek birliğin ve bütünlüğün zorlanmasına ve sekteye uğramasına engel olur ve bütünleş-meyi daha da güçlendirirler.

Türkiye'de Kürt inkârcılığı çok fazla olduğu ya da tarihsel nedenlerle bölünme paranoyası devletin zirvelerinden toplumun en alt birimlerine kadar sirayet ettiği için, özerklik kavramına hemen olumsuz tepki gösterilmiştir. Bilindiği gibi Osmanlının bölünme-si her ulusun bir devlet haline gelme isteği ve sonucu gerçekleştiğinden, Kürtlerin her talebi ne kadar makul olursa olsun derhal bu geçmiş hatırlanarak, bu talepler bir devlete kadar gider ve bölünme yaşanır biçiminde bir kuşku ve ürkeklik ortaya çıkarmak-tadır. Bunlar kesinlikle atılması gereken önyargılardır. Artık 19. ve 20. yüzyılda yaşamıyoruz. Kaldı ki PKK'nin bugün öngördüğü özerklik kavramı bu tür korkuları ve kaygıları gerektirmeyecek niteliktedir. Kürt Halk Önderi ve DTP'nin ortaya koyduğu demok-ratik özerklik herhangi bir sınır ifade etmemektedir. Buradaki özerklik, bir nevi farklılığın kendini ortaya koyması ya da farklılı-ğın kabul edilmesidir.

Eğer bir yerde farklılıklar kabul edilecekse, ister istemez onun özgünlüğü ve özerkliği olacaktır. Dili, kimliği, kültürü içinde yer alınan bütünden farklı bir biçimde kendisini ifade edecektir. Tek renk olmayacaktır. Başka bir rengin içinde erimeyecektir. Bu çerçevede bu erimemeyi, farklılığın kabulünü o kimliğin özerkliği olarak tanımlamak gerekir. Kürt Halk Önderi'nin ortaya koyduğu demokratik özerklik budur. Yani demokrasi içinde farklılıkların kabulü, dolayısıyla demokrasi içinde Kürtlerin kimliğinin ka-bulü, anadilde eğitiminin, kültürel ve serbest siyaset yapma özgürlüğünün pratikleşmesi demokratik özerklik olmaktadır.

Bu özerkliği kim tanıyor ya da nasıl ortaya çıkıyor? Türkiye'nin demokrasiye duyarlı olması bu özerkliği beraberinde getiriyor. Türki-ye mevcut sınırlar içinde Kürtlerin de demokratik bir takım haklara sahip olmasını kabul ettiği için demokrat olmanın, demokrasiyi yerleştirmenin gereği olarak farklılıkların özerkliği yaşanmakta, bu da Türkiye ile adına demokratik özerklik denilen bir ilişki ortaya çıkarmaktadır. Yoksa özerklik kavramı var diye hemen sınır çekileceği ve Türkiye'nin bölüneceği biçimindeki değer-lendir-melere yanlıştır, önyargıdır, çarpıt-madır. Nitekim Demokratik Toplum Partisi'nin demokratik özerkliği programına almasından sonra bu çarpıtmalar bilinçli bir şekilde yapılmıştır.

DTP'nin programına demokratik özerkliği koymasına karşı tepki gösterilmesi en fazla da programda önerilen eyalet biçimindeki idari sistem nedeniyle yapılmıştır. Bu idari sistem bir sınır çekerek Türkiye'yi bölme olarak yorumlanmıştır. Daha doğrusu çözüm niyeti olmayanlar zorlama bir yorumla gerçeği çarpıtmışlardır. DTP'nin önerdiği eyalet sistemi, merkezi yetkilerin bir kısmının dünyanın birçok yerinde olduğu gibi yerellere tanınarak sistemin daha etkili işlemesine yöneliktir. Bu idari yapının öner-ilme-si Kürt olup olmamakla ilgili değildir. Bir zamanlar Kenan Evren ve başka bilinen önemli siyasetçiler de önermişti. Önceleri meclis-te bu yönlü tartışmalar olmuştur. Başka platformlarda da bu tartışmalar yapılmıştır. Bu tartışmalardan amaç, idari sistem en verimli nasıl olabilir sorusuna cevap bulmaktır. DTP'nin önerdiği eyalet sistemi de bu tartışmalarda olduğu gibi herhangi bir ulus-devletçi zihniyetten kaynaklanan ya da devlet gibi ben de bir sınır çizeyim anlayışıyla gündeme getirmemiştir. Önerilen bu eyalet sistemi il sisteminin daha genişletilmiş bir biçimidir. Demokratik özerklik için illa da demokratik toplum sisteminin istediği eyalet sistemi gerekli değildir. Demokratik Toplum Partisi'nin demokratik özerklik için önerdiği diğer talepler yerine gelirse, eyalet sisteminin varlığı yokluğu o kadar da önemli değildir. Yeter ki anayasal, yasal değişikler sonucu Kürt kimliğinin resmi olarak kabul edilsin, anadilde eğitimin pratikleşmesi gerçekleşsin ve Kürtler kültürlerini serbestçe geliştire-bilsinler. Bu kimlikle düşünce ve örgütlenme özgürlüğü temelinde her türlü örgütlenmeyi ve siyaseti yapabilsinler ve yerel meclislerini kurabilsinler.

Eyalet sistemi ayrı bir tartışma konusudur. Eyalet sistemi demokratik özerkliğin içinde veya dışında olan bir şey değildir. Bu tür öneriler CHP'nin, MHP'nin veya başka bir partinin Türkiye'nin sorunlarının daha iyi çözülebileceği, daha iyi yönetilebileceği düşüncesinden kaynaklı olarak getirdiği bir öneri olabilirdi. Bunu böyle değerlendirmek gerekiyor. Nitekim Önderliğimiz demokra-tik özerkliği önerirken kesinlikle bir sınırdan bahsetmiyor. Üniter yapıyı bile bozmasın diyor. Yani Türkiye'deki bütün kurumlar Kürdistan'da da olabilir. Bütün kurumların izdüşümleri veya alt birimleri Kürdistan'da da örgütlenebilir, bu sorun değildir diyor. Demokratik özerklikle üniter yapı anlamına gelen bu tür kurumlaşmalar birbiriyle çelişmez. Kürt Halk Önderi demokratik

Bir ülkede herhangi bir
Halk kimliği kabul ediliyor
Bu halk anadilinde eğitimini
Yapabiliyorsa, diğer kültürler gibi bu
Kültür de her türlü imkândan
Yararlanabiliyorsa
Önünde hiçbir engel yoksa
Düşünce ve örgütlenme özgürlüğü
Temelinde her türlü örgütlenmesi
Önünde bir engel kalmamışsa
Bu halk kendi iradesini tabandan
Örgütlenerek yerel iradesini
Merkeze yansıtmak için meclisler
Kurabiliyorsa, orada demokratik
Özerklik vardır.

özerklik olduğunda üniter yapı ortadan kalkar ya da üniter yapı olursa demokratik özerklik olmaz gibi bir yaklaşımın doğru olmadığını vur-guluyor. Gerçeği de budur. Üniter yapı içinde demokratik özerklik kurulabilir. Demokratik özerklik kurulduğunda da üniter yapı ortadan kalkmaz. Bunu bütün siyasetçilerin, devlet adamlarının, demokratlarının, Kürt sorunu ile ilgili bütün çevrelerin bilmesi gerekir.

Sonuç olarak bir ülkede herhangi bir halk kimliği kabul edi-liyor, bu halk anadilinde eğitimini yapabiliyorsa, diğer kültürler gibi bu kültür de her türlü imkândan yararlanabiliyorsa, önünde hiçbir engel yoksa, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü temelinde her türlü örgütlenmesi önünde bir engel kalmamışsa, bu halk kendi iradesini tabandan örgütlenerek yerel iradesini merkeze yansıtmak için meclisler kurabiliyorsa, orada demokratik özerklik vardır. Bu kadar yalın, anlaşılabilir ve açıktır. Ege bölgesindeki Türk halkı da böyle yerel meclisler kurabilir. Belirli sorunlarını burada çözebilir. Böylelikle merkezin yükünü hafifletebilir. Sade-ce Kürtler değil, Çerkezler de kendi kimliklerini, kültürlerini rahatlıkla geliştirebilirler, meclislerini kurabilirler. Ama herhangi bir sınır çizeyim, şu toprak parçası benim, şurası senin diyemezler, dememeliler. Dolayısıyla demokratik özerklik tamamıyla farklı kimliklerin kabul edilmesiyle, doğal olarak onların dil, kimlik, kültür ve örgütlenme özgürlüklerinin tanınmasıdır. Eğer bir ülke demokratik olacaksa bunları da tanımak zorundadır. Yoksa demokratik olacağım, ama bu halkları tanımıyorum denilirse, o ülkenin demokratik olduğundan söz edilemez.

Demokratik özerklik Türkiye sınırları içinde herkes için geçerlidir. Ya da topluluklar ve bireyler kim olursa olsun, demokrasi içinde kendi kolektif ve bireysel haklarını kullanabilir. Bireysel haklar tanınabilir, ama kolektif haklar kabul edilemez demek yanlıştır. Kürtler bir topluluktur, birey değildir. Türkler de bir topluluktur, bir birey değildir. Bu nedenle Türklerin kolektif olarak sahip oldukları dili, kimliği, kültürü var. Bir topluluk olarak ortak değerleri var. Ortak geliştirdiği kurumları, değer yargıları var, kültürü var. Ortak belirli hakları var. Dolayısıyla sorunu sa-dece bireysel haklar te-melinde ele almak yanlıştır. Bireysel haklar o bireyin toplumdan gelen haklarının da kullanılmasını zorunlu kılar. Kolektif haklarından koparılmış bireysel haklar, insan türü için fazla anlam ifade etmez. Bireysel halklar yanında, aynı zamanda o bireyin aynı dil, kimlik ve kültürde olan toplumuyla birlikte eğitimini ve kültürel faaliyetlerini yapması, demokratik kurumlarını ve meclisinin oluşturması, demokrasi-nin doğal sonucu olarak görülmelidir. Türkçe nasıl ki bir eğitim dili oluyorsa, Kürtçe de eğitim dili olur. Türkçe nasıl belirli yerlerde ve resmi kurumlarda ilişkileri sürdürürken kullanılıyorsa, Kürtçe de kullanılmalıdır. Bunları kesinlikle Türkiye'nin bölünmesi olarak görmemek gerekir. Hatta bunlar gerçekleştiği zaman Türklerle Kürtlerin birliği, Kürtlerle Türkiye'deki bütün halkların birliği pekişir. Böylece Kürtle-rin bizim de şöyle bir sınırımız olsun demesinin anlamı kalmaz.

Kaldı ki objektif durum da böyle demelerini gerektirmiyor. Hatta bir sınır çizme Kürtlerin de işine gelmez. Çünkü nüfusunun yarısı Türkiye'de yaşıyor. Kürdistan'da yaşayan Türkler var, Araplar var. Bu toplulukları ayırmamak gerekiyor. Devlet yetkilileri ve inkârcı sömürgeci siyasetçiler

sık sık ortak evliliklerden söz ediyorlar. Bunlar doğrudur. Bizce de bu ilişkileri ayırmamak ve böyle ayırımlar ortaya çıkarmamak gerekiyor. Bu ayrımı ortaya çıkarmamak demek, farklılıkların reddi ve bu farklılıkların kendini ifade etmesi, kendi farklılığını gelecek açısında koruması için örgütlenmesinden feragat etmek olarak anlaşılmamalıdır. Aksine demokratik özerkliği, farklılıkları koruyarak bu ilişkileri güçlendiren bir etken olarak görmeliyiz. Apo Kürt'ü ulus-devlet istemiyor ve milliyetçi zihniyette değildir. Farklılıklarını bir üstünlük ya da ayrılma gerekçesi olarak görmemektedir. Özcesi, farklılıklarını kardeşlik içinde zenginlik haline getirmek demokratik özerklik olmaktadır. Bundan hem Kürtler hem Türkler kazanacaktır.

Kürdistan, Kürtlerin üzerinde yaşadığı vatandır. Türkler Anadolu'ya gelmeden önce de Kürtler Ortadoğu'da bugünkü Kürdis-tan denilen topraklarda yaşıyorlardı. Daha Selçuklular İran'dan Anadolu'ya yönelmeden önce İran Selçuklu Şahı Sultan Sancar zamanında Kürtlerin yaşadığı bu toprak parçasına Kürdistan denilmiştir. İran Selçuklu devleti içinde Kürdistan bir eyalet ya da satraplık olarak yönetilmiştir. Bu açıdan Kürtlerin yaşadığı yere Kürdistan demek kadar doğal bir şey olamaz. Özerk ya da Özgür Kürdistan ancak ulus-devlet anlayışı gereği, illa da devlet olursa, Kürtlerin yaşadığı toprak parçası olan Kürdistan etrafında çitler kurulursa gerçekleşir yaklaşımı yanlış ve yanılgılıdır. Ulusların özgürlüğünün ulus-devletle gerçekleşeceği anlayışı, halkların ve ulusun yeni egemen olan burjuvazisinin anlayışıdır. Kapitalizmin ortaya çıkardığı ulusal burjuvaların ulus-devletçi anlayışının sonu-cu, her ulusa ya da ülkeye bir devlet anlayışı özellikle 19. ve 20. yüzyılda bir dogma olarak kabul görmüştür. Bugün bu anlayışın yanlışlığı yalnız pratik olarak değil, ideolojik ve teorik olarak da ortaya konulmuştur. Eğer gerçekleşirse Kürtler demokratik özerklikle, demokrasi içinde özgürlüklerini yaşayacaktır. Bu ilişki ve yaşam ortamında da özgürlük ve demokrasi bu günden yarına mükemmel olmayacaktır. Ancak ulus-devletçi zihniyet ve bunun kurumlarından daha fazla demokratik yanı ağır basan bu durumda tam özgürlüğe ve demokrasiye daha yakın durulmaktadır.

Demokrasi ve özgürlüklerin bugünden yarına tam yaşanmaması durumu yalnız Kürtler açısında değil, Türkler, Almanlar, İsveçliler açısından da geçerlidir. Ama demokratik özerklik çerçevesinde özgürleşen bir Kürt halk gerçeği, özgürleşen ve demokratik yaşama kavuşan Kürt halk gerçeği olacaktır. Halk özgürleştiğinde ve demokratik bir yaşam içine girdiğinde, yaşadığı toprak-larda özgür ve özerk olacaktır. Kürt halkının farklılığının demokratik özerkliği, aynı şekilde vatanının farklılığının demokratik özerkliği biçiminde somutlaşacaktır. Burada yine bir sınır çizme yoktur. Bir topluluğun özgür yaşamasıyla, özgürlüğünü elde etme-siyle yaşadığı vatanında özgürleşmesi ortaya çıkacaktır. Vatan ancak yaşadığı topluluklarla anlam kazanan bir olgudur. Topluluk özgürleştiğinde, özgür yaşadığında ister istemez o vatanı da özerk ve özgür olarak değerlendirmek gerekir. Bu açıdan nasıl ki demokratik özerklik Türk milletinin, Türk ulusunun bölünmesi değilse, özerk ve demokratik Kürdistan da Türkiye'nin sınırlarının değiştirilmesi, ayrı bir sınır çizmek değildir.

Bugün Avrupa'da birçok farklı kimlikleri kabul eden ülkelerde toplulukların yaşadığı coğrafya, o toplulukların ismi ile anılır. Bugün İspanya'da Baskların yaşadığı coğrafya Bask bölgesi olarak anılır. İngiltere'de ülke tanımlaması olan İskoçya ve İrlanda'dan söz edilir. Gal halkının yaşadığı yerlere Galler denilir. Bu durum Avrupa'daki birçok topluluk için geçerlidir. Kanada'da Fransızca konuşulan coğrafyaya Quebec bölgesi denilir. Bunun bölünmeyle alakası yoktur. Demokratik olmanın gereği bu isimler telaffuz edilmek zorundadır. Nasıl ki hayvan ve bitki isimlerini değiştirmek, şehir isimleri-

ni değiştirmek doğru değilse, bu toprakların isimlerini değiştirmek de doğru değildir. Bu topraklar eskiden beri Kürdistan olarak bilinmektedir. Osmanlı döneminde de Kürdis-tan olarak resmi kayıtlara geçmiştir. Bütün dünya ülkelerinin atlaslarında hep Kürdistan olarak geçmektedir. Araplar buraya Kür-distan demektedir. İran da Kürtlerin yaşadığı coğrafyaya Kürdistan demektedir. İran da Kürdistan demekten hiçbir rahatsızlık duymamaktadır. Bu açıdan demokratik özerk Kürdistan, demokratik özerkliğin somutlaşmış halidir. Demokratik özerklik gerçek-leştiği zaman, ister demokratik özerk Kürdistan diyelim ister demeyelim, demokratik özerk Kürdistan ortaya çıkmış olur.

Bu yönüyle demokratik özerklik yaşandığı takdirde, böyle bir Türkiye demokratikleşmenin gereği Kürdistan ismini reddet-meden bu coğrafyanın siyasi ve sosyal konumunu, demokratik özerk Kürdistan olarak kabul edebilmelidir. Bu, demokratik özerkliği kabul etmenin bir gereği olmalıdır. Eğer demokratik özerklik kabul edilir, demokratik özgür yaşam ortaya çıkar, ama Kürtlerin yaşadığı coğrafyanın adı Kürdistan olarak ifade edilmezse, bu durum demokratik özerkliğin gerçek anlamda kabul edilmediği, bir halkın kimliğinin kabul edildiği ama onun yaşadığı toprağın kabul edilmediği anlamına gelir. Bu da zihniyette değişmeyen bazı sorunların var olduğunu gösterir. Eğer İran, Kürdistan diyorsa, Irak'ta Kürdistan varsa, Kürtlerin en fazla yaşadığı coğrafyaya Kürdistan dememenin bir mantığı anlamı olamaz. Bu yaklaşım sorunu hala belirli düzeyde devam ettirmek anlamına gelir ki, bunun da Türkiye'ye faydası olmaz. Özcesi tarihsel isimlere takılmamak, bundan bir bölünme kaygısı ortaya çıkarmamak gerekir.

Diğer yandan demokratik özerk Kürdistan, milliyetçi zihniyetlerin bir ülkenin özgürlüğü ve bağımsızlığının sadece devlet kurmakla mümkün olacağı anlayışını da çürütmektedir. Bir ülkenin özgürleşmesi için illa da devlet gerekmez. Ülkenin özgürlüğü o halkın özgür ve demokratik yaşamına doğrudan bağlıdır. Eğer toplum özgür ve demokratik yaşıyorsa, her koşul altında o ülke de özgürdür. Kaldı ki, biz insanlık olarak tüm devlet sınırlarının ortadan kalktığı, ülkelerin ve halkların özgür olduğu bir dünya arzuluyoruz. Günümüzde Avrupa'da sınırlar giderek ortadan kalkıyor, ama bu sınırların ortadan kalkması o ülkelerin halklarının özgürlü-ğü veya demokratik yaşamının ortadan kalktığı anlamına gelmiyor. Aksine devlet sınırlarını gereksiz kılma, bunun zihniyetinin de-rinleşmesi ve tüm toplumlarca kabul edilmesiyle birlikte, özgürlük ve demokrasi fikri daha fazla gelişmektedir. Ya da Avrupa'da bugün sınırlar ortadan kalkıyorsa, bunun nedeni özgürlük ve demokrasi fikrinin gelişmesidir. Bu gerçeklik de gösteriyor ki, de-mokratik özerklik ya da demokratik özerk Kürdistan, aslında özgürlük ve demokrasi fikri ve halkların kardeşliği anlayışının derin-leşmesinin somut ifadesi olarak görülmektedir. Bu çerçevede sınırların olmadığı, ama farklı ulusal toplulukların demokratik temel-de bir arada yaşadığı sistemlerde, halklar hiçbir devlette olmayacak kadar özgür yaşar; ekonomik, sosyal ve kültürel gelişme göstererek mutluluğun zirvelerine doğru ilerler.

Demokratik özerk Kürdistan'da iki halkın kardeşçe yaşadığı bir ortamda gerçekleşeceğine göre burada demokrasi ve özgürlük fikrinin geliştiğini kabul etmemiz gerekir. Demokrasi ve özgürlük fikri en fazla da diğer topluluklarla bir arada yaşama öğre-nildiği ve gerçekleştirildiği zaman derinleşir ve pratikleşir. Dolayısıyla herhangi bir devlet sisteminden daha fazla refah ve huzur getirir. Nitekim devletçi zihniyetçiler halklara acı getirmiştir. Ekonomik ve sosyal yaşamın çöküşünü getirmiştir. Ama katı milli-yetçi ve katı devletçi anlayışın aşılması, halklar ve devletlerarası ilişlilerin gelişmesi ile birlikte sınırları kaldırma, federasyon ve konfederasyonlar haline gelme durumları yaşandı. Devlet ve sınır kavramlarını önemsememe, insanlık açısından sadece ekonomik ve sosyal alanda

değil, özgürlükler ve demokrasi alanında da önemli gelişmeler açığa çıkarmaktadır. Bu açıdan da demokratik özerk Kürdistan, ulus-devletçi anlayıştan daha doğru ve gerçekçi olduğu kadar, özgürlükçü ve demokratik bir sistem olmaktadır. Dolayısıyla demokratik özerklik Ortadoğu ve Türkiye gerçeğinde halklar açısından kabul edilebilir ve en verimli çözüm modeli olmaktadır.

Demokratik özerkliğin demokrasiye duyarlı hale gelmiş bir ülkede, farklı etnik ve ulusal toplulukların temel demokratik hakların demokrasi içinde elde etmesi olduğunu vurguladık. Demokratik Konfederalizm ise daha farklı bir konudur. Bu bir toplumun tabandan başlayarak kendini en geniş bir biçimde demokratik örgütlemesidir. Demokratik kurumlarını oluşturmasıdır. Tabandan başlayarak oluşturulan demokratik kurumlaşmaya dayalı bir sistemdir. Mahalle ve köy komünlerinden mahalle ve il meclislerine kadar örgütlenmelerini her alanda geliştirmek ve bunların genel iradesini temsil eden bir halk kongresini kurumlaştırmak, demok-ratik konfederalizmi oluşturmaktır. Demokratik konfederalizm demokrasiye duyarlı her toplumda halkların özgürlük ve demokra-si anlayışındaki derinleşmeyle bağlantılı olarak, kendini demokratik kurumlaşmada derinleştirmesidir. Bu bir toplumu örgütleme sistemidir. Toplumun farklı kesimlerinin söz ve karar gücü olarak kendini irade haline getirdiği demokratik örgütlenmelere ka-vuşması ve bu örgütlenmelerin de konfederal ilişki çerçevesinde bir araya gelerek bir sistem kurmasına demokratik konfederalizm denilmektedir. Günümüzün kapitalist devletçi, üstten dayatmacı, siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel sistemlerine karşı toplumların demokratik iradesinin başat olduğu sosyal, siyasal ve ekonomik anlamda alternatif bir yaşam modelidir.

Demokratik Konfederalizm
Daha farklı bir konudur
Bu bir toplumun tabandan
Başlayarak kendini en geniş bir
Biçimde demokratik örgütlemesidir
Demokratik kurumlarını olumasıdır
Tabandan başlayarak oluşturulan
Demokratik kurumlaşmaya
Dayalı bir sistemdir
Mahalle ve köy komünlerinden
Mahalle ve il meclislerine kadar
Örgütlenmelerini her alanda
Geliştirmek ve bunların genel
İradesini temsil eden
Bir halk kongresini kurumlaştırmak
Demokratik konfederalizmi
Oluşturmaktır

Demokratik konfederalizm, herhangi bir devlet ya da federasyon içinde, üniter ya da üniter olmayan kurumlaşmalar içinde toplulukların özgürlük ve demokrasi istekleri ve bu yönlü mücadeleleriyle bağlantılı olarak, alternatif olarak gelişen bir demokra-tik kurumlaşma modelidir. Devletin tanıyıp tanımamasıyla gerçekleşen bir olgu değildir. Toplumların anlayış ve mücadeleleriyle kendilerinin oluşturduğu sistemdir. Kapitalist devletçi sistemin içinde ve yanında bu sistemi kurarak alternatif sistemini geliştirip hâkim kılmaya çalışır. Daha çok da demokratik sosyalist anlayışta olanların, demokratik komünal bir toplumsal yaşamı arzulayan ideolojik duruşun ve teorik yaklaşımın öngördüğü bir toplum sistemidir. Demokratik konfederalizm kısaca böyle tanımlanabilir. Onu özgürlüğün, eşitliğin, demokrasinin, adaletin en derin ve rafine biçimde sağlandığı toplumsal sistem olarak tanımlamak da yerindedir. Buna insanlığın sömürü ve baskıyı görmediği neolitik toplumun çağdaş güncelleşmesi de denilebilir. Somut olarak da, tüm sosyal kesimlerin kendi iradeleri ile ortaya çıkardıkları demokratik örgütlenmelerin konfederal bir biçimde sistem haline getirilmesini modeli olarak tanımlanabilir.. Bu temelde kendi özgürlüklerini en kapsamlı biçimde yaşamalarını ifade eder.

Demokratik özerklik ise her hangi bir

devletçi yapı içerisinde, farklı toplulukların yaşadıkları bir devlet veya bir ülke içinde bu farklı toplulukların söz konusu devlet veya sistemle hukukunu ifade edebilir. Örneğin irdelediğimiz Kürt sorunu içinde Türk devleti ile Kürtler arasındaki hukuki ifade eder. Kürtlerin haklarının demokrasiye duyarlı hale gelmiş Türkiye çerçevesinde kabul edilmesini ve bu hakların yaşam bulması önündeki engellerin kaldırılmasını ifade eder. Bu toplumun kendi demokratik örgütlenme-sinden ya da yaratacağı örgütleme modelinden ayrı olarak, söz konusu sistemle ilişkisini veya o sistem içinde temel demokratik haklarını kullanmasının önündeki engellerin kaldırılmasını ifade eder. Bu yönü ile demokratik konfederalizm toplumun kendi öz örgütlemesini ifade ederken, demokratik özerklik ise bu topluluğun devletle veya herhangi bir sistemle demokratik ilişki hukukunu ifade eder. Bu yönüyle ikisini birbirine karıştırmamak gerekir. Demokratik özerklik,

Demokratik özerklik
Bütün halka aittir
Sadece sosyalistlerin
Burjuva liberallerin, anarşistlerin
Veya farklı ideolojilerden olanların
İçinde yaşadıkları bir model değildir
Demokratik özerklik
Bütün bunları kapsayan topluluğun
Söz konusu devletle yaşadığı
İlişki hukukunu tanımlar.

eşittir demokratik konfederalizm değildir.

Demokratik özerklik ulusal, etnik toplulukların temel demokratik haklarının tanımasıdır. Bu haklar tanındıktan ya da önlerin-deki engeller kaldırıldıktan sonra, söz konusu halk bu hakları kullanmanın yanında, kendi ekonomik, sosyal, kültürel, siyasi anlayış-larına göre ya demokratik konfederalizmi kurmaya yönelirler, ya da Avrupa'daki gibi temsili demokrasi sistemini benimser. Başka modellerle kendi demokratik kurumlaşmalarını gerçekleştirmeye çalışır. Demokratik konfederalizm ise bir yönüyle ideolojik, teo-rik bakışla ilgili bir tercihtir. Demokratik özerkliğin kazanıldığı bir toplulukta, farklı sınıf ve tabakalar olabilir. Bunlar kendi ideo-lojik, teorik yaklaşımlarına göre farklı toplumsal modelleri tercih edebilirler. Demokratik sosyalist ve komünal anlayışta olanlar, daha özgürlükçü, daha demokratik sistem kurmak isteyenler, gerçekten demokrasi ve özgürlükçü için en ideal model olan demok-ratik konfederalizme yönelir. Bazıları ise topluma, halka dayanan demokratik sistem yerine hala devletçi sistemin etkilerini yaşa-dıklarından, egemen sınıfların etkisiyle tabana dayalı bir örgütleme değil de, üst toplum örgütlenmesine dayanan bir ekonomik, sosyal, siyasi sistem içinde yaşamlarını sürdürmeye yönelirler. Bunlar farklı tercihler olarak demokratik özerklik içinde bulunan toplumun önüne çıkar.

Demek ki, demokratik özerklik söz konusu bütün halka aittir. Sadece sosyalistlerin, burjuva liberallerin, anarşistlerin veya farklı ideolojilerden olanların içinde yaşadıkları bir model değildir. Demokratik özerklik, bütün bunları kapsayan topluluğun söz konusu devletle yaşadığı ilişki hukukunu tanımlar. Örneğin Kürdistan'da demokratik özerklik DTP'yi de, başka partileri de, farklı sosyal kesimleri de içine alır. Türkiye demokrasiye duyarlı hale gelir. Kürtler için demokratik özerk yaşamanın imkânı ortaya çı-karsa, bu sadece DPT ile kurulan bir hukuk değil, bütün Kürtlerle ve farklı siyasal anlayışları içine alan toplumla geliştirilen bir hukuktur. Demokratik konfederalizm ise daha çok toplumun ve tabanın daha fazla eğilim gösterdiği bir sistemdir. Özgürlük ve demokrasiyi en kapsamlı yaşamak isteyenlerin iradeleri ve çabalarıyla geliştirdiği alternatif bir toplum modelidir. Tabii demokra-tik konfederalizm, reel sosyalizmdeki dar sınıf yaklaşımını esas almaz. Yine yöntemleri merkeziyetçi değildir, daha çok demokra-tik konfederaldir.

Toplum demokratik konfederal sistem kurmaya yönelirken, devletçi ve farklı

toplumsal modeli tercih edenler bulunmaya de-vam edecektir. Demokratik özerk Kürdistan içinde demokratik konfederalizme muhalif olan kesimler de çıkar. Ancak demokratik sosyalist anlayıştaki demokratik konfederalizm sistemleşmeye yönelirken, dar sınıf yaklaşımları içinde olmadığı için de bütün toplumsal kesimlerin kendisini ifade edebileceği bir sistem haline gelir. Tabii sosyal, ekonomik yaşamdaki komünaliteyi esas aldığı için, kapitalizm anlayışı sınırlayan bir sistemdir. Bunu da zorla değil, kendi sistemini toplum içinde yaygınlaştırarak yapar. Diğer toplumsal kesimleri de sistemleşmeye yönelen halkın demokratik işleyişi içinde tutmaya, yaşatmaya ve giderek bunu her kesime benimseten bir modele dönüştürmeye çalışır. Çünkü demokratik komünal sistemde zoraki dayatmalar yoktur. Aksine kendi de-mokratik sistemini kurarak, toplumun imkânlarını bu şekilde örgütleyerek diğer sistem anlayışlarını ve kurumlaşmalarını daraltan ve böylece kendi sistemini hâkim kıllan bir demokratik irade ve yaklaşımla hareket eder.

Demokratik özerklikle demokratik cumhuriyet çelişmez. Demokratik özerklik, üniter siyasal yapı ile de çelişmez. Ancak demokratik özerkliğin yaşanması ve Türkiye'de yerleşmesiyle birlikte, 1923'lerde kurulan cumhuriyet demokratikleşerek demokra-tik cumhuriyet adını alır. Buna Önderliğimiz 3. Cumhuriyet de diyebilirler dedi. Çünkü 2. Cumhuriyet tanımlaması yanlış anlaşıldı ve cumhuriyet karşıtlığı olarak algılandı. Bu nedenle cumhuriyet karşıtı değil de, cumhuriyetin demokratikleşmesi olarak anlaşıl-ması açısından, Önderliğimiz 3. Cumhuriyet de, Demokratik Cumhuriyet de denilebilir dedi. Demokratik özerklik, devlet sistemi-nin ya da idari yapısının şu veya bu biçimde olmasıyla ilgili değildir. Kaldı ki cumhuriyetin demokratikleşmesi Kürtler ve diğer topluluklar açısından demokratik özerkliğin yaşanması demektir. Dolayısıyla çelişmesi bir yana, karşılıklı demokratik diyalektik içinde birbirlerini koşullandıran ve bütünleyen bir karaktere sahiptirler.

Daha önce yeri geldikçe demokratik cumhuriyet ile demokratik konfederalizmin çelişmediğini söylemiştik. Ancak şu da bir gerçektir: Artık üniterlik 19. ve 20. yüzyıl üniterliği olarak anlaşılmamalıdır. Bir ülkede demokratikleşme geliştikçe, ister istemez otoriter merkezi yapıların zayıfladığı, halkın daha fazla hak sahibi olduğu bir sisteme doğru ilerlenir. Zaten demokrasi, halkın güç kazandığı bir sistemdir. Gücün giderek halka yayıldığı bir sistemdir. Dolayısıyla demokratikleşme klasik tarzda anlaşılan üniter yapıların aşılmasını beraberinde getirir. Bugünkü üniter Fransa 19. ve 20. yüzyıldaki üniter Fransa değildir. Çünkü demokratikleş-me geliştikçe üniter merkezi yapının yaptığı birçok iş yerele devredilmiştir. Toplumun güç olması üniter yapıyı da aşındırmıştır. Artık merkezi üniter yapı eskisi gibi rahat karar veren ve uygulayan durumdan çıkmıştır. Bu açıdan toplumda demokrasi geliştik-çe, üniter yapı eski karakterini kaybeder. Bu durum üniter yapıyı ortadan kaldırmaya yönelen eylemlerle değil, demokrasinin ge-lişmesiyle gerçekleşir ve üniter sistem yeni bir biçim kazanır.

Bu nedenle demokratik konfederalizmin geliştiği bir yerde, toplumun tabandan örgütlendiği, komünlerin, meclislerin kurulduğu ve buna dayanan halk kongrelerinin oluştuğu bir ülkede üniter yapı eski biçimiyle kalmaz. Tabii bu tür meclisler, halk kongreleri de ancak demokrasilere duyarlı ülkelerde gelişebilir. Demokrasiye duyarlı olmayan ülkelerin zaten bu tür örgütlemelere, hal-kın kendi kendini örgütlediği, kendi yaşamına yön verdiği çabalarına engel olur. Biz bunları mevcut durumda demokrasiye duyarlı hale gelmiş devletler için söylüyoruz. Demokrasiye duyarlı hale gelmiş devlet gerçeğinde demokratik cumhuriyetle demokratik konfederalizm rahatlıkla yan yana yürür. Bunlar da birbirine engel değildir. Ancak demokrasini bu şekilde kapsamlaştığı bir yerde, zeminde ister istemez üniter devlette eski biçimlerde kalmaz.

ZAFERE GÖTÜREN YOL: ÖCALANCA DİRENMEK

A. Haydar Kaytan

Bugün ülkemizde özgür Kürtlüğü yok etme temelinde yürütülen kirli bir özel savaş ve buna karşı gelişen bir devrimci direniş mücadelesi yaşanıyor. İşbaşındaki özel savaş rejimi adeta bir şehvete dönüştürdüğü kan dökme tutkusunu toplumda da egemen kılmak için yoğun çaba harcıyor. Bu temelde ırkçı milliyetçiliği körükleyip Kürt düşmanlığını alabildiğine tırman-dırıyor. Kürt kurumları kapsamında görülen yasal kuruluşların binaları kundaklanıyor. Büyük kentlerde Kürt kökenli insanlara karşı linç eylemleri düzenleniyor. Kara ve yeşil faşizm ülke ve ulus olarak Türkiye'nin bütün olanaklarını seferber edip Öz-gürlük Hareketini boğmaya çalışıyor. Bu koşullarda Kürt düşmanlığı yapmaktan imtina eden ve Özgürlük Hareketini 'terö-rist' diye damgalayıp lanetlemeyenler 'vatan haini' ilan ediliyor. Dokuz yıldır bir tabutlukta yaşamaya mahkûm edilmesi yet-miyormuş gibi, Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan alçakça zehirleniyor; anlam olarak bitirilemediği için bu kez bedensel olarak tasfiye edilmek isteniyor. Kısacası **'Çılgın Türk',** özgür Kürt'ün üzerine kanlı şiddetini kusmakta sınır tanımıyor.

Üç yaşını doldurmamış çocukları bile şovenizme alet edip toplumu şiddet kullanmaya yönlendiren bu rejim, sadece kendi gücü ve olanaklarını kullanmakla yetinmiyor; Özgürlük Hareketimizi ezmek için bazen tehditler savurarak bazen yalvararak adeta tüm dünyayı yardımına çağırıyor. Malezya'dan İspanya'ya, ABD'den İngiltere'ye, Avustralya'dan Mısır'a kadar çalmadık kapı bırakmıyor; PKK'yi 'terörist örgütler' listesine alması için herkese dayatmada bulunuyor. Tehdit ve şantaj yönteminin yanı sıra zaaflarına da hitap ederek Kürt işbirlikçiliğini kendi yedeğine almayı deniyor. Hatta en fazla da bunu başarması halinde sonuç alacağına inanıyor. İmha savaşında başvurduğu **'Truva atı'** taktiğinin bir boyutunu bu yönlü çabalar oluşturuyor. Tarihte gelene ağam gidene paşam diyen, kendi aile ve aşiret çıkarları için halkın en kutsal değerlerini peşkeş çekmeye hazır Kürt işbirlikçilerini iyi tanıyan Türk özel savaş rejimi bugün de kaderini adeta bu kesimlere bağlamış bulunuyor.

Irkçı faşist rejimin kullanmaya çalıştığı en etkili silahlardan biri de ağır tahribata uğramış toplumsal zeminin olumsuz etkilerini aşamamış, bu yapısı yüzünden devrimle karşıdevrim arasında bir sıkışmayı yaşayan

Kürt kişiliğinin zayıflığı oluştu-ruyor. 'Kaleyi içerden düşürme' taktiğinin ikinci boyutu da işte bu oluyor. Önder APO'nun deyişiyle, **hay-vanlaştıran** bir re-jim gerçeği olarak TC, sadece bireyleri değil, bir bütün olarak toplumu da temel insanlık değerlerinden uza-klaştırıyor; bi-reyi bir iskelete, mensubu olduğu halkı ise bir ayakta gezen ölüler topluluğuna çeviriyor. Kişilik öncelikle belli bir toplumsal zeminde şekilleniyor. Kişiliği şekillendirme, kişiye değer yükleyip onu potansiyel sahibi kılma ve potansiyelini dışa vurabile-ceği koşullarla buluşturmadır. Oysa on yıllarca özüne yabancılaştırma hedefine kilitlenmiş bir inkâr ve imha sistemi altında yaşayan Kürt toplumu önemli ölçüde kendisi olmaktan çıktığı için, kendi bireyine de hiçbir şey veremiyor. Bu durumda kişilik tamamen potansiyelsiz kalıyor ve adeta bir boşluğu yaşıyor. Dolayısıyla Özgürlük Hareketi zemininde kişilik yeniden yaratı-lıyor ya da kişi kendini yeniden yaratma sorumluluğuyla karşı karşıya getiriliyor. Kişilikte oluşan bu boşluğu devrimci değer-lerle doldurmak, daha başından beri Özgürlük Hareketinin en temel çabasını teşkil ediyor.

Temelde bir **zayıflıkları kullanma** savaşı olarak özel savaş, namlunun ucuna yerleştirdiği gücü saflarını dolduran insan-ların zaafları ve yetmezlikleriyle yenilgiye götürmek isteyen bir savaştır. İnsandaki zaaflar ve zayıflıkların aslında beden-sel değil **düşünsel** karakter taşıdığı iyi biliniyor. İnsandaki her zaaf ve zayıflık, öncelikle bir düşünsel ve duygusal zaaf ve zayıflıktır. Düşünsel ve duygusal zayıflık ve gerilik, kuşkusuz kişiliğin irade sahibi olmasını engellemede belirleyici olgular-dır. Sadece özel savaşın değil, genel olarak savaşın amacının sonuçta kendi iradesini hasmına kabul ettirmek olduğu göz önüne getirildiğinde, iradeleşmenin önemi ve değerinin yanı sıra, bu insanlık dışı savaşın tehlikesi de kendiliğinden anlaşılır. Bu anlamda faşist özel savaş rejimi en çok da bu alanda yoğunlaşıp **irade kırmaya** çalışıyor; böylece kendisinde irade kes-kinliğini yaratamamış bireyi bu zaafıyla çözmeyi öngörüyor. Çokça denemesine karşılık sonuç alamamış görünse bile, yine de 'Pişmanlık Yasası'nı bir silah olarak kullanmakta ısrar ediyor. Bu çerçevede **'Eve Dönüş Yasası'nı** yeniden gündemleştiriyor; PKK ile henüz bütünleşmediğini düşündüğü gerillaya yeni katılmış gençlere 'Eve dönüp ananızın dizi dibinde oturun' diyor.

Önder APO şahsında Kürt halkının özgürlük uğruna direnişini boğmak isteyen 15 Şubat komplosunun da yine Özgürlük Hareketinin yanı sıra, Kürt toplumu ve dostlarının zaaflarını kullandığı aşikârdır. Önderliğin kendisini esarete götüren trajedinin kaynağında **yetersiz yoldaşlıkla** sahte dostluğun yattığını belirtmesi de bu gerçeği doğruluyor. Ancak komplonun başarısını sadece bu iki etkene bağlamak elbette doğru olmayacaktır. 'Neden komplo?' sorusuna verilecek yanıt, bizzat Önderliğin deyi-şiyle, "Kürt olgusundaki zayıflıklar ve sorunsalın ucuz hesaplara kurban edilebilecek özelliklere sahip olmasıdır." Ağacı içerden kemiren kurt örneği toplumun direniş gücünü tüketen Kürt egemen sınıflarının tarihsel işbirlikçi karakteri, Kürdistan'a ege-men olan dış güçlerin ülke ve halk olarak bu alanı istedikleri biçimde kullanmalarına yol açmıştır. Kürdistan'da diledikleri gibi at koşturan bu güçler bunun için bir bedel ödeme durumuyla pek karşılaşmamışlardır. Sömürge hukukunun dahi uygulanmadığı bir ülke olan Kürdistan'da işgalcinin ve hainin yaptıkları yanına kâr kalmış, bunlardan hesap sorabilecek aydın bir güç ortaya çıkmamıştır. Sonuçta Kürdistan sömürge bile olamayan bir ülke, Kürt toplumu köle bile olamayan bir toplum derekesine düşmüştür. Önder APO'nun ve onun düşüncelerinin cisimleşmiş hali olarak PKK'nin ortaya çıktığı döneme kadar Kürdistan'ın ve Kürt toplumunun ürkütücü ve yürekleri sızlatan gerçeği bu olmuştur.

Bugün de Türk özel savaş rejiminin hala devam eden etkilerini değerlendirmeye çalıştığı tabiri caizse bu **lanetli toplum**

gerçeğini Önder APO **Atina Savunması'nda** şu cümlelerle tanımlamaktadır:

"Çok acı da olsa söylemek durumundayım ki, kerhane işletmesinde pat-ron, bekçi ve kullanılan kullar ilişkisinde bir ticaret ve yaşam mantığı vardır. Herkes az çok ne yaptığını bilir. Bunlar kader fel-sefesine derinden boyun eğerek, gereken neyse düzeni öyle sürdürüp giderler. Kürdistan ve içindeki Kürt toplumsal olgusu o hale getirilmiştir ki, kırk haramilerin soygun dü-zeninden bile daha geri insanlık dışı uygulamalara sahne olmuştur. Ne doğru dürüst hesap alanı ne de soranı vardır. En başta kendine karşı katmerli ihaneti ve yabancılaşmayı yaşayan sözde Kürt bireyi, üstteki işbirlikçisinden en diptekine kadar kendi öz varlığına karşı ya kara cahil, ya ukala-lafazan, ya da çok bilinçli hain durumundadır. Bir tavuk ve köpek için adam vurur; ama tarihin artık kanıtlanmış ilk büyük insanlık devrimi olan 'neolitik devrimi' gerçekleştiren kültürün toplumsal dokusunun ayakta kalan en eski halkı olduğu halde, en azından on beş bin yıllık biçimlenen kültürel varlığa sahip çıkmaya, bunun için bir damla ter dökmeye yanaşmaz. Ucubelik, ironi buradadır. Tüm lanetlilik, zorbalık, yalan ve gerilik bu gerçeklikte gizlidir."

PKK'nin ortaya çıkışıyla
Ülkemize damgasını vuran
Bu insanlık dışı tablonun değiştiği
Zalim ve haksızdan hesap sormayı
Asli görevi sayan
PKK'nin mucizevî bir biçimde
Kürt halkını ayağa kaldırıp
Bu tabloyu büyük ölçüde değiştirdiği
Söylenebilir.

PKK'nin ortaya çıkışıyla ülkemize damgasını vuran bu insanlık dışı tablonun değiştiği, zalim ve haksızdan hesap sormayı asli görevi sayan PKK'nin mucizevî bir biçimde Kürt halkını ayağa kaldırıp bu tabloyu büyük ölçüde değiştirdiği söylenebilir. Kürt'ün **diriliş eylemi** olarak Önderlik çıkışının Kürdistan'da 'bir özgürlük hareketi olma' olanaklarını ortaya çıkardığı ve bunun da yuka-rıda özellikleri ortaya konulan tabloyu tepeden tırnağa sarstığı kesindir. Önder APO'nun ve başında bulunduğu PKK Hareketi-nin yalnızca Kürdistan'ı fiili olarak yöneten sömürgeci devletlerin değil, neredeyse bir bütün olarak egemen dünya sisteminin boy hedefi olması da bu nedenledir. Kaldı ki, dünya dengelerinin kurulduğu 20. yüzyılın başında Kürdistan'ı bölüp parçalayan ve yakın dönemde ABD'nin müdahale ettiği Ortadoğu'daki statükoyu tesis eden kapitalist Batı sistemidir. Bu anlamda Kürdistan'ı bir uluslararası sömürge olarak tanımlamak yerindedir. Dünyamızda bu özellikleri taşıyan başka bir sömürge ülke bulmak zor-dur. Dolayısıyla Kürdistan sadece dört sömürgeci devlet tarafından değil, bünyesindeki her devletin üzerinde çağdaş bir ha-rami gibi davrandığı kapitalist dünya sistemi tarafından yönetilmektedir.

İmparator **Bush'un** bir eyalet valisi muamelesi yaptığı **Erdoğan'la** görüşmesinde, "PKK Birleşik Devletler, Türkiye ve Irak'ın ortak düşmanıdır" biçimindeki açıklaması da özünde Kürdistan'ın bu uluslararası sömürge statüsünü koruma kararlılığını ifade ediyor. Aynı şekilde **Joost Lagendijk,** PKK'nin eylemlerini şiddetle kınadığını belirtir ve DTP yöneticilerini PKK'ye karşı net bir tavır almaya davet ederken, sadece evlilik yoluyla Türklerle akrabalık bağı kurmuş biri olarak konuşmuyor; tıpkı **Olli Rehn** gibi o da AB'nin Kürtlere karşı tutumunu dillendiriyor. Yani AB de tıpkı ABD gibi Kürt Özgürlük Hareketini ezsin diye Türk özel savaş rejimine sınırsız ve koşulsuz destek sunuyor. Öyle ki, genelde küresel kapitalizm özelde de kapitalist Avrupa, **Marks'ın** bir zamanlar "Avrupa üzerinde bir heyula dolaşıyor: Komünizm heyulası!" dediği duruma benzer bir durumla karşı karşıya bulu-nuyormuş gibi davranıyor. Ancak bu kez kapitalizmi dehşete düşüren heyulanın yerinde komünizm değil, Kürt

Özgürlük Hare-keti oturuyor. Hayalet bageçmişten gelen, geçmişin ruhunu taşıyan, bu ruhla ete kemiğe bürünüp bedenleşen, bu haliyle bugünün egemen sistemini hesap vermeye zorlayan ve onun varlığını tehdit eden bir gerçekliği anlatıyor. PKK Hareketi, gerçekten de insansal var oluşu esas alan egemen sistem dışı bir sistemin temsilcisi olarak, yalana dayalı bir sistem olan hiyerarşik ve dev-letçi sistemin temellerine saldırıyor. Bu yüzden de tüm sistemin kendisi için **onurlandırıcı** anlamı olan düşmanlığını kazanıyor.

Hiyerarşik ve devletçi sistem, şiddet kullanımı üzerinde vücut bulan bir sistemdir.

Başka bir deyişle
'Terör' de tıpkı şiddet gibi sistemin
Özünde var olan bir olgudur
Sistemin etki alanının dışına
Çıkmamış kimi örgütler ve kişilerin
Bazen uyguladıkları örgütsel
Ve bireysel terör de
Aslında devlet terörünün
Uzantısı olarak gelişme gösteriyor

Devletin kendisinin bir 'zor tekeli' ol-ması da sistemin temel karakterinin bu olduğunu gözler önüne seriyor. Tanımında birlik sağlanamadığı iddia edilen **'terör'** bela-sı, gerçekte sistemin bu karakteristik özelliğinin belli koşullarda yoğunlaşmış haline denk düşüyor. Başka bir deyişle 'terör' de tıpkı şiddet gibi sistemin özünde var olan bir olgudur. Sistemin etki alanının dışına çıkmamış kimi örgütler ve kişilerin bazen uyguladıkları örgütsel ve bireysel terör de aslında devlet terörünün **uzantısı** olarak gelişme gösteriyor. Bu durum, Beyaz Av-rupalı tarafından işgal edilen Amerika'da, saldırıya uğramış bazı kabile topluluklarının sömürgeci saldırganları taklit edip, ya-kaladıkları beyazların kafa derilerini yüzmelerine benziyor. Dolayısıyla günümüzde çokça kınanan devlet dışı terör de devlet terörünün bir ürünüdür; sistemin kendisi bir bakıma bu tür güçlere **terör dersi** veren bir eğitmen konumundadır. Sistem bazen dolaysız, çoğu zaman da dolaylı olarak bu tür terörü besleyip büyütüyor. Bu anlamda terörü genelde devletçi ve özelde kapitalist uygarlık sisteminin nesebi gayri sahih **çocuğu** olarak tanımlamak, kesinlikle bir doğruya parmak basmaktır.

Devletçi sistem şiddeti sadece belli dönemlerde ya da bir direnişle karşılaştığı zaman uygulamıyor. Tersine, sistemin her eylemi şiddet içeriyor. Daha doğrusu devletçi sistem genelleştiği ve toplumda kendisini içselleştirdiği ölçüde şiddeti de yaşa-mın her alanına yayıyor. Önder APO'nun dediği gibi, salt şiddet kullanımına dayanarak bir hayvanı ağılda tutmak bile zordur. Şiddetin toplumdaki etkisi geçicidir; sistemin kalıcılığını sağlayan esas itibariyle inançtır. Yine de bu durum şiddetin devletçi sistem içindeki yerini ve rolünü azaltmaz; bu sistemin şiddet tekelini elinde bulundurduğu gerçeğine gölge düşürmez. Şiddetin her biçimini en yoğun ve yaygın bir biçimde uygulayan sistem ise kapitalist sistemdir. Savaşlarda soykırım düzeyine varan bir şiddetin uygulanması, insanlığın ensesine atom bombası silahının dayatılması, doğanın en ağır biçimde tahrip edilmesi, tüm canlı türlerini etkileyecek ölçüde atmosfer ve hidrosferde ortaya çıkan sorunlar sistemin bu acımasız şiddetinin göstergeleridir.

Sistemin bu saldırgan özelliğinden hareketle şiddeti insanın saldırgan doğasıyla izah etmek elbette doğru değildir. Sal-dırganlık doğada da var olsa bile, burada esas olan varlıkların doğal oluşum yasalarıdır. "Gerçekten doğal toplumdaki gibi olma-sa da, her doğal olgunun bir öznelliği -içinde hareket ettiği yasası, anlam düzeyi-" bulunmaktadır. Dışardan bir müdahaleyle karşılaşmadığı müddetçe, her doğal olgu var oluşunun anlamına uygun olarak gelişimini sürdürür. Dışardan müdahale bu doğal akışın önünü kesmeye çalışırken, gelişimini sürdürmek isteyen olgu ise kendi varlığının anlamını korumak üzere direnişe geçer. Meşru

savunma bu temelde vücut bulur. Bu anlamda meşru savunma temel bir **doğa yasası**dır. Bu çerçevede tek bir kişinin bile bütün dünyaya karşı başarılı bir meşru savunma yapabileceğine inandığını belirten Önder APO, "Burada geçerli olan, karşı güçlerin fiziki ağırlığı değil, gelişimin özündeki yasadır" demektedir. Kuşkusuz doğada sapmalar her zaman ortaya çıkar, buna rağmen yine de sapmalar esas haline getirilemez. Yine Önderliğin dediği gibi, "Çevresini esas almayan hiçbir oluş yok-tur. Kısa süreli sapmalar da akışla birlikte yeni iç ve dış koşullar altında süreçle bütünleşir; aksi halde tümüyle sistem dışı kalarak var oluşlarını yitirirler." Bu çerçevede direnme gerçeğinin doğadaki hemen her olgunun öznelliğiyle bağını kurmak hiç de zor olmasa gerekir. **Direnmek,** kendi öznelliğiyle uyum içinde olmak ve kendi var oluşunun anlamını korumak demektir. PKK mücadelesinde simgeleşen 'Direnmek Yaşamaktır" şiarının anlamı da budur.

Direnmek
Kendi öznelliğiyle uyum içinde
Olmak ve kendi var oluşunun
Anlamını korumak demektir
PKK mücadelesinde simgeleşen
'Direnmek Yaşamaktır"
Şiarının anlamı da budur

Toplumsallık insan türünün varlık koşuludur. Yani bir sapma durumunu yaşamadığı müddetçe, insan toplumu komünal var oluş ilkesi temelinde demokratik bir duruş sergiler. Özgürlük, eşitlik, adalet ve dayanışma bu toplumsal yaşam tarzının temel özellikleridir. Aynı şekilde toplumun doğayla uyumu esastır. Ana kadın toplumsallaşmanın temel gücü ve bilge yöneticisidir. Kadının ve erkeğin özelleşmesinden söz edilemez. Mülkiyet nedir bilinmediği için sınıflaşma da yoktur. Emekle yaratılan değer-ler herkesindir. Üretmek yaşamı mümkün kılan en temel eylem olduğundan emek kutsaldır. Buna bağlı olarak emek değerleri de kutsal sayılmaktadır. Üretmek, üreterek varlığını sürdürmek ve yaşamı anlamlı kılmak tüm toplumun temel çabasını oluşturur. Burada şiddete ve savaşlara yer yoktur. Kadının ren-gini yansıtan bu toplum tamamen barışçıl bir toplumdur. Ana tanrıça kültü doğal toplum adı verilen bu toplumun zihniyetini yansıtır. İnsanlığın ilk görkemli zihniyet yücelmesi budur, gerçek insanlık bu demektir. Kadın emeğinin şekillendirdiği insanlık kutsal insanlıktır.

İnsanlık tarihinin en büyük sapması olarak ortaya çıkan ataerkillik, süreç içinde devletçi topluma geçişin koşullarını hazır-lar. Ataerkilliğin doğuşu ve gelişimi aynı zamanda yalana dayalı ideolojiler döneminin de başlangıcına tekabül eder. Başka bir deyişle hiyerarşik ve devletçi toplum yalancı ideolojilere dayanarak gelişimini sürdürür. Erkek egemen sistem bu ideolojilerle toplumu etkilediği ölçüde zor aygıtını da geliştirir; şiddet kullanımına oldukça hız verir. Askeri örgütlenmenin giderek güçlen-mesi devletin kurumlaşmasını sağlayan esas etken olur. Bu anlamda devletin kurumlaşmasını sağlayan güç esas olarak askeri şeftir. Doğal toplumla hiyerarşik ve devletçi toplumun çatışması, özünde özgürlükle köleliğin çatışmasıdır. Doğal toplum özgür-lüğü ifade ederken, devletçi toplum bir köle toplumu olarak karşımıza çıkar. Tarihsel süreç içinde kölelikte yaşanan yumuşama köleliğin bitişine değil, tam tersine köleci devlet sisteminin içselleşip derinleşmesine ve genelleşmesine yol açar.

Bir zihniyet ve kurumsal akış olarak devlette kesinti yoktur. Bu durum devletin varlığına bağlı olarak köleliğin de kesinti-siz bir biçimde varlığını sürdürdüğünü gösterir. Köleliğin süreğen olmasının en çarpıcı göstergesi kadının sistem içindeki duru-mudur. Sistem olgunlaşma sürecine girdiğinde, kadının konumunda yalnızca sesin ve süsün gelişimi anlamında bir değişimden söz edilebilir. Artık eski tanrıça özelliklerinden eser kalmamış, tümüyle erkeğe göre şekillenmiş bir kadın gerçeğine ulaşılmış-tır.

Toplumsallığı tümüyle dağıtan bir sistem olan kapitalizmde bu daha fazla böyledir. Kadın ve özellikle ana kadın toplumsallı-ğın temel gücü olduğuna göre, toplumsallığı en çok gerileten sistem olan kapitalizmi en tehlikeli kadın karşıtı sistem olarak tanımlamak yerindedir. Esasta arkaik ve kısmen klasik kölelik çağlarında kölelik sembolleri olarak kadının kulaklarına, burnuna, boynuna, kollarına ve ayak bileklerine takılan halkalar artık süslenme eşyalarına dönüşmüştür. Pranga ve bukağının yerini hal-hal, hızma, küpe ve gerdanlık almıştır. Bunun anlamı, köleliğe karşı direnme istemi ve gücünün zayıfladığı ve giderek kırıldığı-dır. Sistem pranga, bukağı ve kelepçeye ihtiyaç duymadan da egemenliğini icra etmektedir. Kuşkusuz köleliğin en tehlikeli biçimi prangasız ve bukağısız yaşanan köleliktir. Genelleşmiş ve derinleşmiş kölelik sistemi olarak kapitalizmde yaşanan kölelik türü buna denk düşmektedir. Toplumsallığı dağıtmak, insanın direnme gücünü en aza indirmektir. Kapitalizmin yaptığı işte budur. Kapitalist sistem bir ahlaksızlık sistemidir.

Direnmek denildiğinde birçok insanın aklına hemen şiddet araçlarının gelmesi doğru değildir ve bu durum sadece zora da-yalı uygarlık sisteminin bireyin algılama yeteneğini ne ölçüde çarpıttığını gösterir. Direnmek, öncelikle yabancılaşmayı redde-derek temel insanlık gerçeğinde ısrar etmek demektir. İnsanlık gerçeğinden uzaklaşma ve giderek temel insanlık değerlerine yabancılaşma devletçi uygarlık sisteminin eseri olduğuna göre, direnmek genelde devletçi uygarlık yaşamına ve özelde kapitalist modern yaşama bulaşmamak ya da ondan kopmak anlamına gelir. Hayal edilen özgür yaşama ve temel insanlık değerleriyle buluşmaya götüren yolun ve yolculuğun başlangıcı budur. Daha işin başında insanlığın lanetine bulaşmama kararlılığına sahip olmadıkça, yani devletçi uygarlık sisteminin dışında kalma bilinçli olarak tercih edilmedikçe bir direnme gerçeğinden söz edi-lemez. Direnmek, özgürlüğün inkârı olan devletçi sistemin çizdiği yola girmeden kendine yeni bir yol çizmek, bu çerçevede her şeyden önce yürünecek yolu netleştirmektir. Bunun da büyük bir anlayış gücünü gerektirdiği ortadadır. Anlamak da bir diren-me biçimidir, bunun da ötesinde bir savaştır, hatta en büyük savaştır. Önder APO'nun deyişiyle en büyük savaş anlayışı derin-leştirmek, tüm eşyanın özündeki düzeni bir çırpıda kavrayacak düzeye gelmektir. Öyleyse buradan hareketle direnmek anla-maktır diyebiliriz. Daha doğru bir deyişle, ne kadar anlıyorsak o kadar yaşıyoruz demektir.

Önder APO, gerçekleştirdiği devrimci çıkışta en temel esin kaynağının bir anlayış olduğunu, ihanete uğramış yaşamın mev-cut haliyle yaşanmaya değmeyeceği anlayışının kendisini önderlik çıkışına götürdüğünü belirtmektedir. Onun PKK'nin çıkışının çok daha öncesinde bu anlayışa ulaştığı ortadadır. Daha doğru dürüst toplumla ve hatta aile ile tanışmadığı çocukluk yıllarında yaşamın arzulandığı biçimde yaşanamayacağını fark eden Önder APO, aynı şekilde yaşamın tehdit altında olduğunu, düşmanla-rının çok olduğunu ve alabildiğine çirkinleştirildiğini bilince çıkarmıştır. Bu tepkili yaklaşım, kendi deyişiyle, daha sonraları bilimsel olarak da kanıtlanacak olan ülkenin harap gerçeği kadar halkın kimliksizleşmesinin ve klasik kölecilikten daha kötü bir konuma düşürülmesinin ürünüdür. '70'li yıllar, başlangıçtaki bu tepkili yaklaşımın nedenlerinin açığa çıkarıldığı, bu anlamda ilk ciddi doğruların yakalandığı dönem olarak, Önderlik çıkışının temel doğrultusunu da belirlemiştir. Kısacası Kürt halkının yaşa-dığı toplumsal zemini bir 'ölüler yatağı' olarak tanımlayan Önder APO'nun, bu zeminde herkes gibi kendisine sunulanı yaşamak yerine, 'Ben böyle yaşamayacağım' diyerek kendi yolunu çizmesi, yaşamını bir bütün olarak dolduran soylu direnişinin başlangıcını teşkil etmektedir. Onun muazzam gücü bir reddedişi anlatan bu üç kelimelik cümlede gizlidir.

Aslında insanın insan olma hikâyesini anlamaya çalışan herkes insanın zorluklara karşı direnerek insanlaştığını, böylece hayvanlıktan uzaklaşıp farklı bir tür olarak varlığını kanıtladığını ve gelişimini sürdürdüğünü anlamakta güçlük çekmeyecektir. İnsan başlangıçta doğanın acımasız yasalarına karşı direnir, örneğin soğuğa ve açlığa karşı direnir, vahşi hayvanların saldırıla-rına karşı direnir, yağmura ve çamura karşı direnir, direnir de direnir. Sonuçta birinci doğa içinde ikinci doğa olarak varlaşır. Kendisini düşünen doğa olarak anlayış gücünü geliştirir. Dünyaya gelişinde doğanın neredeyse en zayıf varlığı olan insan bireyi toplumsallaşarak muazzam bir güç biriktirir. Zaten insanlaşma serüveni bir bakıma bu **toplumsallaşma** serüvenidir. Toplumsal-laşmanın insanlığın var oluş koşulu olmasının anlamı da budur. Toplumsallaşmanın kendiliğinden gerçekleştiğini sanmak saçma-dır. Tüm bilgeler ve peygamberlerin düşünce ve eylemleri insanın toplumsallaştırılmasına yönelik olmuş, bu sayede insan doğa-nın en harika varlığı kimliğine hak kazanmıştır. Böylesi direniş çabaları olmasaydı, insan da kaçınılmaz olarak öteki varlıklar gibi doğanın yazgısına **tabi** olur ve biyolojik bir yaşamın sınırları içinde hareket etmek zorunda kalırdı.

Daha önce de değindiğimiz gibi her doğal olgunun içinde hareket ettiği bir yasası, bir anlam düzeyi vardır. Önderliğin de ifade ettiği gibi, çevresini esas almayan hiçbir oluş yoktur. Düşünen ve tasarımda bir varlık olarak insan da bağrında kendisini var ettiği doğayla benzer bir ilişki içindedir. Doğal toplum insanının doğayla uyuma büyük özen göstermesi bunun kanıtıdır. Ama bu uyum teslimiyete benzer bir uyum değildir. İnsan kendi yasallığını kurarken doğanın yasalarını **keşfetmeye** çalışır; uyum işte bu keşif temelinde gerçekleşir. Kaldı ki, yasa bilinmeden yasanın kendisiyle uyum sağlanamaz. İnsan doğayı tanıdığı ve buna bağlı olarak yasalarının farkına vardığı ölçüde kendi doğasını kurar. Doğa içinde yeni bir doğa yaratmak insana özgüdür. Bu anlamda insan kendi kendisini yaratır. Bu yaratma eyleminin kendisi bağrında muazzam bir direnişi barındırır. Direniş olmadan yaratma eylemi gerçekleşemez. Özgürleşmek yaratmaktır.

İnsan olmak, özünde doğanın dayattığı yazgıya karşı yeni ya da **karşı bir yazgı** olarak var olmaktır. Başlangıçta doğanın, ardından doğal toplumun antitezi olarak gelişen hiyerarşik ve devletçi toplum sisteminin dayattığı yazgıya karşı direnme olma-dan insan olarak var olmak olanaksızdır. Bitkiler ve hayvanlar tümüyle doğal varlıklardır. Doğayla kesin uyum sağladıkları müd-detçe var olur, tersi durumda varlıklarını yitirirler. Bitkiler ve hayvanlarda da belirli bir dirençten söz edilse bile, bu direnç insandaki direnme gücüyle kıyaslanamaz. Bunun nedeni hayvanlar ve bitkilerdeki bilinç yoksunluğudur. İnsan bilinciyle insanla-şıp hayvandan farkını ortaya koyar. Direnmeyi **bilinçle** geliştirir. İnsanda özgürlük düzeyinin yüksek olmasının da bilinçle bağı vardır. İnsan bütün bir doğal toplum süreci boyunca insan daha çok dışındaki güçlere karşı direnir. Direniş esas olarak doğa güçlerine karşıdır. Dilin ve düşüncenin gelişimi insanın anlama gücünü arttırır. Anlayış gelişip derinleştikçe özgürlük düzeyi de yükseliş gösterir. Doğayla uyum içinde olmak, onu olduğu gibi kavrama olanağı sağlar. Toplum yalana ihtiyaç duymadığı için gerçeği daha sağlıklı kavrar. Kavrayış düzeyi bilimsel olarak geri olabilir, bu gerilik sezgiselliği ön plana çıkarabilir, doğayı kavramada sezgisellik temel rol oynayabilir. Ancak yine de girilen yol doğrudur, gerçeğe götüren yoldur.

Hiyerarşik ve devletçi toplum sistemine geçiş, insanın insana karşı direnişini ortaya çıkarır. Milyon yıllara dayanan bir gelişmenin ürünü olan insan toplumu bize insan gerçeğinin doğru tanımını da verir. Doğal toplum insanı zihniyeti, yaşam tarzı, ilke ve ölçüleri, ahlakı ve bir bütün olarak kutsallık atfettiği değerler sistemiyle insan olan insandır. Önderliğin "İnsanlığın geçmişi daha gerçektir. Ona saygılı olacağım ve yaşamı

orada arayıp bulacak ve yeniden başlatacağım. Gelecek bu çabaların işleyiş halinden başka bir şey değildir" biçimindeki değerlendirmesini bu çerçevede ele almak en doğrusudur. Devletçi toplum insanlı-ğı, doğal toplumu ve insanını geriletip baskın çıktığı ölçüde kendisini var edebildiği için insanın gerçek özünden büyük ölçüde kopmuş bir insanlıktır, bir sınıflı **toplum** insanlığıdır. Doğal toplum tarihi ileriye ve yukarıya doğru bir gelişme ve yükseliş tari-hi iken, sınıflı toplum bir alçalma ve düşüş tarihi olma özelliklerine sahiptir. Sınıflaşma insanlıktan düşmedir. İlkinin kutsallık tarihi antitezinin lanetli tarihiyle karşı karşıyadır. İlkinde herkes birlikte üretir, eşitçe paylaşır ve yanındakini kendi varlığı-nın doğrulanması olarak ele alırken, ikincisinde üretime hükmetme, üretilen değerleri gasp etme, üretenleri en korkunç yok-sunluğa mahkûm ederken onların yaratımı değerler üzerinde çalışmadan cennet örneği bir yaşam sürdürme vardır.

Hiyerarşik ve devletçi toplum insana ve onun temel toplumsal değerlerine ihanet etmiş toplumdur. Kölelik ile özgürlük, ihanet ile bağlılık, teslimiyet ile direniş ikilemleri esasta bu toplum sisteminin ürünüdür. Doğal toplumun ve bu topluma özgü değerlerin devletçi topluma karşı direnişi kesin ve süreklidir. İnsanlığın varlığını hala sürdürüyor olması bu direniş sayesinde-dir. Doğal toplum değerleriyle direnmese ve bu direnişi günümüze kadar taşırmasaydı, bugün kesinlikle bir insanlık gerçeği de söz konusu olamazdı. Önder APO'nun dediği gibi, "İnsan tür olarak ortadan kalkıncaya kadar büyük oranda **başladığı gibi** ola-cak, ağırlıklı olarak başlangıç özellikleri neler ise öyle sona gidecektir. İnsandan başka türün çıkması halinde, o artık insan olmayacaktır. Eğer bugünkü insan ilkel insandan çok farklıysa, daha insan olan ilkel insandır; insandan çıkan ise bugünkü insan-dır. Dolayısıyla eleştirilmesi gereken, daha çok tehlikeli bir biçimde kendi kaynağını inkâr eden, bugünkü sözde ilericilik ve teknik üstünlükle kendini şişiren ve tüketim canavarı haline getiren bir insandır. Bu tüketim canavarının tarihi nasıl yok ettiği, yine yeraltı ve yerüstüyle doğayı nasıl yaşanmaz duruma getirdiği ve tedbir alınmazsa tümüyle insanı yutacağı" artık bilimsel olarak kanıtlanmış bir gerçekliktir. "Dolayısıyla ilkel insana ve onun yaşam tarzına dönüş bir gerileme ve ilkçağları anımsama değil, kurtuluşun vazgeçilmez temel yaklaşımlarından biri olsa gerekir. Aksi halde bugünkü insan kendi yarattığı ve insanlığı bütün yönleriyle -tarihiyle, geleceğiyle- tehdit eden en büyük tekniklere ve onun toplumsal tarzına sahiptir ve bu bir imha aracı durumundadır. Eleştirimiz bu nedenle şiddetlidir ve önemle üzerinde durulmayı gerektirir."

Hiyerarşik ve devletçi toplum sistemine bulaşmış insan **ihanete** bulaşmış insandır. Bu gerçeğin altını özenle çizmek gerek-tiğine inanıyorum. İhaneti sadece bir dostluğa, bir yoldaşlığa, mensubu olunan bir topluma, halka, ulusa ve ülkeye yapılmış ihanetle sınırlandırmak ihaneti daraltarak ele almaktır. En korkunç ihanet, insanın doğal gerçekliğine saldırıyla gelen ihanettir. İlk olmak aynı zamanda temel oluşum gerçeğini temsil etmek, neyse o olmak, kendisi olarak varlığını sürdürmek, aynı anlamda özgürlüğünü ve özgünlüğünü korumak demektir. Elbette biçimsel değişiklikler olur, kaldı ki özün korunması biçim değişikliğini zorunlu hale

getirir. Gelişme ve güçlenme bu **özün korunmasıyla** mümkündür. İhanet özden kopuşu, özün uzağına düşmeyi, ona yabancılaşmayı anlatır. Sınıflı devletçi toplum insanı kendi özüne yabancılaştıran toplumdur.

Bu noktada yeniden Önder APO gerçeğine dönmek ve bu çerçevede onun direnişi üzerinde durmak istiyorum. Yine Önder-liğin henüz çocukluk yıllarında mevcut toplumu gözleminden yola çıkarak "Ben böyle yaşamayacağım" demesinin anlamını mutla-ka doğru kavramak gerektiğine inanıyorum. Yaşamak her şeyden önce bir toplumda yaşamak, bir toplumun mensubu olarak yaşamak, bir sistemin kişiliğini kazanmak ve bu sistemin gerçekliğini yaşamaktır. Dolayısıyla "Ben böyle yaşamayacağım" diyen biri, gerçekte verili toplumsallığa katılmayacağını, onun yaşam tarzına ortak olmayacağını, egemen sistemin kişiliğini benimse-mediğini, ona karşı duracağını ve sistemin gerçeklerini yaşamayacağını söylüyor demektir. Bu tümüyle **özgün** bir duruştur, egemen sisteme karşı net, kesin ve keskin tavır alan bir duruştur, onun kirine ve pasına asla bulaşmama kararlılığını taşıyan bir duruştur. Buna kopuş da denemez, çünkü kopmadan önce ve kopmak için bağlanmak gerekir. Önderlik gerçeğinde sistemden kopuş değil, sistemin **dışında** kalış vardır. Duruşun asıl özgünlüğü buradadır, gücünün derinliği buradadır. Bu anlamda Önderlik özellikle Kürt ve Kürdistan gerçeğinde ihanete bulaşmamış yegâne insandır. O **bakir** bir ruhun ve kişiliğin temsilidir.

Önderliğin **Urfa Savunması'ndan** yapılan aşağıdaki uzun alıntı bu gerçekliğin daha iyi anlaşılmasına hizmet edecektir:

PKK'nin "… 'Urfa'nın tarihsel ve somut gerçekliğiyle ne tür ilişkisi vardır?' biçiminde bir soruyu kendime sıkça sormaktan geri kalamıyorum. PKK'nin kurucusu olarak, Urfa'nın en uç noktasında, kuzeyinde, Fırat'a yakın Ömerli köyünden birisi olmak nasıl bir etkiye yol açmış olabilir? Geçerli olan köy kültürü mü, Urfa kültürü mü, yoksa daha evrensel değerler midir? İddia edildiği gibi, çağdaş bir hareket olmayı başardı mı?

"Geriye dönüp baktığımda, kendi pratiğime esas damgasını vuran gerçekliğin peygamberliğin yenilenmiş, güncelleşmiş biçimi olduğu daha ağırlık kazanmaktadır. Benim, dolayısıyla PKK'nin 20. yüzyılla fazla ilgisi yoktur. Şeklen, sözcük düzeyin-de, laf olsun diye yüzyılla ilişki kurulmuş gibi olmaktadır. Kişi olarak 20. yüzyılın ruhuna, kişiliğine -tabii eğer böyle bir şey varsa- hiç ulaşmadığımı, anlayıp özümseyemediğimi söylemeliyim. Dolayısıyla Türkiye Cumhuriyeti'ni, Avrupa'yı, SSCB'yi o dönem için anlamlandıracak bir konumdan hayli uzak bulunulmaktadır. Uygar gibi gözükülmektedir. Elbiseleri biraz giyilmiş-tir. Ama ruhundan, bilincinden habersiz ve uzak olunduğu açıktır. Daha da ilginci, aşılan feodal dünyayı da anlamış, özümse-miş olmaktan uzağım. O kültürün de hiçbir özelliği anlam bulmuş değildir.

"Kurulan yeni dünya ile özde hiçbir ilişki gelişmiyor; aşılan feodal çağdan da hiçbir şey anlamış değilim. Tek başına kalmış bir çocuktum. İşin garip tarafı aile, köy ve okul içinde de durum aynıydı. Öğrenilen ana, baba isimleri, kardeş, kadın, erkek, öğretmen, akraba kavramları daha çok sözcük düzeyinde tekrarlanıyor. Şu ortaya çıkıyor: Bu dünyadan galiba hiçbir şey anlamayacağım. Öğretmek istediklerini anlama yeteneğini pek gösteremeyeceğim. Fakat görünüşte benzerleri gibi olunmaya çalışılıyor. En iyi neyse ona saygı duyuluyor. Ama yine özden yoksunluk esastır. PKK de benzerleri gibi kurulsun, iş yapsın diye gereken çabayla kuruluyor, geliştiriliyor. Hatta dünyanın en dikkat çeken örgütü haline geliyor. Hepsi adeta yüzyılın hatırı için yapılıyor…"

En görkemli direniş budur: Tek başına kalmak pahasına bile olsa, öğretmen konumunda olanların 'öğretmek istediklerini anlama yeteneğini göstermemek', hem 20. yüzyılın kapitalizm dünyasını hem de aşılan feodal dünyayı özümsemekten uzak durmak, kişiliğini onların ruhuna ve bilincine kapatmaktır. Bu tam anlamıyla **özgün** ve özgün

olduğu kadar **aykırı** bir duruş-tur, mevcut kirli somuta bulaşmayan ve büyük ölçüde **soyut** yaşamaya dayanan bir duruştur. Ne var ki özgün duruş sahibi olmak, her zaman gerçeği bulmak ve çözümde net olmak anlamına gelmez; belki de bundan daha fazla gerçeğin peşinde koşmayı ve çözüm arayışında olmayı ifade eder. Gerçek olmadan yaşanamaz, doğru yaşamak için gerçeği tanımak gerekir. Anlayış savaşı denilen savaş işte bu gerçeği arayış eyleminin kendisidir. Başlangıcına kadar uzanıp oradan tanıma ve tanım-lama çabası olmadan gerçekle buluşma sağlanamaz. Bu anlamda 'İnsanlık başlangıcında gizlidir' sözü öyle ucuz bir söz değil-dir; gerçeğin nerede yattığını gösteren ve bizi ulaşmamız gereken hedefe yönlendiren en temel yol gösterici ilkedir.

Önder APO kişiliği bir **çözüm** kişiliğidir. Bu yerel değil evrensel, yüzeysel değil derinlikli, dar değil kapsamlı bir çözümdür; sadece Kürtler için değil tüm insanlık için bir çözümdür. Onun gerçekliği arayış yürüyüşü daha çocukluğunda bile tüm insanlık ve gerisindeki evren üzerine olmuştur. Bu yüzden o dar ulusal sınırlar içine hapsedilemeyecek ve hapsedilmemesi gereken bir önderlik gerçeğinin temsilidir. Her açıdan herkesten farklıdır; onu başkalarından farklı kılan, gerçeği herkesten daha iyi an-laması ve daha iyi hissetmesidir. Onun sahip olduğu eşsiz direnme gücü bu yüksek anlam ve duygu gücünden gelmektedir. Ken-disinin deyişiyle zaten en güçlü insan da anlamın ve hissin yaşattığı insandır. Fiziki ağırlıkları ne olursa olsun, gerçeğin düşman-ları böyle bir insan karşısında çoktan yenilmişlerdir: Onu eritme gücünü bulamadıkları için, bunu başarmadıkları ve asla başa-ramayacakları için, gerçeği karartma çabalarında sonuç alamadıkları ve kendisini gerçeği yakalamaktan alıkoyamadıkları için yenilmişlerdir. Yalana dayalı beş bin yıllık uygarlık sisteminin üzerini örten kara perdeyi yırtıp yalancıların mumunu söndürdü-ğü, **Prometheus** gibi ateşi tanrılardan çalıp ezilen insanlığın eline verdiği için yenilmişlerdir. Devletçi uygarlık sisteminin şifre-lerini çözüp gerçek yüzünü açığa çıkardığı, böylelikle onu çözerek aştığı, onun da ötesinde özgürlüğü bir hayal olmaktan çıkarıp yaşanılabilir kılan ezilenlerin birleşik sistemini yaratmasını bildiği için yenilmişlerdir. En soylu direniş bu değilse nedir?

Hem aşılan feodal sistemi hem de egemen sistem olan kapitalizmi karşısına alan bu önderliğin adına yola çıktığı bir halkı özgürlük davası için ayağa kaldırmaya çalışırken neye dayandığı ve gücünü nereden aldığı gerçekten çok önemlidir. Toplumu adına devrimci bir çıkışı gerçekleştirmek isteyen hemen her lider, öncelikle bunun için ne tür olanaklara sahip olduğunu bilmek ister. Ne kadar güçlü bir toplumsal zemine dayandığını, arkasında ne kadar güç bulunduğunu ve ne kadar savaş araç gerecine sahip olduğunu sorgular. Bir ilke olarak bağlı kalmak zorunluluğunu hissettiği gerçekçilik de bunu gerektirir. Ortada olanak denilebilecek herhangi bir şey bulunmuyorsa, her şey aleyhte seyrediyorsa, dost elini uzatabilecek bir güç ortalıkta görünmü-yorsa, o zaman neyle mücadele edeceksiniz? Bu müthiş bir zaaf ve zayıflık değil mi? Bu zaaf ve zayıflık mücadele azminiz ve kararlılığınızı olumsuz yönde etkilemez mi? PKK öncesi Kürdis-tan'-da yaşıyorsanız, Kürt toplumunu özgürlük yürüyüşüne kaldır-mak istediğinizde, "Başarma şansımı arttıracak ne kadar olanağa sahibim?" diye sormanız, daha işin başında kaybetmiş olmanız demektir. Sahip çıktığınız ve sözcülüğünü yaptığınız davayı yaşamsal önemde görüyorsanız, böylesi bir soruyu da soramazsınız. Çünkü aradığınız olanakların hiçbiri yoktur. Dolayısıyla Apocu militanlık olanaklar üzerinde yürüyen bir militanlık değildir.

"Gelişmek isteyenlere hemen şunu vurgulamak gerekir ki, hayırlı bir işe başlamak için çok fazla olanağa gerek yoktur. Tarihimizin bize öğrettiği de budur. Birkaç söz ve iyi duygular birleşirse, yeter ki bu işe inanın ve onun için yaşayın, fırsat bul-dukça

onun gelişmesine büyük ilgi gösterin, gerisi gelir." Önder APO'nun kendi mücadele ve yaşam deneyiminden çıkarıp başa-rının altın anahtarı olarak PKK militanlarına armağan ettiği, zafere taşıyan anlam ve duygu yücelmesi işte bu cümlelerde özet-lenmektedir. Başarı ve zafer için gerekli olan ve olanakların en büyüğü olarak değerlendirilmesi gereken şey militanın doğru duygularıdır, doğru düşünceleridir ve onlarla doğru temelde yaşamasını bilmesidir. Önderliğin bunu PKK'nin tarihinden çıkarıl-ması gereken **en önemli** ders biçiminde tanımlaması son derece anlamlıdır. Demek ki, kendilerini soylu davaların başarısına adayan insanlar için en büyük olanak insanın kendisidir. Bu insan da kapitalizmin köleleştiren bir güncelliği yaşamaya mahkûm ettiği, dünü ve yarını olmayan zavallı varlığı değil, az da olsa onu kendisi yapan 'topraklara ihanet etmeyen', 'sömürgeciliğin ve kapitalizmin kendisini en ucuzundan haraç mezat kapmasına rıza göstermeyen' insandır. Ana toprakların gerçeğinden habersiz, kapitalist modern yaşama imrenerek bakan birinin bu tür bir militanlığın kıyısından geçmesi bile düşünülemez.

Devrimcilerin başlattığı ya da çoğu zaman katılım sağladığı 'hayırlı iş', çoğunlukla bir halkın mutlaka sahip çıkılması gere-ken özgürlük davasını omuzlayıp eyleme geçmektir. Bu sanıldığı gibi kolay bir iş değildir. Öyle ki, halk bazen kendi davasını dillendiremeyecek ölçüde güçten düşmüş olabilir; hatta imdat çığlığını atacak gücü bile kendisinde bulmayabilir; adeta komalık denilen bir durumu yaşayabilir. Böylesi bir durumda bu halkı ayağa kaldırmak ölüyü diriltme türünden mucizevî bir karakter taşıyabilir. Tıpkı 1970'ler öncesi Kürdistan'da olduğu gibi yine de böyle bir halk ve onun **sessiz çığlığı** vardır. Halkın davasına büyük bağlılık bu sessiz çığlığı işitmeyi gerektirir. Bu tabloda bir boğazlayan, bir de boğazlanan iki varlık söz konusudur. Dev-rimcinin görevi boğazlananın yaşama hakkını korumak üzere boğazlayana karşı harekete geçmektir. Boğazlamak bir düşman eylemidir. Bu eylemi akamete uğratarak halkın yaşama hakkını güvence altına almanın yolu **düşmanı yenmekten** geçer. Düşman son derece güçlü olabilir. Dikkatini düşmanın gücü üzerinde yoğunlaştıran bazıları, insanları böyle bir düşmana karşı savaşa sürmeyi insafsızlık olarak değerlendirebilir. Ancak bu doğru değildir. Düşmanını yenmesini bilmeyen ölmeyi de hak etmiş demektir. Savaşın özü de zaten budur; savaş yaşamaya hakkı olanla olmayanı birbirinden ayrıştırır.

Önder APO bir mücadele felsefesi olarak değerlendirdiği aynı gerçekliği şu çarpıcı cümlelerle özetler: "Benim felsefem, düşmanını yenmeyenin ölmesi gerektiğidir. Düşmanıyla uğraşması gerektiğini bilmeyenin hiçbir şeye hakkı olamaz, bir kelimeyi bile boşuna konuşamaz. Başından beri benim eylemimin özü budur. Düşmanı yenmesini bilmeyenler benim nazarımda hep aşağı-lık, namussuz ve şerefsizdir. Bunlar çirkin ve esef edilecek kişiliklerdir. Benim böyle bir felsefem var. Düşmanı yenmeyi her boyutta, başta düşünce ve moral düzeyinde sürekli kılamayan ve bunu adım adım pratikleştirmeyen kişi bir hiçtir."

Düşmanını yenmesini bilmeyen
Ölmeyi de hak etmiş demektir
Savaşın özü de zaten budur
Savaş yaşamaya hakkı olanla
Olmayanı birbirinden ayrıştırır

Görüldüğü üzere gerçek direnme, düşmanını yenmesini bilen direnmedir. Düşmanını yenme düzeyine ulaşamamış bir di-renmenin ciddi bir değeri yoktur. Her direniş, mücadele ya da savaş öncelikle kişilikte, kişinin ruhu, duyguları ve düşüncelerinde kazanılır. İnsan savaşmak istediği düşmanını ilkin kendi kişiliğinde yener. Önderliğin bu savaşı iç zihniyet savaşı olarak değerlendirdiğini iyi biliyoruz. Bilgelik düzeyinde seyretmesi gereken bu savaş, en kapsamlı

fetih savaşlarından çok daha zor olduğu kadar çok daha değerlidir. Dönemin bilinen dünyasının fatihi olan **İskender'in** Bilge **Kalinos'u** "O benden daha büyük düşmanlarını yenmiştir" sözleriyle yüceltmesi, aynı zamanda **nefs savaşı** denilen bilgelere özgü bu savaşın büyük önemine ve değerine işaret etmektedir. Partimizde düzeltme kadar en büyük gelişme silahı olarak kullanılan özeleştirinin içeriği de buna denk düşmektedir. Doğru, yerinde, zamanında ve isabetli yapılmış bir özeleştiri direnmenin başarı düzeyinde gelişen halini ifade eder. Zafer kişiliği denildiğinde anlaşılması gereken kişilik gerçekte budur. Bu anlamda özeleştiri "Hata yaptığımı kabul ediyorum" deyip özür dilemek biçiminde algılanamaz. Özeleştiri özünde bir duruştur, bir savunma duruşudur, dolayısıyla bir düşünsel ve ruhsal donanım halidir, bir **fethedilememe** durumudur. Bilgelik de zaten böyle vücut bulur. Bilgeyi savaşarak geri-letebilirsiniz, hatta kendisini yok edebilirsiniz; ama asla fethedemezsiniz, ruhuna, duygularına ve düşüncelerine egemen ola-mazsınız, kendinizi hiçbir zaman onda içselleştiremezsiniz, onu kendi sisteminizin insanı haline getiremezsiniz. Yenilgi kabul etmez direniş hali bu şekliyle yaşanır. Yenilmez PKK militanlığı da yine böyle vücut bulur.

Devletçi toplum sisteminin yalana dayalı bir sistem olarak kendisini var ettiği, aynı anlamda hile ve aldatmayı esas aldığı iyi biliniyor. Aldatma bir **saptırma** girişimidir, gerçeğin olduğundan daha farklı biçimde gösterilmesi çabasıdır. Egemenlikli sistem bu sayede kötüyü iyi, güzeli çirkin, yanlışı doğru olarak kabul ettirebilir. Kişinin ve giderek toplumun seçme yetisinin bu tarzda çarpıtılması zihinsel ve ruhsal köleleşmenin yolunu açar. Bedensel kölelikten daha beter olan bu kölelik türü kaçış kişi-liğine götürür. Sözü edilen kişiliğin kaçtığı şey aslında kendi gerçekliğidir. Sistemin aldattığı kişilik, zihinsel ve ruhsal köleliğin derinleşmesi ölçüsünde aldatan bir kişiliğe de dönüşür. O öncelikle gerçeklerle yüzleşmekten kaçar, ciddi davranmak ve anla-yış sahibi olmaktan ısrarla uzak durur. Gerçek yaşamın bir bilinçlilik hali, gerçek ölümün ise bir anlamama durumu olduğunu kabul etmeye yanaşmaz. Bir yaşam kandırmacılığı içinde özünde yitik bir varlık olarak yaşadığına inanır. Başkalarını da yaşadı-ğının ene iyisi olduğuna inandırmaya çalışır. Dolayısıyla kendisini yeniden yaratma çabasına yönelmez. Seçme hakkını kullanmayı düşünmeksizin, sistem tarafından kendisine sunulanı olduğu gibi kabul eder. Eleştiriyi yıkım, özeleştiriyi de bitiş olarak değer-lendiren kaçış kişiliğinin ucubemsi gerçekliği tamı tamına böyledir.

Kürt kişiliğinde bu daha fazla böyledir. Kendini kandırmada bu kişiliğin üstüne yoktur. Genelde devletçi sistem özelde Türk sömürgeciliği kendisine parya muamelesini layık gördüğü halde, ona göre kendisinden daha iyisi yoktur. Müthiş kendine göredir, adeta kendine tapınır, korkunç bireycidir, genellikle bildiğini okur. Hemen her konuda görüş belirtir, ama görüşlerinin somut gerçeklikle bağı yoktur. Çalışır, emek harcar, doğru yaşadığını sanır; ancak düşmanın eseri olan kişilik özelliklerinden kopmadığı için yaptıkları çoğu kez düşmana göredir. Düşmanla savaşır görünür, ancak düşman vurmak adına çoğunlukla kendini vurur. Bunun farkında olmadığı için kendisine **gaflet kişiliği** de denilebilir. Bütün bu davranışlar ve ruh halleri onun sağlıklı değil, hasta bir kişilik olduğuna işaret eder. Belki bilinçli olarak kötülük yapmayı düşünmez, ama kişilik özellikleri onun bütün pratiğini deyim yerindeyse bir yanlışlıklar komedyasına dönüştürür. İyi niyetine rağmen bu hastalıklı ruh haliyle devrimci ge-lişmeyi tehdit eder. "Cehennemin yolu iyi niyet taşlarıyla döşenmiştir" deyişi belki de en çok bu kaçış kişiliği için geçerlidir. Dolayısıyla devrim çemberi içine alındığında, ameliyat masasına yatırırcasına kendisini bir dizi operasyona tabi tutmak gerekir. Bu nedenle Önderlik parti ortamını kesintisiz biçimde sürdürülmesi gereken sistemli bir mücadele ortamı olarak değerlendir-di. Bu anlamda

parti tarihimiz parti içi savaşımın tarihi oldu. Sözü edilen yoğun mücadele kuşkusuz olumlu sonuçlar da verdi. Hastalıklı birçok insan sağlığına kavuşturularak bizzat hasta işleriyle uğraşacak duruma getirildi. Pratikte yenilmezliğini kanıt-layan çok sayıda devrimci kişilik bu temelde yaratıldı.

Parti ortamını toplumun bir **maketi** gibi ele almak, ağır bir tahribata uğramış toplumsal zeminin derin etkilerini yaşayan kişilikleri parti ortamına çekip çok yönlü çözümleyerek kendi gerçeklikleri ve temel insanlık değerleriyle yeniden buluşturmak, böylece yeni insanı ortaya çıkarmak, bu temelde yakalanan çözümü topluma taşırmak özünde Önder APO'ya özgü bir tarzdır. Bu tarzın içinde bireyde toplumun, belli bir tarihsel zaman diliminde bütün bir tarihin çözümü vardır. Güncel olanın, bunun da ötesinde insanı günceli yaşamaya mahkûm eden kapitalizmin ötesine geçmeyen tahlillerle gerçeği yakalamak mümkün değildir. Önderliğin deyişiyle bulunduğunuz çağdan ve zamandan ne kadar uzaklaşırsanız, o kadar bütün çağlar ve zamanların içine uza-nabilirsiniz. Kapitalizmin sınırları içinde yakalanmış gerçek gerçeğin çeyreği bile olamaz. Evrenden bir toz zerresine kadar her olguya anlam verebilecek güce ulaşmadıkça, insanı ve dolayısıyla kendinizi de tanıyamazsınız. Bu çerçevede gerçeklik arayışı esasında insanın kendisi olma istemi ve çabasının anlatımıdır. Bu da **insan olmak**tır. PKK'de yeniden yaratılan, özüne dönmüş insandır. Başlangıcıyla yeniden bağ kuran, insansal var oluş gerçekliğiyle buluşan, bu temelde geleceğe yönelen insandır.

Lanetli tarihin yarattığı beş bin yıllık ürkütücü kirlenmeyi deşifre etmek, deşifre edilse bile bunu gırtlağına kadar batak-lığa gömülmeyi yaşam sananlara kabul ettirmek, bundan hareketle kendilerini bataklıktan çekip alarak insanca yaşamın yoluna sokmak o kadar kolay değildir. Bu eyleme karşı direnen her zaaf ve zayıflık, özünde lanetin kutsallığa karşı direnişidir. Birbi-riyle çarpışan güçler aslında kutsallığın tarihi ile lanetin tarihidir. **Hesaplaşma** kesinlikle bu güçler arasında cereyan etmekte-dir. PKK kutsal olanın tarihiyle buluşma hareketidir ve öze dönüş hareketi olmasının anlamı da işte budur. Elbette lanete karşı kutsal olanın da bir direnişi vardır. Önder APO bu direnişle en başta kendini yarattı, PKK'de örgütlü eyleme dönüştürdüğü bu direnişin mimarı oldu. Lanetin direnişi ne denli şiddetli olursa olsun kendisini geriletmedi. Onun şahsında gerçeğin inadı yalanın inatçılığına hep baskın çıktı. Lanet kendini ne denli örtbas ustaca ederse etsin yakayı ele vermekten kurtulamadı. Aldanmayan ve aldatmayan insan olarak Önder APO, en yüksek duyarlılık olarak tanımladığı bilme gücüyle lanetin tarihini temsil eden sis-temin hep bir adım önünde oldu. Tek başına da olsa, insansal var oluşun ve kutsal insanlığın seçkin temsil gücü olarak, devletçi uygarlık sistemi karşısında büyük insanlık onurunu korumasını bildi.

Sınıfsal akıl -egemen sınıf aklı- da duyarlıdır; egemen sınıfın duygudan kopmuş zekâsı kendi sınıf çıkarları temelinde müt-hiş yoğunlaşır. Egemen sınıf olarak burjuvazi, kendi egemenlik sistemine yönelik en büyük tehdidin nereden geleceğini iyi bilir. Tehdidi bertaraf etmek üzere sistemin bütün olanaklarını harekete geçirir. **Komploculuk** onun bu tehdidi savuşturma sürecin-de başvurduğu en etkili kirli silahıdır. Kom-ploculukta dost, yoldaş ve hatta kardeşleriniz size karşı kullanılır. Dostluk ve yol-daşlığa adeta batıl inanç düzeyinde bir bağlılığınız varsa, sağlam dostluklar olmadan yaşamın değer ifade etmeyeceğini düşü-nüyor ve buna göre davranıyorsanız, o zaman komplocular için başarının kapısını aralamışsınız demektir. Dostluğu yüceltmeniz ve dostlarınıza kuş-kusuz bağlılığınız sizin yüceliğinizin kanıtı olabilir; ama bunun komplocular tarafından bir zaaf olarak değerlendirileceği kesindir. Nitekim sınıfsal akıl tehlikeyi sezdi, tehdidi gördü, planlar hazırlayıp uygulamaya koydu. Onun geriletti-ği tarihsel Kürt ihanetini yeniden yükselişe geçirmek üzere harekete geçip Önder APO'yu

tutsak aldı. Irkçı şovenizmi körük-leyerek bir toplumsal linç ortamı yaratan Türk egemenlerinin eline teslim etti.

En dürüst davranan partililerin bile 'Ne de olsa Önderlik var, yine yaşadığımız eksiklikleri tekrarlasak da o bunları gidermesini bilir" deyip kendilerini rehavete kaptırdıkları bir durumda, bu gelişme akılları donduran bir şeydi. Tehlike kocaman bir mertek gibi gözlerinin içine girse bile, onlar bunu görmek istemiyorlardı. Kendine güvensizliği Önderliğe duyulan sahte güvenle gizleme yaklaşımı, gaflet kişiliğinin en tipik yaklaşımlarından biri olarak, ciddiyetten uzaklık ve koma halini yaşayanın duyarsız-lığı olarak, komplocuların başarısında rol oynayan etkenlerden biri oldu. Oysa Önderliğin bu konudaki uyarıları oldukça netti: "Bir büyük yenilgi kendisini kapıya dayattığında eğer kalbiniz küt diye durmadıysa, siz şereften yoksunsunuz. Bu davada ağır bir yenilgi kendisini kapıya dayattığında, 'Bize bireysel yaşam yolu açıldı' diyemezsiniz. Ben bu tehlikeyi açıkça görüyorum. Yenilgi kapıya dayandığında, yüreğiniz rahatlıkla kendini yaşatacağını sanıyor. Benim kalbim ise yıllar sonrasını görür; aynı zamanda yaşadığı bütün tehlikeyi görerek sadece dayanabilmek için çalışır. Yüreği durduracak yenilgiler karşısında gelişebil-mek için dayanabilmek, bu yenilgiyi mümkünse kader olarak karşılamamak ve önleyebilmek, yaşanılacaksa yüreği bir başarı için çalıştırmak gerekir." Uluslararası komplo belli ki dayanmanın ötesinde yenilginin kapıyı aralaması anlamına geliyordu.

Komplocular İmralı sürecini yenilginin ve ölümün yolunu açan bir sürece çevireceklerine inanıyor, öncelikle anlam bakımın-dan, bu da olmazsa bedensel olarak Önderliği yok edeceklerini sanıyorlardı. Oysa Önder APO çocukluğunda içine girdiği gerçeği arayış yürüyüşünü henüz tamamlamadan tutsak düşmüştü. Bu nedenle asıl tehlike düşmandan değil buradan geliyordu. Ama o mucizevî sonuçlar doğuran bir tarz ve temponun sahibi olarak bu kritik yenilgi anını bir kez daha tersine çevirmeyi başardı. Öyle ya, insan olan insan ancak uçurumun kenarında kanatlanır. O da öyle yaptı: Direnişin en görkemli hali olarak 'ka-natlı düşünme', kendisine anlamsal ve bedensel ölümün dayatıldığı bu süreçte yeni bir doğuş yapma gerçeğine götürdü. Onun deyişiyle, insanlar bilinçlerini yitirmez ve ders almasını bilirlerse, en önemli dönüşüm süreçlerini yaşadıkları en zorlu olaylarda gerçekleştirirler. Önder APO da böylesi bir süreci en acımasız olaylar içinde yıllarca yaşayarak gerçekleştirdi.

Bir kez daha altını çizmekte yarar var: Özellikle devrimciler için ölüm özünde bir anlamama durumudur. Anlamak ama gerçekten anlamak, yeniden doğuşun heyecanını yaşamaktır. Hele bu anlama edimi anlam bakımından ölümü dayatanlar karşısında bir anlam yücelmesini anlatıyorsa, tüm insanlık adına en büyük zafer kazanılmış demektir. Evet, İmralı süreci Önder APO için bir yeniden doğuş süreci oldu. Bu doğuşun heyecanını bizzat onun değerlendirmelerinde görmek elbette çok daha anlamlıdır. "Ana topraklarını böylece ilk defa tarihin derinliklerinde anlamaya başlıyor, binlerce yıllık kördüğümler atılmış çelişkileri çö-zümlüyor, bu seferki doğuşun anlamlı olduğunu fark ediyordum. Ölümü dayatanlar, tüm 20. yüzyıl, tüm komplocular, kimler olurlarsa olsunlar hepsine dayanabileceğimi, bunu halen bana inanan bazı dostlara mesaj olarak sunmamın değerli olduğunu, onların da bunu hak ettiklerini kabul etmiştim. Dayattıkları Hiroşima'lardan bile tehlikeli paket bomba kılınmamın ve halklarımızın üzerine böyle atılmamın tüm inceliklerini çözebiliyor; pimlerini söküp tüm malzemeyi bombacıların suratına fırlatıp ra-hatlıyordum. İnsandan yanaydım, zorba tanrılar bir kez daha yenilmişlerdi."

Önderliğin 'bir büyük yenilginin kapıya dayanması' tehlikesine yönelik uyarıları komplodan çok daha öncesine aittir. Bu anlamda Önderlik komplonun gelmekte olduğunu sezmiş, komplo karşısında bazılarının bireysel yaşam yoluna girebileceklerini önce-

den haber vermiştir. Bu uyarı aynı zamanda komplonun en önemli hedeflerinden birinin de açığa vurulmasıdır. Önderliğin etkisizleş-tirilmesiyle işe başlayıp PKK'nin tasfiye edilmesi hedefine kilitlenen komplonun bununla hareketi sistemle bütünleş-tirmeye çalıştığı açıktır. Daha önceleri mayalansa da, 2003 yılı sonu ve 2004 yılı başında hareketi tümüyle denetimine almak üzere harekete geçen tasfiyeci-provokasyon çizgisinin amacı da budur. Uluslararası komployla bu amaç çakışmasının kendisi bile, provokasyon çizgisinin komplonun **uzantısı** olduğunu göstermeye yeterlidir. Yaşanan şey bir içerden müdahaledir. Sisteme entegre olma girişimi pradigmal değişimin pratikleştirilmesi olarak sunulmuş, değişimin yönü sisteme katılmaya yönlendirilmiş-tir. Aynı dönemde Türkiye'nin çıkardığı 'Topluma Kazandırma Yasası' ile tasfiyeci-provokasyon çizgisinin uygulamaya koyduğu 'Sosyal Reform Projesi' arasında da bir amaç örtüşmesi vardır. Kısaca içine girilen yol 'bireysel yaşam yolu'dur.

Burada ABD destekli iç tasfiyeciliğin nasıl tasfiye edildiğini anlatmaya gerek yoktur. Bu sürecin komplonun yeni bir uygu-lama aşaması olduğunu belirtmek yeterlidir. Altı çizilmesi gereken nokta, komplonun harekete mensup insanların bedenlerin-den önce **zihinlerini** ve **ruhlarını vurma**ya çalıştığı gerçeğidir. Direniş bu temelde kırılmak istenmiş, teslim almaya bu noktadan başlanmıştır. PKK militanlığı ilkin yaşamda vurulmaya çalışılmıştır. Yaşamda kaybettiniz mi, isterseniz sisteme karşı en büyük meydan savaşlarını kazanın, siz çoktan kaybetmişsiniz demektir. Örnek Sovyetler Birliği'dir. Sovyetler Birliği insanı sosyalist anayurdu savunduğu inancıyla Nazi işgaline karşı destansı bir direniş örneği gösterdi. Bu uğurda 20 milyonu aşkın üyesini şehit verdi ve direnişini zaferle taçlandırdı. Ancak yaşamda kaybettiği için yıkılmaktan ve koptuğunu iddia ettiği kapitalist sisteme yamanmaktan kurtulamadı. Bu anlamda PKK'nin ve PKK militanlığının en büyük kazanımı özgür yaşamdaki **ısrarıdır**. Her zaman "Olacaksa bir yaşam özgür olacak, ya da hiç olmayacak" diyen Önder APO, bununla gerçekte PKK direnişinin en derin özüne vurgu yapmaktadır. Nitekim AİHM'e sunduğu Savunmada aynı gerçeğe ısrarla parmak basacak, "Yaşam ya özgür olacak, ya hiç olmayacak' ilkesine bağlılığım doğuştan ölüme veya sonsuzluğa kadardır" diyecektir.

Hareketin bünyesinde değiştirilmek istenen toplumun olumsuz özellikleriyle yaşayan ve militanlaşmaya karşı direnen hastalıklı insan tipi, ne kadar iyi niyetli olursa olsun, Önder APO'nun esaretini kendisinin özgürlüğü olarak ele aldı. Önderliğin fiili denetimi koşullarında yeterince 'kendini yaşama' olanağı bulamayan bu tip, bu yeni dönemde koşar adım bireyciliğe yöneldi. Egemen sistem insanına ve yaşamına öykünme oldukça hız kazandı. Özellikle legal zeminlerde yaşanan bu durum düzene sav-rulmanın en ilginç göstergesi oldu. Gecikmeli 'bireysel irade' ve 'bireysellik' keşfi, saflarımızdaki birçok kimsede sistem insanı-nın bile yaşamak istemediği pespaye bir bireyciliği yaşama arzularının depreşmesine yol açtı. 'Zevkler ve renkler tartışılmaz' safsatası altında ilgiler değişti, sözüm ona beğeni ölçüleri değişti, kılık kıyafetler değişti, hal ve hareketler değişti, davranış biçimleri değişti. Kuşkusuz bu ileriye ve yukarıya değil, geriye ve aşağıya doğru bir değişim olma özelliği taşıyordu. Aslında kapitalizmin insanı nasıl bayağı bir varlığa indirgediğini anlatan **Kafka**'nın bir romanındaki insanın hamamböceğine dönüşümü, legal zeminde bulunan kadrolardaki değişimin özünü de ortaya koyuyordu. Bu bir sisteme teslim olmaydı.

Önder APO, 9 Ekim 1998 ve sonrasını 'özünde modernist paradigmanın bakış açısının kendi şahsında yaşanan iflası' olarak tanımlar ve ulaştığı yeni paradigma ile gerçeği arayış yürüyüşünü başarıya taşırken, bizdeki zayıf insan yaşama 'at gözlükleri' ile bakmakta karar kılma yolunu seçti. Önderlik devletçilik ve iktidarcılık hastalığından kurtardığı sosyalizmi yeni toplumsal-laşmanın

ideolojik kimliği olarak tanımlar ve özgürlüğe götüren yolun bu kimlikteki netlik ve kararlılık olduğunu ifade ederken, o yüzünü milliyetçiliğe ve liberalizme çevirdi. Önderlik 'yaşam yeni toplumsallığımızdır' derken, o 'gerçek olan benim bireycili-ğimdir' dedi. Önderlik bir evrensel çözüm dönemi olarak ele alınması gereken üçüncü doğuş döneminin temel özelliğinin 'genel-de devletçi uygarlık ve özelde kapitalist modern yaşamdan kopuş' olduğunu dile getirirken, o aşılan kapitalist moderniteye en geriden kapılanmayı tercih etti. Kısacası Önderlik yaşam ve mücadele olgusunda ölçüler çıtasını çok daha yükseğe çıkarırken, o ortada çıta denilen bir şey bırakmadı. Üstelik bütün bunları da sözüm ona Önderliğe bağlılık adına yaptı.

'Önderliği nezaketle öldürmek': Bu sözler hareketimiz içinde bir bakıma iç çeteciliğin vaftiz babalığını yapmış birine, 'Kör Cemal' olarak bilinen kişiye aittir. Karşı durarak değil sahip çıkar gibi görünerek Önderlik gerçeğiyle savaşmak, bir özel savaş taktiği olarak, devrimcileşmemiş bu kişiliklerin de başvurdukları taktik oldu. Doğrudan Önderliğin kendisi bu taktiği deşifre ettiğinde, sahte bağlılık gösterileri ve övgüler yerini kopuş, kaçış ve sövgülere terk etti. Tamam, 'eve dönüş' çağrıları temelin-de kimilerinin 'şefkatli kollarına' atıldığı sistem erkek-egemen sistemdi. Dönek erkek yeniden bu sisteme geçiş yaparken, bir bakıma 'kendi cennetine' dönüyordu. Oysa aynı sistem kadının cehennemiydi. Hareketten kopan kadın kendi cehennemine doğru yol alıyordu. Kapitalizmin 'sesli, süslü kafes bülbülü' haline getirdiği tutsak kadınlık, aynı zeminlerde çalışan saflardaki kimi kadınlar için bir çekim merkezi oldu. Biçimde bu kadına özenme başladı. Kulaklar, boyunlar, kollar ve parmaklar takılarla do-nandı. Olanaklar ölçüsünde giyimde de aynı kadın tipi taklit edildi. Erkeğin beğeni ölçülerine uygun tarzda kendini şekillendir-me, geleneksel kadının içine girdiği pazarlamacı bir yaklaşım olarak, bu biçimde bizdeki kadının üzerinde de etkisini gösterdi. Önderlik her ikisini de çok tehlikeli bulduğu ve şiddetle mahkûm ettiği halde, erkekteki egemenlik anlayışı ile kadındaki pazar-lamacı yaklaşım, bir sisteme savrulma ve sistem içileşme hali olarak ne yazı ki bu biçimde bize de yansıdı.

Yaşamda kaybetmenin en ürkütücü hali olarak kültür-sanat alanındaki savrulma, adeta sistemce fethedilmenin başarısına tanıklık etmek ister bir duruma düştü. Kadın eksenli bir hareket olan Apocu Hareket, sistemin en büyük saldırısına bu cephe-den uğradı; kadını cinsel bir meta olarak yansıtan ve aşkı 'kız tavlama' ya da 'kadını ayartma' olarak sunan sözde sanat ürünleri ortalığı doldurdu. Paragöz sanatçı tipi, postmodern kültür pazarında hangi kültürel nesnenin geniş tüketici kitlesi bulabileceği-ni anlama çabası içinde, günlük kültürel tüketim nesneleri üretmeye başladı. Bu nesnelerin kulaktan daha fazla göze hitap etmesi için hazırlanan kliplerde kadına saldırı ve hakaretlerde bulunuldu. Güney Kürdistan'-da devlet benzeri bir yapılanmaya geçiş ve buna bağlı olarak Kürtçe yayın yapan televizyonlardaki artış, bu tür kadın ve özgürlük düşmanı ürünlerin üretimini daha da hızlandırdı. Gerekçe bu ürünlere rağbetin daha yoğun olması, daha fazla dinleyici ve izleyici kitlesiyle buluşması, dola-yısıyla daha çok gelir getirmesiydi. Kısacası kültür cephesinde komünal demokratik kültürden kopma ve halka yabancılaşma hayal bile edilemeyecek boyutlar kazandı. Oysa tarihe bakıldığında, halkların öteki cephelerde geliştirdikleri direnişler kırılsa bile, kültürel cephedeki direnişin varlığını sürdürdüğü görülür. Bin yılların yabancı egemenliği altında Kürt toplumu kendisi olmaktan büyük ölçüde çıktığı halde, folkloru ve müziğiyle Kürt kültürünün varlığını sürdürmesi bunun kanıtıdır. Buna karşılık son süreçte bu alanda görülen teslimiyet sözde sanatçı tipinin çapsızlığı, ruhtan yoksunluğu, halktan kopukluğu ve halkın temel kültürel zemini ve değerlerinden uzaklaşmasının bir sonucudur.

Hareketimiz 'Önderliği yaşa ve yaşat'

şiarı altında yükseltmeye çalıştığı 'Êdî Bese' hamlesiyle işte bu sisteme savrulmaya dur dedi. Sistem anlamsal bakımdan bitiremediği Önderliği bu kez zehirleyerek yok etmek istiyordu. Ona Önderliği zehirleye-rek yok etme cesareti veren, biraz da yaşanan bu sağa savrulmaydı. Hareketimizin komplonun bu insanlık dışı yönelimini açığa çıkarıp deşifre etmesi ciddi bir başarıydı. Belli ki düşman yetersiz devrimciliğin de gerisine düşen kişiliklerin duruşunu kul-lanmaya devam ediyor, genelde zaaflarımızı ve zayıflıklarımızı komplonun yeni hamlesel çıkışının sonuç alması için yararlı bir malzeme biçiminde değerlendiriyordu. 'Êdî Bese' hamlesi buna dur dedi. Türk özel savaş rejiminin alabildiğine çılgınlaşması ve 'bıçak kemiğe dayandı' deyip toplum yaşamının bütün alanlarında imha savaşını yoğunlaştırması, 'zehirleyen' karakterinin açığa çıkarılması kadar, hareketimizin çabalarına rağmen önlenemeyen Önderlikten kopuşa 'artık yeter' demesiydi. Botan'da yoğun-laşan savaşta yaşanan asker kayıpları işin bahane yanıydı. Çılgınlığın asıl nedeni, komplonun tüm hamlelerine rağmen hareketimizin hala ayakta durması ve olumsuzlukları giderip düzeltmeyi sağlama kararlılığıyla 'Êdî Bese' hamlesine yönelmesiydi.

' Önderliği yaşamak ve yaşatmak', Önder APO'nun deyişiyle ideolojik, politik ve örgütsel çizgi temelinde oluşan yeni top-lumsallığa tutkuyla bağlanmakla gerçekleşebilir. Bu sadece yasa ve kuralların gerektirdiği bir bağlılık değildir; bu toplumsallığı derinliğine tanımaktan, tanıyarak güzelliklerinin farkına varmaktan, içerdiği anlam yücelmesine tanık olmaktan gelen tutkulu bir bağlılıktır. Bu yeni toplumsallaşma öncelikle PKK zemininde hayat bulacak ve burada hayat bulduğu ölçüde Kürt toplumunda gerçekleşecektir. Yaşam bu yeni toplumsallığımız olacaktır. Bunun dışındaki yaşam arayışları ve kaçamakları boşluk ve kayıp anlamına gelmektedir. Soluyacağımız bu yaşam, bilimselliği esas alan ve politik özgürlüğü yeni yaratımların çabası olarak gören bir yaşam ustalığı ve bilgeliğidir, başka bir deyişle çağdaş müminliktir. PKK militanında somutlaşması gereken ahlaki tutum işte budur. "Bu ahlaki gücü gösteremeyenin her çabası sapmalara uğramaktan kurtulamaz. Ahlaki yaşam özünde insan toplumunun var oluş tarzına sürekli zihniyet ve özgür irade ile katılım gücünü göstermeyi ifade eder. PKK'nin gerçek büyük değerleri bu ahlaki tutuma sahip olanlarca gerçekleştirilmiştir. Gerçekten PKK çizgisinde bir yaşam çizgisine sahip olmak isteyenler bu ahlaki gücü göstermek durumundadır."

Önderlik gerçeği
Her zaman izleyicilerinin
Kendisine katılmasını emreder
Katılım sağlanamayan bir Önderlik
Yaşanamaz ve yaşatılamaz

Bu paragraftaki alıntı öncesi cümlelerin de aslında tümüyle Önderliğe ait olduğunu **Bir Halkı Savunmak** kitabını okuyan herkes iyi bilirler. Ben sadece kısmi bazı değişiklikler yaparak, bu cümlelerde ifadesini bulan gerçeklerin 'Önderliği yaşamak ve yaşatmak' amacı arasındaki bağı biraz daha netleştirmek istedim. Önderlik gerçeği her zaman izleyicilerinin kendisine ka-tılmasını emreder. Katılım sağlanamayan bir Önderlik yaşanamaz ve yaşatılamaz. Dolayısıyla bir Önderlik cisimleşmesi olan PKK Hareketi saflarında yer alan herkes, bu çerçevede Önderliğe katılımını gözden geçirmek, Önderlikle nasıl bütünleşebileceğini bilince çıkarmak ve bunun başarılı çabasını sergilemek zorundadır. "Bu çizgideki önderlik tüm evreni, insansal var oluşu, top-lumsal gerçekliğimizi, halkın demokratik özgürlüğünü bağrında taşımaktadır. Sadece ulusal değil evrenseldir. Kusuru ve yanlış-lıkları varsa bu temel kategorilerde aranmalıdır. Yoksa gölgesinde yaşayarak, basit bencil veya kölecil dünyalar kurarak yaşa-nabileceğini sanmak gaflet ve hatta sapıklıktır… Görünüşte katılım gösteriyormuş gibi davranıp

pratikte başka konumlar arz eylemek, eski tabirle 'münafıklıktır'. Önderlik gerçekliğim kabul edilmeyebilir. O durumda uygun bir açıklama ile ayrılmak bir haktır. Bir yandan anladık deyip katılmamak veya katıldım deyip gerekeni yapmamak yoz, sorumsuz bir yaşamı ifade eder ki, bunun da kalıcılığı ve anlamı olamaz."

Kaldığımız yerden devam edelim. "Önderlik tarzım asla dayatma değildir. Büyük bir inanç ve bilgelikle beslenir. Bu yönlü

gücü olmayanlar uzak durmalıdır. Çağımızın hasta ettiği bireyler bu tarz önderliğe katılamazlar; katılsalar da sonuç alamazlar. Son gruplaşmaların temelinde, başından beri önderlik gerçeğine yeniden yaptığım tanımlama temelinde katılımını gerçekleşti-rememek rol oynamıştır. Eğer bize ilgi ve saygı varsa, gerçekten ideolojik, politik ve örgütsel bir ortak yürüyüşte iddialı, ka-rarlı ve eylemli olmak isteniyorsa, benim onlara değil, onların bana katılımı gerekir. Benim bedenen diri olmam veya ölmem belirleyici değildir. Ulaşılan anlam, irade ve ahlak belirleyicidir. Bu yalnız ben değil, bende dile gelen tüm bir evren, var olan insanlık ve toplumsal gerçekliğimizdir. Ona dayalı halkımızın demokratik, özgür ve eşitlik içinde yeniden yapılanmasıdır."

Bir kez daha vurgulayalım: Önderlik yaşanmadan yaşatılamaz. Hem bedensel hem de anlamsal bakımdan Önderliği yaşat-manın yolu Önderlik gerçeğinin yaşanmasından geçmektedir. Önderliğin 'bedenen diri olması veya ölmesinin belirleyici olmadığı' biçimindeki sözleri kimseyi yanıltıp rehavete sürüklememeli, Önderliğin özgürlüğüne kilitlenmesi gereken mücadelemizde gev-şemeye asla yol açmamalıdır. "PKK tüm hedeflerini bir yana bıraktı, sadece Öcalan'ın özgürlüğünü istiyor" biçimindeki değer-lendirmeler, kimlerden gelirse gelsin, bir düşman propagandasıdır. Bu tür iddiaların sahipleri anlam ve duygu yüceliğini tanı-mamış, kendi mide salgılarını düşünce diye ortaya atan, halkın hayati özgürlük davasının kıyısından bile geçmemiş, yüceliklere saldırmayı varlık gerekçeleri haline getiren lanetli tarihin cüce sözcüleri ve ihanetin elçileridir. Onların bakış açılarına göre önder ya bir işbirlikçi aşiret reisi veya kabile şefi, ya da soy kütüğünü paşalığa ve beyliğe dayandıran uyduruk bir asalet tem-silcisidir. Önder APO kendisini bu tür önderliklerin üst üste yığılmış pisliklerini temizleyen bir insan olarak tanımladı. Gömlek değiştirir gibi efendi değiştiren bu tür önderler sözcüğün gerçek anlamında ihanetin elçileridir. Bunlar bu uğursuz elçilik gö-revlerini rahatça icra etsinler diye Önder APO İmralı tabutluğuna konulmuştur. Namuslu hiçbir Kürt bu gerçeği bir an için bile olsa unutmamalıdır. Unutmak ihanettir.

Biz Önderliğimizin özgürlüğünü istiyor ve bunu büyük özgürlük yürüyüşümüzün merkezine oturtuyoruz. Bunu sadece ona olan minnet borcumuzu ödemek için yapmıyoruz; sadece o bizi halk olarak horlanma ve aşağılanmanın derin uçurumundan çekip çıkardığı ve insanlığın temel değerleriyle buluşturduğu için böyle davranmıyoruz. Önderliğimizin özgürlüğüne kenetlenmemizde

elbette bunların da büyük payı ve rolü var. Ancak biz bütün bunların ötesine geçiyoruz. Her birimiz bu hedefe kilitlenmiş ey-lemimizle aslında insan olarak kendimizi gerçekleştiriyoruz, kendimizi yeniden var ediyoruz, halk olarak demokratik, özgür ve eşitlik içinde kendimizi yeniden yapılandırıyoruz. Önderliğimizin özgürlüğü bütün bunların bir arada ve birlikte gerçekleşmesi-ni ifade ediyor. O bizim varlığımızın anlamıdır; sevdamızın odağı, yüreğimizi sevgi çağlayanına çeviren bir güzellik çağrısı, eşit-lik, özgürlük ve adalet dünyamızın mimarı, bizi aydınlığın özgürleştiren ruhuyla buluşturan Prometheus'umuz, ölümsüz şehitle-rimizin sadık sözcüsü, put kırıcısı Çağdaş İbrahim'imiz, halkımızın Özgürlük Güneşi'dir. Biz onu böyle biliyor, böyle tanıyor, böyle anlıyor ve böyle savunuyoruz.

Bir zamanlar Kürt sorunu diye bir sorun yoktu; Kürt gerçeği tarihin karanlıklarına gömülmek üzereydi. İnkâr ve imha sistemi Kürt gerçeğini mezara gömerek bu sorundan kurtulduğuna inanıyordu. Ancak Önder APO inanılmazı başardı ve öldüğüne karar verilen bir halkı ayağa kaldırdı. Dili kesilen ve düşüncesiz bırakılan bu halkın beyni ve yüreği oldu; onun duygularını ayaklandırdı, kendisine düşünce ve ruh verdi, kendisini kaynağında yine kendisinin yer aldığı insanlık değerleriyle tanıştırdı. Sonuç-ta kendisini özgür yaşamakta kararlı ve bunun için her türlü bedeli ödemeye hazır bir halk düzeyine yükseltti. Bu halk elbette nankör davranmayacak, elbette böyle bir Önderliğe sahip çıkacak, böyle bir Önderliğe sahip olmayı tarihin kendisine sunduğu en büyük özgürleşme şansı sayacak ve onunla gurur duyacak. Önderliğin bütün değerlerin bileşkesi olduğunu bilerek hareket edecek. Değerlerin gerçek yaratıcısını iğrenç bir intikam duygusuyla her günü birkaç ölüme beden insanlık dışı koşullara mah-kûm eden bir rejimin, bundan geri adım atıp kendisine sorunun asıl muhatabı olarak yaklaşmadıkça, Kürt sorununun çözülmesi-nin mümkün olmadığının bilincinde olacak ve buna uygun davranacak. Bu temelde ya özgür yaşam ya hiç, ya Önderliğin özgürlü-ğü ya hiç, ya özgür Kürdistan ya hiç diyecek. Özgürlük ahlakının bu bilinç ve duruşun kendisini olduğuna inanarak bundan asla geri adım atmayacak, ahlaksızlığın sistemine teslim olmayacak.

Önderliğin özgürlüğü konusunda halkımızın duruşunu değerlendirirken gelecek zaman diliyle konuşmamız, bu halkın bugüne kadar böyle davranmadığını göstermez. Geçerli olan bunun tam tersidir. Kürt halkı her zaman Önderliğini sahiplendi. En ağır baskılar altında bile onun adını dilinden düşürmedi. "Bijî Serok APO" sloganını partili militanlardan önce bu halk dillendirdi. Bilinç derinliğiyle olmasa bile güçlü sezgileriyle onun şahsında bir yılların köle yaşamına son verecek kurtarıcının ortaya çıktı-ğına inandı. Bu yüzden köyleri yıkılsa da direndi, evleri yakılsa da direndi, metropol kentlerin varoşlarına sürülse de direndi, açlığa mahkûm edilse de direndi, yakınları kurşunlansa da direndi, linç eylemlerinin hedefi olsa da direndi. Soysuzluğun boyun eğişte ve teslimiyette yattığını bilerek, kendisine dayatılan kör kadere direndi. Şairin dediği gibi acıyı bal eyledi, acı çekerek bilgeleşti, ana toprakların özgürleşmesi çabasından geri adım atmadı. Böylece soylu bir halk olduğunu tüm dünyaya gösterdi. Bundan sonra da gösterecek. Mucizelerin kaynağının halkın kendisi olduğunu bilerek kendi gücüne güvenecek; Önderliğin öz-gürlüğünün kendi emeğinin eseri olacağının bilinciyle eyleme geçerek bu hedefe mutlaka varacak.

Halkımızda sorun yoktur. Bu halktan şikâyetçi olan, Brecht'in dediği gibi gidip kendisine başka bir halk bulmalıdır. Sorun kadrolardadır, sorun öncülük rolünü doğru oynaması gereken kadrolarımızdadır, sorun bizdedir. İster yanında yıllarca kalmış olsun isterse kendisiyle fiili anlamda hiç buluşmamış olsun, her kadro kendisine bir Önderlik gerçekleşmesi olarak yaklaşmak durumundadır. Önderlik, kendisini parti içinde bir

numaralı kişi olarak değerlendirenlere, PKK'de böyle bir numaralandırılmış hiyerarşi olmadığını söylüyor; "Mutlaka bir birincilikten söz edilecekse, o da hizmette birinciliğimdir" diyordu. Aynı şekilde kadro da bir hizmet insanıdır, halka hizmet etmekle yükümlüdür. Halk devrimcinin Kâbe'sidir. Halkın huzuruna çıkan bir kadro, Allah'ın huzurunda olduğuna inanan bir mümin gibi ruhsal arılığa, düşünsel yetkinliğe ve layıkıyla hizmet vermeye hazır olmak zorundadır. Ne yazık ki bu noktada halkın değerlerine, yaşam tarzına ve ahlak anlayışına aykırı yaşayan, davranışı, giyim kuşamı, duruşu ve davranışlarıyla halka yabancılaşmışlığı temsil eden kadrolarımız az değildir. Sistem kişiliğine öykünen, bunu bi-çimine ve davranışlarına yansıtan kadro sadece halkı partiden soğutur. AKP'nin Kürdistan'da oy oranını yükseltmesinde halkın bu kadro tipine duyduğu tepkinin küçümsenmeyecek bir etkisi vardır. Bunlar halkın deyişiyle Müslüman mahallesinde salyangoz satmak isteyen tiplerdir; dolayısıyla kaçırtma kişilikleridir.

Partimiz bu kişiliklere artık yeter diyor ve kendilerinden Apocu öze dönüş erdemini göstermelerini bekliyor. Kendilerini Önderliğe bağlılıklarını tazelemeye, Önderlik gerçeğine katılımlarını yenilemeye, sistemden tam bir kopuşu sağlamaya, partinin ideolojik derinliğini ve ruhsal temizliğini yakalamaya davet ediyor. Bu temelde Öcalanca direnme tarzını anlayıp özümsemeye, Önderlik tarzıyla donanmış ve temposunu yakalamış olarak Türk özel savaş rejimine karşı direnmeye ve kazanmaya çağırıyor. Düşman cephesi hayvanlaştıran bir rejimin sahibi kimliğiyle bizi yok etmeye çalışıyor; direnmeden bizleri teslim almak istiyor. Adeta kurbanlık koyun gibi boynumuzu kılıcının altına uzatmamızı bekliyor. Halk ve hareket olarak onurumuzla oynuyor. Öyle inanılmaz derecede vahşi, barbar ve insanlık dışı bir düşman ki, 'silah bıraktırmak'tan söz eden kendi cephesinden bazı güçleri bile 'teröristlerin ağzıyla konuşmakla' itham ediyor. Daha açık bir ifadeyle "En iyi Kürt ölü Kürt'tür" demeye getiriyor. Dayatılan çözüm nettir: Öldürmek, kırımdan ve kıyımdan geçirmek, Kürt gerçeğini tarihten silmek! Önderliğimizin zehirlenmesi düş-manın konuda net ve kararlaşmış olduğunu gözler önüne seriyor.

Bu imha fermanı karşısında bizim de düşmanın bu stratejik hamlesini her yönüyle açığa çıkarıp teşhir eden, aynı şekilde kendi hamlesini düşmanınkinin katbekat üstünde bir netlik ve kararlılıkla pratikleştiren bir militan duruşa ihtiyacımız var. İhtiyaç keşfin anasıdır denir. Düşmanın bu hamlesini soykırımcı yüzünün açığa çıkacağı korkusuyla geliştirdiği başarısızlığa mahkûm son hamle haline getirmek istiyorsak, bu bir onur savaşıysa ve bu savaşta kazanmaktan başka seçeneğimiz bulunmu-yorsa, kazanma kararlılığıyla dolup taşıyorsak, o zaman düşman şimdiden kaybetmiş demektir. İşimiz zordur, süreç zorluklarla yüklüdür. Ancak devrimciliğin kendini sınayacağı süreçler de yine böylesi zorlu süreçlerdir. Bir kişiden başlayıp milyonlaşan ve bütün dünyanın gündemine oturan bir devrimci hareketin militanı zorlukları güler yüzle karşılar; bu zorluklar ham demiri çeli-ğe dönüştüren örs ve çekiç işlevini görür. Bizler de Demirci Kawa geleneğinden geldiğimizi unutmayacağız. Kawa'nın demirci körüğüyle devrim ateşini kızıştıracak, kişiliklerimizi bu ateşte yakıp çelikleştirecek, düşmanımızı da bu ateşte yakacağız. Çılgın bir savaşta ısrar eden bu barbar düşman bizim savaşma kapasitemizi mutlaka görecek, görmek istemezse adeta gözünün içine sokarak görmesini sağlatacağız. Barışın kapısını böyle ardına kadar açacak ve Önderliğimizi özgürleştireceğiz. Bu bizim namus borcumuz ve şeref sözümüzdür. Söz onurdur, onurumuzu çiğnetmeyeceğiz.

Bijî Serok APO!

Yaşasın PKK!

Yaşasın Yenilmez PKK Militanlığı!

KOMÜNALLİK İNSAN EMEĞİNİN VE YARATICILIĞININ ÖZÜDÜR

Cihan EREN

Yeryüzünde sürekli yeni şeyler var ederek değişim yaratan ve değiştiren tek canlı insandır. İnsan bu özelliğini kendine has pratik ve çok zengin üretim biçimleriyle ürünlere dönüştürür. İnsan değişik üretim alanlarında yaratımlarıyla değişimi yaratırken, her alanda yapılan üretim o alanın kendisine ait kuralları ile yerine getirilir. Bu özellikler insanın dünya üzerinde kendi bilinç ve emeği ile ikinci bir dünya şekillendirmesine yol açmıştır. İnsan yaratımı bu dünyaya kültürel değerler dünyası denir.

İnsanı yeryüzünde ikinci bir dünya yaratmaya sevk eden şey güçlülüğü değil zayıflığı olmuştur. Bu gerçeklik insanın değişim gücü olmadan, yeni şeyler yaratmadan yaşayamayacağını gösterir. İnsanın ancak dünyaya yeni şeyler ekleyerek yaşayabileceği gerçeği, aynı zamanda insanın kendi kendisini yapmasını beraberinde getirmiştir. Çünkü insanlaşmayı ifade eden üretkenlik biçiminin bir benzerini doğada bulmak mümkün değildir. Doğayı işleyip ikinci bir dünya yaratan insanın bu iş için kendisi ile doğa arasına araç koyması yaratıcılığını daha da geliştirirken, bu aynı zamanda insanlığın "garip işler" geliştirmesine de vesile olmuştur. Biyolojik yapısı itibarıyla zayıf olan insanın bu zayıflığına rağmen "dünya krallığına" oynaması toplumsallaşmasının ona ver-diği güçle olmaktadır. Dünyanın fiziki koşulları ve diğer canlıların var oluş kanunlarının dışına çıkarak var olabileceğini anlayan insanın 'insan' olarak yaşamaya devam etmesi toplum kanunlarına riayet etmesiyle mümkün olur. Zayıflığını toplumsallaşarak aşmış insanın toplumsallığını değişen koşullara göre düzenlemesi, ilerletmesi onu yeryüzünün en güçlü varlığı yapmıştır. Toplumsallaşmaya başlayan insanın kendi türünün devamını sağlaması için bulduğu çok zengin yöntemler vardır. Açlık sorununu gidermek için yer kazarak tarla ekmeyi, korunmak için barınaklar yapmayı geliştirmiştir. Toplumsal yaşam devamlı olsun diye örgütlenmiş, tecrübelerini birbirine aktarmıştır. Toplumsal sorunların çözümü için siyaset denilen mekanizmayla işlerini yürütmeyi öğrenmiştir. Dünya güzelliklerine güzellikler katmak için sanatsal yaratıcılığını geliştirmiş, sanat yapmayı öğrenmiştir. Bu liste bu biçimde uzatılabilir.

İnsani yaratımların ortaya çıktığı değişik alanlar olmasına ve her alanın kendisine ait yaratım özelliklerine rağmen, insanın yaptığı tüm işlerinde ortak olan ilkeler vardır. Bunlar hiçbir yerde ve zamanda değişmezler. Dil, din ve ırk ayrımı da gözetme-yen bu temel ilkeler insan olmanın üzerinde döşendiği temellerdir. Bu ilkelerin ilki insan üretkenliğinin olduğu her alanda güç ortaklığı, kolektif katılım ve paylaşım ilkesi ile üretimin sağlanmasıdır. Yine insanın yaptığı her işte değişmez bir ilke olarak var olan diğer bir şey, yapılanın başkaları için yapılıyor olması gerçeğidir. Bu, insani işlerin temel karakteridir. Başka birileri-nin olmaması, yapılan işte ortaya çıkan ürünleri anlamsız kılar. İnsan emeği sonucunda ortaya çıkan her şey insani bir üretim veya ürün olduğu, toplumun diğer üyeleri ondan yararlanınca ortaya çıkar. Hiçbir kaygı gütmeden ortak çalışma ve paylaşım ve bunun ahlakiliği toplumsallıktır, başka bir ifade ile komünalliktir. Böylelikle insanın emek harcarken yaptığı işlerinde değişmez dediğimiz ilkeler, komünalliğin insanın var oluşunda kök bir özellik olduğunu ortaya çıkarır. İnsanın herhangi bir şeyi kendim için

yapıyorum dediği durumlarda da başka insanlar belirleyici dış etken olarak hep yanı başlarındadırlar. İnsani emek ve üretim öylesine derin ve köklü komünal bir ilkeye sahiptir ki, insan emeğinden sayılacaksa eğer, kötülük olarak kabul edilen işleri bile insan başkalarına zarar vermek için yapar.

İnsanın emek sonucunda insanlaştığı kabul edilen bir tespittir. Emek nihayetinde iş yapmak, çalışmak, yenilik yaratmaya yönelmek demektir. İnsani bir özellik olarak emeğin ortaya çıkardığı ürünler ile insanlaşma aynı zamanda insanın kendi kendi-sini toplum içinde bir birey olarak ifade etmesidir. Toplum üyesi ancak bu biçimde kimlik ve kişiliğini netleştirebilir. Bu da iş yapmanın

İnsani bir özellik olarak
Emeğin ortaya çıkardığı ürünler
İle insanlaşma aynı zamanda
İnsanın kendi kendisini toplum
İçinde bir birey olarak ifade
Etmesidir. Toplum üyesi
Ancak bu biçimde kimlik
Ve kişiliğini netleştirebilir
Bu da iş yapmanın doğasında olan
Toplumsallık-komünallik ile
Doğrudan bağlantılı

doğasında olan toplumsallık-komünallik ile doğrudan bağlantılı bir durumdur. İnsan bir işe koyulunca, o işin neden yapıldığı ve yapılması gerektiği konusunda kendisini tekrar tekrar ikna etme gereği duymaz. Büyük ya da küçük insani bir ihti-yacı giderdiği için iş vardır. Dikkat edilirse, her insanın kabul ettiği temel ilkelerden biri de çalışmaktır. Herkes bir şekilde çalışmak, emek harcamak ister. Kısacası insan çalışmadan edemez. Bu ilke insani işlerin içinde derin bir toplumsal ahlakın var-lığına işarettir. İnsanın emekle insanlaşması çalışma ahlakındaki toplumsallığın varlığından kaynağını alır. İnsanın insanlaşması sadece çalışıyor olmasından kaynaklanmaz. İnsan bilinçli emek harcadığından, harcanan emek maddi ve manevi ürünlere dönü-şür. Bu ürünler yeni olduklarında, insan yaşamına yeni değerler katar. Bu diyalektik hep böyle devam eder. Ve sonuçta bu ürün-ler toplum dediğimiz olgu içinde kültürel dünya olarak gözümüzün önünde şekillenirler. Sadece iş yapmak veya çalışmak ile insanlaşma yani toplumsallaşma gerçekleşseydi, karıncaların -insan derken kast ettiğimiz özellikleri- insandan daha erken ve daha fazla kazanması gerekirdi. İnsan emeğinin özündeki komünallik, insan çalışıp emek harcarken diğer canlılardan farklılaşmasını getirmiştir.

İnsan emeğindeki komünal özelliğin yanında toplumsal var oluşunun ifadesi olan diğer ayrıt edici özellik, her insan işinde bir biçimde kedisini dışa vuran sanatsal yandır. İnsanın yaptığı her işte mutlak suretle bir sanatsallık da vardır. Sanat denilen yaratım biçimi, insanın emek verirken kendisini birebir gerçekleştirmesi ve ürününde kendisini dışavurum biçimidir. Herhangi bir üründe güzel olarak dışa yansıyan şey aslında insanın kendisidir. Sanat veya sanatsallığı ifade eden yaratım biçimi dışında kalan diğer insan faaliyetlerinde bir noktaya kadar doğayı veya diğer canlıları taklit etme, onlardan esinlenme vardır. Dış bir etken olarak doğa ve diğer canlılar dünyası değil, sanat toplumsallığın gelişim süreci içinde gelişen bir dışavurum biçimi oldu-ğundan, tümüyle insani özelliklerin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Yemek yemek, barınmak, korunmak, üreyerek çoğalmak için gerekli olan etkinlikler toplumsallaşma olmadan da var olan özelliklerdir. Toplumsallaşma bu ihtiyaçların insan tarafından kendi var oluşu gereği komünalca yerine getirmesine yol açmıştır. Demek ki insanın özellikle biyolojik-güdüsel ihtiyaçlarını karşılamak nedeniyle içine girdiği mücadelede toplumsallık hayvani de olsa var olan mücadelenin karakterini değiştirmiştir. Bu değişiklik insan işlerinin karakterini meydana getiren komünalliğini ortaya çıkarmıştır. Fakat sanatsallık biyolojik ihtiyaçların giderilmesi biçi-

minde değil, toplumsallaşma bir aşama kaydettikten sonra toplumun ihtiyaçları sonucunda ortaya çıkmıştır. Bu insanın bilinçlenmesinde yeni bir aşama kaydetmesi demek olduğundan, insanlaşma açısından önemli bir gelişmedir.

İnsanın doğada gerçekleşen diğer tüm değişimlerden farkını ürünü ortaya çıkarırken verilen emeğin veriliş tarzı yanında yaratılan ürünün biçiminde de gözlemek mümkündür. İnsanın bir ağacın kovuğundan ya da bir mağaradan çıkıp kendi eliyle barınak yapmaya başlamasında gerçekleşen iki temel olgu vardır. Birincisi bu iş için bir araya gelme ve ortak çalışmaya sevk eden düşünce, ikincisi yaptıkları barınağın biçimidir. Bu her iki özelliği de doğada başka canlılarda bulmak mümkün değildir. Bu gerçekleşme insanlaşmada aşama kaydetmektir. Özellikle biçim için gerekli olan tasarı gücü insanlaşmanın ne kadar geliştiğinin ölçüsü olmuştur. Toplumsallıkta güç birliği komünalliği, biçim sanatsallığı ifade eder. Her insan işinde görülen şey, pratikten önce o işin bir tasarısının insan kafasında oluşuyor olmasıdır. Buradan şu sonuca varmak mümkündür: Sadece çalışmak değil, komünal çalışmak ve komünal çalışınca da ortaya çıkan ürünün birebir bir benzerinin doğada olmaması, insanın emekleri sonucunda gerçekleşen yaratım dünyasının temel özelliğidir. Bu anlamda insan emeğinde gerçekleşen sanatsallık insan bilincinin hangi düzeyde pratikleşebileceğinin habercisidir. Sanatsal yaratım komünal çalışma bilincinin veya hissinin ortaya çıkmasıyla beraber ortaya çıkmış ve insan bilincinde gelişme devam ettikçe de insan eliyle müthiş güzelliklerin dünya güzelliğine eklenmesini sağlamıştır. Komünal çalışmanın en sonuç alıcı aşaması, sanatsallığın belirginleştiği aşma ile başlar. Sanatın kaynağı insan emeğinin tümüyle komünalca işlediği, ahlaki düzeyde karşılıklı paylaşımın olduğu yaratım dönemidir.

İş'teki sanatsallığın toplumsal karakterinin diğer yanı sanatsallığı ifade eden yaratımın tasarı kuracak kadar somutlaşmasıdır dedik. Kendi kafasında yaptığı işin tasarısını kuracak kadar ilerleme kaydetmiş insan, bizzat kendisi olarak topluma bilinç ve iradesiyle katılma düzeyine gelmiş insan demektir. Toplumsal yaşam bireylerden-toplumsal gruplardan oluşur. En gelişkin toplum tüm üyelerinin veya gruplarının bilinçle katılım yaptığı toplumdur. İnsanın topluma bilinçle katılması demek, algıladığı kadar değişim gücünü pratikleştirmesi demektir. İnsanda düşünce gücü soyutlama yapacak kadar ilerlemiş ise, bir işi yaparken kendinden de bir takım şeyleri ürününe katıyorsa, bu her işte olan sanatsal yaratıcılığı ifade eder. Dolayısıyla bir insan yaptığı herhangi bir işte ben kendimden buna ne katabilirim biçiminde bir anlayış ile yaklaşma gereği duyuyor ise, bunun nedeni, insandaki sanatsal yanın olmasıdır. Bu noktada da hemen şunu belirtmek gerekir ki, sanat bir disiplin olarak sadece sanatçıların yaptıklarıyla sınırlı bir yaratım alanı değildir. Böyle anlaşılması sanatsal yaratıcılığı daraltır. Çünkü sanat insanın emek verdiği her yerdedir. Sanatçıların yaptığı en rafine sanattır denebilir. Sanat ürünü tüm malzemesiyle

toplumsal yaşamın içinde olduğu için, insanların daha güzele ulaşma istemi ki bu da bir değişim yaratma özelliliğidir onu duyulur ve görünür kılar. Sa-natçı bu malzemeyi tüm detaylarıyla gören, hisseden ve işleyerek rafine edendir. Fakat sanatın hem toplumsal bir iş olması hem de güzelliği arama isteminin değişim yaratan bir olgu olması, bu rafine etme işinin kendisini en üst düzeyde yoğunlaşma ve yetenek gerektiren bir emek alanı yapar. Bu günümüzde sanat yaparken de geçerli olan bir ilkedir. Gerçek sanatçıların en güçlü bireyler olması yanında, sanat ürünlerinde geri toplumsal değerleri aş-ma ve güzelliğe vesile olan toplumsal değerlere değer katma ilkesi sanatın bu özelliğinden dolayıdır. İnsanın ikinci bir dünya yaratması anlamındaki kültür yaratma işi için harika ürünlerin sanat alanından gelmesi, sanatın belirtilen bu özgünlüğünden kaynağını alır.

Toplumsal gelişme kendisiyle beraber değişik ihtiyaçların oluşmasına yol açmıştır. Toplumsal ihtiyaçlar olmasaydı, değişik üretim alanları da olmazdı. Toplumsal ihtiyaçlar iş alanlarını ortaya çıkarır. Örneğin siyaset toplumsallaşmanın çok sonrası bir aşamasında ortaya çıkmıştır. Fakat sanat böyle değildir. Sanat toplumsal bilincin geliştiği başlangıç dönemlerinde insanlığın kullandığı ilk dil olarak ortaya çıkmıştır. İnsanın kendi emeğinin sonucunda ortaya çıkan ürünler karşısında duyduğu hoşnutluğu bir başkasına anlatmak için başvurduğu yöntemlerin hepsine bugün sanat denilmektedir. Resmin, müziğin, dans ve tiyatronun kökleri ilk insanların kendilerini, ürünlerini ve çevresinde olup bitenleri başkalarına anlatabilme ihtiyacından doğan arayışların-dan kaynağını almıştır. Toplumsal gelişme ile sanatsal yaratım iç içe gelişmiştir. Toplumsallaşarak harikalar yaratan insanlık, özünde sanatsallığı yakalamış insanlıktır. Bu karşılıklı diyalektikten ötürü sanatsal yaratıcılığın sırrı "toplumsal yaşamın ilkele-rinde gizlidir" demek doğru bir tespit olmaktadır. Şu da çok bariz bir şekilde ortaya çıkmıştır: Sanata konu olan her maddi ve manevi değer, hatta sanata güç veren hayaller bile toplumsallık içinde yaratılır. Bu ilkeden dolayı rahatlıkla belirtilebilir ki, sanat ürünlerindeki öz toplumsallık içinde değişip dönüşen insanın ve emeklerinin kendisidir. İnsan emeği sonucunda ortaya çıkan ürünlerin başkaları için yapılıyor olması ilkesinin sanattaki ifadesinden dolayı, bir sanat ürünü ister birey ve toplumu geliştirme ve iradeli kılma amaçlı yapılmış ister bireyi ve toplumu yozlaştırma tarzında yapılmış olsun, her dönem sanat ürünle-rinin insanları etkisi altına almasına neden olmuştur. Bu özellik sanatsallık ya da sanat ürünü dediğimiz emeğin toplumsal ahlak ile ne kadar köklü bir bağ içinde yaratılıp geliştiğinin ispatıdır.

**İnsanın kendi oluşum diyalektiği
İle çalışırken yaptığı işlerde
Komünallik başkalarıyla başkaları
İçin ve sanatsallığı toplum için
Yeniden yaratımı kendisinden
Gerçekleştirme olgularını tarihin her
Döneminde izlemek mümkündür.**

İnsanın kendi oluşum diyalektiği ile çalışırken yaptığı işlerde komünallik - başkalarıyla başkaları için ve sanatsallığı - toplum için yeniden yaratımı kendisinden gerçekleştirme olgularını tarihin her döneminde izlemek mümkündür. Tarih sınıf-laşma öncesi toplumsal yaşamın komünal olduğunu tespit etmiştir. İnsanlaşmayı başaran aşamanın tarihin bu evresi olduğu da tespitlidir. Emeğin komünal gerçekleşmesi ve emekte sanatsallığı ifade eden yaratıcılık burada şekillenmiştir. Toplumsal ya-şamın karakter değişikliği olarak sınıflaşma veya toplumsallığın devletleştirilmesi, özünde insanlığın komünallik ve sanatsallık yanından mahrum edilip bilinç saptırmasına uğratılarak kötürüm hale getirilmesidir. Yaratıcılığını kaybetmiş insan, köleleşti-rilmiş insan demektir. Toplumun devletleştirilmesi, insan yaratıclığının baskı altına alınıp hapsedilmesidir.

Yaratıcılığın sınır-landırılarak birinin veya birilerinin hizmetine alınmasıdır. Bu birileri toplumun herhangi bir üyesi veya tümü değil, bir avuç olan egemenlerdir. Bunun için devletli toplumda ne kadar çok çalışılmış ve yeni ürünler ortaya çıkmış ise, egemenler de o kadar güçlenmiştir. Çünkü egemenler kendilerini tüm toplumun yerine koyduklarından tüm insan yaratımlarının zorla sahibi olmuşlardır.

Toplumun devletleştirilmesi, genelde toplumun var ettiği tüm maddi manevi ürünlerinin özelleştirilmesi ile başlatılır. Buna özel mülkiyetin ortaya çıkması denir. Fakat burada görülmesi gereken çok ince bir ayrımdan söz etmek gerekir. Özel mülkiyet egemenlerin herhangi bir toplumsal ürüne 'bu bizimdir' demeden önce 'bizim için çalışın' demesiyle başlayan bir sürecin sonu-cunda ortaya çıkmıştır. Toplumun komünal aşamasında iş de ürün de komünalcadır. Ürün, iş yapıldıktan sonra ortaya çıkacağın-dan, ürünün mülkleşmesi için toplumsal hafıza gereği önce iş ahlakının, yani emek sarf etme tarzının bir değişikliğe uğratılması gerekir. İnsan, emeği sonucunda ortaya çıkmış ürününü 'gönül rahatlığı' ile topluma değil de, toplum adına bir avuç egemene vermeye başlamış ise, bu güçlü bir ikna mekanizmasının devreye girdiğini gösterir. Tarihi belgeler ve kalıntılardan öğrendikle-rimiz bu ikna etme işinin de herhangi bir yöntemle değil, tümüyle sanatkârane yapıldığıdır. İlk devletçi toplum olan köleciliğin kendi sistemini kurarken geliştirdiği şehirlerde yeni bir şehir planlaması ve mimari yapıyla ortaya çıktığını, bunu da özsellikle devletin 'döl yatağı' olan tapınaklarda derinleştirdiğini biliyoruz. Toplumun devletleştirilmesi işinde kullanılan dilin şiirselliği bugün bile insanları etkileyebilecek güçtedir. Yine devletin ilk oluşumunda bugün aydın ve sanatçı denilen o günün kişilerinin de tapınaklara direkt bağlı çalıştıkları tarihi belgelerde yazılıdır. Resim, heykel, müzik ve dans başta olmak üzere, sanat denilen yaratıcılığın o dönem toplumunu tapınaklar, yani devlet etrafında bir araya getirerek ikna etmek ve oraya bağlamak için dini törenler adı altında kullanıldıkları tespitlidir. Kısacası toplum sanatsal yaratıcılıkla önce rahibe, krala ve giderek tanrılara çalışması gerektiğine inandırılarak devletleşmeye bağlanmıştır. Toplumsal var oluşun bu köklü karakter değişikliğine uğratıl-ması pratiğinde bir kez daha insanın komünal emek ahlakı ve sanatsal yaratıcılığının gücünü görebilmekteyiz. Fakat bu kez tersinden işletilerek bunun yapıldığı ispatlıdır.

Bu ilke toplumun tek tanrılı dinler döneminde de bu biçimde işletilmektedir. Tevrat'taki şiirsellik ve öykülerin çarpıcılığı, İncil'in dil akıcılığı ve Kuran-ı Kerim'deki edebi yanın büyüklüğü inkâr edilemez. İbadet yerlerinin ihtişamlı mimarisi, dini ilahi-lerin insanları etkisi altına alan musiki havaları bir kez daha sanatsallığın toplumu nasıl etkisi altına alabileceğinin güçlü işaret-lerini vermektedir. Köleci ve feodal devletçi toplumun belirtilen tersinden yaklaşımlarında da değişim ve yeniyi yaratmanın en temel insan özelliği olduğunu, insanın bu özelliklerini sanatsallığı ile konuşturabileceği ve bu dille topluma yeni ölçüler dayata-cağını bir kez daha çok net bir şekilde bu değişimlerden anlıyoruz.

Sanatsal yaratımdaki toplumsallığın, toplumsal değişim ve dönüşümde oynadığı rolün ne kadar etkili olduğunu gösteren en çarpıcı gelişme Avrupa kıtasında başlayan Rönesans'tır. Avrupa Ortaçağ karanlığının ilk defa sanat ürünleriyle yırtılmış olması ne tesadüf ne de bir tercihtir. Bu toplumsal değişimde olması gereken bir zorunluluktur. Burada toplumsal değişim toplumsal ilişkilerin tümüne kökenlik eden yerden başlatılmıştır. Toplumsal ilişkiler toplumsal üretimin özünde olan temeller üzerinde kurulmuştur. Toplumsal üretimin özünün komünallik olduğu ve sanatsal yaratım ile bunun derinleştiğinin vurgusu yapıldı. Top-lumsallığın bu aşamasında yeni üretimin ilişki biçiminin kurulmasından önce, sanatsallıkla yeni

toplumsal ilişki biçiminin dilendi-rilmesi daha önce belirtildiği gibi, toplumu yeni yaşama ikna etme ve bu yaşam biçimine hazır hale getirme diyalektiğinin bir gereğidir. Sanatçı sanatıyla yeni toplumsal sistemin üzerinde kurulacağı zihniyetti adeta nakşetmektedir. Her sanat ürününde mutlak suretle bir yenilik işlenmektedir. Yeni kültürleşmenin böyle geliştiği ortadır. Sanatsal yaratımın toplumsal karakterinin büyüklüğü Rönesans dönemi sanat ürünlerinin özgürlük arayışı güçlü bireylerce geliştirilmesi ve bireysel yaratımın çarpıcılığın-da da rahatlıkla görülebilmektedir. Bu dönem sanatına hiç kimse modern veya postmodern diyemez. Bu dönem sanatı dini geri-ciliğe, toplumsal çürümeye meydan okuyan devrimci bir sanattır. Dönem sanatının özünün bu olduğuna şüphe yoktur. Birçok sanat ekolünün bu toplumsal değişim döneminde ortaya çıkması, birçoğunun da buradan kökenini alması boşuna değildir.

Rönesans sürecinde sanatta başlayan yeni zihniyetin giderek derinleşmesi, bilimselliğin kökleşip derinlik kazanmasının imkânlarını daha da arttırmıştır. Bilimsel düşünceye dayalı kurulacak yeni toplumsal yaşamın maneviyatını ve biçimini sanat ürünleri göstermektedir. Bilim insanın kendisi ile doğa arasına araç koymasından doğmuştur. Bundan dolayı da bilimsel düşüncenin özellikle de üretim alanında yeni üretim araçlarının icadıyla somutluk kazanması doğal bir sonuç olarak gelişecektir. Köleci ve feodal devletçi toplumun baskısı altında soluksuz bırakılmış insanlık, tarihin bu aşamasında toplumsal yaratımın özü olan sa-natsallığıyla yeniden yaratıcılığını sahneye koymaya başlamıştır. Bu yaratıcılığın kaynağı insanın tarihsel gelişme düzeyidir. Bu bilimsel düşüncenin yolunu sonuna kadar açarak yeni bir insanlık düzeyinin ortaya çıkmasına imkân doğurmuştur. Tarihin bu aşamasında başlayan yeni arayışlar insanda sadece doğanın fiziki koşullarına ve diğer canlı türlerinin var oluş kanunları karşı-sında yaşadığı zayıflığını giderme amaçlı mücadelesinde yeni bir aşama değildir. Bu arayışlar aynı zamanda kölecikle başlayan devletçi toplumun insanı bittiren ve zayıf düşüren yaptırımlarına karşı da bir çıkışı ifade etmiştir. Rönesans döneminde birey-sel yaratıcılığın ileri derecede olması, sanatsallığın harika yaratımlar biçiminde somutluk kazanması, dönem dilinin ve imkân buldukça yaşamaya güç getiren yeni toplumsal ilişkilerinin özgürlükçü ve demokratik olması bundan dolayıdır. Yüzlerce yıl önce yaşayan sanatçıların yaratımlarının halen günümüz sanatının gelişmesine değişik biçimlerde kaynaklık etmesi boşuna değildir.

Toplum içinde yaşanan bu değişim ve gelişmeler yaşamın her alanında kökleştikçe kendisini dayatan sorun, toplumsal ya-şamın insanın hangi emek verme biçimi ve ahlakı ile kurulacağı gerçeğine bağlanmış olur. Toplum ya insan emeğinin ve işinin özünde olan komünallikle yeniden komünal toplumu kuracak bir üretkenlik içinde yoluna devam edecek, ya da kölecilikle başla-yan ve toplumu egemenler için hizmete sevk eden devletçi ahlak ile çalışmaya bir kez daha zorla ikna edilecektir. Rönesans'la başlayan yeniliklerin süreçle izlediği rota ve bu rotada yaşanan çelişki ve çatışmalar sonrasında yeni toplumsal kuruluşun bir avuç egemen için çalışması biçiminde sonuçlandığı, bu sistemin de kapitalizm olduğu bilinmektedir.

Tarihin bu aşamasında yaşanan gelişme sonrasında insanın yaptığı her işin özünde olan komünallik veya toplum için üretme ilkesi daha derin bir darbe alır. İnsanlık tarihinde yaşanan gelişmelerin toplamı olan bilimsel düşünce, toplum bireyinin sanat-sal yaratıcılığını her türlü emek alanında zirveye çıkarmasına olanak tanımıştır. Bu gelişme toplumun komünal özünün üst düzeyde sistemleşmesine ramak kaldığının da habercisidir. Toplumsallığın özünde olan emeğin komünal gerçekleşmesi insan üretkenliğinin temeli olduğundan, devletçi toplumun kuruluşuna kadar da emeğin komünal gerçekleşmesi kendi doğal gelişim seyrin-de ilerlemiştir. Fakat sanatsallık insanın zihinsel

gelişimine paralel gelişecek bir yeniden yaratım olduğundan toplumsal geliş-meye, daha çok da aklın ve duyguların büyümesine direkt bağlı gelişir. Dolayısıyla sanatsal yaratıcılık emeğin komünal gerçek-leşmesi kadar hızlı bir gelişmeyi yaşamamıştır. Bundan dolayı aklın ve duyguların bilimsel gelişme imkânlarını ortaya çıkarması ve bundan güç alarak büyümesi, komünal toplumun daha güçlü ve derinlikli sistemleşmesinin fırsatını beraberinde doğurmuş-tur. Ancak bilimsel düşünce ve sanatsal yaratıcılığın yakaladığı imkânların kapitalist biçimde ele alınarak insanlığın sermaye sınıfının hizmetinde üretime zorlanması, tarihin tanıdığı en büyük komünallik karşıtlığının kapitalizm adında kurulmasına sebep oldu. Kapitalizmin en büyük komünallik karşıtı biçiminde işlemesi, üzerinden geliştiği gelişmelerin toplumun komünalliği kurma-sının imkânlarına sahip olmasındandır.

Komünal üretim ve ahlak karşıtlığının kapitalizmde vardığı boyut, bu sistemin daha derin bir kölelik sistemi olmasının da nedenidir. Hiçbir devletçi toplum dayatması kapitalizmin yaptığı kadar insanın tüm yaratımlarının özü olan komünalliği tahrip etmesi üzerinden kendini var etmemiştir. Hiçbir tarihi süreçte insanlık bu kadar toplumun tümü olmayan egemenler için çalıştırılmamıştır. Toplumsal tarih içinde insanlık hiçbir dönem bu düzeyde zenginlik içinde yoksul yaşamamıştır. Tarih boyunca hep güzeli arama amacı taşıyan insan, kapitalizm döneminde 'çirkin olana' yönelmiştir. Bununla bağlantılı olarak değişim ve dönüşüm için güzeli ortaya çıkarma adına gerçekten güzel olan değerler hiç bu kadar derinliğine ve genişliğine tüketilme ve yok edilme biçimde ele alınmamıştır. Bilimsel düşünceye bağlı gelişen olanaklar büyük zenginlik ve refaha yol açmaya imkân tanırken, mil-yonlarca insanın açlık ve yoksulluk içinde yaşaması kapitalist üretim tarzından dolayıdır. Teknik imkânlar her insanın bir biçim-de üretime katılması olasılığını doğurmuşken, büyük işsizler ordusunun var olmasının nedeni, üretimin sermaye sınıfı için yapı-lıyor olmasıdır. Bilimsel gelişmeye bağlı insanın aklını ve duygularını kullanmasında gelişme kaydetmesine ve güdülerini terbiye etme kabiliyetini yakalamasına rağmen, sanatın bugün toplumu ve bireyi komünallikten uzaklaştırıp yozlaştırmasının nedeni, sanatın da tıpkı üretim gibi egemenler için yapılıyor olmasıdır. Buna sanatsal yaratıcılığın devletleştirilmiş toplumun zihniyet yapısına göre yapılıyor olması sebep olmaktadır. Demek ki işsizlik, açlık ve yoksulluk, yine sanatın toplumu ve bireyi en çok yozlaştıran temelde ele alınmasının nedeni kapitalizmin kendisidir. Çünkü toplumun komünal özünün ilk ve esaslı olan bu iki üretkenlik alanı sistem sahiplerini büyütmenin ahlakıyla dönmektedir. Toplumsallığın mahiyetine göre bu tümüyle ahlaksızlık-tır.

Devletçi toplum ve iktidar
İnsani değerlere karşı her anlamda
Yürütülen mücadele demektir
Toplum devletleştirildikten sonra
İnsani arayış ve yenilik yaratma
İstemi hep bu sistemi aşmak amaçlı
Gerçekleşmek zorunda kalmıştır
Binlerce yıldır özgürlük, eşitlik
Ve adalet gibi erdemlerin insanların
Dilinden düşmemesi bu gerçeklikten
Kaynağını almaktadır.

Toplumun devletleştirilip iktidarlar eliyle yürütülüyor olması tüm toplumsal sorunların kaynağıdır. Tarihsel gelişmelerden öğrendiklerimiz hem emeğin komünal işleyişine, hem insandaki sanatsal yaratıcılığın gelişim diyalektiğine zıt devletçi sistemin oluşması toplumsal mücadelelerin temelini oluşturmuştur. Devletçi toplum ve iktidar insani değerlere karşı her anlamda yürü-tülen mücadele demektir. Toplum devletleştirildikten sonra insani arayış ve yenilik yaratma istemi hep bu sistemi aşmak amaçlı gerçekleşmek zorunda kalmıştır. Binlerce yıldır özgürlük,

eşitlik ve adalet gibi erdemlerin insanların dilinden düşmeme-si bu gerçeklikten kaynağını almaktadır. Devlet ve iktidar kültürüne karşı insanlığın en kutsal değerlerini koruma ve özgür olmak için verdiği çabalarını en iyi bu kültür oluştuktan sonra gelişen sanat ürünlerinde izlemek mümkündür. Her ne kadar egemenler de toplumu korku ve şiddetle kendilerine bağlamak için ihtişamlı sanat ürünlerini yaratma emrini vermişseler de,

sanatın özü olan komünallikten ötürü o eserler ancak ibret almayı ifade etmiştir. Egemenlerin sanat üslubunda özgürlük, eşit-lik ve adalet gibi erdemlerin yansıması görülmez. Onlarda yansıyan, egemenlerin güç, ihtişam ve zorbalığıdır. Sanat ürünleri açısından bir dönüm noktası olan köleci dönemde yapılan sanat eserlerinde insanların nasıl köleleştirildiği ve hizmete koşturul-dukları etkileyici bir biçimde verilmektedir. Kapitalist dönem açısından insanın bitirilişi sanat eliyle bin bir biçimde verilmek-tedir. Bu konuda olup biteni anlamak için sanatın kendisiyle kısa bir bakış ile etrafa bakmak yeterlidir. Kapitalizm günümüzde iktidarını sanatla korumaya alacak kadar sanatla ilgilenmektedir. Bunun nedeni sanatsal yaratımdaki büyük ikna gücüdür.

Devletli toplumun oluşmasından sonra sanatsal yaratıcılığın mecrası bu toplum kültürüne alternatif yaratıcılığa yönelmek b-içiminde gelişmiştir. Toplumun tüm kalıcı değerleri bu mecrada yaratılmıştır. Egemenin zulmüne karşı komünal sanat halkların direnişini, despotun uygulamalarına karşı halk kahramanlarının mücadelesi komünal sanatın temasını meydana getirmiştir. Egemen sitemin köleciIeştiren kültürüne karşı komünal sanat özgürlüğü bayrak yapmıştır. Devletleşmiş toplumun uygulamaları sonucu yaratıcılığını kaybeden ve çürüyen insanlık gerçeğine karşı sanat özgür ve eşit bir yaşama yönelmenin hayallerini her zaman ürünlerinde maddi bir gerçeğe dönüştürmüştür. Sanatın var olana razı olmayacağı ve hep eleştiri yaparak mevcut toplumsal gerçeklikle arasına mesafe koyacağı ilkesi temelini buradan almaktadır. Sanatsal var oluşun özü komünalliğin iktidar karşıtı olması gerçeği, sanatsal yaratıcılığın sanat ürününe dönüşmesi için devletçi toplum kültür ve kişiliğini reddetmesini şart kılar. Sanatın kabul etmediği ve edemeyeceği ilke devletçi toplumun bin bir hilesidir.

Güçsüzlüğünü komünal yaşam ile bir araya gelerek aşmış insanlık, günümüzde insanlığın özünden uzaklaşmak olan bireycilik biçiminde bir kültür ve kişilik dayatması altındadır. Bu dayatmadan dolayı muazzam imkânlara rağmen insanlığın ezici bir ço-ğunluğu yaşamın her alanında çaresizliğe mahkûm edilmiştir. Öyle bir çark kurulmuştur ki, açlık ve yoksulluk bir türlü sorun olmaktan çıkarılamamaktadır. Onca teknik imkâna ve ihtiyaçların varlığına rağmen işsizlik bir türlü giderilmemektedir. Oysa "her insanın çalışma zorunluluğu vardır" ilkesi komünalliğin insan işlerindeki yansıması ve ahlakiliği gereğidir. Bunun yanında sanatsal yaratıcılık adına onca şey üretilmesine rağmen, insanlık bir türlü var olan duruma ikna edilememekte ve ruhsal doy-gunluğu yaşayamamaktadır. Bundan daha kötüsü, çalışma yaşamına katılım, emek sarf etme ve sanatsallığın rafine hali dediğimiz üretkenlik alanlarının bireyciliğin en çok yaşandığı alanlar olması ve bunu körükleme-

sidir. Günümüzde insan toplumun bir üyesi olduğu bilincini güçlü yaşadığından değil de, daha çok kazanmak için çalışır duruma getirildiğinden iş ve ürün yaratma ahlakı da bozulmuştur. Ürün başkaları için ve satmak amaçlı üretildiğinden, insan yaptıklarına hep bir yabancılık içinde yaşa-mak durumda bırakılmıştır. Fakat toplumsallığın tümden yok edilemez gerçeği, özellikle de sanatsal yaratıcılığın bozulan komünal özünden dolayı sanat alanında tam bir kaosa neden olmuştur. Çok rahatlıkla görüleceği gibi, içinde bulunduğumuz za-man diliminde kendi kendisini en çok tüketen ve ters işleyen alan sanattır.

Toplumsallaşma insanlığın yaşadığı zayıflığına bulduğu yegâne çare ise, toplumsallaşmanın ilerlemesi sürecinde sorunların ve sorunlara neden olan çelişkilerin giderek azalması gerekirdi. Çünkü hiçbir varlık var oluşunu sağlayan temel ilkelerine ters bir işleyişe giremez. Yani hiçbir şey kendi kendini yok etmek için var olamaz. Var oluş, var olmayı engelleyen etkenler ne ise, onları aşarak gerçekleşir. Toplumsallığın komünal biçimde gerçekleşmesi insan-lığın bir varlığa dönüşmesini sağlamış ise, bu insanın ancak komünal bir duruş ile yaşamını devam ettirebileceğini gösterir. Fakat günümüzde zirveye çıkmış insanlık sorunları insanın kendi kendisini bitişe götürebileceğinin sinyal-lerini vermektedir. Doymak, korunmak ve doğal olmayan ölümleri ortadan kaldırmak için bir araya gelmiş insan, bugün bu sorunları bizzat kendi eliyle yaratmaktadır. Toplumsallığın ilk çıkışında var olmayı doğaya karşı başar-mıştı. Bilim ve teknik alanda yaşanan gelişmeler doğa koşullarını artık insanlık için ciddi bir sorun olmaktan çıkar-mıştır. Fakat belirtilen sorunlar artarak devam ettiğine göre, yanlış olan bir takım şeylerin olduğu ortaya çıkar. Bu sorunların temel nedeninin artık insanın kendisi olduğu netleşmiştir.

İnsan toplumsal bir varlık olduğundan, var olan tüm sorunların nedenlerini toplumsal yapının içinde aramayı gerektirir. Toplumsallığın kendisi değil, toplumsal biçim sorunların kaynağıdır. Sorun üreten devletleştirilmiş top-lumsal gerçekliktir. Bunun için devletçi toplum sisteminde istenildiği kadar çalışılsın, açlık, işsizlik, barınak ve güvenlik sorunları ortadan kaldırılamaz. Kaldırılamadığı için de bugün herkes toplumsal kaostan bahsetmektedir. Bir avuç egemen insana çalışıldıkça bu sorunlar hep var olacaktır. Bir zihniyette dönüşmüş bu gerçeklik içinde topluma çalışıyorum denerek de işin içinden çıkılamaz. Önemli olan çalışırken ve ürün ortaya çıkarırken bunun hangi düşünce ve duygu ile yapıldığıdır. İnsan emeği ile insandır, emeğin gerçekleşme ilkesi komünaldır yaklaşımı mı, yoksa yaptıklarım sadece beni ilgilendirir, önemli olan emeğim ile zenginleşmeliyim mi denilerek emek sarf edilmektedir? Tümü zihniyetle ilgili olan bu yaklaşımlar doğru ve sonuç alıcı çalışmanın olup olmaması için önemli hususlardır.

İnsan yaşamında komünal olmayan hiçbir çalışma yoktur. İnsan, zihniyetlere yerleştirilmiş bireyciliğe rağmen komünal bir varlıktır. Bireycilik komünal var oluşu kemirir. Kemirme komünal var oluşu güçten düşürmüş bazı alan-larda kurumaya yol açmıştır. Fakat tümüyle yok edememiştir. Çünkü komünalliğin yok olması insanlığın bir bütün yok olmasıdır. Bu kemirme egemenlikli toplumun işi olduğundan, yaşanan toplumsal sorunların nedeni de egemenlik-li toplumun kendisidir. Toplumsallığın komünal tarzı büyük yaratıcılığı getirmiştir. Sanat toplumsal yaratıcılığın odaklaştığı bir üretim alanıdır. Yaratıcılık sorunları çözmek, toplumsal ihtiyaçları gidermektir. Bunun için toplum-sal sorumluluk içinde olmak, özellikle sanatsallık gibi mükemmel yaratıcılığı bu alanın var oluş kurallarına göre ele almak insan olmanın temel şartıdır. Bu gerçeklikten dolayı sanat kendi yaratıcılığını konuşturmak durumundadır. Aksi durumda yapılanlar bir avuç egemenin gönül eğlendirme kültürünü aşamaz ki, bu da sanat karşıtlığıdır, kendi kendisini ve toplumu yozlaştırmaktır

İttihat Ve Terakki

Osmanlı devletinde kurulan ilk siyasi partidir. 21 Mayıs 1889'da İttihat-ı Osmanî adıyla II. Abdülhamit yönetimine karşı gizli bir örgüt olarak İstanbul'da kuruldu. İlk başkanı Ali Rüşdi'dir. Paris, Bükreş, Kahire, Selanik ve İstanbul olmak üzere Osmanlının tüm merkezi yerlerinde örgütlenmiştir. Model olarak İtalyan masonlarının örgütlenme modelini esas almıştır. İlk yedi kurucusundan beşinin Türk olmadığı biliniyor. Bunlardan ikisi Kürt, biri Arnavut ve diğeri de Çerkez'dir. Günümüzde "Kızılelma ittifakı" diye bilinen ve aslında Türklükle ilgisi olmayan devşirme, devşirme olduğundan kozmopolit ve demagojik olan milliyetçi akımın ideolojik, politik, örgütsel temelini oluşturur. Türk milliyetçiliğinin oluşum aşamasında ve karakteristik yapısını oluşturan ideolojik, politik, örgütsel aşamalarından birisidir.

Kurulduğu aşamadan kendisini fesih ettiği son kongresine kadar genel tarihçesini vermek gerekirse:

19. yüzyıl, bütün yönleriyle Osmanlı Devleti'nin kader dönemleridir. Tüm kurumlarıyla birlikte çatırda-makta ve yıkılmaktadır. O dönem Osmanlı için kullanılan "hasta adam" benzetmesi ilginçtir. Bu durum devlet adamlarını ve aydınlarını Osmanlıyı kurtarma temelinde harekete geçirmiştir. Böylece bütün alanlarda olmakla birlikte öncelikle ve esas olarak da askeri alanda yeniliklere girişilmiştir.

Sadece askeri alandaki yenileştirmelerin yeterli olmadığı anlaşılınca sivil-idari kurumlarda da yeniliklere girişilmiştir. Bu temelde atılan en dikkate değer adım, Tanzimat Fermanıdır. Tanzimat, mutlakıyetçi yönetim modelinden meşruti yönetim modeline geçişi başlatmıştır. Kısa bir süre sonra da Meşrutiyet ilan edilmiştir.

Tanzimat Fermanı bağımsızlık hareketlerinde bir canlanma yaratmış, demokratik talepleri gündeme getir-miş ve bu temelde "Kânun-i Esasi" ilan edilmiştir. Türk siyasi hayatında ilk defa halk -ki bunlar burjuvalardır-, padişah yanında yönetime katılmıştır. Osmanlı toplumunda kaynaşmayı sağlama amacıyla atılan bu adımlar tersi sonuçlar vermiş, dönemin ideolojisi olan milliyetçilik Osmanlıyı kurtarma temelinde atılan adımlarla birlikte tüm halklar arasında çığ gibi yayılmıştır.

Atılan adımların beklenen sonucu vermediğini gören II. Abdülhamit (1876-1909), kısa bir süre sonra Meş-rutiyet Dönemine son vererek 33 yıl sürecek olan "İstibdat dönemini" başlatmıştır.

I. Meşrutiyet, Osmanlı sınırları içinde yaşayan halkların kaynaşmasını sağlayamamış, başta milliyetçilik olmak üzere yeni fikirlerin gelişmesi ve olgunlaşmasına yol açarak Osmanlının parçalanma sürecini hızlandır-mıştır.

Milliyetçiliğin zayıflattığı Osmanlı devletini kurtarma arayışları ilk olarak örgütsel bir yapıya I. Meşrutiyet sürecinde kavuşmuştur. Bu geniş tabanlı olarak örgütlenen, daha çok subayların kontrolünde olan ve muhalif karakteriyle gelişen İttihat ve Terakki Partisidir.

İttihat ve Terakki'nin ülke içinde ve dışında etkili bir şekilde başlattığı muhalefet çalışmaları, 1908 yılında Meşrutiyetin yeniden ilan edilmesine neden olmuştur.

19. yüzyılın ikinci yarısından sonra Osmanlıyı kurtarmak amacını güden düşünce akımları, 20. yüzyıl baş-larında ilan edilen II. Meşrutiyetle daha da gelişmişlerdir.

Osmanlı devletinin dağılmasını önleme ve birliğini korumaya çalışan bu düşünce akımları Osmanlıcılık, İslamcılık, Batıcılık ve Türkçülük şeklinde gruplandırılabilir.

Bu akımlar, **I.** ve ***II***. Meşrutiyet sürecinde Osmanlı devlet yönetiminde etkili olmuşlardır.

Türkçülük hareketinin esas unsuru coğrafyada, dilde, kültürde, tarihte birlik ve bütünlüğü sağlamaktır.

Türkçülük, II. Abdülhamit devrinde dil, edebiyat ve tarih alanlarında bir fikir hareketi olarak gelişmiş, Osmanlıcılık veya İslamcılık gibi bir idare ve siyaset sistemi haline gelememiştir. Ne var ki Türkçülük, II. Meşruti-yet'in ilanından sonra ittihatçıların da etkisiyle gelişmiştir.

Bu akım, Osmanlı İmparatorluğu sınırları içinde yaşayan Türklerin dil, din ve kültür değerleriyle birbirle-rine bağlanmasını, dışarıdaki Türklerle de birleşme yolları aranmasını amaçlamaktadır. Bu bakımdan Pantürkist'tir. II. Abdülhamit'in kurmak istediği İslam Birliği gibi bir "Türk Birliği"ni kurmayı hedeflemekte-dir.

Bu temelde diğer halklar üzerinde tehcir ve tedip politikası uygulanarak Osmanlı topraklarının, özellikle de Küçük Asya'nın "arındırma" siyasetine tabi tutulması ile 1914-1918 arasında Ermeni katliamı ve Rum halkının sürgünü gerçekleştirildi. Yine Enver paşa ile anılan ve Allahuekber dağlarında 80 bin Osmanlı askerinin soğuk-tan öldüğü hüsranla sonuçlanan Rus seferi de, bu Pantürkist zihniyetin bir sonucuydu.

Türkçülüğün savunucuları Ziya Gökalp, M. Emin Yurdakul ve Ömer Seyfettin gibi yazarlardı. Türkçülüğü ilk defa sistemli bir ifadeye kavuşturan da Ziya Gökalp'tır.
Osmanlıyı oluşturan halkların milliyetçiliklerini Türk milliyetçiliğini geliştirerek etkisizleştirmeye çalışma yaklaşımı, bu akımın, özellikle de ittihatçıların paradoksu olarak gelişmiştir. Açıktır ki bu, diğer milliyetçilikleri etkisizleştirmek bir yana daha da gelişmelerine yol açmaktan öte bir sonuç vermemiştir.

Bu akımı oluşturanlar, II. Meşrutiyet'in ilanından önce abartılı bir milliyetçilik içine girmişler ve Pantür-kizm (Turancılık) gibi tüm dünyadaki Türkleri bir çatı altında toplamayı amaçlamışlardır. O dönemde siyasete askeri temelde müdahale eden, siyasi ve askeri sorumluluk almadan siyaseti yönlendirmeye çalışan ittihatçılar, daha sonra Türkiye cumhuriyeti her zorlandığında siyasete müdahale eden Türk ordusunun da temel aldığı zih-niyeti yaratmışlardır.

Milliyet fikrinin etkisiyle ortaya çıkan Türkçülük daha sonra biçim değiştirmiş, Turancılıktan Misak-ı Mil-li esaslarına dönüşerek Türk Kurtuluş Savaşı'nın ve Türkiye Cumhuriyeti'nin temel ideolojisi olmuştur.
Siyasete ordu eliyle müdahale
İdari ve siyasi sorumluluk almadan siyaseti yönlendirme
Askeri darbe, siyasi şantaj, rüşvet yoluyla iktidarı ele geçirme
Seçimlere hile karıştırma
Korkular yaratarak izledikleri baskıcı katliamcı politikalara meşruiyet yaratma

Uluslar arası ittifaklara yaslanarak içerdeki muhalefeti ezme ve kaybettiklerini kazanma

Kendini devletin ve milletin sahibi görme

Diğer halkların mallarına el koyarak, sürgün ve katliam politikalarıyla Türkleştirmeyi geliştirerek devle-ti kurtarmaya çalışma

Güdümlü basın yaratarak kamuoyunu dezenforme etme

Faili meçhul cinayetlerle muhalifleri ortadan kaldırma
Bunlar İttihat ve terakkinin Türkiye cumhuriyeti devletine bıraktığı siyasal mirastır. Bu mirasın izlerini her tarihsel dönemde görmek mümkündür.

İttihat ve Terakki, 1908 ile 1918 arasında yapılan seçimlerden (1908, 1912 ve 1914) üç genel seçimi ka-zanmıştır.

İlk zamanlar Osmanlıcı bir çizgi izlediği halde sonradan Türkçü ve milliyetçiliğe kaymıştır.

Selanik'te İttihat ve Terakki, Hürriyet ve Rumeli gazeteleri; İstanbul'da Tanin ile Şûra-yı Ümmet gazetele-ri yanında bağımsız fakat İttihat ve Terakkiyi destekleyen Tasvir-i Efkâr, Tercüman-ı Hakikat, İstiklal, Hak, Hadisat, Vakit gazeteleri yanında Kalem,

Karagöz ve haftalık Şûra-yı Ümmet gibi mizah gazeteleri yine Türk Yurdu, İslam Mecmuası, Yeni Mecmua İttihat ve Terakkiyi desteklediler.

"Talat, Sait Halim, Enver, Cemal, Halil ve Nuri paşalar, Babanzade İsmail Hakkı, Seyit, Hacı Adil, İsmail Hakkı, Hüseyin Cahid (Yalçın), Ahmet Rıza, Halil (Menteşe), Ziya (Gökalp), Mithat Şükrü (Bleda), Ömer Naci, Ahmet Şükrü, Dr. Nazım, Cavit, Bahaaddin Şakir, (Kara) Kemal, (Küçük) Talat beyler ve Hafız İbrahim, Emrullah, Hayri, şeyhülislam Mûsa Kazım efendilerle Emanoel Karaso ve Hallaçyan gibi ermeni ileri gelenleri İttihat ve Terakkinin ileri gelenlerindendi"

Örgüt; kuruluş, örgütlenme ve faaliyet bakımından farklı özellikler taşımıştır. Örgütün yöneticilerinin çoğu masondu ve genel merkez üyesi yedi kişinin kimlikleri, meşrutiyet ilan edildikten sonra bile açıklanmamıştır.

"Üyeler, masonların merasimlerine benzer usullerle cemiyete alınırdı. Rehber üyelerce tavsiye edilen ve uygun görülen kişiler, tahlif heyeti (yemin kurulu) önünde yemin ederlerdi. Heyet başkanı, önce cemiyetin gaye-sini, cemiyet üyeliğinin taşıdığı sorumluluğu aday üyeye anlatır, sonra merkez-i umumînin hazırladığı yemini okurdu. Aday üye, inandığı dinin kutsal kitabına, hançer ve tabanca üzerine el basarak yemini tekrarlardı. Cemi-yete giren üye, teşkilatın gayesi uğruna gerektiğinde canını fedaya hazır olduğunu bu yeminle kabul ediyordu. Ayrıca cemiyetin vereceği özel görevleri yerine getirmek için fedai şubeleri kurulmuştu. Fedailer görev sırasında öldükleri takdirde, cemiyet, ailelerine bakmayı taahhüt ediyordu. Cemiyetin amaçlarına aykırı hareket eden üye-ler için merkez heyetleri, mahkeme gibi yargılama yaparlar ve suçluyu cezalandırırlardı. Cinayetten hüküm gi-yenler ölüm cezasına çarptırılırdı"

On seneye yakın bir müddet iktidarda kalan ve izlediği politikalar ile Osmanlı Devletinin sonunu getiren İttihat ve Terakki, son kongresini, I. Dünya savaşının yenilgiyle sonuçlanmasından sonra gerçekleştirmiştir. 14 Kasım 1918'de toplanan kongrede parti, kendini feshettiğini ilan etti.

Bazı İttihatçılar birleşerek Teceddüt partisi adıyla bir parti kurdular ancak etkili olamadılar. Daha sonra İt-tihatçılara karşı sert tedbirler alındı. Sıkıyönetim askeri mahkemelerinde yargılandılar. Partinin mallarına el konuldu. Yurt dışına kaçanlar gıyaben cezalandırılırken bir kısmı da mahkûm edilerek Malta'ya sürüldü.

İttihatçıların örgütleri ortadan kalkarken, Türk tarihinin bu ilk partisinin politikaları, yöntemleri, çizgisi daha sonra ortaya çıkacak olan birçok partiye esin kaynağı oldu.

Mustafa Kemal, İsmet İnönü, Kazım Karabekir, Celal Bayar gibi cumhuriyetin kurucu kadroları da ittihat ve terakki partisinin üyesiydi. Eski ittihatçıların çoğu 1925 yılında İzmir suikastı ile ilgili bulunarak yargılandı ve çeşitli cezalara çarptırıldılar.

İttihat ve terakki, yürüttüğü çalışmalarla 1908'de II. Meşrutiyet'in ilan edilmesinde önemli rol oynamıştır. 23 Ocak 1913'de tarihe Babıâli Baskını olarak geçen askeri darbeyle iktidarı fiilen ele geçirmiştir. 1908-1913 arasında hükümetleri yönlendirerek Osmanlı siyasetini belirleyen ittihat ve terakki örgütü, I. Dünya savaşının da yaşandığı 1913-1918 arasındaki beş yıl boyunca Osmanlının siyasal gidişini direkt iktidarı ele geçirerek belirle-miştir.

İktidarı ele alana kadar izlediği yöntem, İstanbul'a gönderdiği temsilcileri eliyle siyasete müdahale etmek, hükümet ve meclis-i mebusan üzerinde denetim sağlamak olmuştur. Bu, 1908-1913 arası dönemde siyasi istikrarsızlığı körüklemiş ve Osmanlının dağılışını hızlandırmıştır.

"Partinin Selanik'teki merkez-i umumî üyelerinden Ahmet Rıza, Talat, Hüseyin Kadri, Hayri, Mithat, Şük-rü, Habib, Enver, İsmail Hakkı, Dr. Bahaeddin Şakir ve Nazım beyler 1908'de hükümetin faaliyetlerini gözetle-mek üzere İstanbul'a geldiler. Ke-

ndileri kabineye giremediler fakat hükümet üzerinde hâkimiyet kurdular. Doğ-rudan doğruya kabine kurmak yerine hükümetleri kontrol altında bulundurmayı tercih ettiler. 4 Ağustos 1908'de kurulan ve meşrutiyetin ilk kabinesi olan Sait Paşa hükümeti, İttihat ve Terakkinin baskısına dayanamayarak 13 Ağustosta çekilmek zorunda kaldı. İkinci defa kurulan Sait Paşa hükümeti ise beş gün dayanabildi. İttihat ve Terakki iktidar olmamıştı ama hükümeti ve hükümetin icraatını kendisi tayin ediyordu." İdari ve siyasi mesuli-yetten uzak olan İttihat ve Terakkinin devlet işlerine karışması, hükümeti ve milleti tahakkümü altına alması ve orduyu siyasete karıştırması şiddetli eleştirilere neden oldu"

18 Ekim-8 Kasım 1908 tarihleri arasında İttihat ve Terakki, gizli bir kongre yaparak partileşmiştir.

İttihat ve Terakki ile Abdülhamit arasında süren iktidar çekişmesinde Osmanlı içinde istikrarsızlık had saf-haya çıkmış ve çöküş dönemini hızlandırmıştır. 1909 Martında "Din elden gidiyor!" "Şeriat isteriz" gibi sloganlarla başlayan ve tarihe '31 Mart Vaka'sı' diye geçen "şeriatçı ve hilafetçi" (esasında provakatif bir girişimdir) ayaklanma üzerine İttihat ve Terakki'ye bağlı Hareket Ordusu İstanbul'a girer. II. Abdülhamit, İttihat ve Terakki ileri gelenlerince tahttan indirilir; yerine, kendinden iki yaş küçük olan kardeşi Muhammed Reşat getirilir.

31 Mart ayaklanmasının bastırmasından ve II. Abdülhamit'in tahttan indirilmesinden sonra duruma hâ-kim olan İttihat ve Terakki, diğer bütün partileri feshederek birçok muhalifi tutuklar. İstanbul'da sıkıyönetim ilan edilerek Sıkıyönetim mahkemeleri kurulur ve birçok kişi idam edilir. Birçoğu da sürgüne gönderilir. Fakat yine de siyasi istikrarsızlık sona ermemiştir. İttihatçıların hükümeti dışarıdan idare etme ve siyasete müdahale yön-temleri istikrarsızlığı daha da körükler. Kısa aralıklarla birçok hükümet, hükümet başkanı ve bakan değişiklikleri yapılır.

Bulgar, Yunan ve Sırplar arasında Osmanlı aleyhine gelişen Balkan ittifakı bu süreçte kurulur. 1 Nisan 1910'da Arnavutluk ayaklanması baş gösterir; 9 Mayıs 1910'da da Girit meclisi, Yunan kralına bağlılık yemini eder. İtalya, Trablusgarp ve Bingaziye asker çıkarır ve Osmanlı devletine savaş ilan eder. Kısa süreli bir savaş sonunda yapılan görüşmelerle buralar İtalyanlara devredilir.

İttihat ve Terakkinin uyguladığı baskıcı politikalar muhalefeti artırmış ve bu ittihat ve terakki partisinin içine kadar işlemiştir. İçte ve dışta yaşanan baş aşağı gidiş önlenemeyince, 21 Kasım 1911'de Meclis-i Mebusan feshedilerek tekrar seçime gitme kararı alınmıştır.

"Sopalı seçimler" diye bilinen ve İttihat ve Terakkinin çeşitli tedhiş hareket ve hileleriyle yapılan 1912 se-çimlerinde, çoğunluğu yine İttihat ve Terakki elde etmiştir. Mecliste ekseriyeti elde eden İttihat ve Terakki, hükümete kendi adamlarını getirmek suretiyle baskıyı iyice arttırır.

Bu süreçte Balkan savaşı başladı ve Osmanlı orduları bütün cephelerde kısa zamanda yenilgiye uğradılar. İçerde ve dışarıda yaşanan karmaşa ve kötüye gidiş İttihatçı hükümetin istifasını getirir. Kamil Paşa liderliğinde kurulan ve ittihatçılara mesafeli duran yeni hükümet karşısında bu sefer aleyhte propaganda yapan ittihatçılar, seçimlerin riskli ve iktidara gelme ihtimalinin düşük olduğunu görünce 23 Ocak 1913'de "Babıâli Baskını" diye bilinen kanlı bir baskınla iktidara el koydular.

1914 yılında yapılan seçimleri de kazanan İttihat ve Terakki, Osmanlı Devletini Birinci Dünya savaşına soktu. Talat, Enver ve Cemal gibi İttihat ve Terakki paşaları bu yolla kaybedilen toprakların geri alınacağı, kaybedilen istikrarın yakalanacağı, büyük ve görkemli imparatorluğun yeniden canlanacağı hülyalarıyla girdikleri bu savaş Osmanlının ve yanında savaşa girdiği Almanya'nın yenilgisiyle sonuçlandı. Osmanlı müttefik güçlere teslim oldu ve işgal edildi

1914-1918 yılları arasında devam eden ve yenilgiyle sonuçlanan Birinci Dünya savaşı sonunda İttihat ve Terakki, iktidardan uzaklaştı ve lider konumunda bulunan Enver, Talat ve Cemal paşalar ile Doktor Bahaaddin Şakir, Doktor Nazım, 30 Ekim 1918'de Mon-

dros Mütarekesini imza ettikten bir gün sonra gece yarısı kaçtılar. Daha sonra Enver Paşa Türkistan'da, Talat Paşa Berlin'de, Cemal Paşa da Tiflis'te Ermeniler tarafından öldürüldüler.

İttihat Terakki Ve Ermeni Katliamı

19.yy.da Osmanlı İmparatorluğu'nda batının da desteğiyle ulusal hareketler başlayıp Balkan halkları bir bir bağımsızlığına kavuşurken Ermeniler, Osmanlı'ya karşı cephe almamışlardır. O yüzden 20.yy.ın başlarında Er-meniler Osmanlılar için hala `millet-i sadıka' (sadık millet) sayılmaktaydı.

Ancak 20.yy.ın başına gelindiğinde artık dengeler hızla değişmekte ve dünya pazarlarının paylaşımı teme-linde gerilen siyasal ortamda, üzerinde en büyük hesapların yapıldığı alan Osmanlının geniş coğrafyası olmakta-dır. Sykes-Picot anlaşması böylesi bir dönemde gerçekleşmiştir. Fransa ile İngiltere arasında kabul edilen ve Osmanlı İmparatorluğu'nu nüfus bölgelerine ayıran anlaşmaya göre İzmir Yunanlılara, Adana İtalyanlara, Güney Toroslar ve Kuzey Suriye Fransızlara, Filistin ve Mezopotamya İngilizlere ve geri kalan -İstanbul da dâhil- Rus-lara veriliyordu. Osmanlı için sona giden yol açılmıştı artık ve Ermeniler de bu anlaşma gereğince Kürdistan'ın önemli bir bölümünü içeren `Büyük Ermenistan'ı kurabileceklerdi.

1914'te I. Dünya Savaşı patlak verdiğinde Enver Paşa Sarıkamış Seferiyle Rusya'ya dönük bir saldırı baş-latır ve bu saldırı hüsranla sonuçlanır. Kısa sürede her yandan sarılan ve peş peşe yenilgiler alan Osmanlı ordu-sunun hiçbir cephede saldırı ya da savunma yapacak ciddi bir gücü kalmaz. İçerde ve dışarıda gelişebilecek hiçbir ciddi saldırıya karşı koyamayacak duruma düşmesi, içerde Ermeni örgütlerinin çalışmalarını daha yoğun ve yaygın geliştirmelerine yol açar. Bunun yarattığı endişeler ve kaygılar tem-elinde 1915 yılının 25 Şubatında Osmanlı yönetimi, tüm ordu karargâhlarına gizli bir talimat gönderir.

Bu talimat; "Halep, Dörtyol ve Kayseri'de Ermeni yıkıcı faaliyetlerinin arttığı ve ayrıca bu bölgelerde Rus ve Fransız etkilerinin tespit edildiği, III. ve IV. Ordu birimlerinin gözetim ve emniyet tedbirlerini artırmaları gerektiği"ni bildiriyordu. Talimat, ordudaki Ermeni askerlerin `komuta merkezlerinden' uzaklaştırılmasını da içeriyordu.

1915'in Mart ve Nisan ayları Osmanlı için kuşatmanın yoğunlaştığı aylardır. Çanakkale, Irak ve Mısır cepheleri açılır. 14 Nisan 1915'de Van'da ermeni isyanı başlar. Van isyanını Bayburt, Erzurum, Doğubayazıt, Tortum isyanları izler. Bunun üzerine İttihat Terakki Hükümeti, 'casusluk, sabotaj, isyan gibi olayların, komite-lerin emir ve direktifi ile meydana geldiği' gerekçesiyle 'Ermeni komitelerinin kapatılması, evraklarına el ko-nulması, komite başkan ve üyelerinin tutuklanması ve oturdukları yerde kalmalarında devletin güvencesi için sakınca görülenlerin uygun yerlere toplanarak kaçmalarının önlenmesi' yönünde bir karar alır. Bu kararın tarihi 24 Nisan'dır. Bu karar uyarınca binlerce Ermeni tutuklanır. (Sonradan diaspora Ermeni-leri 24 Nisan 1915 tarihini `Soykırım Günü' olarak ilan ettiler)

Asıl tehcir kararı ise, 27 Mayıs 1915'te alınır. Üç maddelik kanun 1 Haziranda Resmi Gazete'de yayınlana-rak yürürlüğe girer. Kanun, 'Ordu, bağımsız kolordu ve tümen komutanlıklarına; askeri nedenlere dayanarak casusluk ve hainliklerini hissettikleri bölge halkını tek-tek veya toplu olarak memleketin diğer bölgelerine gön-derebilmeleri ve orada oturtulabilmesi' yetkisini veriyordu. Sürgüne gönderilecek olanlar Musul ve Suriye'nin kuzeyindeki bölgelere yerleştirilecek ve savaş sonunda da geri dönmeleri sağlanacaktı.

27 Mayıs 1915'te alınan tehcir kararının, uygulamasına Haziran ayı içinde başlanır. Bütün ülkeye yayılan tehcir kararı, 15-16 ay etkin bir biçimde sürdürülür ve 4 Ekim 1916'da fiilen durdurulur. Tehcir sonunda Osman-lı kaynaklarından ulaşılan verilere göre katledilen Ermeni sayısı 300 bin civarındaydı.

Ermenileri bağımsızlığa teşvik edip sonra onları Osmanlının kıyımından korumayan Batılı güçler bu du-rumu kimi eleştir-

ilerle geçirdiler. Yaşanan trajedide Batı'nın sorumluluğu üzerinde kimse durmadı ve bu trajedi yeri geldiğinde Türkiye'den taviz koparmak için sık-sık kullanıldı ve halen de kullanılmaktadır.

Osmanlı Devleti dünyadaki değişim sürecine ayak uyduramadığından ve bunlardan uzak kaldığından 17. yüzyıldan itibaren zayıflamaya başlamış, 20.yy.ın başında da çökmüştür. Bir enkaz haline dönüşmesine rağmen 20. yüzyıl başlarına kadar yaşamını sürdürmesi ise emperyalist devletlerin dünya pazarlarını paylaşma mücade-lesi ve bu temelde yürütülen denge politikası sonucu gerçekleşmiştir.

Özellikle gerilla mücadelesinin başladığı 15 ağustos 1984'ten itibaren yürütülen politikalara bakıldığında, yukarıda sıralanan tüm yöntemlerin, Kürt özgürlük mücadelesi karşısında zorlanan Türkiye Cumhuriyeti devleti tarafından kullanıldığını görürüz.

Son süreçte sıkça gündeme getirildiği gibi ordunun siyasete yoğunlaşan müdahalesi, küreselleşen dünyada ulus-devlette ayak diretilmesi, 20.yüzyılın başında şekillenen bölge ve dünya sistemini korumaya çalışma, bu temelde inkâr ve imha politikasında ısrar, gerici ittifaklar ve maceralara girerek Kürt sorunu karşısında zorlanan Türkiye cumhuriyetini kurtarma arayışları tam da ittihatçı bir siyasal geleneğe işaret etmektedir. Aynı zihniyetin temsilcileri "Ermenilerden kurtul, Osmanlı'yı kurtar" yaklaşımını benimseyen ittihatçılar gibi "Kürtlerden kurtul Türkiye'yi kurtar" yaklaşımı için de Kürtler üzerinde katliam ve göçertme seçeneklerini tartışmaktadırlar.

Yukarıda geniş özetini verdiğimiz ittihatı terakki'nin oluşumu ve gelişimini kapsayan özet, Önder Apo'nun bu oluşumun tarihsel, toplumsal, ideolojik-politik ve örgütsel karakterine ilişkin değerlendirmeleriyle gerçek yerini bulacaktır.

İttihat-ı Terakki örgütüne ilişkin Önder Apo;

"Bu hareket zaten askeri okullardaki öğrencilerin örgütlendirilmesinden ibarettir. Bu okullar da Sultanlığın okullarıdır. Esas olarak askeri harb okullarında gelişen bir teşkilatlanmadır ve temel amacı da İmparatorluğun, özellikle ordunun restore edilmesi ve günün gerçeklerine uyarlanmasıdır. Alman stiline göre örgütlenen, Fransız tarzında da eğitilen bir ordu istenmektedirler. Aslında yapılmak istenen, İmparatorluğa bir aşı vurmaktır. Bu açıdan meşrutiyet çok çarpık olarak gelişir.

"İttihat ve Terakki meşrutiyetçiliğinde halk diye bir kavram yoktur, demokrasi söz konusu değildir. Kav-ram olarak da, uygulama olarak da bu söz konusu değildir. İmparatorluğun resmi geri yapısıyla savaşım şurada kalsın, tersine tamamen bu yapı içinde ortaya çıkma durumu vardır. Askeri yapı İttihatı Terakki'nin yapısıdır. Baştan itibaren askeri bir kuruluş olarak orduya dayalı olarak gelişmekte ve ordu gücünü Sultana karşı kullana-rak, siyaset üzerinde etkili olmaya çalışmaktadırlar. İttihadı Terakki, 1908'de yapılan harekâtta Sultanı devirmez, sadece geriletir, hatta onu koruması altına alır. Çünkü bunlar politikadan habersizdirler. Abdülhamit politikada daha güçlüdür ve İttihadı Terakkiciler onun politika okulunda yetişmişlerdir. Ona ihtiyaçları vardır ve sık sık da danışırlar. İktidar olamamalarının temel nedeni budur. Bu beceride olmadıkları ve kendilerini yetiştirme gereği duymadıkları için iktidar olamamışlardır. Burada devlete karşı bir başkaldırma, devletin resmi yapısını devirme söz konusu değildir. Fransız ihtilali ve Avrupa'nın birçok ülkelerinde görünen burjuva toplumunun zaferi uğruna mücadele etme durumu yoktur. Tamamen uzlaşma ve bunu askeri nitelikte yapma durumu vardır.

"Baştan da belirtildiği gibi, İttihat-ı Terakki'nin bütün kadroları paşa ve en güçlü bürokratlar olarak çıkar-lar. Üretimle, bir sosyal sınıfla ilişkileri yok denecek kadar azdır. Ancak daha sonra, devleti ele geçirdikleri za-man, yavaş yavaş siyaset yapmaya çalışırlar. Devletin diğer organlarına, valiliklere, kaymakamlıklara kendi adamlarını atarlar ve üretimle temasa girerler. Yerel feodal tüccar ve tefeci kesimlerle ilişkiye geçerler, onlar üzerinde denetim kurarlar ve bu da feodalizmin kendini biraz burjuvalaştırarak güçlendirmesinden başka bir şey değildir.

Bunlar iç içedirler ve birbirlerine karşı olma durumları yoktur.

"Burada feodal özelliklerle, burjuva özellikler askeri temelde onun koruyucu zırhı altında yavaş yavaş iç içe geçer ve bunlar giderek ekonomiyi çok ince bir tarzda azınlıkların elinden alırlar. Özellikle o zamanın sivil toplumunu teşkil eden yabancılar vardır ve bunlar Ermeni, Rum Hıristiyan topluluklardır. Mevcut sivil toplum, ekonominin ağırlıklı kısmını ellerinde bulundurmalarına rağmen, bir siyasi devrim yapma imkânları söz konusu değildir. Ermeni Ulusal Hareketi bu temelde gelişmesine, yine Rumların Yunanistan'da başarıya ulaşmalarına rağmen, Anadolu'da böyle bir gelişme söz konusu değildir. Bilakis, bunlar resmi askeri toplum tarafından ezilir ve ekonomik olarak da tasfiye edilirler.

"Bunların yerine de Türk burjuvalaşması diye bir burjuva gelişme ortaya çıkar. Ancak bunun yağmacı ka-rakterde olduğu da açıktır. Maddi temelden kopuk, üstten dayatılan askeri güç sayesinde bir egemenlik gelişmiş-tir. Sivil toplum dediğimiz burjuva toplumu, kendisini değer yargıları karşısında bir gelişmenin içinde bulur. Burada anlaşılması gereken askeri, hem de feodal askeri bir zırh içinde, bir meşrutiyet hareketinin geliştiğidir. Bu, tamamen İmparatorluğun bütünlüğünü sağlamak içindir. İmparatorluk, özellikle Balkanlar'da sivil güçleri, azınlık burjuva güçlerini tasfiye etmeyi, dolayısıyla onların mallarına el koymayı hedeflemektedir. Bu, aslında burjuva toplumunun mantığına, değer yargılarına, her türlü gelişme esaslarına aykırı bir gelişmedir." demektedir.

Yine bir başka değerlendirmesinde; "İttihat Terakki'nin Türklüğü çok iyi tartışılmalı ve bu değerlen-dirmeler geliştirildiğinde görülecektir ki aslında Türk milliyetçiliği adı altında yutturulmaya çalışılan bir kozmo-politizdir. Hakiki bir gerçeklik, Türk milliyetçiliği de söz konusu değildir. Türk halkı ile hele bu milliyetçiliğin hiçbir çıkarı, bağı filan yok. Devlet çıkarları kümesidir bunlar, bir devlet kümesidir. İşlerine gelirse İslamcı olur-lar, işlerine gelirse Hıristiyan olurlar, işlerine gelirse Mason olurlar, işlerine gelirse aşılmış Nakşibendî tarikatın-dan olurlar. Yeter ki çıkarlarına el versin. Yarın hepsinin Kürtçü olması da söz konusu olabilir. Çıkar neredeyse bunlar orada. Dolayısıyla halk gerçeğiyle, tarih gerçeğiyle fazla bağlantıları yoktur diyorum. Bunlar aynı zaman-da, feodal bir kalıntıdır. Günümüzde emperyalizm hep feodal kalıntıları koruduğu için bunların emperyalizmle ilişkileri çok yoğun. İşte İstanbul dükkası, işte şu anda TC'nin temsilcilerinin, emperyalizmin işbirlikçiliğine bu kadar daldıklarından geliştirdikleri milliyetçilik. Sonuna kadar Anadolu halkının aleyhine bir milliyetçiliktir. Kendi işçi sınıfını, kendi emekçilerini nasıl soyup soğana çevirdiğini günümüzde görüyoruz. Dünyada hiçbir milliyetçilik, hiçbir ulusal birlik, bütünlük akımı, kendi halkına bu kadar soygunu, talanı dayatmamıştır. Bu kadar emperyalizm ile birleşip üzerine yüklenmemiştir. Ama Türkiye'de, Türk halkı adına, Türk ulusçuluğu adına ateş kesilerek bunu sağlayabiliyor." diye belirttir.

İttihat-ı terakki'nin günümüzde "Kızılelma" denen bir versiyonu için de Önder Apo; "Neo-ittihatçıların, Kızılelmacıların içinde yer aldığı ulus-devletçi çizgiyi savunan görüştür. Bunlar içe kapanmacı politikaları savu-nuyorlar, Türkiye'yi dış dünyadan soyutlamaya çalışıyorlar. Katı bir ulus-devlet anlayışına sahipler. Bunun için her türlü çatışmayı, savaşı göze alıyorlar. Bu görüşün temsilciliğini CHP ve MHP yapıyor. Bunlar Avrasyacılıktan bahsediyorlar. İşte Suriye, Rusya ile hatta Çin ile işbirliğinden bahsediyorlar. Bunlar gerçekçi değil. Ulus-devletçilikle ABD ile baş edemezler. Irak bunun örneğidir. Yine bunlar Ermeni katliamını yapan ittihatçı zihni-yetin bugünkü temsilcileridirler. Aynı yöntemleri Kürtlere de uygulamayı düşünenler var." şeklinde tanımlamaktadır.

Abdullah ÖCALAN
sosyal Bilimler Akademisi

JÊHAT BÊRTİ

Eko-avcı.......?

Kışın en renkli faaliyetlerinden birisi de avcılık. Aslında avcılık evrensel bir meslek! Dünyanın her yerindeki avcılar bir biçimde birbirlerine benzerler. Mesela, dünyanın her yerinde ve çoğunlukla avcılar erkektir. Bir ihtiyaç için başlayan avcılık mesleği, zamanla bir eğlenceye dönüştü. Gerillada da bu, çoğunlukla böyle. Gerçi kimi zaman beslenme ihtiyacının karşılanması için yapılıyor ama, çoğu zaman da kuru fasulyeye biraz et girsin, mideler farklı bir yabancı madde ile şenlensin diye yapılıyor. Ama daha çok da, kışın yoğun eğitim günlerinde ve kapalı bir yerde kalmanın yarattığı sıkıntıyı hafifletmek, ortalığı şenlendirmek için çıkılıyor ava. Ve avlanan, çoğu zaman bir hayvan değil, bir gündem konusu oluyor! Evrensel bir yasadır, ava giden -gerilla bile olsa- avlanıyor. Avlanmış bir avcının hikayeleri şenlendiriyor çoğu zaman uzun kış gecelerinin gerilla sohbetlerini. Dağ başında elinde silah, etrafında bu kadar beraz* ve keklik olacak, sen de bir Kürt olarak ve bir gerilla olarak kayıtsız kalacaksın. Mümkün değil. Hatta gazeteci bile olsan, etraftaki keklik şakımalarının provokasyonuna gelmiyorsan, bırak Kürtlüğü, erkekliğinden bile şüphe edilir. Eh buna da toz kondurmayacağına göre! Al eline silahı, şütiğe* vuran karda kovala kovalayabilirsen domuz izlerini, keklik seslerini. Elin boş dönmezsin, bu kesin. Mucize kabilinden bir domuz buduyla, istisnai bir şekilde elinde vurulmuş bir keklikle ama çoğunlukla, kış ortasında bulduğun bir çeşmenin başında topladığın mendik* ve tuzikla* dönersin kampına. Ve genellikle de bunları bile bulamaz, enseni kaşıyarak nasıl avlanamadığını, ne domuz sürülerini kıl payı kaçırdığını hangi kurgu içinde anlatacağının kafa yorgunluğu, beden yorgunluğunu sana unutturmuş bir biçimde dönersin gerilla kampına. Avlanmış olmanın hikayelerini avlamışsındır. Yeter de artar sana. Anlat anlatabilirsen. Elin boş gelmişsin. Ve eğer hep elin boş geliyorsan, eli boş gelmiş olmanın hikayelerini başlarsın anlatmaya. Yok eğer avcılık tarihinde kazara elde edilmiş bir avın varsa, yıllar da geçse aradan, her avcılık sonrası, eli boşluğun kurtarıcısı olur o yıllar önce, bir gaflette yaşamını yitirmiş gariban av. Ve cümle alem aslında bilir bu hikayeyi. Ama yine de anlatılır ha bire bıkıp usanmadan.İlginçtir, kimse bıkmaz av hikayelerinden. Gerilla olsan ne yazar, avcı avcıdır. Bu evrensel yasaya! uyuyor gerillalar. Pardon, erkek gerillalar.

O kadar çok dinledim ki gerillanın av hikayelerini. Sonunda ben de tutamadım kendimi, aldım elime silahı diz boyu karda yanımdaki 'usta avcı' Diyar ile vurduk tepelere. Gerilla basın camiasının, avcılıktaki makus tarihini ve talihini değiştirme iddiası ve hırsıyla çıktık yola. Bizim Rojhat arkadaş tecrübeli, 'Gelirken ağaç getirmeyi unutmayın!' diyor. Ben pek anlam veremiyorum ilk başta ama usta avcı Diyar, "Heval, yorgun olacağız. Ek olarak yükümüz olabilir, bir zahmet siz ağaçları getirip, közleri hazırlayın" diyor gülümseyerek. O tecrübeli ya! Ben şüpheliyim kendimden. O emin. Ben gülümsüyorum. O tebessüm ediyor. Rojhat ise nedenini bilmediğim bir biçimde kahkahalarla gülerek dönüyor mangaya. Bir an kararsız düşüyorum. Sonra Diyar`a bakıyorum, kendime güvenim geliyor. Kampın arka tarafındaki tepeyi aşmamız gerekiyor. Tam karşımızda kısa bir süre önce zirvesinde bir gece geçirdiğimiz Evdal Kovi dağı duruyor bütün heybetiyle. O göğe siyah bir hançer gibi yükselen Evdal Kovi, karlar içinde utangaç bir gelin gibi duruyor. Diğer tarafımızda Karker silsileleri. Gözü korkuyor insanın heybetinden. Bir sükunet çökmüş sanki Karker`in üstüne. Ürkütücü bir beyazlıkta duruyor. Kefene sarılmış bir dev gibi uzanmış yatan

Karker`in zirvesine bakıyorum. Karlar düşmeden bir iki ay önce oradan Deşta Heyatê`yi, Deşta Hertê`yi, Xakûrkê'yi, uzaktan Govendê, Cilo, Çarçela, Kurê Jaro, Tepê Xwedê, Şemzinan, Helgûrt, Kelaşin`i, Şekif`i ve Lelikan`ı izlemiştim gün batımında. Şimdi bembeyaz duran Karker, o zamanlar kapkara kayalıklarıyla gizemli bir dünya gibi görünüyordu. Sonradan öğrendim Karker`in hikayesini. PKK gerillaları ilk defa kışın barınmışlar buralarda. Halk içinde PKK`lilere genellikle 'Karker' deniliyor. Kış ortasında bu dağlarda insanların yaşayabilmesi imkansız biliniyor. Yaşamın bittiği zamanda ve yerde kamp kuruyor gerilla. Ondandır bu dağa 'Karker' adını koyuyor o zamanın gerillalarından Cuma arkadaş. Halk benimsiyor bu adı. O gün bugündür, ismi Karker`dir bu dağın. İşte, ben ve usta avcı Diyar, şimdi Karker ile Evdal Kovi dağlarını kesen Ermuş boğazına doğru tırmanıyoruz. Akşam yemeğinde et var. Ben "Kavurma yapalım" diyorum. Diyar, lahmacunu tercih ediyor. Rojhat ise keklik haşlamaya dünden razı...

Avcılıkta en önemli unsur, nerede avlanacağına iyi karar vermedir. Av sahası tespiti ve keşfi denilir buna. Yaban domuzları genellikle kendilerini yüksek kayalıklara verirler. Akşamları ağaçlıklı bölgelerde otlanırlar. Sabaha doğru su içmek için su kaynaklarının bulunduğu yerlere bırakırlar kendilerini. İlginç bir hareket tarzları var. Genelde sürüler halinde dolaşırlar. Sürünün bir lideri vardır. Tecrübeli ve güçlü olan erkek domuzlardan biri başı çeker. Bir yerden başka bir yere hareket ettiklerinde, bir domuz mesafeli bir biçimde önden giderek keşif yapar. Buna 'öncü' denir. Başka bir tane ise sürünün arkasından sürüyü koruyarak takip eder. Buna 'artçı' denir. Yine sağ ve sol kanatlarda birer domuz çevreyi kollar. Sıra halinde ve düzenli hareket ederler. Otlanırken ise nöbetçi çıkarırlar. Genelde ağaç ve ot kökleriyle beslenirler. Bir domuz sürüsünün otlandığı bir alana girdiğinizde çok rahatlıkla kendinizi sürülmüş bir tarlada sanabilirsiniz. Ön dişleriyle 15-20 cm

kadar toprağı yararak kökleri çıkarır, onlarla beslenir. Bir tehlikeyle karşılaştıklarında genellikle toplu halde ve düzenli bir biçimde kaçarlar. Bu sürü hareketi dışında, bir de tek başına dolaşan tekeler vardır. Bunlara 'Yekane' deniliyor. Bir Yekane, yaklaşık 1,5-2 metre boyunda, 150-200 kiloya kadar çıkabiliyor.

Bu ayrıntıları daha da çoğaltabiliriz. Tecrübeli bir avcı, size rahatlıkla domuzlar üzerine yarım gün seminer verebilir. Bir de gerilla ve domuz, hareket tarzı itibariyle birbirine benziyor. Bu doğadaki diğer canlılar için de böyle. Bir arı hakkında, ayı hakkında, kelebek hakkında, kuş hakkında ya da her

hangi bir ot hakkında saatlerce bir sürü ayrıntıyı bir gerilladan öğrenebilirsiniz. Doğa, gerilla için yaşamın ayrılmaz bir parçası. Kendisini doğanın dışında görmüyor. Tam tersine doğayla o kadar iç içe ki onu doğadaki diğer canlılardan ayrı düşünmek imkansız gibi. Ağaçlar içinde otların üzerine kurulmuş baharlık bir gerilla mangasında açan çiçeklerden çekirgelere, kelebeklere, sincaplara, fare ve yılanlara kadar, aklınıza gelebilecek her türlü canlı ile iç içe yaşarsınız. Bir çok insanın ismini duyduğunda bile ürktüğü yılan, çıyan, akrep, kırkayak gibi bir çok canlı gerillanın yaşam arkadaşıdır. Ve gerillaya zarar verdikleri çok ender görülüyor.

Gerilla ve doğa arasında ilginç bir ilişki var. Birbirini tamamlayan iç içe bir yaşam var. Buna simbiyoz deniliyor. Geliştirilen yeni paradigma içinde ekoloji çok önemli bir ideolojik perspektif olarak algılanıyor. Doğanın dengesi, doğayla uyum, doğayla iç içelik, doğa ve insan ilişkilerinin ahengini en iyi gerillada görebiliriz. Son yıllarda üzerinde çokça tartışılan ekolojiden bahsedilirken yeni kavramlar girmiş gerillanın literatürüne. Organik toplum, eko sistem, simbiyotik yaşam gibi kavramlar süslüyor tartışmaları. Bazen espri yapıyorlar, "Yaw millet, bir sürü teori geliştirmiş. Ama biz çok farkında olmadan gayet ekolojik-simbiyotik yaşıyormuşuz da adını koyamıyormuşuz. Galiba Marks, proletarya için 'Yapıyorlar ama bilmiyorlar' demişti. Şimdi bu ekolojistler de bizi görse 'Yaşıyorlar ama bilmiyorlar' diyecekler" Bir diğer gerilla araya girerek "Onlar geç kaldılar. Biz şimdi yaşıyoruz ve biliyoruz. Onlar ise çoğunlukla biliyorlar ama yaşamıyorlar" diyor. İlk konuşan, "Pardon, eskidendi o. Sadece doğa bilgimiz gelişmedi. Maşallah! Arkadaşlar redakte uzmanı olmuşlar. İdeolojik redaksiyon ekolojik literatürümüzü kusursuz kılacak" diyor. Bu tür tartışma ve espriler giderek yaşamın parçası haline geliyor. Doğayla ilişkiler, kendiliğinden ve zorunluluktan kaynaklı ilişkiler olmaktan çıkıp tercih edilen, giderek sistematik kazanan yeni bir yaşam tarzının felsefesi üzerine oturtuluyor. Bu günlük sohbetlere olduğu kadar edebiyata da yansıyor. Sadece yaşamıyor doğayla, gerilla, doğayla ilişkisini estetize ederek mükemmelleştiriyor.

Hemen avcılık hikayemize dönmezsek bu yazı, bir gerilla yazısı olmaktan çıkıp, asi-avare bir yazıya dönüşebilir. Yazınsal sapmamızı hemen düzelterek usta avcı Diyar`la başladığımız av maceramıza kaldığımız yerden devam ediyoruz. İlk anlaşmazlığımız av sahasının tespiti üzerine oluyor. Ben, yaptığım lêgerîn-lêpirsîn* ve lêkolînler* sonucunda eğer domuz bulmak istiyorsak, tepeye doğru tırmanmamız gerektiğini söylüyorum. Usta avcı ise bir tepeye, bir de bana bakıyor sonra büyük bir acımayla kendi ayaklarına bakıyor. "Yok" diyor. "Tepeye çıkmaya gerek yok. Şu aşağıdaki dola* inelim" diyor. Gösterdiği yöne bakıyorum. Yirmi dakikalık mesafede neredeyse karargahın burnunun dibi. Ayrıca orada ne orman var ne de çeşme. "Niye oraya gidelim?" diyorum. "Bildiğim kadarıyla domuzlar bu saatte yukarılarda olur" diyorum. "Yok, yok" diyor. "Kendilerini aşağı bırakmışlardır" diyor kendinden emin. Ben tepeye bakıyorum. Usta avcının gösterdiği düzlüğe bakıyorum. Sonra da onun tombul yüzüne bakıyorum. Daha on dakika yürümeden kan-ter içinde kalmış. Ben "Domuzların buraya ineceğini hiç sanmıyorum" diyorum. "İnerler, inerler" diyor. Ben artık meseleyi anladığım için "Niye, bu domuzlar manyak mı?" diyorum. "Yaw, heval Jehat" diyor. "Arkadaşlar anlatıyordu. Vallahi bazen domuzlar kampın içine kadar geliyormuş Haftanin`de" diyor. "Allah Allah" diyorum. "Ben aylardır dağlardayım da bu gariban gözlerim daha domuz görmedi. Buradakiler kampa mı iniyorlar? O zaman biz niye çıktık kamptan?" diyorum. Diyar, naçar naçar bakıyor. "Yaw heval" diyor. "Sen illa ısrar ediyorsan, iş bölümü yapalım. Sen tepeye çık, ben burada pusuya yatayım. Gelirlerse ben indiririm onları" diyor. Bizim usta avcı tepeyi çıkmamaya kararlı gibi görünüyor. Bu sefer ben naçar naçar bakıyorum ustamın yüzüne.

"İyi o zaman" diyorum. "Sen, uygun bir yerde yat!" diyorum. Ne demek istiyorsun, anlamında yüzüme bakıyor. "Yani pusuya yat!" diyorum. "Haaa" diyor. Ve hemen yatacak uygun bir yer aramaya başlıyor. Pardon! Pusuya yatacak bir yer!... Ben yavaş yavaş tepeye doğru tırmanmaya başlıyorum. Daha bir kaç dakika yürümeden dönüp arkama bakıyorum. Diyar yoldaş, silahını yanı başında bir kayaya

dayamış, sigarasını tüttürmeye başlamış bile. Biraz daha yürüyorum. Tekrar dönüp bakıyorum. Diyar yoldaş, pusuda iyice yerleşmeye başlamış. İyice kulak veriyorum. "Domuzlar, artık tankla topla kovalasam bile bu tarafa gelmez" diyorum. Kaç gündür aynı mangada yattığımız için şu anda derinden derinden duymaya başladığım bu horlama sesi Xakûrkê`nin bütün domuzlarını alandan kaçırtmaya yeter de artar bile. Bir an "Acaba" diyorum. "Bu karda kışta güneşin vurduğu bu yamaçta domuz peşinden koşturacağıma, ben de mi uygun bir yerde mevzilensem!" diyorum. Sonra Rojhat geliyor aklıma. Sesini duyar gibi oluyorum. "Eee... Nasıl gitti av?" diyecek. Büyük ihtimalle şimdi manganın önünden bizi izliyordur. "Avcılık gururum bu lafları kaldıramaz" diyerek vuruyorum kendimi tepeye.

Şehit Sarya Tepesi' denilen tepeye doğru tırmanıyorum. Bu tepede, geçen yıl nöbet sırasında yıldırım çarpması sonucu yaşamını yitiren Rusya katılımlı Sarya adlı bayan gerillanın adıyla anılıyor bu tepe. Kayalıklardan oluşan sivri bir çıkıntı gibi duruyor. Önce normal bir yürüyüşle tırmanıyorum. Giderek yamaç dikleşmeye başlıyor. Bir yerden sonra kayalara tutuna tutuna tırmanmak zorunda kalıyorum. Güneş gören kayalıklar olduğu için kar erimiş. Kayalar ısınmış. Kayalara tutuna tutuna tepeye yakın bir yere ulaşıyorum. Artık geriye dönüş imkansız hale geliyor. Silahım omzumda, iki elimle tutunduğum kayanın sonuna geliyorum. İki elimle kayanın üst kenarına tutunup son bir çabayla zirveye çıkacağım. Kayanın kenarına iki elimle asılı vaziyette gücümü kollarıma vererek kendimi yukarıya doğru çekiyorum. Başım kayayı tam aşıyor, zirveyi göreceğim. Tam o anda bir yılanla göz göze geliyorum. Hareket etme şansım yok. Ken-dimi bıraksam aşağı doğru sonu belirsiz bir biçimde yuvarlanıp gideceğim. Sabah güneşinde ısınan kayaların üzerinde güneşlenen kızılımsı yılanla göz göze, bir karışlık mesafede bakışıp duruyoruz. Kanım donmuş gibi. Kalp atışlarım hızlanıyor. Ne yapacağımı bilemiyorum. Biraz korkudan, biraz da çaresizlikten yerimden kımıldayamıyorum. Sanki zaman donup kalmış. Yılan bana bakıyor, ben yılana. Hep yılanın soğukluğundan söz edilir. Buz kesiliyorum. Yılan soğukluğu bu olsa gerek. Ben öyle asılı bir halde yılanla göz gö-ze 'Acaba daha ne kadar kendimi taşıyabilirim?' diye düşünüyorum. Yılan ise usul usul güneşlenmeye devam ediyor. Hareket et-memem gerektiğini biliyorum ama bunun ne kadar devam edeceğini tahmin edemiyorum. Sanki saatler geçmiş gibi geliyor. Öylece ba-kışıyoruz.

Sonra yılan hiç bir şey olmamış gibi kıvrılıp arkasını bana dönüyor. Ben bu arada altımdaki uçuruma bakıyorum. Korkum daha da artıyor. Yılan yavaş yavaş çekip giderken, biraz derin bir nefes alıyorum. Sa-nki yıllardır burada asılı kalmışım gibi yorgun hissediyorum kendimi. Yılan çekip gidiyor ve ben, kayanın üstüne çıkıyorum. İlginç bir his var içimde, sanki her taraf yılan doluymuş da her yerden yılanlar çıkacakmış gibi geliyor bana. Oradan biraz uzaklaşıp bir kenarda oturuyorum. Silahımın ağzına mermi veriyorum. Bir sigara yakıyorum. Derin bir nefes alıyorum. Bir tarafta Deşta Heyatê uzanıyor. Bir ta-rafta Şekif silsilesi uzanıyor. Aşağı bakıyorum, Ermûş`un yanı başında usta bir avcı uzanıyor. Her şey ve herkes böyle se-re serpe uzanmışken, "Bu kadar yorgunluk ve korku ardından ben niye uzanmayayım?" diyorum. Ve tepenin üstünde uzanmadan önce 'Ava giden avlanır' atasözünün, pardon avcı sözünün ne anlama geldiğini sigarayı tutan parmaklarımın titreyişinde derinden hissediyorum.

Artık domuz peşinde dolaşma hevesinden vazgeçiyorum. Zaten gün iyice yükselmiş. Ayrıca sabahtan beri bütün Xakûrkê vadisini dolduran keklik sesleri, bir avcının bütün avcılık duygularını ayaklandıracak kadar provakatif ve tahrik edici bir tarzda beni çağırıyor. Bu çağrıya cevap vermemek bir avcı için kendini inkar olacağından ve ben de daha tadına doyamadığım hatta tadamadığım avcılığımdan vazgeçmeye niyetli olmadığımdan "Bir kaç keklik vurayım da kampa eli boş dönmeyeyim" diyorum kendi kendime. Domuz başka sefere kalabilir. Zaten keklikler ha bire 'gel beni vur' diye bağırıp duruyor. Ama işin kötü tarafı bu bağıran, meydan okuyan keklikler hiç de mert değiller. Zira ortalıkta gözle görünür tek bir keklik yok. Keklik yürüyen, uçan, eti yenen bir varlık olmaktan çıkıp bir sese dönüşmüş. Kulağını nereye versen, keklik sesi geliyor. Gözünü nereye çevirsen, maalesef keklik göremiyorsun. Ben de henüz üstadım Diyar gibi usta bir avcı olmadığımdan, göremediğim keklikleri nasıl vuracağımı bilemiyorum. Bu keklik milleti de acayip bir şey! İlginç kamuflaj yöntemleri var. Mesela, sonbaharda bir yolculuk esnasında gözümüzün önünde koşuşturan 8-10 keklik yavrusu gördük, yürüdüğümüz patikanın hemen yanında. Yakalamak için başladık kovalamaya. Daha bir kaç saniye geçmeden kayboluverdiler. 7 kişilik gerilla grubu, o daracık alanda gözümüzün önünde kaybolan keklikleri ne kadar aradıysak da bulamadık. Sonradan öğrendim. Keklikler, tehlike anında kaçamayacaklarını anladıklarında sırt üstü uzanıp pençelerinin arasına aldıkları otlarla kendilerine ot görüntüsü vererek kamufle ediyorlarmış kendilerini. Şimdi de ortalıkta vuracak keklik yok! Tam bunu düşünürken ve göremediğim keklikleri vurmanın imkansızlığını bilimsel bir şekilde bilince çıkarmışken aklıma ot geliyor. "Eh..." diyorum. "Zaten ben de bu savunmasız hayvanların kanını dökecek kadar anti ekolojik bir insan değilim ki!" diyorum kendi kendime. Zaten Rojhat da benim bu hayvan sevgimi ve ekolojik bilincimi bildiğinden(!) zavallı savunmasız, sevimli domuzları ve o güzelim keklikleri vuramayacağımı tahmin ederek büyük ihtimalle güzel bir kuru fasulye yapmıştır. Bari kuru fasulyenin yanında yemek için biraz mendik ve tuzik alıp gideyim diyorum. Böylece yavaş yavaş kendimi çeşmeye doğru bırakıyorum. Çeşmenin başına geliyorum. Bu tuzikler de bir türlü büyümemiş. Biraz büyüyenleri de birileri yolup götürmüş.

Eh... ne yapalım! Bari eli boş gitmeyeyim diyerek orta boy bir ağacı omzuma alarak yürüyorum mangaya doğru. Bu arada nedense ensem kaşınıyor. Ama bir elimle ağacı, bir elimle de silahımı tuttuğum için ensemi kaşıyamaya kaşıyamaya dönüyorum kampa. Bu arada usta avcı Diyar`ın asıl ustalığının avlanmamak için mutlaka kendini yormak zorunda olmadığını anlamış bulunuyorum. Zira manganin önünde elinde tüttürdüğü sigarasından derin nefesler alarak uzaktan beni izliyor. O anda görmeyi en son

istediğim şey, dişlerini muntazaman fırçalayan Rojhat`ın gülen dudaklarının arasından görünen dişleri oluyor. Etrafa bakınıyorum. Ve ne iyi Rojhat görünmüyor. Biraz daha yaklaşıyorum. Görünmeyen Rojhat`in kahkaha sesleri geliyor kulaklarıma. Diyar`a bakıyorum. O da bana bakıyor. "Tuzik getirdin mi?" diyorum. "Yok! Ama merak etme. Heval Harun, ağaç getirmeye gitmişti. O yanında getirmiş" diyor. Kahretsin! Harun`u unutmuştum. Oysa manganin en tecrübelisi O. Diyar, daha bir yılını doldurmamış dağda. Bir biçimde susturabilirim O`nu. Rojhat, iki yıllık gerilla ama çoğunlukla basın çalışmalarında kaldığından ve onun avcılık tarihini ayrıntılı bir biçimde bildiğimden O da üzerime fazla gelemez. Ya on yıllık gerilla pratiğinde domuz katliamlarına ve keklik kırımlarına imza atmış Harun Bingöl`e ne diyeceğim? Üstelik ona sık sık "Senin avcılığın geçmişe ait bir olgu. Sen geçmişi temsil ediyorsun. Hele bir de nedir bu ekoloji-mekoloji? Paleolitik damarın kurumuş mu senin? Biz avcılığın parlak geleceğiyiz. Yarın aksam geleceğin kavurmasını yerken kendi mahkum ettiğin avcılık tarihin silinip gidecek" demiştim. Harun da "Yarın avcılık tarihinde yeni bir sayfa olacak. büyük ihtimalle o sayfaya bir çok şey yazılacak ve bu yazıların yanına bir fotoğraf yapıştırılacak. Ben o sayfaya ne yazacağımı şimdiden biliyorum. fotoğraf da kafamda hazır. Heval Jehat`in omzunda bir ağaç. Bir eli ensesini kaşıyarak geliyor olacak o fotoğrafta" diyor. Ama Harun yanıldı diyorum kendi kendime. Gerçi eli bos dondum ama... Gerçi omzumda ağaç da var ama... Gerçi ensem de kaşınıyor ama diğer elimde silah olduğu için ensemi kaşımıyor oluyorum bu fotoğrafta. Harun yine yanıldı diyerek avutmaya çalışıyorum kendimi. Tam ben kendimi böyle avuturken Rojhat`in kahkahalarına gök gürlemesi gibi katılıyor Harun`un kahkahaları...

Avcılık hikayeleri anlat anlat bitmez. Benim de avlanamama hikayelerim anlat anlat bitmez. PKK`nin kurucu kadrolarından Mustafa Karasu bir gün bana, "Kaç çift Mekap eskittin Jehat arkadaş?" diye sormuştu. Ben de ayağımdaki ayakkabıyı göstererek "Bu üçüncü ayakkabı oluyor" demiştim. "İyi. Artık biraz gerilla sayılabilirsin. Peki, ayağını hiç burktun mu?" diyor. "Evet!" diyorum. "Peki, yaban domuzu yedin mi?" diyor. "Hayır!" diyorum. "O zaman, henüz tam gerilla sayılmazsın" diyor. O gün bugündür, bir fırsatını bulup yaban domuzu yemeyi düşünüyordum. Nihayet bir gün usta avcı Diyar`la Lelikan`dan dönerken uğradığımız Xakûrkê askeri karargahına bağlı lojistik biriminde öğlen yemeğinde önümüze bir lalik* dolusu kavurma konuldu. Yanımdaki Diyar, İslam`i kültürün etkisini hala yaşadığından yiyip yememe konusunda tereddütlü. Ben, büyük iştahla yiyorum. Daha önce yediğim çiftlik domuzlarının etine hiç benzemiyor. Sanki içinde bütün dağların bitki tatları varmış gibi bir tadı var. Hayatımda yediğim en güzel kavurma oluyor. Diyar, bir lalike bakıyor, bir lalikteki kavurmaya bakıyor, bir bana bakıyor. ben takılıyorum, "Usta avcılar, başka avcıların av etlerini yemiyorlar mi?" diyorum. Diyar, biraz sıkılarak bir lokma alıp çiğnemeye başlıyor. İlk basta yüzünde bir sıkıntı var. O mu domuz etini yiyor yoksa domuz mu onu yiyor, belli değil. Biraz daha çiğniyor. Etin tadını almış olacak ki yüzünde geniş bir tebessüm beliriyor. Zaten iştahı da yerinde. Sabahtan beri aciz ve yolculuk bu açlığı daha da arttırmış. Acıkmış kurtlar gibi çöküyoruz lalikin başına. Kısa bir sure sonra lalikin dibine sildiğimiz son lokmaları da mideye gönderirken "Bu sefer daha kararlı bir biçimde ava gideceğiz" diye düşünüyorum. Artık kendimi biraz daha gerilla hissediyorum. Daha sonra bunu Mustafa Karasu`ya anlatmıştım. "Simdi sana gerilla diyebiliriz" demişti. Ben de öyle düşünüyorum. Sadece gerilla da değil, kısmen de avcı sayılırım. Gerçi hiç bir hayvanin kanını dökmedim ama anlatacak avcılık hikayelerim var artık. Zaten avcılık dediğin de hikaye değil mi?...

Demokratik - Ekolojik Toplum
Paradigması İçin
Temel
KAVRAMLAR
Cilt I
A - Ç
ÇIKTI
Abdullah ÖCALAN Sosyal Bilimler Akademisi
Yayınları -6

PKK, KENDİ KAHRAMANINI, KENDİ ŞEHİDİNİ
SAHİPLENEBİLDİĞİ İÇİN
BU KADAR HIZLA GELİŞEBİLMİŞTİR